

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
23.05.2018 № 981

МКФ

МКФ

МІЖНАРОДНА
КЛАСИФІКАЦІЯ
ФУНКЦІОНУВАННЯ,
ОБМЕЖЕННЯ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
І ЗДОРОВ'Я

Всесвітня організація охорони здоров'я
Женева

Дані каталогізації публікацій бібліотечної служби ВОЗ

Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ.

1. Розвиток людини 2. Конституція організму 3. Стан здоров'я 4. Оцінка стану обмеження життєдіяльності 5. Соціально-економічні фактори 6. Причинно-наслідковий зв'язок 7. Класифікація 8. Посібники

I. Назва: МКФ

(ISBN 92 4 154542 9)

(Класифікація NLM: W 15)

© Всесвітня Організація Охорони Здоров'я 2001

На публікації Всесвітньої Організації Охорони здоров'я поширюються положення Протоколу 2 Загальної конвенції про охорону авторських прав. Всі права захищені.

Використовувані позначення та поданий матеріал у цій публікації не означає висловлення будь-якої думки з боку Секретаріату Всесвітньої організації охорони здоров'я щодо правового статусу будь-якої країни, території, міста чи району, або органів його влади, або щодо визначення її зовнішніх меж або кордонів.

Посилання на певні компанії або продукти деяких виробників не означає, що вони схвалені або рекомендовані Всесвітньою організацією охорони здоров'я, або їм надано перевагу перед іншими продуктами аналогічного характеру, які не згадуються. За винятком можливих помилок і упушень, назви патентованої продукції позначено початковими великими літерами.

ЗМІСТ

А. Вступ 1

1. Передмова
2. Цілі МКФ
3. Характеристики МКФ
4. Огляд складових елементів МКФ
5. Модель функціонування та обмеження життєдіяльності
6. Використання МКФ

В. Однорівнева класифікація

С. Дворівнева класифікація

Д. Детальна класифікація з визначеннями

- Функції організму
- Структури тіла
- Діяльність та участь
- Фактори навколишнього середовища

Е. Додатки

1. Таксономічні та термінологічні питання
2. Правила кодування МКФ
3. Можливе використання переліку Активності та Учасі
4. Приклади випадків
5. МКФ та люди з обмеженнями життєдіяльності
6. Етичні вказівки щодо використання МКФ
7. Підсумки процесу перегляду
8. Заплановані на майбутнє напрямки діяльності МКФ
9. Запропоновані вимоги МКФ щодо даних для ідеальних та мінімальних інформаційних систем охорони здоров'я або опитувань

Ф. Предметний покажчик

МКФ

Вступ

1. Передмова

Це видання містить *Міжнародну класифікацію функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я*, скорочено МКФ¹. Загальна мета класифікації МКФ - визначити уніфіковану і стандартизовану мову та схеми опису станів здоров'я та станів, пов'язаних із здоров'ям. Воно впроваджує визначення компонентів здоров'я та деяких пов'язаних із здоров'ям компонентів добробуту (таких, як освіта та праця). Тому домени, що містяться в МКФ, можуть розглядатися як домени охорони здоров'я та домени, пов'язані з охороною здоров'я. Ці домени описуються з точки зору організму, особи та суспільства в двох основних переліках: (1) Функції та структури організму; та (2) Діяльність та участь.² Оскільки МКФ забезпечує класифікацію, вона системно групує різні домени³ для особи в певному стані здоров'я (наприклад, вказує що робить або здатна робити людина з хворобою чи розладом). *Функціонування* є загальним терміном, який охоплює всі функції, види діяльності та участі; аналогічним чином, термін *обмеження життєдіяльності* слугує загальним терміном для порушень, обмежень діяльності або обмежень можливості участі. МКФ також містить перелік факторів навколишнього середовища, які взаємодіють із усіма цими категоріями. Таким чином, вона дозволяє користувачеві фіксувати важливі профілі функціонування, *обмеження життєдіяльності* та здоров'я особи в межах різних доменів.

МКФ належить до "сімейства" міжнародних класифікацій, розроблених Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВОЗ) для застосування до різних аспектів здоров'я. Сімейство міжнародних класифікацій ВОЗ забезпечує загальні правила для кодування широкого спектру інформації, пов'язаної зі здоров'ям (наприклад, діагностика, функціонування та обмеження життєдіяльності, причини для звертання за медичною допомогою) і використовує стандартизовану загальнодоступну мову, що дозволяє спілкування на теми, пов'язані зі здоров'ям та охороною здоров'я у всьому світі в різних дисциплінах і галузях науки.

¹ Текст являє собою перегляд Міжнародної класифікації порушень, фізичних та інших вад (ICIDH- МКПФВ), яку вперше було опубліковано Всесвітньою організацією охорони здоров'я у 1980 р. для проведення досліджень. Після його розробки в результаті систематичних всебічних випробувань та міжнародних консультацій протягом останніх п'яти років, його було схвалено 54-ю сесією Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я для міжнародного використання 22 травня 2001 року (резолюція WHA54.21).

² Ці терміни, які замінюють раніше використовувані терміни «порушення», «інвалідність» та «фізичні та інші вади», розширюють сферу застосування класифікації, що дозволяє описати позитивний аспект. Цим новим термінам нижче даються визначення у Вступі, а також вони детально описуються в класифікації. Слід зазначити, що ці терміни використовуються зі специфічними значеннями, які можуть відрізнятися від їх повсякденного використання.

³ Домен - це практичний і багатозначний набір відповідних фізіологічних функцій, анатомічних структур, дій, завдань або сфер життя.

У міжнародних класифікаціях ВОЗ стани здоров'я (хвороби, порушення, травми та ін.) класифікуються головним чином в МКХ-10 (скорочення для Міжнародної класифікації хвороб, десятий перегляд)⁴, що визначає етіологічну основу. Функціонування та інвалідність, пов'язані зі станом здоров'я, класифікуються в МКФ. Таким чином, МКХ-10 та МКФ доповнюють одна одну⁵, і користувачам рекомендується застосовувати ці дві міжнародні класифікації сімейства ВОЗ спільно. В МКХ-10 захворювання, розлади або інші медичні стани забезпечуються "діагнозом", який доповнюється додатковою інформацією, наданою МКФ щодо функціонування.⁶ Спільна інформація, що стосується діагнозу та функціонування, дає більш широку і значущу картину здоров'я людей або населення в цілому, що пізніше може бути використано для прийняття рішень.

Сімейство міжнародних класифікацій ВООЗ є цінним інструментом, який дозволяє описувати та порівнювати дані про стан здоров'я народонаселення на міжнародному рівні. Інформація про смертність (відповідно до МКХ-10) а також про показники здоров'я (відповідно до МКФ) може комбінуватися в сумарних показниках стану здоров'я народонаселення з метою моніторингу та оцінки його стану та її розподілу, а також впливу різних чинників на смертність і захворюваність.

МКФ відійшла від класифікації "наслідків захворювання" (версія 1980 р.) та стала класифікацією "компонентів здоров'я". "Компоненти здоров'я" визначають складові здоров'я, в той час як "наслідки" зосереджуються на впливі захворювань або інших станів здоров'я на кінцевий результат. Таким чином, МКФ займає нейтральну позицію щодо етіології для того, щоб дослідники могли робити висновки про причинно-наслідкові зв'язки з використанням відповідних наукових методів. Крім того, цей підхід також відрізняється від підходу на основі "детермінант здоров'я" або "факторів ризику". Для полегшення вивчення детермінант чи факторів ризику МКФ включає перелік факторів навколишнього середовища, що описують обстановку, в якій живуть люди.

⁴ Міжнародна статистична класифікація захворювань та проблем, пов'язаних із здоров'ям, десята редакція, томи 1-3. Женева, Всесвітня організація охорони здоров'я, 1992-1994.

⁵ Важливо також пам'ятати про наявність збігів між МКБ-10 і МКФ. Обидві класифікації починаються з систем організму. Порушення стосуються структур та функцій організму, які зазвичай є складовими "процесу захворювання", і тому вони також використовуються в МКХ-10. Однак МКХ-10 використовує порушення (ознаки та симптоми) як складові констеляції, що формує "хворобу", або іноді як причину для звертання за медичною допомогою, тоді як система МКФ використовує їх як проблеми функцій і структур організму, пов'язаних зі станом здоров'я.

⁶ Дві особи з однією і тією самою хворобою можуть мати різні рівні функціонування, а дві особи з однаковим рівнем функціонування не обов'язково мають однаковий стан здоров'я. Таким чином, спільне використання підвищує якість даних для медичних цілей. МКФ не повинно виключати застосування стандартних діагностичних процедур. В інших випадках МКФ може використовуватися самотійно.

2. Цілі МКФ

МКФ – це багатоцільова класифікація, призначена для використання в різних дисциплінах і областях. Її специфічні цілі можна звести до наступного:

- забезпечити наукову основу для розуміння та вивчення показників здоров'я та пов'язаних зі здоров'ям станів, наслідків та факторів, що їх визначають;
- запровадити загальну мову для опису показників здоров'я та станів, пов'язаних зі здоров'ям з метою покращення спілкування між різними користувачами, такими як працівники охорони здоров'я, наукові працівники, адміністратори та громадськість, у тому числі люди з обмеженнями життєдіяльності ;
- забезпечити порівняння інформації по країнах, сферах медико-санітарної допомоги, службах та в часі;
- забезпечити інформаційні системи охорони здоров'я систематизованими схемами кодування.

Ці цілі є взаємопов'язаними, оскільки потреба у МКФ та її використання вимагають побудови конструктивної та практичної системи, яка може бути використана різними споживачами політики охорони здоров'я, при забезпеченні контролю якості та оцінювання ефективності в різних культурах.

2.1 Застосування МКФ

З часу публікації МКФВ в якості пробної версії в 1980 році, вона використовувалася для різних цілей, зокрема:

- як статистичний інструмент – при зборі та реєстрації даних (наприклад, при проведенні популяційних досліджень та моніторингів або в інформаційних системах управління);
- як інструмент дослідження - для оцінювання результатів, якості життя або факторів навколишнього середовища;
- як клінічний інструмент – при оцінці потреб, відповідності методів лікування конкретним умовам, оцінки професійної придатності, реабілітації та оцінки результатів;
- як інструмент соціальної політики – при плануванні заходів соціального захисту, систем компенсації та для розробки і реалізації їх політики;
- як навчальний інструмент – при розробці навчальних програм та для підвищення обізнаності і проведення громадських акцій.

Оскільки МКФ є по своїй суті класифікацією, пов'язаною з охороною здоров'я та обставинами, які стосуються здоров'я, вона також використовується в таких областях, як страхування, соціальний захист, праця, освіта, економіка, розробка стратегії соціального та загального законодавства та екологічні зміни. Вона була прийнята як одна з соціальних класифікацій Організації Об'єднаних Націй, на яку посилаються та в якій реалізуються *Стандартні правила з забезпечення рівних можливостей для людей з обмеженнями життєдіяльності*⁷. Таким чином, МКФ є зручним інструментом для реалізації прийнятих міжнародних мандатів з прав людини, а також національного законодавства.

Існує широке коло різних областей, де застосування МКФ буде корисним, наприклад соціальний захист, оцінювання управління охорони здоров'я та моніторингу населення на місцевому, національному та міжнародному рівнях. Вона пропонує концептуальну структуру для інформації, яка може застосовуватися на рівні охорони здоров'я особи, включаючи профілактику, зміцнення здоров'я та поліпшення ступеня участі шляхом усунення або пом'якшення соціальних перешкод і заохочення надання соціальної підтримки та залучення сприятливих факторів. Вона також застосовується для вивчення систем охорони здоров'я, для їх оцінки та формулювання політики.

⁷ *Стандартні правила з забезпечення рівних можливостей для людей з обмеженнями життєдіяльності.* Затверджено на 48 сесії Генеральної асамблеї ООН 20 грудня 1993 р (резолюція 48/96). Нью Йорк, Департамент громадської інформації ООН, 1994.

3. Характеристики МКФ

Класифікація повинна чітко визначати, що вона класифікує: її концепцію, рамки, одиниці класифікації, її організацію, і те, як всі ці елементи структурно взаємопов'язані. У наступних розділах пояснюються основні характеристики МКФ.

3.1 Концепція МКФ

МКФ охоплює всі аспекти здоров'я людини та деякі складові благополуччя, пов'язані з здоров'ям, та описує їх в термінах доменів охорони здоров'я та доменів, пов'язаних зі здоров'ям.⁸ Класифікація, залишаючись в межах широкого контексту охорони здоров'я, не охоплює обставини, які не пов'язані зі здоров'ям, наприклад, ті, які викликані соціально-економічними факторами. Наприклад, через свою расову приналежність, стать, релігію або інші соціально-економічні особливості люди можуть мати обмеження при виконанні завдань в їх реально існуючому навколишньому середовищі, але це не буде обмеженням можливості участі, пов'язаним зі здоров'ям, як це визначено в МКФ.

Існує широко розповсюджена хибна думка, що МКФ стосується лише людей з обмеженнями життєдіяльності; насправді мова йде про всіх людей. Показники здоров'я та показники здоров'я, пов'язані з усіма станами здоров'я, можна описати, за допомогою МКФ. Іншими словами, МКФ має універсальне застосування.⁹

3.2 Рамки МКФ

МКФ дає опис ситуацій щодо функціонування людини та його обмежень і служить структурною основою для систематизації цієї інформації. Вона структурує інформацію у виразному, взаємопов'язаному та легко доступному вигляді.

Структурно інформація МКФ складається з двох частин. Частина 1 стосується Функціонування та обмежень життєдіяльності, тоді як частина 2 охоплює Контекстні чинники. Кожна частина включає дві складові:

1. Складові функціонування та обмежень життєдіяльності

Складова **Організм** включає дві класифікації, одна стосується функцій систем організму, інша - структур організму. Розділи в обох класифікаціях структуровані відповідно до систем організму.

⁸Приклади доменів здоров'я включають зір, слух, ходьбу, навчання та запам'ятовування, в той час як приклади доменів, пов'язаних зі здоров'ям, включають транспортування, освіту та соціальні взаємодії.

⁹ Bickenbach JE, Chatterji S, Badley EM, Üstün TB. Моделі обмежень життєдіяльності, універсальності та МКПФВ,

Складова **Діяльність та участь** охоплює повний спектр доменів, що позначають аспекти функціонування як з особистої, так і з соціальної позиції.

2. Складові контекстуальних факторів

Перелік факторів **Навколишнього середовища** є першим компонентом контекстуальних чинників. Фактори навколишнього середовища впливають на всі складові функціонування та обмеження життєдіяльності і систематизовані послідовно за принципом - від тих, що безпосередньо оточують особу до загального оточення.

Особистісні фактори також є складовою контекстуальних факторів, але вони не класифіковані в МКФ через їх велику соціальну та культурну відмінність.

Складові функціонування та обмежень життєдіяльності в частині 1 МКФ можуть бути виражені двома способами. З одного боку, вони можуть використовуватися для позначення проблем (наприклад, порушення, обмеження діяльності або обмеження можливості участі, узагальнені терміном "*обмеження життєдіяльності*"); з іншого боку, вони можуть вказувати на неproblemатичні (тобто нейтральні) аспекти здоров'я та стани, пов'язані зі здоров'ям, узагальнені парасольковим терміном *функціонування*).

Ці складові функціонування та обмежень життєдіяльності пояснюються за допомогою чотирьох окремих, але споріднених *структурних компонентів*. Ці структурні компоненти визначаються за допомогою *кваліфікаторів*. Функції та структури організму можуть бути представлені як зміни у фізіологічних системах чи анатомічних структурах. Складова Діяльність та Участь може оперувати двома структурними компонентами: *потенційна здатність* та *реалізація* (див. Розділ 4.2).

Функціонування і обмеження життєдіяльності індивіда представляються у вигляді динамічної взаємодії¹⁰ між різними змінами стану здоров'я (захворюваннями, розладами, пошкодженнями, травмами тощо) і контекстуальними факторами. Як зазначено вище, контекстуальні фактори включають як особистісні, так і фактори навколишнього середовища. МКФ містить всеосяжний перелік факторів навколишнього середовища, що складають невід'ємну частину класифікації. Екологічні чинники взаємодіють з усіма складовими функціонування та обмежень життєдіяльності. Для складової Фактори навколишнього середовища основним структурним компонентом виступає полегшуючий або перешкоджаючий вплив особливостей фізичного та соціального середовища, а також світу відносин і установок.

3.3 Одиниця класифікації

МКФ класифікує показники здоров'я та пов'язаних зі здоров'ям станів. Тому одиницею класифікації вважається категорія в доменах здоров'я і доменах, пов'язаних зі здоров'ям. Тому важливо відзначити, що в МКФ люди не є одиницями класифікації; тобто, МКФ не класифікує людей, а лише описує ситуацію кожної особи в межах низки доменів здоров'я і доменів, пов'язаних зі здоров'ям. Більш того, опис завжди наводиться в контексті оточуючих і особистісних факторів.

¹⁰ Ця взаємодія може розглядатися як *процес* або *результат*, залежно від користувача.

3.4 Представлення МКФ

З метою задоволення потреб різних користувачів, МКФ представлена у двох варіантах з різним ступенем деталізації.

Повна версія МКФ, що міститься в цьому виданні, надає класифікацію з чотирма рівнями деталізації. Ці чотири рівні можуть бути об'єднані в систему класифікації вищого рівня, що включає всі домени другого рівня класифікації. Дворівнева система також доступна у вигляді *короткої версії* МКФ.

4. Загальний огляд складових МКФ

ДЕФІНІЦІЇ (ВИЗНАЧЕННЯ)¹¹

В контексті здоров'я:

Функції організму - це фізіологічні функції систем організму (в тому числі психологічні функції).

Структури організму – це анатомічні частини тіла, такі як органи, кінцівки та їх складові частини.

Порушення – це проблеми, що виникають у функціях або структурах, такі як істотне відхилення або втрата.

Активність - це виконання особою завдання або дії.

Участь - це залучення індивіда до життєвої ситуації.

Обмеження активності - це труднощі, яких може зазнавати особа при виконанні діяльності.

Обмеження можливості участі - це проблеми, яких може зазнати особа при залученні до життєвих ситуацій.

Фактори навколишнього середовища створюють фізичне і соціальне оточення, середовище відносин і установок, де люди живуть і проводять свій час.

Огляд цих понять наведено в таблиці 1; за допомогою спеціальної термінології вони детально викладені в розділі 5.1. Як зазначено в таблиці:

- МКФ має *дві частини*, кожна з яких містить дві складові:

Частина 1. Функціонування та обмеження життєдіяльності

- (а) Функції та структури організму
- (б) Активність та участь

Частина 2. Контекстуальні фактори

- (в) Фактори навколишнього середовища
- (г) Особистісні фактори

- Кожен компонент може бути виражений як *позитивними*, так і *негативними* термінами.
- Кожен компонент складається з різних доменів і, в межах кожного домена – з категорій, які є одиницями класифікації. Показники здоров'я та пов'язані зі здоров'ям стани особи можуть бути зареєстровані шляхом вибору коду або кодів відповідної категорії¹¹ з наступним додаванням *кваліфікаторів*, які є числовими кодами, що вказують на межі чи обсяг функціонування або обмежень життєдіяльності в цій категорії, або ту міру, в якій оточуюче середовище постає сприятливим фактором чи бар'єром.

¹¹Див. також додаток 1: "Таксономічні і термінологічні питання"

Частина 1: Функціонування та Обмеження життєдіяльності		Частина 2: Контекстуальні Фактори		
Компоненти	Функції та Структури організму	Активність та Участь	Фактори навколишнього середовища	Особистісні фактори
Домени	Функції організму Структури організму	Життєві сфери (завдання, дії)	Зовнішні впливи на функціонування та обмеження життєдіяльності	Внутрішні впливи на функціонування та обмеження життєдіяльності
Конструкції	Зміна функцій організму (фізіологічна) Зміна структур організму (анатомічна)	Здатність Виконавчі завдання в стандарті Навколишнього середовища Реалізація Виконавчі завдання в поточному навколишньому середовищі	Сприяння або перешкоджання впливу ознак фізичного, соціального середовища та у взаємовідносинах між людьми	Вплив атрибутів людини
Позитивний аспект	Функціональна і структурна цілісність	Активність Участь	Полегшуючий фактор	Не застосовується
	Функціонування			
Негативний аспект	Порушення	Обмеження Активності та Участі	Бар'єри /Перешкоди	Не застосовується
	Обмеження життєдіяльності			

4.1. Функції та структури організму і порушення

Дефініції: Функції організму – це фізіологічні функції систем організму (включаючи психологічні функції).

Структури організму – це анатомічні частини організму, такі як органи, кінцівки та їх компоненти.

Порушення – це проблеми, що виникають у функціях або структурах організму, такі як істотне відхилення або втрата.

- (1) Функції організму та структури організму класифікуються у двох різних розділах. Ці дві класифікації призначені для паралельного використання. Наприклад, функції організму включають в себе основні людські відчуття, такі як "зорові функції", а їх структурні кореляти існують у вигляді "ока та споріднених структур".
- (2) Термін "організм" відноситься до людського організму в цілому; отже, він включає в себе мозок і його функції, тобто інтелект. Розумові (або психологічні) функції, таким чином, відносяться до категорій функцій організму.

- (3) Функції та структури організму класифікуються відповідно до його систем; отже, структури організму не вважаються органами.¹²
- (4) Порушення структури можуть означати аномалію, дефект, втрату або інше значне відхилення в структурах організму. Порушення концептуально відповідають біологічним знанням на рівні тканин або клітин та на субклітинному або молекулярному рівні. Однак ці рівні не входять до переліку з практичних причин.¹³ Біологічні основи порушень в класифікації є провідними, поряд з чим може існувати можливість розширення класифікації на клітинному або молекулярному рівнях. Користувачам медичних послуг слід пам'ятати, що порушення не збігаються з основною патологією, але вони є проявами цієї патології.
- (5) Порушення являють собою відхилення від певних загальноприйнятих популяційних стандартів біомедичного статусу організму та його функцій, і визначення їх складових здійснюється насамперед спеціалістами, які оцінюють фізичне та психічне функціонування відповідно до цих стандартів.
- (6) Порушення можуть бути тимчасовими або постійними; прогресуючими, регресуючими або стабільними; переміжними або безперервними. Відхилення від популяційної норми може бути незначним або суттєвим і може змінюватися з часом. Ці характеристики в подальшому представлені в описах, головним чином, у кодах, за допомогою кваліфікаторів, розташованих після точки.
- (7) Порушення не залежать від етіології чи способу їх розвитку; наприклад, втрата зору або кінцівки може виникнути внаслідок генетичної аномалії або травми. Наявність порушення обов'язково передбачає причину; однак причина може бути недостатньою, щоб пояснити отримане порушення. Наявність порушення також вказує на присутність функціонального або структурного розладу організму, але він може бути викликаний будь-яким захворюванням, розладом або фізіологічним станом.

¹² Хоча підхід на рівні органів згадувався ще у версії МКПФВ 1980 року, визначення поняття "орган" не є чітким. Око та вухо традиційно вважаються органами; однак важко ідентифікувати та визначити їх межі, і це ж саме стосується кінцівок та внутрішніх органів. Замість підходу на рівні органів, який передбачає існування єдиної частини або складового елемента в організмі, МКФ замінила цей термін терміном "структура організму".

¹³ Таким чином, порушення, кодовані за допомогою повної версії МК, мають визначатися або виявлятися іншими особами або самою особою, якої це стосується, шляхом прямого спостереження, або мають впливати як висновок на основі спостереження.

- (8) Порушення може бути частиною або проявом стану здоров'я, але вони не обов'язково означають наявність захворювання, або що особа повинна вважатися хворою.
- (9) Порушення є ширшими та більш комплексними, ніж розлади або хвороби; наприклад, втрата кінцівки - це порушення структури організму, але не розлад чи хвороба.

- (10) Одні порушення можуть спричиняти інші розлади; наприклад, втрата м'язової сили може погіршити рухові функції, функції серця можуть бути пов'язані з порушенням дихальної функції, а порушення сприйняття може бути пов'язане з функціями мислення.
- (11) Очевидно, що деякі категорії складової Функції та структури організму частково збігаються з категоріями МКХ-10, особливо щодо симптомів і ознак. Проте ці дві класифікації мають різні цілі.
- (12) Для реєстрації захворюваності та звернення за послугами МКХ-10 у спеціальних розділах класифікує симптоми, тоді як МКХ відображає їх як частину функцій організму, що може бути використана для профілактики або визначення потреб пацієнтів. Найбільш важливим є те, що МКХ передбачає використання класифікації Функції і структури організму спільно з категоріями Активність та участь.
- (13) Порушення класифікують у відповідних категоріях з використанням визначених критеріїв ідентифікації (наприклад, як наявні, так і відсутні відповідно до порогового рівня). Ці критерії однакові для функцій та структур організму. Ними є: (а) втрата чи відсутність; (б) зниження; (в) збільшення або надлишок; та (d) відхилення. Як тільки порушення з'являється, його можна оцінювати за ступенем тяжкості з використанням загального кваліфікатора МКФ .
- (14) Фактори навколишнього середовища взаємодіють з функціями організму, подібно до того, як взаємодіють якість повітря і дихання, світло і зір, звуки і слух, відволікаючі подразники та увага, рельєф ґрунту та рівновага, а також температура навколишнього середовища та регуляція температури тіла.

4.2 Активність та Участь/ обмеження активності та обмеження участі

Дефініції: Активність – це виконання завдання або дії особою.

Участь – це залучення особи в життєву ситуацію/суспільну діяльність.

Обмеження активності – це труднощі, які може мати особа при здійсненні діяльності.

Обмеження участі – це проблеми, з якими особа може зіткнутися у життєвих ситуаціях.

- (1) Домени для компоненту Активність та Участь представлені в *одному списку*, який охоплює весь спектр життєвих сфер (від початкового навчання або спостереження до складових областей, таких як міжособистісні взаємодії або зайнятість). Компонент може бути використаний для позначення активності (а) або участі (у) або обох. Домени цього компонента кваліфікуються двома кваліфікаторами: *виконання та здатність*. Отже, інформація, взята зі списку, містить матрицю даних, яка не має дублювання або надлишкової інформації (див. [Таблиця 2](#)).

Таблиця 2. Активність та Участь: інформаційна матриця

Домени		Кваліфікатори	
		Реалізація (виконання)	Здатність
d1	Навчання та застосування знань		
d2	Загальні завдання та вимоги		
d3	Комунікація		
d4	Мобільність		
d5	Самообслуговування		
d6	Участь в повсякденному житті		
d7	Міжособистісні взаємодії та відносини		
d8	Основні сфери життя		
d9	Спільнота, соціальне та громадянське життя		

- (2) Кваліфікатор *виконання* описує те, що людина робить у його чи її поточному середовищі. Тому що сучасне середовище включає в себе соціальний контекст, виконання також може розумітись як «залучення в життєву ситуацію» або «пережитий досвід» людей в актуальному контексті, в якому вони живуть¹⁴. Цей контекст включає фактори навколишнього середовища – всі аспекти фізичного, соціального світу та взаємовідносин між людьми, який можна кодувати за допомогою компонента Фактори навколишнього середовища.
- (3) Кваліфікатор *здатності* описує здатність особи виконувати завдання чи дію. Ця конструкція має на меті вказати найвищий можливий рівень функціонування, який людина може досягнути в даному домені в даний час. Щоб оцінити повну здатність особистості, потрібно мати «стандартизоване» середовище, щоб нейтралізувати різний вплив різних середовищ на здатність індивіда. Це стандартне середовище може бути: (а) фактичне середовище, яке зазвичай використовується для оцінки потенціалу в умовах тестування; або (б) у випадках, коли це неможливо, передбачуване середовище, яке, як видається, може мати однаковий вплив. Це середовище можна назвати «уніфікованим» або «стандартним» середовищем. Таким чином, здатність відображає скориговані з урахуванням чинників навколишнього середовища виправлену здатність людини. Це коригування повинне бути однаковим для всіх людей у всіх країнах, щоб дозволити міжнародні порівняння. Функції уніфікованого або стандартизованого середовища можуть бути закодовані за класифікацією факторів навколишнього середовища. Розрив між здатністю та виконанням відображає різницю між впливом **існуючих та уніфікованих** середовищ і, таким чином, забезпечує корисне керівництво щодо того, що може бути зроблено для навколишнього середовища людини для поліпшення виконання.

¹⁴ Визначення поняття «участь» представлена концепцією залучення. Деякі запропоновані визначення «залучення» включають в себе тих, що беруть участь, є включеними або зайнятими в сфері життя, прийняті або мають доступ до необхідних ресурсів. В інформаційній матриці, наведеній в таблиці 2, єдиним можливим показником частоти участі є кодування через виконання. Це не означає, що участь автоматично прирівнюється до виконання. Поняття залучення слід також відрізнити від суб'єктивного досвіду залучення (сенсу «приналежності»). Користувачі, які хотіли б окремо кодувати залучення, мають посылатися на правила кодування в Додатку 2.

- (4) Обидва кваліфікатори *здатність* та *виконання* також можуть використовуватися з і без допоміжних пристроїв або з особистою допомогою. Незважаючи на те, що ні пристрої, ні особиста допомога не усувають пошкодження, вони можуть переміщати обмеження на функціонування в певних доменах. Цей тип кодування є особливо корисним для визначення того, наскільки функціонування людини буде обмеженим без допоміжних пристроїв (див. Правила кодування в Додатку 2)
- (5) Труднощі або проблеми в цих доменах можуть виникнути, коли існує якісна або кількісна зміна способу, в якому особа здійснює ці функції домену. Обмеженість оцінюються з урахуванням загальноприйнятого стандарту населення.
- (6) Стандарт або норма, проти якої порівнюється здатність та виконання людини – це та особа, яка не має аналогічного стану здоров'я (хвороби, розладу чи травми тощо). Обмеження фіксують невідповідність між спостережуваним та очікуваним виконанням. Очікуване виконання – це норма населення, яка відображає досвід людей без особливого стану здоров'я. Ті самі норми використовуються у кваліфікаторі здатності з тією метою, щоб дійти висновку про те, що можна зробити для навколишнього середовища для підвищення виконання.
- (7) Проблема з виконанням може бути результатом безпосередньо в соціальному середовищі, навіть якщо людина не має порушень. Наприклад, особа, яка є ВІЛ-інфікованою, без будь-яких симптомів або хвороб, або людина з генетичною схильністю до якоїсь хвороби може не виявляти ніяких порушень або мати достатню здатність працювати, але може не робити це через відмову в доступі до послуг, дискримінацію чи стигму.
- (8) Важко розрізнити «Активність» та «Участь» на основі доменів у компоненті Активність та Участь. Аналогічним чином диференціація між «індивідуальна» та «суспільна» перспективи на основі доменів не була можливою через міжнародні варіації та відмінності у підходах професіоналів та теоретичні засади. Таким чином, МКФ надає єдиний список, який можна використовувати, якщо користувачі цього бажають, диференціювати активність та участь власними оперативними способами. Це додатково пояснюється в Додатку 3. Існує чотири можливі способи це зробити:
 - a) визначити деякі домени як активність та інші як участь, не допускаючи ніякого збігу;
 - b) подібно, як (a) вище, але дозволяючи частковий збіг;
 - c) визначити всі детальні домени як активність та заголовки широкої категорії як участь;
 - d) використовувати всі домени як активність, так і участь.

4.3 Контекстуальні Фактори

Контекстуальні фактори являють собою вичерпну довідкову інформацію життя та проживання людини. Вони включають два компоненти: Фактори навколишнього середовища та Особистісні Фактори, які можуть мати вплив на людину у певному стані здоров'я і стані, пов'язаному зі здоров'ям.

Фактори навколишнього середовища становлять фізичне, соціальне середовище та середовище відносин і установок, в яких люди живуть і проводять своє життя. Ці фактори є

зовнішніми для окремих осіб і можуть мати позитивний чи негативний вплив на результат діяльності особи як члена суспільства, здатність особи виконувати дії чи завдання, а також на функції або структуру організму людини.

- (1) Фактори навколишнього середовища організовані в класифікацію, щоб зосередитися на двох різних рівнях.
 - а) *Індивідуальний* – у безпосередньому оточенні особи, включаючи такі параметри, як дім, робоче місце та школа. Включені на цей рівень фізичні та матеріальні особливості навколишнього середовища, з якими стикається особа, а також безпосередній контакт з іншими людьми, такими, як родина, знайомі, однолітки та незнайомі люди.
 - б) Соціальний – офіційні та неофіційні соціальні структури, послуги та загальні підходи або системи в спільноті чи суспільстві, що впливають на людей. Цей рівень включає організації та послуги, пов'язані з робочим середовищем, діяльністю громад, державними установами, комунікацією і транспортними послугами та неформальними соціальними мережами, а також законами, нормативними актами, формальними та неформальними правилами, ставленнями та ідеологіями.
- (2) Фактори навколишнього середовища взаємодіють з компонентами функцій та структур організму, а також з Активністю та Учасю. Для кожного компонента характер і ступінь цієї взаємодії можуть бути детально розроблені завдяки майбутній науковій роботі. Обмеження життєдіяльності характеризується як результат або складний характер взаємозв'язків між станом здоров'я особистості та особистісними факторами та зовнішніми чинниками, що відображають обставини, в яких живе індивід. Через це відносини, різні середовища можуть мати різний вплив на одну особу з певним станом здоров'я. Навколишнє середовище з перешкодами (бар'єрами) або без полегшуючих факторів обмежить реалізацію (виконання) особи; інші середовища, які полегшують роботу можуть збільшити цю реалізацію. Суспільство може перешкоджати виконанню особистості, оскільки воно або створює перешкоди (бар'єри) (наприклад, недоступні будинки), або не надає полегшуючих факторів (наприклад, недоступність допоміжних пристроїв).

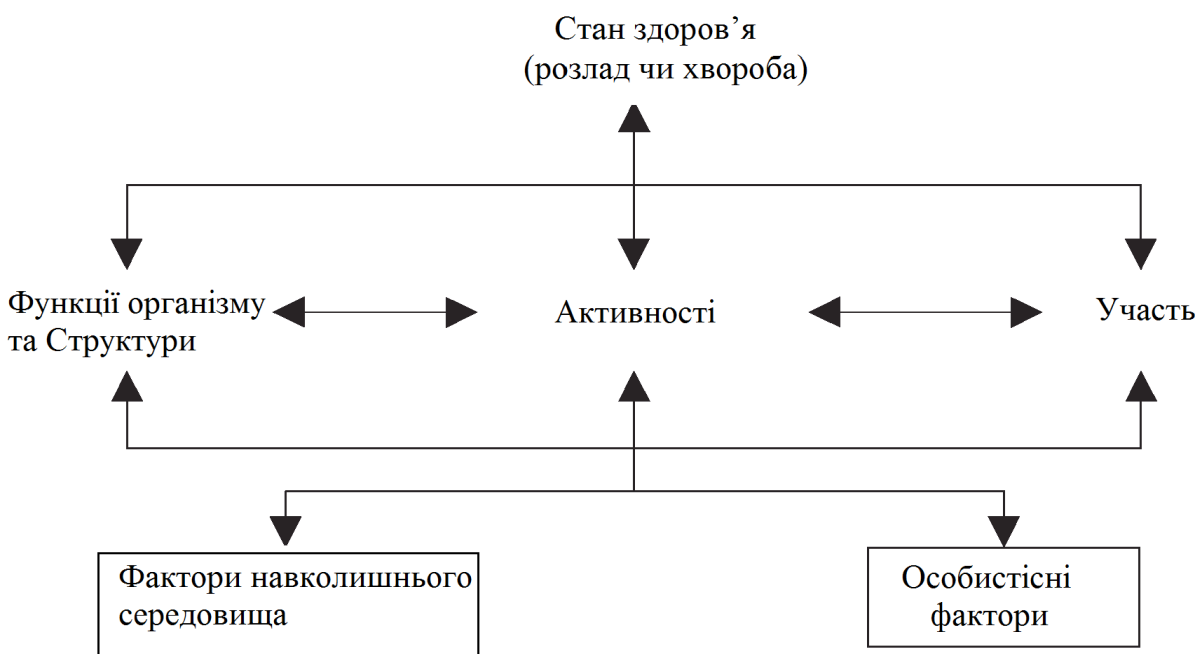
Особистісні фактори є особливим фоном життя та гармонійного проживання людини та включають в себе особливості індивіда, які не є частиною стану здоров'я або станів, пов'язаних зі здоров'ям. Ці фактори можуть включати стать, расу, вік, інші стани здоров'я, спорт, спосіб життя, звички, виховання, стилі подолання, соціальний досвід, освіта, професія, минулий та поточний досвід, загальна модель поведінки та стиль характеру, індивідуальні психологічні активи та інші характеристики, всі або будь-які з них можуть відігравати роль в обмеженні життєдіяльності на будь-якому рівні. Особистісні фактори не класифікуються в МКФ. Однак, вони входять до [Рис. 1](#), щоб показати свій внесок, який може вплинути на результати різних втручань.

5. Модель Функціонування та Обмеження життєдіяльності

5.1 Процес функціонування і обмеження життєдіяльності

Як класифікація, МКФ не моделює «процес» функціонування та обмеження життєдіяльності. Проте, це може бути використано для опису процесу, надаючи засоби мапування різних конструкцій та доменів. Вона забезпечує багатопрофільний підхід до класифікації функціонування та обмеження життєдіяльності як інтерактивного та еволюційного процесу. Це забезпечує складові елементи для користувачів, які бажають створювати моделі та вивчати різні аспекти цього процесу. У цьому сенсі МКФ можна розглядати як мову: тексти, які можуть бути створені з її допомогою, залежать від користувачів, їхньої творчості та наукової орієнтації. Для того, щоб візуалізувати сучасне розуміння взаємодії різних компонентів, діаграма, що представлена на Рис. 1., може бути корисною¹⁵.

Рис. 1. Взаємодія між компонентами МКФ

На цій діаграмі функціонування особи в конкретному домені є взаємодією або складним взаємозв'язком між станом здоров'я та контекстуальними факторами (тобто факторами навколишнього середовища та особистісними факторами). Існує динамічна

¹⁵ МКФ істотно відрізняється від версії МКУПЖІ 1980 року у відображенні взаємозв'язку між функціонуванням та обмеженням життєдіяльності. Слід зазначити, що будь-яка схема (діаграма), ймовірно, є неповною та схильна до викривлення через складність взаємодій у багатовимірній моделі. Модель малюється для ілюстрації декількох взаємодій. Звичайно, можливі інші зображення, що вказують на інші важливі осередки у процесі. Тлумачення взаємодій між різними компонентами та конструкціями також можуть бути різними (наприклад, вплив факторів навколишнього середовища на функції організму, безумовно, відрізняється від їх впливу на участь).

взаємодія між цими об'єктами: інтервенції в одному об'єкті можуть змінити один або декілька інших об'єктів. Ці взаємодії є специфічними і не завжди в передбачуваних взаємних відносинах. Взаємодія працює в двох напрямках; наявність обмеження життєдіяльності може навіть змінити сам стан здоров'я. Для того, щоб зробити висновок, що обмеження реалізації (виконання) від одного або декількох порушень або обмеження здатності з одного або кількох порушень часто може здатися суттєвим. Важливо, однак, самостійно збирати дані по цих конструкціях, а потім досліджувати асоціації та причинні зв'язки між ними. Якщо потрібно описати повний стан здоров'я, всі компоненти корисні. Наприклад, хтось може:

- мати порушення без обмежень щодо здатності (наприклад, спотворення проказою може не впливати на здатність людини);
- мати проблеми з виконанням та обмеженням здатності без очевидних порушень (наприклад, зниження виконання щоденної діяльності, пов'язаної з багатьма захворюваннями);
- мати проблеми з виконанням без порушень та обмежень здатності (наприклад, ВІЛ-інфікована особа або колишній пацієнт, який відновився після психічних захворювань, стикається зі стигматизацією чи дискримінацією у міжособистісних стосунках або роботі);
- мати обмеження здатності без сторонньої допомоги, а також проблеми із виконанням в поточному середовищі (наприклад, особа з обмеженнями мобільності може забезпечуватися суспільством допоміжними технологіями для переміщення);
- відчувати ступінь впливу у зворотному напрямку (наприклад, нестача використання кінцівок може призвести до атрофії м'язів; інституціоналізація може призвести до втрати соціальних навичок).

Конкретні приклади у Додатку 4 додатково ілюструють можливості взаємодії між конструкціями.

Схема, показана на [Рис. 1](#) демонструє роль, яку відіграють контекстуальні фактори (тобто фактори навколишнього середовища та особистісні фактори). Ці фактори взаємодіють з індивідом у певному стані здоров'я та визначають рівень і ступінь його функціонування. Фактори навколишнього середовища є зовнішніми для індивіда (наприклад, ставлення суспільства, архітектурні характеристики, правова система) і класифікуються в Класифікацію факторів навколишнього середовища. З іншого боку, Особистісні фактори не класифікуються в поточній версії МКФ. Вони включають стать, расу, вік, пристосованість, спосіб життя, звички, міметичні стилі та інші подібні фактори. Їхня оцінка залишається за користувачем, якщо це необхідно.

5.2. Медичні та соціальні моделі

Запропоновано різноманітні концептуальні моделі¹⁶ для розуміння та пояснення обмеження життєдіяльності та функціонування. Вони можуть бути виражені в діалектиці «медична модель» проти «соціальної моделі». *Медична модель* розглядає обмеження життєдіяльності як проблему людини, яка безпосередньо спричинена хворобою, травмою чи іншим захворюванням, що потребує медичного обслуговування у вигляді індивідуального лікування професіоналами. Регулювання питань стосовно обмеження життєдіяльності спрямоване на лікування або адаптацію особи та зміни поведінки. Медична допомога розглядається як основна проблема, і на політичному рівні основною реакцією є модифікація чи реформування політики охорони здоров'я.

З іншого боку, *соціальна модель* обмеження життєдіяльності бачить проблему переважно як соціально створену проблему, а в основному – як повну інтеграцію окремих осіб в суспільство. Обмеження життєдіяльності не є атрибутом особистості, а скоріше комплексним набором умов, багато з яких створюються соціальним середовищем. Отже, вирішення проблеми вимагає соціальних дій, і це колективна відповідальність суспільства в цілому, що полягає в тому, щоб зробити модифікації навколишнього середовища, необхідні для повної участі людей з обмеженням життєдіяльності у всіх сферах суспільного життя. Отже, це питання є ставленням до ідей, що вимагає соціальних змін, які на політичному рівні стають питаннями прав людини. Для цієї моделі обмеження життєдіяльності є політичним питанням.

МКФ базується на інтеграції цих двох протилежних моделей. Для того, щоб відобразити інтеграцію різних перспектив функціонування, використовується підхід «біопсихосоціальний». Таким чином, МКФ намагається досягти синтезу, для того, щоб забезпечити узгоджене уявлення про різні перспективи здоров'я з біологічної, індивідуальної та соціальної точки зору¹⁷.

¹⁶ Термін «модель» тут означає конструкцію або парадигму, яка відрізняється від використання терміну в попередньому розділі.

¹⁷ Див. Також Додаток 5 – «МКФ та люди із обмеженням життєдіяльності».

6. Використання МКФ

МКФ є класифікацією функціонування та обмеження життєдіяльності людини. Вона систематично групує домени здоров'я та домени, пов'язані зі здоров'ям. У межах кожного компонента домени далі згруповані відповідно до їхніх загальних характеристик (таких, як їхнє походження, тип або подібність) і упорядковані певним чином. Класифікація організована відповідно до ряду принципів (див. Додаток 1). Ці принципи стосуються взаємозв'язку рівнів та ієрархії класифікації (переліку рівнів). Проте, деякі категорії в МКФ розташовані не ієрархічно, без порядку, але як рівнозначні члени галузі.

Нижче наведені структурні особливості класифікації, які впливають на її використання.

- (1) МКФ дає стандартні операційні дефініції доменів здоров'я та доменів, пов'язаних зі здоров'ям на противагу «розмовному» визначенню здоров'я. Ці визначення описують основні атрибути кожного домену (наприклад, якості, властивості та відносин) і містять інформацію про те, що включено та виключено в кожному домені. Дефініції містять загальноприйняті точки прив'язки для оцінки, щоб вони могли бути переведені в анкети. І навпаки, результати існуючих інструментів оцінки можуть бути закодовані в термінах МКФ. Наприклад, «функції зору» визначаються в термінах функцій чутливої форми і контуру, на різних відстанях, використовуючи одне або обидва ока, так, що тяжкість проблеми зору може бути закодована на слабких, помірних, важких або повних рівнях щодо цих параметрів.
- (2) МКФ використовує буквено-цифрову систему, в якій літери **b**, **s**, **d** та **e** використовуються для позначення Функцій Організму, Структур Організму, Активності та Учасі, Факторів навколишнього середовища. За цими літерами слідує числовий код, який починається з номера розділу (одна цифра), другий рівень (дві цифри), а третій і четвертий рівні (по одній цифрі кожен).
- (3) Категорії МКФ є «гніздовими», так що більш широкі категорії визначаються для включення більш детальних підкатегорій спорідненої категорії. Наприклад, Розділ 4 Про Мобільність у компоненті Активність та Участь включає окремі категорії, присвячені стоянню, сидінню, ходьбі, перевезенню предметів тощо. Коротка версія охоплює два рівні, тоді як повна версія розповсюджується на чотири рівні. Коротка версія та коди повної версії перебувають у кореспонденції, і коротка версія може бути об'єднана з повною версією.
- (4) Будь-яка особа може мати ряд кодів на кожному рівні. Вони можуть бути незалежними або взаємопов'язаними.
- (5) Коди МКФ визначаються не лише наявністю кваліфікатора, що позначає величину рівня здоров'я (наприклад, ступінь тяжкості проблеми). Кваліфікатори кодуються як одна, дві чи більше цифр після крапки (або відокремлення). Використання будь-якого коду повинно супроводжуватися принаймні одним кваліфікатором. Без кваліфікаторів коди не мають властивого значення.
- (6) Перший кваліфікатор для Функцій та Структур Організму, кваліфікатори виконання та здатності для Активності та Учасі, а також перший кваліфікатор для Факторів навколишнього середовища, усі фактори описують ступінь проблем у відповідному компоненті.

- (7) Всі три компоненти, класифіковані в МКФ (Функції та Структури організму, Активність та Участь і Фактори навколишнього середовища) визначаються кількісно, використовуючи ту саму загальну шкалу.

Наявність проблеми може означати порушення, обмеження або бар'єр залежно від конструкції. Відповідні кваліфікаційні слова, як показано у дужках нижче, повинні бути вибрані відповідно до конкретного домену класифікації (де xxx означає номер домену другого рівня). Для того, щоб цей кількісний показник використовувався універсально, процедури оцінки повинні бути розроблені шляхом дослідження. Широкі діапазони відсотків надаються для тих випадків, коли наявні калібровані інструменти оцінки або інші стандарти для кількісного визначення порушення, обмеження здатності, проблеми виконання чи бар'єру. Наприклад, коли задано «без проблем, немає проблем» або «повна (абсолютна) проблема», або вказано, що кодування має похибку до 5%. «Помірна (невелика) проблема» визначається до половини шкали повної складності. Відсотки повинні відкалібруватися в різних доменах з посиланням на відповідні стандарти населення у відсотках.

- xxx.0 ВІДСУТНІ порушення (немає, відсутні, не значні) 0-4%
- xxx.1 СЛАБКІ порушення (легкі, не значні,...) 5-24%
- xxx.2 ПОМІРНІ порушення (середні, значні,...) 25-49%
- xxx.3 ТЯЖКІ порушення (значні, інтенсивні,...) 50-95%
- xxx.4 ПОВНІ порушення (тяжкі, абсолютні, тотальні) 96-100%
- xxx.8 не визначено
- xxx.9 не можна застосовувати

- (8) У випадку факторів навколишнього середовища, цей перший кваліфікатор може бути використаний для позначення як ступеня позитивних впливів навколишнього середовища, тобто полегшуючі фактори, або як ступінь негативних впливів, тобто бар'єри. Обидва використовують ту саму шкалу 0-4, але, щоб позначити полегшуючі фактори, крапка замінюється знаком плюс: наприклад, e110+2. Фактори навколишнього середовища можуть бути закодовані (а) по відношенню до кожної конструкції індивідуально, або (б) повністю без посилання на будь-яку індивідуальну конструкцію. Перший варіант є кращим, оскільки він визначає вплив і атрибуцію чіткіше.
- (9) Для різних користувачів було б доцільно та корисно додавати інші види інформації для кодування кожного елемента. Є цілий ряд додаткових кваліфікаторів, які можуть бути корисними. У [Таблиці 3](#) представлені дані кваліфікаторів для кожного компонента, а також запропоновані додаткові кваліфікатори, які повинні бути розроблені.
- (10) Описи доменів здоров'я та доменів, пов'язаних зі здоров'ям, відносяться до їхнього використання в певний момент часу (наприклад, як знімок). Проте використання в декількох часових крапках дозволяє описувати траєкторію в часі та процесі.
- (11) В МКФ здоров'ю людини і станам, пов'язаних зі здоров'я людини, надається низка кодів, які охоплюють дві частини класифікації. Таким чином, максимальна кількість кодів на одну особу може бути 34 на однорівневому рівні (8 кодів функцій організму, 8 кодів структур організму, 9 кодів виконання та 9 кодів здатності).

Аналогічно для дворівневих елементів загальна кількість кодів становить 362. На більш деталізованих рівнях ці коди складають 1424 елементи. У нинішніх програмах МКФ набір кодів від 3 до 18 може бути достатнім для опису випадку з дворівневою (тризначною) точністю. Загалом, більш детальна чотирьохрівнева версія використовується для спеціалізованих послуг (наприклад, результатів реабілітації, геріатрії), тоді як дворівнева класифікація може використовуватися для огляду та оцінки клінічних результатів.

Подальші рекомендації щодо кодування наведені у Додатку 2. Користувачам наполегливо рекомендується пройти навчання щодо використання класифікації через ВООЗ та її мережу центрів співпраці.

Таблиця 3. Кваліфікатори

Компоненти	Перший кваліфікатор	Другий кваліфікатор
Функції організму (b)	<p>Загальний кваліфікатор з негативною шкалою використовується для позначення ступеня або величини порушення</p> <p>Приклад: b 167.3 вказує на тяжкі порушення специфічних розумових функцій мови</p>	Жодного
Структури організму (s)	<p>Загальний кваліфікатор з негативною шкалою використовується для позначення ступеня або величини порушення</p> <p>Приклад: s730.3 вказує на тяжкі порушення функції верхніх кінцівок</p>	<p>Використовується для позначення характеру змін у відповідній структурі організму:</p> <p>0 немає змін у структурі 1 повна відсутність 2 часткова відсутність 3 додаткова частина 4 невідповідні розміри 5 розриви (дискретність) 6 відхилення позиції 7 якісні зміни у структурі, включаючи накопичення рідини 8 не вказано 9 не застосовується</p> <p>Приклад: s730.32 для позначення часткової відсутності верхніх кінцівок</p>
Активність та Участь (d)	<p>Виконання Загальний кваліфікатор</p> <p>Проблема в нинішній ситуації навколишнього середовища людини</p> <p>Приклад: d5101.1_ щоб вказати слабку тяжкість при купанні всього тіла з використанням допоміжних пристроїв, доступних для людини в її нинішньому середовищі.</p>	<p>Здатність Загальний кваліфікатор</p> <p>Обмеження без сторонньої допомоги.</p> <p>Приклад: d5101._2 щоб показати помірні труднощі з купанням всього тіла; означає, що є помірні труднощі без використання допоміжних пристроїв або особистої допомоги.</p>
Фактори навколишнього середовища (e)	<p>Загальний кваліфікатор з негативною та позитивною шкалою використовується для позначення ступеня бар'єрів і полегшуючих факторів відповідно</p>	Жодних

54-а Всесвітня асамблея охорони здоров'я схвалення МКФ для міжнародного використання

У резолюції WHA 54.21 говориться:

«П'ятдесят четверта сесія Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я,

1. ЗАТВЕРДЖУЄ друге видання Міжнародної класифікації порушень, обмеження життєдіяльності та інвалідності (МКУПЖІ) з назвою Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, надалі як скорочена форма МКФ;
2. СПОНУКАЄ держав-членів використовувати МКФ у своїх дослідженнях, нагляді та звітності, якщо це доречно, з урахуванням конкретних ситуацій у державах-членах та, зокрема, з огляду на можливі зміни в майбутньому;
3. ПРОСИТЬ Генерального директора надавати державам-членам на їхнє прохання підтримку у використанні МКФ.»

МКФ

Однорівнева класифікація

**Перелік назв розділів і перший рівень
класифікації**

ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗМУ

Розділ 1. Розумові функції

Розділ 2. Сенсорні функції та біль

Розділ 3. Функції голосу і мови

Розділ 4. Функції серцево-судинної, кровотворної (гематологічної), імунної та респіраторної систем

Розділ 5. Функції травної, ендокринної систем та метаболізму

Розділ 6. Урогенітальні та репродуктивні функції

Розділ 7. Нейром'язові, скелетні та пов'язані з рухом функції

Розділ 8. Функції шкіри та пов'язаних з нею структур

СТРУКТУРИ ОРГАНІЗМУ

Розділ 1. Структури нервової системи

Розділ 2. Око, вухо та пов'язані з ними структури

Розділ 3. Структури, що беруть участь у голосоутворенні та мові

Розділ 4. Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем

Розділ 5. Структури, пов'язані із системами травлення, обміну речовин та ендокринною системою

Розділ 6. Структури, що відносяться до сечостатевої та репродуктивної систем

Розділ 7. Структури, пов'язані з рухом

Розділ 8. Шкіра та пов'язані з нею структури

АКТИВНІСТЬ ТА УЧАСТЬ

Розділ 1. Навчання та застосування знань

Розділ 2. Загальні завдання та вимоги

Розділ 3. Комунікація

Розділ 4. Мобільність

Розділ 5. Самообслуговування

Розділ 6. Побутове життя

Розділ 7. Міжособистісні взаємодії та відносини

Розділ 8. Головні сфери життя

Розділ 9. Життя в спільноті, соціальне та громадське життя

ФАКТОРИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Розділ 1. Продукція та технології

Розділ 2. Навколишнє середовище та природні зміни в ньому, що виникли в наслідок діяльності людини

Розділ 3. Підтримка та взаємовідносини

Розділ 4. Взаємовідносини індивіда в суспільстві

Розділ 5. Служби, системи та політика

МКФ - ДШ

Дворівнева класифікація

**Перелік назв розділів та перший рівень
класифікації**

ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗМУ

Розділ 1. Розумові функції

Глобальні розумові функції (b 110-b 139)

- b 110** Функції свідомості
- b 114** Функції орієнтованості
- b 117** Інтелектуальні функції
- b 122** Глобальні психосоціальні функції
- b 125** Диспозиції та внутрішньо-особистісні функції
- b 126** Темперамент і особистісні функції
- b 130** Вольові та спонукальні функції
- b 134** Функції сну
- b 139** Глобальні розумові функції, інші уточнені та не уточнені

Специфічні розумові функції (b 140-b 189)

- b 140** Функції уваги
- b 144** Функції пам'яті
- b 147** Психомоторні функції
- b 152** Функції емоцій
- b 156** Функції сприйняття
- b 160** Функції мислення
- b 163** Основні пізнавальні функції
- b 164** Пізнавальні функції високого рівня
- b 167** Розумові функції мови
- b 172** Функції обчислення
- b 176** Розумові функції послідовних складних рухів
- b 180** Функції самовідчуття та відчуття часу
- b 189** Специфічні розумові функції, інші уточнені та не уточнені
- b 198** Розумові функції, інші уточнені
- b 199** Розумові функції, не уточнені

Розділ 2. Сенсорні функції та біль

Зір та пов'язані з ним функції (b210-b229)

- b210** Функції зору
- b215** Функції структур, що примикають до ока
- b220** Відчуття, пов'язані з оком та структурами, що до нього примикають
- b229** Зір та пов'язані з ним функції, інші уточнені та не уточнені

Функції слуху та вестибулярного апарату (b230-b249)

- b230** Функції слуху
- b235** Вестибулярні функції
- b240** Відчуття, пов'язані з функціями слуху та вестибулярними функціями
- b249** Функції слуху та вестибулярні функції, інші уточнені та не уточнені

Додаткові сенсорні функції (b250-b279)

b250 Функція смакової чутливості

b255 Функція нюху

b260 Пропріоцептивні функції

b265 Функції дотику

b270 Сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими стимулами

b279 Додаткові сенсорні функції, інші уточнені та не уточнені

Біль (b280-289)

b280 Відчуття болю

b289 Відчуття болю, інше уточнене та не уточнене

b298 Сенсорні функції та біль, інші уточнені

b299 Сенсорні функції та біль, не уточнені

Розділ 3. Функції голосу і мови

b310 Функції голосу

b320 Функції артикуляції

b330 Функції швидкості та ритму мови

b340 Альтернативні голосові функції

b398 Функції голосу і мови, інші уточнені

b399 Функції голосу і мови, не уточнені

Розділ 4. Функції серцево-судинної, кровотворної (гематологічної), імунної та респіраторної систем

Функції серцево - судинної системи (b410-b429)

b410 Функції серця

b415 Функції кровоносних судин

b420 Функції артеріального тиску

b429 Функції серцево-судинної системи, інші уточнені та не уточнені

Функції системи крові та імунної системи (b430-b439)

b430 Функції системи крові

b435 Функції імунної системи

b439 Функції системи крові та імунної системи, інші уточнені та не уточнені

Функції дихальної системи (b440-b449)

b440 Функції дихання

b445 Функції дихальних м'язів

b449 Функції дихальної системи, інші уточнені та не уточнені

Додаткові функції та відчуття серцево - судинної та дихальної систем (b450-b469)

b450 Додаткові дихальні функції

b455 Функції допуску до фізичного навантаження

- b460** Відчуття, пов'язані з функціонуванням серцево-судинної та дихальної систем
- b469** Додаткові функції та відчуття серцево-судинної та дихальної систем, інші уточнені та не уточнені
- b498** Функції серцево-судинної, системи крові, імунної та дихальної систем, інші уточнені
- b499** Функції серцево-судинної, системи крові, імунної та дихальної систем, не уточнені

Розділ 5. Функції травної, ендокринної систем та метаболізму

Функції, пов'язані із травною системою (b510-b539)

- b510** Функції прийому їжі
- b515** Функції травлення
- b520** Функції асиміляції
- b525** Функції дефекації
- b530** Функції збереження маси тіла
- b535** Відчуття, пов'язані із травною системою
- b539** Функції, що відносяться до системи травлення, інші уточнені та не уточнені

Функції, що відносяться до метаболізму та ендокринної системи (b540-b559)

- b540** Загальні метаболічні функції
- b545** Функції водного, мінерального та електролітного балансу
- b550** Функції терморегуляції
- b555** Функції ендокринних залоз
- b560** Функції росту
- b569** Функції, що відносяться до метаболізму та ендокринної системи, інші уточнені та не уточнені
- b598** Функції травної, ендокринної систем та метаболізму, інші уточнені
- b599** Функції травної, ендокринної систем та метаболізму, не уточнені

Розділ 6. Урогенітальні та репродуктивні функції

Функції виділення сечі (b610-b639)

- b610** Функції сечоутворення
- b620** Функції сечовипускання
- b630** Відчуття, пов'язані із функціями сечовипускання
- b639** Функції виділення сечі, інші уточнені та не уточнені

Статеві та репродуктивні функції (b640-b679)

- b640** Сексуальні функції
- b650** Менструальні функції
- b660** Функції відтворення потомства
- b670** Відчуття, пов'язані зі статевими та репродуктивними функціями
- b679** Статеві та репродуктивні функції, інші уточнені та не уточнені
- b698** Урогенітальні та репродуктивні функції, інші уточнені
- b699** Урогенітальні та репродуктивні функції, не уточнені

Розділ 7. Нейром'язові, скелетні та пов'язані з рухом функції

Функції суглобів та кісток (b710-b729)

- b710** Функції рухливості суглобів
- b715** Функції стабільності суглоба
- b720** Функції рухливості кісток
- b729** Функції суглобів та кісток, інші уточнені та не уточнені

Функції м'язів (b730-b749)

- b730** Функції м'язової сили
- b735** Функції м'язового тону
- b740** Функції м'язової витривалості
- b749** Функції м'язів, інші уточнені та не уточнені

Функції руху (b750-b789)

- b750** Моторно-рефлекторні функції
- b755** Функції мимовільних рухових реакцій
- b760** Керування функціями довільного руху
- b761** Спонтанні рухи
- b765** Мимовільні рухові функції
- b770** Функції стереотипу ходьби
- b780** Відчуття, пов'язані із м'язами та функціями рухів
- b789** Функції руху, інші уточнені та не уточнені
- b798** Нейром'язові, скелетні та пов'язані з рухом функції, інші уточнені
- b799** Нейром'язові, скелетні та пов'язані з рухом функції, не уточнені

Розділ 8. Функції шкіри та пов'язаних з нею структур

Функції шкіри (b810-b849)

- b810** Захисні функції шкіри
- b820** Репаративні функції шкіри
- b830** Інші функції шкіри
- b840** Відчуття, пов'язані зі шкірою
- b849** Функції шкіри, інші уточнені та не уточнені

Функції волосся та нігтів (b850-b869)

- b850** Функції волосся
- b860** Функції нігтів
- b869** Функції волосся та нігтів, інші уточнені та не уточнені
- b898** Функції шкіри та пов'язаних з нею структур, інші уточнені
- b899** Функції шкіри та пов'язаних з нею структур, не уточнені

СТРУКТУРИ ОРГАНІЗМУ

Розділ 1. Структури нервової системи

- s110 Структура головного мозку
- s120 Спинний мозок і пов'язані з ним структури
- s130 Структура мозкових оболонок
- s140 Структура симпатичної нервової системи
- s150 Структура парасимпатичної нервової системи
- s198 Структура нервової системи, інша уточнена
- s199 Структура нервової системи, не уточнена

Розділ 2. Око, вухо та пов'язані з ними структури

- s210 Структура очниці
- s220 Структура очного яблука
- s230 Структури навколо ока
- s240 Структура зовнішнього вуха
- s250 Структура середнього вуха
- s260 Структура внутрішнього вуха
- s298 Око, вухо і пов'язані з ними структури, інші уточнені
- s299 Око, вухо і пов'язані з ними структури, не уточнені

Розділ 3. Структури, що беруть участь у голосоутворенні та мові

- s310 Структура носа
- s320 Структура рота
- s330 Структура глотки
- s340 Структура гортані
- s398 Структури, що беруть участь в голосоутворенні та мові, інші уточнені
- s399 Структури, що беруть участь в голосоутворенні та мові, не уточнені

Розділ 4. Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем

- s410 Структура серцево-судинної системи
- s420 Структура імунної системи
- s430 Структура дихальної системи
- s498 Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем, інші уточнені
- s499 Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем, не уточнені

Розділ 5. Структури, пов'язані із системами травлення, обміну речовин та ендокринною системою

- s510 Структура слинних залоз
- s520 Структура стравоходу
- s530 Структура шлунку

- s540 Структура кишечника
- s550 Структура підшлункової залози
- s560 Структура печінки
- s570 Структура жовчного міхура та жовчовивідних шляхів
- s580 Структура ендокринних залоз
- s598 Структури, пов'язані із системами травлення, обміну речовин та ендокринною системою, інші уточнені
- s599 Структури, пов'язані із системами травлення, обміну речовин та ендокринною системою, не уточнені

Розділ 6. Структури, що відносяться до сечостатевої та репродуктивної систем

- s610 Структура сечовивідної системи
- s620 Структура тазового дна
- s630 Структура репродуктивної системи
- s698 Структури, що відносяться до сечостатевої та репродуктивної систем, інші уточнені
- s699 Структури, що відносяться до сечостатевої та репродуктивної систем, не уточнені

Розділ 7. Структури, пов'язані з рухом

- s710 Структура голови та ділянки шиї
- s720 Структура плечового поясу
- s730 Структура верхньої кінцівки
- s740 Структура тазового поясу
- s750 Структура нижньої кінцівки
- s760 Структура тулуба
- s770 Додаткові скелетно-м'язові структури, пов'язані з рухом
- s798 Структури, пов'язані з рухом, інші уточнені
- s799 Структури, пов'язані з рухом, не уточнені

Розділ 8. Шкіра та пов'язані з нею структури

- s810 Структура шкірного покриву
- s820 Структура шкірних залоз
- s830 Структура нігтів
- s840 Структура волосся
- s898 Шкіра та пов'язані з нею структури, інші уточнені
- s899 Шкіра та пов'язані з нею структури, не уточнені

АКТИВНІСТЬ ТА УЧАСТЬ

Розділ 1. Навчання та застосування знань

Цілеспрямоване використання органів чуттів (d110-d129)

d110 Використання зору

d115 Використання слуху

d120 Цілеспрямоване використання інших органів чуттів

d129 Цілеспрямоване використання органів чуттів, інші уточнені та не уточнені

Базові навички при навчанні (d130 - d159)

d130 Копіювання

d131 Навчання через дії з предметами

d132 Отримання інформації

d133 Оволодіння мовою

d134 Оволодіння додатковою мовою

d135 Повторення

d137 Оволодіння поняттями

d140 Засвоєння навичок читання

d145 Засвоєння навичок письма

d150 Засвоєння навичок обчислення

d155 Набуття практичних навичок

d159 Набуття базових навичок, інше уточнене та не уточнене

Застосування знань (d160-d179)

d160 Концентрація уваги

d161 Стійкість уваги

d163 Мислення

d166 Читання

d170 Письмо

d172 Обчислення

d175 Вирішення проблем

d177 Прийняття рішень

d179 Застосування знань, інше уточнене та не уточнене

d198 Навчання і застосування знань, інше уточнене

d199 Навчання і застосування знань, не уточнене

Розділ 2. Загальні завдання та вимоги

d210 Виконання окремого завдання

d220 Виконання багатопланових завдань

d230 Виконання повсякденного розпорядку

d240 Подолання стресу та інших психологічних навантажень

d250 Управління власною поведінкою

d298 Загальні завдання та вимоги, інші уточнені

d299 Загальні завдання та вимоги, не уточнені

Розділ 3. Комунікація

Передача повідомлень – отримання повідомлень (d310 - d329)

d310 Сприйняття усних повідомлень під час спілкування

d315 Сприйняття повідомлень під час невербального спілкування

d320 Сприйняття повідомлень на мові формальних символів під час спілкування

d325 Спілкування та сприйняття за допомогою письмових повідомлень

d329 Сприйняття повідомлень під час спілкування, інше уточнене та не уточнене

Спілкування – продукування повідомлень (d330 - d349)

d330 Говоріння

d331 Попереднє спілкування

d332 Спів

d335 Продукування невербальних повідомлень

d340 Продукування повідомлень на мові формальних символів

d345 Письмові повідомлення

d349 Спілкування – продукування повідомлень, інше уточнене та не уточнене

Розмова з використанням засобів зв'язку і технік спілкування (d350- d369)

d350 Розмова

d355 Дискусія

d360 Використання засобів зв'язку і технік спілкування

d369 Розмова та спілкування з використанням засобів зв'язку і технік спілкування, інші уточнені та не уточнені

d398 Спілкування, інше уточнене

d399 Спілкування, не уточнене

Розділ 4. Мобільність

Зміна та підтримання положення тіла (d410-d429)

d410 Зміна основного положення тіла

d415 Підтримання положення тіла

d420 Переміщення тіла

d429 Зміна та підтримання положення тіла, інше уточнене та не уточнене

Перенесення, переміщення та маніпулювання об'єктами (d430-d449)

d430 Підняття і перенесення об'єктів

d435 Переміщення об'єктів нижніми кінцівками

d440 Використання точних рухів кисті руки

d445 Використання кисті та руки

d446 Використання точних рухів стопи

d449 Перенесення, переміщення та маніпулювання об'єктами, інше уточнене та не уточнене

Ходьба та пересування (d450-d469)

- d450 Ходьба
- d455 Рух довкола
- d460 Переміщення в різних місцях
- d465 Пересування з використанням технічних засобів
- d469 Ходьба і переміщення, інші уточнені та не уточнені

Переміщення за допомогою транспорту (d470-d489)

- d470 Використання засобів транспортування
- d475 Управління транспортом (водіння)
- d480 Їзда верхи
- d489 Пересування довкола з використанням транспорту, інше уточнене та не уточнене
- d498 Мобільність, інша уточнена
- d499 Мобільність, не уточнена

Розділ 5. Самообслуговування

- d510 Миття себе
- d520 Догляд за частинами тіла
- d530 Гігієнічна заходи при фізіологічних потребах
- d540 Одягання
- d550 Харчування
- d560 Пиття
- d570 Догляд за своїм здоров'ям
- d571 Турбота про власну безпеку
- d598 Самообслуговування, інше уточнене
- d599 Самообслуговування, не уточнене

Розділ 6. Побутове життя

Придбання необхідних предметів (d610-d629)

- d610 Придбання житла
- d620 Придбання товарів та послуг
- d629 Придбання предметів першої необхідності, інше уточнене і не уточнене

Побутові завдання (d630-d649)

- d630 Приготування їжі
- d640 Ведення домашнього господарства
- d649 Ведення домашнього господарства, інше уточнене та не уточнене

Догляд за побутовими предметами та надання допомоги іншим (d650-d669)

- d650 Догляд за побутовими предметами
- d660 Допомога іншим
- d669 Догляд за домашнім майном і допомога іншим, інша уточнена та не уточнена
- d698 Побутове життя, інше уточнене
- d699 Побутове життя, не уточнене

Розділ 7. Міжособистісні взаємодії та відносини

Загальні міжособистісні взаємодії (d710 - d729)

d710 Елементарні міжособистісні взаємодії

d720 Складні міжособистісні взаємодії

d729 Загальні міжособистісні взаємодії, інші уточнені та не уточнені

Особливі міжособистісні відносини (d730-d779)

d730 Відносини з незнайомими людьми

d740 Офіційні відносини

d750 Неофіційні соціальні відносини

d760 Сімейні відносини

d770 Інтимні стосунки

d779 Особливі міжособистісні відносини, інші уточнені та не уточнені

d798 Міжособистісні взаємодії та відносини, інші уточнені

d799 Міжособистісні взаємодії та відносини, не уточнені

Розділ 8. Головні сфери життя

Освіта (d810-d839)

d810 Неформальна освіта

d815 Дошкільна освіта

d816 Дошкільне життя і пов'язана з ним діяльність

d820 Шкільна освіта

d825 Професійне навчання

d830 Вища освіта

d835 Шкільне життя та суміжні види діяльності

d839 Освіта, інша уточнена та не уточнена

Робота і зайнятість (d840-d859)

d840 Навчання (підготовка до професійної діяльності)

d845 Отримання роботи, виконання та припинення трудових відносин

d850 Високооплачувана робота

d855 Неоплачувана робота

d859 Робота і зайнятість, інша уточнена та не уточнена

Економічне життя (d860-d879)

d860 Основні економічні операції

d865 Складні економічні операції

d870 Економічна незалежність

d879 Економічне життя, інше уточнене та не уточнене

d880 Участь у грі

d898 Головні сфери життя, інші уточнені

d899 Головні сфери життя, не уточнені

Розділ 9. Життя в спільноті, соціальне та громадське життя

- d910** Життя в спільноті
- d920** Розваги та дозвілля
- d930** Релігія і духовна практика
- d940** Права людини
- d950** Політичне життя та громадянство
- d998** Життя в спільноті, соціальне та громадське життя, інше уточнене
- d999** Життя в спільноті, соціальне та громадське життя, не уточнене

ФАКТОРИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Розділ 1. Продукція та технології

- e110** Продукти або речовини для особистого споживання
- e115** Вироби і технології для особистого використання у повсякденному житті
- e120** Вироби і технології для особистої мобільності та транспортування всередині та ззовні
- e125** Вироби і технології для комунікації
- e130** Вироби і технології для навчання
- e135** Вироби і технології для робочого використання
- e140** Вироби і технології для культури, розваг і спорту
- e145** Вироби і технології для релігійного чи духовного життя
- e150** Дизайн, конструювання, будівельні вироби та технології будівель для громадського користування
- e155** Дизайн, конструювання, будівельні вироби та технології будівель приватного використання
- e160** Продукція та технології землекористування
- e165** Майно
- e198** Продукція і технології, інші уточнені
- e199** Продукція і технології, не уточнені

Розділ 2. Навколишнє середовище та природні зміни в ньому, що виникли внаслідок діяльності людини

- e210** Фізична географія
- e215** Населення
- e220** Флора і фауна
- e225** Клімат
- e230** Природні явища
- e235** Зміни в природі, викликані людиною
- e240** Світло
- e245** Зміни, пов'язані із часом
- e250** Звук
- e255** Вібрація
- e260** Якість повітря

- e298 Навколишнє середовище та природні зміни в ньому, що виникли внаслідок діяльності людини, інші уточнені
- e299 Навколишнє середовище та природні зміни в ньому, що виникли внаслідок діяльності людини, не уточнені

Розділ 3. Підтримка і взаємовідносини

- e310 Найближчі родичі
- e315 Далекі родичі
- e320 Друзі
- e325 Знайомі, однолітки, колеги, сусіди та члени спільноти
- e330 Люди, що наділені владою та авторитетом
- e335 Підлеглі
- e340 Персонал, що здійснює догляд і допомогу
- e345 Сторонні особи
- e350 Домашні тварини
- e355 Професійні медичні працівники
- e360 Працівники інших професійних сфер
- e398 Підтримка і взаємовідносини, інші уточнені
- e399 Підтримка і взаємовідносини, не уточнені

Розділ 4. Взаємовідносини індивіда в суспільстві

- e410 Індивідуальні взаємовідносини найближчих родичів у суспільстві
- e415 Індивідуальні взаємовідносини далеких родичів у суспільстві
- e420 Індивідуальні взаємовідносини друзів у суспільстві
- e425 Індивідуальні взаємовідносини знайомих, однолітків, колег, сусідів та членів спільноти у суспільстві
- e430 Індивідуальні взаємовідносини осіб, що наділені владою, у суспільстві
- e435 Індивідуальні взаємовідносини підлеглих у суспільстві
- e440 Індивідуальні взаємовідносини персоналу, який здійснює догляд і допомогу, у суспільстві
- e445 Індивідуальні взаємовідносини сторонніх осіб у суспільстві
- e450 Індивідуальні взаємовідносини професійних медичних працівників у суспільстві
- e455 Індивідуальні взаємовідносини професійних працівників сфер, пов'язаних зі здоров'ям, у суспільстві
- e460 Соціальні взаємовідносини індивіда в суспільстві
- e465 Соціальні норми, методи та ідеології
- e498 Взаємовідносини індивіда в суспільстві, інші уточнені
- e499 Взаємовідносини індивіда в суспільстві, не уточнені

Розділ 5. Служби, системи та політика

- e510** Служби, системи та політика виробництва споживчих товарів
- e515** Служби, системи та політика архітектури та будівництва
- e520** Служби, системи та політика планування відкритого простору
- e525** Житлові служби, системи і політика
- e530** Служби, системи та політика комунального господарства
- e535** Служби, системи та політика комунікації
- e540** Транспортні служби, системи та політика
- e545** Служби, системи та політика захисту громадян
- e550** Служби, системи та політика правосуддя
- e555** Служби, системи та політика асоціацій і організацій
- e560** Служби, системи та політика засобів масової інформації
- e565** Економічні служби, системи та політика
- e570** Служби, адміністративні системи та політика соціального забезпечення
- e575** Служби, системи та політика загальної соціальної підтримки
- e580** Служби, системи і політика охорони здоров'я
- e585** Служби, системи та політика освіти і навчання
- e590** Служби, системи і політика праці та зайнятості
- e595** Політичні структури, системи і політика
- e598** Служби, системи і політика, інші уточнені
- e599** Служби, системи і політика, не уточнені

МКФ

Детальна класифікація з визначеннями

**Всі категорії в рамках класифікації з їх
визначеннями,
включеннями та виключеннями**

ФУНКЦІЇ ОРГАНІЗМУ

Дефініції: **Функції організму** – це фізіологічні функції систем організму (включаючи психологічні функції).

Порушення – проблеми у функції або структурі організму, що визначаються як значні відхилення або втрати.

Кваліфікатор

Загальний кваліфікатор з негативною шкалою для позначення величини і вираженості порушення:

xxx.0 ВІДСУТНІСТЬ порушень	(ніяких, відсутні, незначні, ...)	0-4%
xxx.1 СЛАБКІ порушення	(незначні, слабкі, ...)	5-24%
xxx.2 ПОМІРНІ порушення	(середні, значущі, ...)	25-49%
xxx.3 ТЯЖКІ порушення	(високі, інтенсивні ...)	50-95%
xxx.4 Абсолютні порушення	(повні, ...)	96-100%
xxx.8 Не визначене.		
xxx.9 Не застосовується.		

Широкий діапазон процентних значень поданий для тих випадків, коли для кількісних вимірювань ступеня порушень функцій організму доступні градуйовані методики оцінки або інші стандарти. У тих випадках, коли визначається «відсутність порушення» або «абсолютне порушення» у функціях організму, похибка допустима тільки в межах 5%. «Помірне порушення», як правило, досягає середини шкали «Абсолютних порушень». Процентні значення, які визначаються в різних доменах при порівнянні зі стандартами на сукупні дані, повинні бути представлені в процентилях.

Для того, щоб ці кількісні значення використовувалися в уніфікованому варіанті, необхідно розробляти методики оцінки під час наукових досліджень.

Додаткове пояснення правил кодування наведено в додатку 2 до МКФ.

Розділ 1

Розумові функції

Цей розділ стосується функцій мозку: як глобальних розумових функцій, таких як свідомість, вольові та спонукальні функції, так і специфічних – пам'ять, мова, обчислення.

Глобальні розумові функції (b 110 - b 139)

b110 Функції свідомості

Загальні розумові функції усвідомлення та уваги, що включають ясність та безперервність стану без сну.

Включено: функції ясності, безперервності та якості свідомості, втрата свідомості, кома та вегетативний стан, фуги, стан трансу, підкорений стан, свідомість, змінена препаратом, делірій, ступор

Виключено: функції орієнтованості (b114); вольові функції та функції потягу (b130); функції сну (b134)

b1100 Ясність свідомості

Розумові функції при порушенні яких розвивається плутаність свідомості, ступор або кома.

b1101 Безперервність свідомості

Розумові функції, які підтримують стан без сну, тривоги та усвідомлення, порушення яких може призводити до фуг, трансу та інших подібних станів.

b1102 Якість свідомості

Розумові функції порушення яких викликає зміну характеру перебування без сну, тривожність та стан контролю, як-от марення чи стан індукований медикаментами.

b1108 Функції свідомості, інші уточнені

b1109 Функції свідомості, не уточнені

b114 Функції орієнтованості

Загальні розумові функції усвідомлення себе та визначення ставлення до себе, інших, до часу та довкілля.

Включено: функції орієнтованості у часі, місці та особистості; орієнтованості щодо ставлення до себе та інших; дезорієнтація у часі, місці та особистості.

Виключено: функції свідомості (b110); функції уваги (b140); функції пам'яті (b144)

b1140 Орієнтованість у часі

Розумові функції, що відповідають за усвідомлення дня тижня, числа, місяця та року

b1141 Орієнтованість на місці

Розумові функції, що відповідають за усвідомлення розташування у своєму безпосередньому оточенні, наприклад, місті або країні.

b1142 Орієнтованість в особистості

Розумова функція усвідомлення себе як окремої особистості серед собі подібних у безпосередньому оточенні.

b11420 Орієнтованість у власній особистості

Розумові функції усвідомлення себе як особистості.

b11421 Орієнтованість в інших особистостях

Розумові функції усвідомлення окремих індивідів у безпосередньому оточенні.

b11428 Орієнтованість в особистості, інша уточнена

b11429 Орієнтованість в особистості, не уточнена

b1148 Функції орієнтованості, інші уточнені

b1149 Функції орієнтованості, не уточнені

b117 Інтелектуальні функції

Загальні розумові функції, що потрібні для того, щоб розуміти та конструктивно об'єднувати різноманітні розумові функції, включно з усіма пізнавальними функціями та їх розвитком протягом життя.

Включено: функції інтелектуального розвитку; інтелектуальна затримка, розумова затримка, деменція.

Виключено: функції пам'яті (b144); функції мислення (b160); пізнавальні функції вищого рівня (b164)

b122 Глобальні психо-соціальні функції

Загальні розумові функції та їх розвиток протягом життя, які потрібні для розуміння та конструктивного об'єднання різноманітних розумових функцій, що ведуть до формування міжособистісних навичок, необхідних для встановлення відповідних соціальних взаємодій певного значення та з визначеною метою.

Включено: порушення аутистичного спектру

b126 Темперамент та особистісні функції

Загальні розумові функції конституційної схильності індивіда, реагування специфічним способом на ситуації, зокрема набір розумових характеристик, що відрізняє індивіда від інших.

Включено: функції екстраверсії, інтраверсії, компромісу, старанності, психічної та емоційної стабільності, відкритості; оптимізму; пошуку нового; впевненість, принциповість.

Виключено: інтелектуальні функції (b117); вольові функції та функції потягу (b130); психомоторні функції (b147); функції емоцій (b152)

b1260 Екстраверсія

Розумові функції особистісної схильності до відкритості, демонстративності та товариськості, на протипагу сором'язливості, боязкості та стриманості.

b1261 Компроміс

Розумові функції особистісної схильності до співробітництва, дружелюбності та гнучкості, на протипагу ворожості, опозиції та непідкоренню.

b1262 Старанність

Розумові функції особистісної схильності до працелюбності, ретельності, методичності та скрупульозності, на протипагу розумовим функціям схильності до ліні, ненадійності та безвідповідальності.

b1263 Психічна стійкість

Розумові функції особистісної схильності до врівноваженості, стабільності та спокою, на протипагу дратівливості, неспокою, неврівноваженості та розбещеності.

b1264 Відкритість до досвіду

Розумові функції особистісної схильності до цікавості, уяви, допитливості та потягу до отримання досвіду у межах широкого кола інтересів, на протипагу до обмеження кола інтересів, неуважності та втрати допитливості.

b1265 Оптимізм

Розумові функції особистісної схильності до бадьорості, надії на краще, на протипагу зневірі, сумному настрою та відчаю.

b1266 Впевненість

Розумові функції особистісної схильності до впевненості у собі, сміливості та твердості, на протипагу боязкості, страху та самоприниженню.

b1267 Надійність

Розумові функції особистісної схильності до вірності принципам, та до поведінки, якій можна довіритися, на протипагу брехні та антисоціальної поведінці.

b1268 Функції темпераменту та особистості, інші уточнені

b1268 Функції темпераменту та особистості, не уточнені

b130 Вольові функції та функції потягу

Загальні розумові функції фізіологічних та психологічних механізмів, які примушують індивіда постійно рухатися до задоволення певних потреб та загальних цілей.

Включено: функції сили волі, мотивації, апетиту, сили бажання (включно з силою бажання речовин, якими можна зловживати), контроль імпульсного потягу

Виключено: функції свідомості (b110); темперамент та особистісні функції (b126); функції сну (b134); психомоторні функції (b147); функції емоцій (b152)

b1300 Вольовий рівень

Розумові функції, що відповідають за силу та витривалість.

b1301 Мотивація

Розумові функції, що відповідають за потяг до дії; усвідомлений чи неусвідомлений потяг.

b1302 Апетит

Розумові функції, що відповідають за природній потяг та бажання, особливо за природні бажання, що повторюються, - їсти та пити.

b1303 Сила бажання

Розумові функції, які збуджують невідкладне вживання речовин, у тому числі тих, якими можна зловживати.

b1304 Контроль імпульсивних потягів

Розумові функції, які регулюють та стримують раптові інтенсивні потяги.

b1308 Вольові функції та функції потягу, інші уточнені

b1309 Вольові функції та функції потягу, не уточнені

b134 Функції сну

Загальні розумові функції періодичного, зворотнього та селективного фізичного та розумового відсторонення безпосередньо від довкілля, яке супроводжується характерними фізіологічними змінами.

Включено: функції кількості сну, засинання, підтримання і якості сну; функції, залучені до циклу сну, наприклад до розвитку безсоння, гіперсомнії та нарколепсії.

Виключено: функції свідомості (b110); психомоторні функції (b147); вольові функції та функції потягу (b130); функції уваги (b147)

b1340 Кількість сну

Розумові функції, що визначають час, проведений у стані сну у денному циклі та добовому ритмі.

b1341 Початок сну

Розумові функції, що визначають перехід між бадьорим станом та сном.

b1342 Підтримання сну

Розумові функції, що зберігають стан сну.

b1343 Якість сну

Розумові функції, що визначають природній сон, що веде до оптимального розумового та фізичного відпочинку та розслаблення.

b1344 Функції, залучені до циклу сну

Розумові функції, що визначають швидкі рухи очей під час сну (пов'язані із сновидіннями) та повільні рухи очей (які за традиційною концепцією сну характеризують час зниженої фізіологічної та психічної активності).

b1348 Функції сну, інші уточнені

b1349 Функції сну, не уточнені

b139 Глобальні розумові функції, інші уточнені та не уточнені

b140-b189 Специфічні розумові функції (b140-b189)

b140 Функції уваги

Специфічні розумові функції зосередженості на зовнішніх стимулах або внутрішніх переживаннях протягом необхідного періоду часу.

Включено: функції підтримки уваги, зміни уваги, розподілення уваги, здатності приділяти увагу; концентрація; неухважність.

Виключено: функції свідомості (b110); вольові та функції потягу (b130); функції сну (b134); функції пам'яті (b144); психомоторні функції (b147); функції сприйняття (b156).

b1400 Стійкість уваги

Розумові функції, що визначають концентрацію уваги на необхідний період часу.

b1401 Переведення уваги

Розумові функції, що дозволяють переводити концентрацію уваги з одного подразника на інший.

b1402 Розподілення уваги

Розумові функції, що дозволяють фокусуватися на двох і більше подразниках в один і той же час.

b1403 Зосередження уваги

Розумові функції, що дозволяють фокусуватися на однакових подразниках двом і більше людям, наприклад, дитина і вихователь, обидва зосереджені на іграшці.

b1408 Функції уваги, інші уточнені

b1409 Функції уваги, неуточнені

b144 Функції пам'яті

Специфічні розумові функції реєстрації, зберігання інформації і відновлення її в разі потреби.

Включено: функції короткочасної і довготривалої пам'яті, негайної, недавньої і відстроченої пам'яті; проміжку запам'ятовування; відтворення того, що зберігається в пам'яті; запам'ятовування; функції, які використовуються в повторенні і вивченні, наприклад, відповідальні за появу номінальної, селективної і дисоціативної амнезії.

Виключено: функції свідомості (b110); функції орієнтованості (b114); інтелектуальні функції (b117); функції уваги (b140); функції сприйняття (b156); функції мислення (b160); пізнавальні функції вищого рівня (b164); розумові функції мовлення (b167); функції розрахунку (b172).

b1440 Короткочасна пам'ять

Розумові функції, які обумовлюють тимчасове, минуще збереження пам'яті тривалістю приблизно 30 секунд, після чого інформація втрачається, якщо не закріплюється в довготривалій пам'яті.

b1441 Довготривала пам'ять

Розумові функції системи запам'ятовування для тривалого збереження інформації, що надходить від короткострокової пам'яті, автобіографічна пам'ять про минулі події і семантична пам'ять мови і фактів.

b1442 Відтворення того, що зберігається в пам'яті

Специфічні розумові функції відтворення інформації, збереженої в довгостроковій пам'яті, і доведення її до свідомості.

b1448 Функції пам'яті, інші уточнені

b1449 Функції пам'яті, неуточнені

b147 Психомоторні функції

Специфічні розумові функції одночасного контролю моторної та психічної діяльності на рівні організму.

Включено: функції психомоторного контролю, наприклад, психомоторного стримування, збудження і ажитації, постурізація, кататонія, негативізм, амбівалентність, ехопраксія і ехололія; якість психомоторних функцій.

Виключено: функції свідомості (b110); функції орієнтованості (b114); інтелектуальні функції (b117); вольові функції та функції потягу (b130); функції уваги (b140); розумові функції мовлення (b167); розумові функції з виконання послідовних складних рухів (b176).

b1470 Психомоторний контроль

Розумові функції, які регулюють моторний і психічний компоненти поведінки, тобто швидкість або час відповіді, наприклад, при втраті їх контролю виникає психомоторна затримка (уповільнення руху й мови; зменшення жестикуляції і мимовільних рухів) або психомоторне збудження (надмірна поведінкова або пізнавальна діяльність, яка, як правило, не продуктивна і часто виникає у відповідь на внутрішнє напруження, проявляючись сипанням великого пальця ноги, скручуванням рук, хвилюванням або невгамовністю).

b1471 Якість психомоторних функцій

Розумові функції, що забезпечують належну послідовність і певні властивості невербальної поведінки та її субкомпонентів, таких як координація руки і ока або хода.

b1478 Психомоторні функції, інші уточнені

b1479 Психомоторні функції, не уточнені

b152 Функції емоцій

Специфічні розумові функції, пов'язані з чуттєвими і афектними компонентами розумових процесів.

Включено: функції адекватності емоцій, регулювання і діапазону емоцій; афект; печаль, щастя, любов, страх, гнів, ненависть, напруженість, неспокій, радість, горе; нестійкість емоцій; згладжування афекту.

Виключено: темперамент і особистісні функції (b126); вольові та спонукальні функції (b130)

b1520 Адекватність емоцій

Розумові функції, що забезпечують відповідність почуттів або афекту ситуації, наприклад, радість при отриманні хороших новин.

b1521 Регуляція емоцій

Розумові функції, які контролюють переживання і прояв афекту.

b1522 Діапазон емоцій

Розумові функції, що забезпечують весь спектр пережитих афектів і почуттів, таких як любов, ненависть, тривога, смуток, радість, страх і гнів.

b1528 Функції емоцій, інші уточнені

b1529 Функції емоцій, не уточнені

b156 Функції сприйняття

Специфічні розумові функції розпізнавання і інтерпретації сенсорних стимулів.

Включено: функції слухового, зорового, нюхового, смакового, тактильного і просторового сприйняття, наприклад, галюцинація або ілюзія.

Виключено: функції свідомості (b110); функції орієнтованості (b114); функції уваги (b140); функції пам'яті (b144); розумові функції мовлення (b167); зір і пов'язані з ним функції (b210-b229); слух і вестибулярні функції (b230-b249); додаткові сенсорні функції (b250-b279).

b1560 Слухове сприйняття

Розумові функції, залучені в розпізнавання звуків, тонів, їх висоти і інших акустичних подразників.

b1561 Зорове сприйняття

Розумові функції, залучені в розпізнавання форми, розмірів, кольору та інших зорових подразників.

b1562 Сприйняття запахів

Розумові функції, залучені в розпізнавання відтінків запахів.

b1564 Тактильне сприйняття

Розумові функції, залучені в розпізнавання поверхні, такої як шорстка або гладка, що відчувається при дотику.

b1565 Візуально просторове сприйняття

Розумова функція, залучена в розпізнавання місця розташування об'єктів в навколишньому середовищі або стосовно один одного.

b1568 Функції сприйняття, інші уточнені

b1569 Функції сприйняття, неуточнені

b160 Функції мислення

Специфічні розумові функції, пов'язані з процесом мислення.

Включено: функції темпу, форми, контролю та змісту думки; цілеспрямоване мислення, нецілеспрямоване мислення; логічні функції думки, наприклад, домінування думки, політ думки, розумовий блок, незв'язність думки, ґрунтовність, помилки, нав'язливі ідеї і компульсивний мислення.

Виключено: інтелектуальні функції (b117); функції пам'яті (b144); психомоторні функції (b147); функції сприйняття (b156); пізнавальні функції вищого рівня (b164); розумові функції мовлення (b167); функції розрахунку (b172).

b1600 Ритм мислення

Розумові функції, що управляють швидкістю процесу мислення.

b1601 Форма мислення

Розумові функції, що організують процес мислення, його зв'язність і логічність.

Включено: порушення послідовності мислення, поверховість і ґрунтовність.

b1602 Зміст мислення

Розумові функції, що складають ідеї, які присутні в процесі мислення і організовуються в поняття.

Включено: порушення у вигляді ілюзій, надцінних ідей і соматизації.

b1603 Контроль мислення

Розумові функції, що забезпечують вольовий контроль мислення, усвідомлюваний особистістю.

Включено: порушення у вигляді “розумової жуйки”, нав'язливої ідеї, радіомовного і вставного мислення.

b1608 Функції мислення, інші уточнені

b1609 Функції мислення, не уточнені

b164 Пізнавальні функції вищого рівня

Специфічні розумові функції, залежні в основному від лобних часток мозку, що включають складну цілеспрямовану поведінку, наприклад, прийняття рішень, абстрагування, планування і виконання задуманого, гнучкість мислення, вибір адекватної поведінки за певних обставин; так звані виконавчі функції.

Включено: функції абстрагування і організації мислення, управління часом, розуміння і судження, формування концепції, категоризації, гнучкості пізнання.

Виключено: функції пам'яті (b144); функції мислення (b160); розумові функції мовлення (b167); функції розрахунку (b172).

b1640 Абстрагування

Розумові функції створення загальних ідей, відокремлених властивостей або характеристик, що мають відмінності від конкретної реальності, специфічних предметів або обставин.

b1641 Організація і планування

Розумові функції координації частин в цілому і систематизації; розумова функція, залучена в створення способу практичного здійснення і дії.

b1642 Управління часом

Розумові функції розподілу подій в хронологічній послідовності, розподілу резерву часу з урахуванням подій і активності.

b1643 Пізнавальна гнучкість

Розумові функції зміни стратегії або перемикання розумових установок, особливо тих, які залучені у вирішення проблем.

b1644 Проникливість

Розумові функції усвідомлення і розуміння себе і своєї поведінки.

b1645 Судження

Розумові функції, оцінки різних варіантів і різниці між ними, наприклад, тих, які беруть участь у формуванні думки.

b1646 Рішення проблем

Розумові функції ідентифікації, аналізу та об'єднання незв'язаної або суперечливої інформації у вигляді рішення.

b1648 Пізнавальні функції вищого рівня, інші уточнені

b1649 Пізнавальні функції вищого рівня, неуточнені

b167 Розумові функції мовлення

Специфічні розумові функції розпізнавання і використання знаків, символів та інших компонентів мовлення.

Включено: функції сприйняття і розшифровки усної письмової мови чи інших форм мовлення як-от мови знаків; функції вираження в формі усної, письмової мови або інших форм мовлення; інтегральні функції мови, мовлення і писання, наприклад, відповідальні за появу афазії сприйняття, вираження, Брока, Верніке і провідникової.

Виключено: функції уваги (b140); функції пам'яті (b144); функції сприйняття (b156); функції мислення (b160); пізнавальні функції вищого рівня (b164); функції розрахунку (b172); розумові функції з виконання складних рухів (b176); глава 2 Сенсорні функції і біль; глава 3 Функції голосу і мовлення.

b1670 Сприйняття мовлення

Специфічні розумові функції декодування повідомлень в розмовній, письмовій чи іншій формі, наприклад, на мові знаків для розуміння їхнього змісту.

b16700 Сприйняття розмовної мови

Розумові функції декодування повідомлень в розмові для розуміння їхнього змісту.

b16701 Сприйняття писемної мови

Розумові функції декодування повідомлень при написанні для розуміння їхнього змісту.

b16702 Сприйняття мови знаків

Розумові функції декодування повідомлень за допомогою мови знаків, що подаються за допомогою рук або інших рухів для розуміння їхнього змісту.

b16708 Сприйняття мови, інше уточнене

b16709 Сприйняття мови, не уточнене

b1671 Вираження за допомогою мови

Специфічні розумові функції, необхідні для передачі сенсу повідомлень розмовною, письмовою, сигнальною і іншою мовою.

b16710 Вираження за допомогою розмовного мовлення

Розумові функції, необхідні для передачі сенсу повідомлень за допомогою усного мовлення.

b16711 Вираз за допомогою писемного мовлення

Розумові функції, необхідні для передачі сенсу повідомлень шляхом написання.

b16712 Вираження за допомогою мови знаків

Розумові функції, необхідні для передачі сенсу повідомлень за допомогою знаків за допомогою рук або інших рухів.

b16718 Вираження за допомогою мови, інше уточнене

b16719 Вираження за допомогою мови, не уточнене

b1672 Інтегративні функції мови

Розумові функції, які надають семантичний і символічний сенс, вибудовують граматичну структуру і думки при складанні повідомлень розмовною, письмовою або іншою мовою.

b1678 Розумові функції мови, інші уточнені

b1679 Розумові функції мови, не уточнені

b172 Функції розрахунку

Специфічні розумові функції визначення, апроксимації та маніпулювання математичними символами і процесами.

Включено: функції додавання, віднімання та інших простих математичних обчислень; функції складних математичних дій.

Виключено: функції уваги (b140); функції пам'яті (b144); функції мислення (b160); пізнавальні функції вищого рівня (b164); розумові функції мовлення (b167).

b1720 Простий розрахунок

Розумові функції розрахунку, такі як додавання, віднімання, множення і ділення.

b1721 Складні розрахунки

Розумові функції перекладу словесних проблем на арифметичні дії, переведення математичних формул до арифметичних дій та інших складних маніпуляцій з числами.

b1728 Функції розрахунку, інші уточнені

b1729 Функції розрахунку, не уточнені

b176 Розумові функції послідовних складних рухів

Специфічні розумові функції послідовних і скоординованих складних, цілеспрямованих рухів.

Включено: порушення, такі як при формуванні алгоритму, в ідеомоториці, одяганні, окуломоториці і мовній апраксії.

Виключено: психомоторні функції (b147); пізнавальні функції вищого рівня (b164); глава 7. Нервово-м'язові, кісткові і рухові функції.

b180 Функції самовідчуття та відчуття часу

Специфічні розумові функції, пов'язані з ідентифікацією себе, свого тіла, положення в своєму реальному оточенні і в часі.

Включено: самовідчуття, образ тіла, відчуття часу.

b1800 Самовідчуття

Специфічні розумові функції ідентифікації себе і свого положення в своєму реальному оточенні.

Включено: порушення, такі як деперсоналізація і дереалізація.

b1801 Образ тіла

Специфічні розумові функції, пов'язані з уявленням щодо свого тіла та його усвідомленням.

Включено: порушення, такі як фантомна кінцівка і відчуття зайвої повноти або худорлявості.

b1802 Відчуття часу

Специфічні розумові функції суб'єктивного відчуття тривалості та перебігу часу.

Включено: порушення, такі як відчуття ніколи не баченого або вже баченого.

b1808 Функції самовідчуття і відчуття часу, інші уточнені

b1809 Функції самовідчуття і відчуття часу, не уточнені

b189 Специфічні розумові функції, інші уточнені та неуточнені

b198 Розумові функції, інші уточнені

b199 Розумові функції, неуточнені

Розділ 2. Сенсорні функції та біль

В цьому розділі наведені функції органів чуття - зору, слуху, смаку та інших, а також відчуття болю

Зір і пов'язані з ним функції (b210-229)

b210 Функції зору

Сенсорні функції, пов'язані з сприйняттям світла, а також відчуттям форми, розміру, контуру і кольору візуальних стимулів.

Включено: функції гостроти зору; функції полів зору; якості зору; функції відчуття світла і кольору, гостроти зору далеко і поблизу, монокулярний і бінокулярний зір; панорамний зір; порушення, такі як короткозорість, далекозорість, астигматизм, геміанопія, дальтонізм, тунельний зір, центральна і периферична скотома, диплопія, нічна сліпота і порушення адаптації до світла.

Виключено: функції сприйняття (b156).

b2100 Функція гостроти зору

Зорові функції відчуття форми і контура, як бінокулярний, так і монокулярний зір, як вдалечінь, так і поблизу.

b21000 Гострота бінокулярного зору вдалечінь

Зорові функції відчуття розміру, форми і контура об'єктів, віддалених від ока, при використанні обох очей.

b21001 Гострота монокулярного зору вдалечінь

Зорові функції відчуття розміру, форми і контура об'єктів, віддалених від очей, при використанні окремо лівого або правого ока.

b21002 Гострота бінокулярного зору поблизу

Зорові функції відчуття розміру, форми і контура об'єктів на близькій відстані, при використанні обох очей.

b21003 Гострота монокулярного зору поблизу

Зорові функції відчуття розміру, форми і контура об'єктів на близькій відстані, при використанні окремо лівого або правого ока.

b21008 Функції гостроти зору, інші уточнені

b21009 Функції гостроти зору, не уточнені

b2101 Функції полів зору

Зорові функції, пов'язані з розміром області, видимої при фіксації погляду.

Включено: порушення, такі як скотома, тунельний зір, анопісія.

b2102 Якість зору

Зорові функції, що включають світлову чутливість, колірний зір, контрастність і якість зображення в цілому.

b21020 Світлочутливість

Зорові функції відчуття мінімального освітлення (світловий мінімум) і мінімальної різниці інтенсивності освітлення (світлове диференціювання).

Включено: функції адаптації до темряви, порушення, такі як нічна сліпота (знижена чутливість до світла) і світлобоязнь (підвищена чутливість до світла).

b21021 Відчуття кольору

Зорові функції розрізнення і зіставлення кольорів.

b21022 Контрастна чутливість

Зорові функції розділення предмета і фону за мінімально необхідного освітлення.

b21023 Якість зорового зображення

Зорові функції, що визначають якість зображення.

Включено: порушення сприйняття відтінків, порушення якості зображення (хитання або затягування павутиною), спотворення, і поява зірок або мушок перед очима.

b21028 Якість зору, інше уточнене

b21029 Якість зору, не уточнене

b2108 Функції зору, інші уточнені

b2109 Функції зору, не уточнені

b215 Функції структур, що примикають до ока

Функції структур ока і структур навколо ока, які сприяють здійсненню функції зору.

Включено: функції внутрішніх м'язів ока, повіки, зовнішніх м'язів ока, включаючи довільні і рефлексорні рухи і фіксацію очей, слізні залози, акомодацию, папілярний рефлекс; порушення, такі як ністагм, ксерофтальмія і птоз.

Виключено: функції зору (b210); глава 7. Нервово-м'язові, кісткові і рухові функції.

b2150 Функції внутрішніх м'язів ока

Функції м'язів усередині ока, таких як м'язів райдужної оболонки, які пристосовують форму і розмір зіниці і кришталика.

Включено: функції акомодациї, зіничний рефлекс.

b2151 Функції повіки

Функції повіки, такі як захисний рефлекс.

b2152 Функції зовнішніх м'язів ока

Функції м'язів, що використовуються для того, щоб дивитися в різних напрямках, стежити за рухомим в поле зору об'єктом, виконувати різкі рухи для уловлювання рухомої цілі і фіксувати очі.

Включено: ністагм, координовані рухи очей.

b2153 Функції слізних залоз

Функції слізних залоз і проток.

b2158 Функції структур, що примикають до ока, інші уточнені.

b2159 Функції структур, що примикають до ока, не уточнені.

b220 Відчуття, пов'язані з оком і структурами, що до нього примикають

Відчуття втоми, сухості, свербежу очей і пов'язані з цим почуття.

Включено: почуття тиску позаду очей, стороннього тіла в оці, напруги ока, печіння в оці; подразнення ока.

Виключено: відчуття болю (b280)

b229 Зір і пов'язані з ним функції, інші уточнені і не уточнені

b230-249 Слух і вестибулярні функції (b230-249)

b230 Функції слуху

Сенсорні функції, пов'язані з відчуттям звуку, його місця розташування, джерела, гучності і якості звуків.

Включено: функції сприйняття і розпізнавання звуку, локалізації джерела звуку та сторони його розташування, розпізнавання мови; порушення, такі як глухота, погіршення слуху, втрата слуху.

Виключено: функції сприйняття (b156) і розумові функції мовлення (b167).

b2300 Сприйняття звуку

Сенсорні функції відчуття звуку.

b2301 Розпізнавання звуків

Сенсорні функції, пов'язані з уловлюванням звуку, включаючи диференціацію фону і бінауральний синтез, розділення і поєднання.

b2302 Локалізація джерела звуку

Сенсорні функції, пов'язані з визначенням локалізації джерела звуку.

b2303 Латералізація звуку

Сенсорні функції, пов'язані з визначенням боку джерела звуку - зліва чи справа.

b2304 Розпізнавання мови

Сенсорні функції, пов'язані з визначенням розмовної мови і розрізнення її від інших звуків.

b2308 Функції слуху, інші уточнені

b2309 Функції слуху, не уточнені

b235 Вестибулярні функції

Сенсорні функції внутрішнього вуха, що відносяться до положення (позиції), рівноваги і руху.

Включено: функції положення і відчуття положення тіла; функції рівноваги тіла, в тому числі під час руху.

Виключено: відчуття, пов'язані зі слухом і вестибулярними функціями (b240).

b2350 Вестибулярна функція просторового положення

Сенсорні функції внутрішнього вуха, що стосуються відчуття положення тіла.

b2351 Вестибулярна функція рівноваги

Сенсорні функції внутрішнього вуха, які стосуються підтримки рівноваги тіла.

b2352 Вестибулярна функція пересування

Сенсорні функції внутрішнього вуха, що стосуються відчуття руху тіла, включаючи напрямок і швидкість.

b2358 Вестибулярні функції, інші уточнені

b2359 Вестибулярні функції, не уточнені

b240 Відчуття, пов'язані зі слухом і вестибулярними функціями

Відчуття запаморочення, падіння і дзвону у вухах.

Включено: відчуття дзвону у вухах, подразнення в вусі, тиску в вухах; нудота, пов'язана із запамороченням.

Виключено: вестибулярні функції (b235); відчуття болю (b280).

b2400 Дзвін або шум у вухах

Відчуття низькочастотного шуму, свисту або дзвону у вухах.

b2401 Запаморочення

Відчуття кружляння в голові або навколишніх предметів, відчуття обертання, гойдання або перекидання.

b2402 Відчуття падіння

Відчуття втрати опори і падіння.

b2403 Нудота, пов'язана із запамороченням

Відчуття позовів на блювоту через запаморочення.

b2404 Роздратування у вусі

Відчуття свербіння або інше подібне відчуття у вусі.

b2405 Тиск у вусі

Відчуття тиску у вусі.

b2408 Відчуття, пов'язані зі слухом і вестибулярними функціями, інші уточнені

b2409 Відчуття, пов'язані зі слухом і вестибулярними функціями, неуточнені

b249 Функції слуху та вестибулярні функції, інші уточнені і неуточнені

b250-279 Додаткові сенсорні функції (b250-279)

b250 Функція смакової чутливості

Сенсорні функції якісного відчуття гіркого, солодкого, кислого і солоного.

Включено: функції відчуття смаку; порушення, такі як агевзія, гіпогевзія.

b255 Функція нюху

Сенсорні функції відчуття ароматів і запахів.

Включено: функції нюху, відчуття запахів; порушення, такі як аносмія, гіпоосмія.

b260 Пропріоцептивна функція

Сенсорні функції відчуття положення частин тіла одна відносно іншої.

Включено: функції статестезії і кінестезії.

Виключено: вестибулярні функції (b235); відчуття, пов'язані з м'язами і руховими функціями (b780).

b265 Функція дотику

Сенсорні функції відчуття поверхонь і їх структури або якості.

Включено: функції дотику, відчуття дотику; порушення, такі як оніміння, анестезія, поколювання, парестезія і гіперестезія.

Виключено: сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими подразниками (b270).

b270 Сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими подразниками

Сенсорні функції відчуття температури, вібрації, тиску і травматичних стимулів.

Включено: функції чутливості до температури, вібрації, тряски або коливань, поверхневого тиску, глибокого тиску, печіння або травматичних стимулів.

Виключено: функція дотику (b265); відчуття болю (b280).

b2700 Температурна чутливість

Сенсорні функції відчуття холоду і тепла.

b2701 Вібраційна чутливість

Сенсорні функції відчуття тряски і вібрації.

b2702 Тактильна чутливість

Сенсорні функції відчуття тиску на шкіру.

Включено: порушення, такі як гіперчутливість до дотику, оніміння, гіпестезія, гіперестезія, парестезія і поколювання.

b2703 Чутливість до травматичних стимулів

Сенсорні функції відчуття болісних і неприємних впливів.

Включено: порушення, такі як гіпалгезія, гіперпатія, аллодінія, аналгезія і такі, як при больовий анестезії.

b2708 Сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими подразниками, інші уточнені.

b2709 Сенсорні функції, пов'язані з температурою та іншими подразниками, не уточнені

b279 Додаткові сенсорні функції, інші уточнені і не уточнені

b280-289 Біль (b280-289)

b280 Відчуття болю

Неприємне відчуття, що вказує на потенційне або фактичне пошкодження будь-якої структури тіла.

Включено: відчуття генералізованого або локалізованого болю в одній або декількох частинах тіла, біль у дерматомі, переймоподібний біль, пекучий біль, тупий біль, ниючий біль; порушення, такі як біль у м'язах, аналгезія, гіпералгезія.

b289 Відчуття болю, інше уточнене і не уточнене

b298 Сенсорні функції, інші уточнені

b299 Сенсорні функції, не уточнені

Розділ 3. Функції голосу та мовлення

У цьому розділі наведені функції відтворення звуків та мовлення

b310 Функції голосу

Функції утворення різних звуків при проходженні повітря через гортань.

Включено: функції голосоутворення і якості голосу; функції фонації, вимови, гучності та інших якостей голосу; порушення, такі як афонія, дисфонія, хрипота, гіерназальність, гіпоназальність.

Виключено: розумові функції мовлення (b167); функції артикуляції (b320).

b3100 Голосоутворення

Функції утворення звуку шляхом координації рухів гортані і оточуючих її м'язів з дихальною системою.

Включено: функції фонації, гучність, порушення, таке як афонія.

b3101 Якість голосу

Функції створення голосових характеристик, включаючи висоту звуку, резонанс та інші ознаки.

Включено: функції високого або низького тону; порушення, такі як гіпер- і гіпоназальність, дисфонія, охриплість або огрубіння.

b3108 Функції голосу, інші уточнені

b3109 Функції голосу, не уточнені

б320 Функції артикуляції

Функції утворення звуків мови.

Включено: функції вимови, артикуляції фонем; спастична, атаксична і млява дизартрія; анартрія.

Виключено: розумові функції мовлення (b167); функції голосу (b310).

б330 Функції швидкості і ритму мови

Функції створення безперервності і темпу мови.

Включено: функції безперервності, ритму, швидкості і мелодії мови; наголосу і інтонації; порушення, такі як заїкання, запинки, захаращення, браділалія і тахілалія.

Виключено: розумові функції мовлення (b167); функції голосу (b310); функції артикуляції (b320)

б3300 Швидкість мови

Функції створення плавності і безперервності потоку мови.

Включено: функції плавного зв'язку мови, запинання, порушення, такі як заїкання, утруднення, відсутність швидкості, повторення звуків, слів, частин слів і нерегулярні зупинки мови.

б3301 Ритм мови

Функції модуляції, темпу і ударного стилю мовлення.

Включено: порушення, такі як стереотипний або повторюваний мовний ритм.

б3302 Швидкість мови

Функції темпу мови.

Включено: порушення, такі як браділалія і тахілалія.

б3303 Мелодійність мови

Функції модуляції стилю мелодії мови.

Включено: просодія мови, інтонації, мелодія мови; порушення, такі як монотонна мова.

б3308 Функції швидкості і ритму мови, інші уточнені

б3309 Функції швидкості і ритму мови, не уточнені

б340 Альтернативні голосові функції

Функції відтворення інших способів вокалізації.

Включено: функції відтворення певної тональності нот, діапазону звуків, наприклад, під час співу, бурмотіння і наспіву; гучного крику і вереску.

Виключено: розумові функції мовлення (b167); функції голосу (b310); функції артикуляції (b320); функції швидкості і ритму мови (b330).

b3400 Відтворення нот

Вокальні функції відтворення музичних звуків.

Включено: підтримка, модуляція і закінчення відтворення одиночних і пов'язаних вокаліз з варіаціями по висоті, наприклад, при співі, гудінні і піснопіві.

b3401 Складання звукового ряду

Функції відтворення різноманітних голосових звуків.

Включено: функції лепетання у дітей.

b3408 Альтернативні голосові функції, інші уточнені

b3409 Альтернативні голосові функції, не уточнені

b398 Функції голосу і мови, інші уточнені

b399 Функції голосу і мови, не уточнені

Розділ 4. Функції серцево-судинної, крові, імунної та дихальної систем

У цьому розділі наведені функції серцево-судинної системи (функції серця та кровоносних судин), системи крові, імунної системи (функції відтворення крові та імунітету) та дихальної системи (функції дихання та толерантності до навантаження)

Функції серцево-судинної системи (b410-b429)

b410 Функції серця

Насосні функції для підтримки кровотоку і тиску в усьому тілі в адекватних або необхідних кількостях.

Включено: функції частоти серцевих скорочень, ритму і викиду; сила скорочення міокарда; функції серцевих клапанів; насосні функції малого кола кровообігу; динаміка повернення до серця; порушення, такі як тахікардія, брадикардія, нерегулярні серцеві скорочення, як при серцевій недостатності, кардіоміопатії, міокардит, коронарна недостатність.

Виключено: функції кровоносних судин (b415); функції артеріального тиску (b420); функції толерантності до фізичного навантаження (b455).

b4100 Темп серцевих скорочень

Функції, пов'язані з числом серцевих скорочень на хвилину.

Включено: порушення, такі як занадто частий (тахікардія) або занадто повільний (брадикардія) ритм.

b4101 Ритм серцевих скорочень

Функції, пов'язані з регулярністю скорочень серця.

Включено: порушення, такі як аритмії.

b4102 Скорочувальна сила міокарда шлуночків

Функції, пов'язані з кількістю крові, що викидається міокардом шлуночків при кожному скороченні.

Включено: порушення, такі як при зменшенні серцевого викиду.

b4103 Кровопостачання серця

Функції, пов'язані з обсягом крові, що проходить через серцевий м'яз.

Включено: порушення, такі як при коронарної ішемії.

b4108 Функції серця, інші уточнені

b4109 Функції серця, не уточнені

b415 Функції кровоносних судин

Функції транспорту крові до органів і тканин.

Включено: функції артерій, капілярів і вен; вазомоторні функції; функції легневих артерій, капілярів і вен; функції венозних клапанів; порушення, такі як блокада або звуження артерій; атеросклероз, артеріосклероз, тромбоемболії і варикозні вени.

Виключено: функції серця (b410); функції артеріального тиску (b420); функції системи крові (b430); функції толерантності до фізичного навантаження (b455).

b4150 Функції артерій

Функції, пов'язані з потоком крові по артеріях.

Включено: порушення, такі як при розширенні артерій; звуження артерій, наприклад при переміжної кульгавості.

b4151 Функції капілярів

Функції, пов'язані з током крові по капілярах.

b4152 Функції вен

Функції, пов'язані з током крові по венах і функції венозних клапанів.

Включено: порушення, такі як при розширенні вен; звуження вен; недостатність клапанів, наприклад, при варикозі вен.

b4158 Функції кровоносних судин, інші уточнені

b4159 Функції кровоносних судин, неуточнені

b420 Функції артеріального тиску

Функції підтримки артеріального тиску.

Включено: функції підтримки артеріального тиску; збільшений і зменшений артеріальний тиск; порушення, такі як гіпотензія, гіпертензія і постуральна гіпотензія.

Виключено: функції серця (b410); функції кровоносних судин (b415); функції толерантності до фізичного навантаження (b455).

b4200 Підвищений артеріальний тиск

Функції, пов'язані з підйомом систолічного або діастолічного артеріального тиску вище нормального для даного віку.

b4201 Знижений артеріальний тиск

Функції, пов'язані зі зменшенням систолічного або діастолічного артеріального тиску нижче нормального для даного віку.

b4202 Підтримка артеріального тиску

Функції, пов'язані з підтриманням необхідного артеріального тиску у відповідь на зміни в організмі.

b4208 Функції артеріального тиску, інші уточнені

b4209 Функції артеріального тиску, неуточнені

b429 Функції серцево-судинної системи, інші уточнені і не уточнені

b430-b439 Функції системи крові і імунної системи (b430-b439)

b430 Функції системи крові

Функції кровотворення, транспорту кисню і метаболітів, тромбоутворення.

Включено: функції кровотворення і кісткового мозку; функції транспорту кисню; пов'язані з кров'ю функції селезінки; функції транспорту метаболітів; тромбоутворення; порушення, такі як при анемії, гемофілії та інших порушень згортання крові.

Виключено: функції серцево-судинної системи (b410-b429); функції імунної системи (b435); функції толерантності до фізичного навантаження (b455).

b4300 Кровотворення

Функції, пов'язані з продукцією крові і її компонентів.

b4301 Кисневі транспортні функції крові

Функції, пов'язані з ємністю крові для кисню, що доставляється всьому організму.

b4302 Метаболічні транспортні функції крові

Функції, пов'язані з ємністю крові для метаболітів, що доставляються всьому організму.

b4303 Функції крові, пов'язані із згортанням

Функції, пов'язані з коагуляцією крові, наприклад, в місці пошкодження.

b4308 Функції системи крові, інші уточнені

b4309 Функції системи крові, не уточнені

b435 Функції імунної системи

Функції організму, пов'язані з захистом проти чужорідних субстанцій, включаючи інфекції, за допомогою специфічної і неспецифічної імунної відповіді.

Включено: імунна відповідь (специфічна і неспецифічна); реакції гіперчутливості; функції лімфатичних вузлів і лімфатичних судин; функції клітинного і гуморального імунітету; відповідь на імунізацію; порушення, такі як аутоімунні реакції, алергічні реакції, лімфаденіт і лімфедема.

Виключено: функції системи крові (b430).

b4350 Імунна відповідь

Функції відповіді організму шляхом сенсibilізації на чужорідні субстанції, включаючи інфекції.

b43500 Специфічна імунна відповідь

Функції відповіді організму шляхом сенсibilізації на чужорідні специфічні субстанції.

b43501 Неспецифічна імунна відповідь

Функції загальної відповіді організму шляхом сенсibilізації на чужорідні субстанції, включаючи інфекції.

b43508 Імунна відповідь, інша уточнена

b43509 Імунна відповідь, не уточнена

b4351 Реакції гіперчутливості

Функції надмірної відповіді організму шляхом сенсibilізації на чужорідні субстанції, наприклад, чутливість до різних антигенів.

Включено: порушення, такі як гіперчутливість або алергія.

Виключено: переносимість їжі (b5153).

b4352 Функції лімфатичних судин

Функції, пов'язані з судинними каналами транспорту лімфи.

b4353 Функції лімфатичних вузлів

Функції, пов'язані з залозами, розташованими за ходом лімфатичних судин.

b4358 Функції імунної системи, інші уточнені

b4359 Функції імунної системи, не уточнені

b439 Функції системи крові та імунної системи, інші уточнені і не уточнені

b440-b449 Функції дихальної системи (b440-b449)

b440 Функції дихання

Функції вдиху повітря в легені, газообміну між повітрям і кров'ю і видиху повітря.

Включено: функції частоти, ритму і глибини дихання; порушення, такі як апное, гіпервентиляція, періодичне дихання, парадоксальне дихання, бронхоспазм і як при легеневій емфіземі.

Виключено: функції дихальних м'язів (b445); додаткові дихальні функції (b450); функції толерантності до фізичного навантаження (b455).

b4400 Темп дихання

Функції, пов'язані з числом подихів на хвилину.

Включено: порушення, такі як занадто швидкий (тахіпное) або занадто повільний (брадіпное) темп дихання.

b4401 Ритм дихання

Функції, пов'язані з періодичністю і регулярністю подихів.

Включено: порушення, такі як періодичне дихання.

b4402 Глибина вдиху

Функції, пов'язані з обсягом розширення легенів при диханні.

Включено: порушення, такі як поверхневе або неглибоке дихання.

b4408 Функції дихання, інші уточнені

b4409 Функції дихання, не уточнені

b445 Функції дихальних м'язів

Функції м'язів, що беруть участь в диханні.

Включено: функції грудних дихальних м'язів; функції діафрагми; функції додаткових дихальних м'язів.

Виключено: функції дихання (b440); додаткові дихальні функції (b450); функції толерантності до фізичного навантаження (b455).

b4450 Функції грудних дихальних м'язів

Функції грудних м'язів, що беруть участь в акті дихання.

b4451 Функції діафрагми

Функції діафрагми в акті дихання.

b4452 Функції додаткових дихальних м'язів

Функції додаткових м'язів, що беруть участь в акті дихання.

b4458 Функції дихальних м'язів, інші уточнені

b4459 Функції дихальних м'язів, не уточнені

b449 Функції дихальної системи, інші уточнені і не уточнені

b450-b469 Додаткові функції і відчуття з боку серцево-судинної та дихальної системи (b450-b469)

b450 Додаткові дихальні функції

Додаткові функції, пов'язані з диханням, такі як кашель, чхання і позіхання.

Включено: функції видування, свисту і дихання ротом.

b455 Функції толерантності до фізичного навантаження

Функції резерву витривалості дихальної та серцево-судинної систем при фізичних навантаженнях.

Включено: функції фізичної витривалості, аеробного резерву; переносимості навантаження і стомлюваності.

Виключено: функції серцево-судинної системи (b410-b429); функції системи крові (b430); функції дихання (b440); функції дихальних м'язів (b445); додаткові дихальні функції (b450).

b4550 Загальна фізична витривалість

Функції, пов'язані із загальним рівнем толерантності або переносимості фізичного навантаження.

b4551 Аеробний резерв

Функції, пов'язані зі ступенем навантаження, яку може виконувати індивід без задишки.

b4552 Втома

Функції, пов'язані з відчуттям втоми при будь-якому рівні напруги.

b4558 Функції толерантності до фізичного навантаження, інші уточнені

b4559 Функції толерантності до фізичного навантаження, не уточнені

b460 Відчуття, пов'язані з функціонуванням серцево-судинної і дихальної систем

Відчуття перебоїв у роботі серця, серцебиття і утруднення дихання.

Включено: відчуття тяжкості в грудях, нерегулярного серцебиття, задишка, брак повітря, задухи, грудки в горлі, спазму і хрипів.

Виключено: відчуття болю (b280).

b469 Додаткові функції і відчуття з боку серцево-судинної і дихальної систем, інші уточнені і не уточнені

b498 Функції серцево-судинної, системи крові, імунної та дихальної систем, інші уточнені

b499 Функції серцево-судинної, системи крові, імунної та дихальної систем, не уточнені

Розділ 5. Функції травної, ендокринної системи та метаболізму

У цьому розділі наведені функції прийому їжі, травлення та виділення, а також функції, що стосуються метаболізму та ендокринних залоз.

Функції, пов'язані з травною системою (b510-b539)

b510 Функції прийому нутрієнтів

Функції, пов'язані з прийомом всередину твердих або рідких речовин через рот.

Включено: функції смоктання, жування і кусання, маніпулювання їжею в роті, слиновиділення, ковтання, регургітації, спльовування і блювоти; порушення, такі як дисфагія, аспірація їжі, аерофагія, гіперсалівація, слинотеча і недостатня салівація.

Виключено: відчуття, пов'язані з травною системою (b535).

b5100 Смоктання

Функції затягування в рот за допомогою всмоктування, обумовленого рухами щік, губ і язика.

b5101 Кусання

Функції розрізання, відривання шматків їжі передніми зубами.

b5102 Жування

Функції подрібнення, перемолки і обробки їжі задніми зубами (молярами).

b5103 Обробка їжі в роті

Функції, пов'язані з маніпуляцією їжею в роті зубами і язиком.

b5104 Слиновиділення

Функції вироблення слини в роті.

b5105 Ковтання

Функції, пов'язані з проходженням їжі і рідини через рот, глотку, стравохід в шлунок у відповідному обсязі та з відповідною швидкістю.

Включено: ротова, глоточна або стравохідна дисфагія, порушення проходження їжі по стравоходу.

b51050 Ковтання через рот

Функція проходження їжі і рідини через рот у відповідному обсязі та з відповідною швидкістю.

b51051 Ковтання через глотку

Функція проходження їжі і рідини через глотку в відповідному обсязі і з відповідною швидкістю.

b51052 Ковтання через стравохід

Функція проходження їжі і рідини через стравохід у відповідному обсязі та з відповідною швидкістю.

b51058 Ковтання, інше уточнене

b51059 Ковтання, не уточнене

b5106 Відрижка і блювота

Функції, пов'язані з просуванням їжі або рідини в зворотному напрямку від шлунка до стравоходу, далі до рота і назовні.

b5108 Функції прийому нутрієнтів, інші уточнені

b5109 Функції прийому нутрієнтів, не уточнені

b515 Функції травлення

Функції просування їжі по шлунково-кишковому тракту, травлення і всмоктування.

Включено: функції транспорту по кишечнику, перистальтики; перетравлення їжі, секреція ферментів і їх активність в шлунку і кишечнику; всмоктування нутрієнтів і переносимість їжі; порушення, такі як гіперхлоргідрія; мальабсорбція, непереносимість їжі, підвищена перистальтика кишечника, парез кишечника, кишкова непрохідність і зменшення продукції жовчі.

Виключено: функції прийому нутрієнтів (b510); функції асиміляції (b520); функції дефекації (b525); відчуття, пов'язані з травною системою (b535).

b5150 Транспорт їжі через шлунок і кишечник

Перистальтика і пов'язані з нею функції, які механічно пересувають їжу через шлунок і кишечник.

b5151 Подрібнення їжі

Функції механічного дроблення їжі до найдрібніших частинок в шлунково-кишковому тракті.

b5152 Всмоктування нутрієнтів

Функції транспорту твердих і рідких нутрієнтів в кров'яне русло через кишечник.

b5153 Переносимість їжі

Функції сприйняття прийнятної і відторгнення неприйнятної для травлення їжі і рідини.

Включено: порушення, такі як гіперчутливість, непереносимість глютену.

b5158 Функції травлення, інші уточнені

b5159 Функції травлення, не уточнені

b520 Функції асиміляції

Функції перетворення нутрієнтів в метаболіти і компоненти організму.

Включено: функції накопичення нутрієнтів в організмі.

Виключено: функції травлення (b515); функції дефекації (b525); функції збереження ваги (b530); загальні метаболічні функції (b540).

b525 Функції дефекації

Функції виділення екскрементів і неперетравленої їжі у вигляді фекалій і пов'язані з цим функції.

Включено: функції виділення, консистенція калу, частота дефекації; регуляція дефекації, метеоризм; порушення, такі як запор, діарея, водянистий стілець і недостатність анального сфінктера або нетримання.

Виключено: функції травлення (b515); функції асиміляції (b520); відчуття, пов'язані з травною системою (b535).

b5250 Видалення фекалій

Функції видалення екскрементів через пряму кишку, включаючи функції скорочення абдомінальних м'язів.

b5251 Консистенція фекалій

Консистенція калу: твердість, щільність, м'якість або рідкий стан.

b5252 Частота дефекацій

Функції, залучені до частоти дефекацій.

b5253 Регуляція дефекації

Функції, залучені у свідомий контроль над екскреторної функцією.

b5254 Метеоризм

Функції, пов'язані з видаленням надмірної кількості повітря і газів з кишечника.

b5258 Функції дефекації, інші уточнені

b5259 Функції дефекації, не уточнені

b530 Функції збереження маси тіла

Функції збереження відповідної маси тіла, включаючи збільшення ваги в період розвитку.

Включено: функції збереження нормального росто-вагового індексу; порушення, такі як знижена маса, кахексія, втрата ваги, надлишок ваги, виснаження, і такі як при первинному і вторинному ожирінні.

Виключено: функції асиміляції (b520); загальні метаболічні функції (b540); функції ендокринних залоз (b555).

b535 Відчуття, пов'язані з травною системою

Відчуття, що виникають під час прийому їжі, пиття і пов'язані з іншими функціями травлення.

Включено: відчуття нудоти, здуття, кольки; переповнення, відчуття грудки, спазмів і газів в животі, печії.

Виключено: відчуття болю (b280); функції прийому нутрієнтів (b510); функції травлення (b515); функції дефекації (b525).

b5350 Відчуття нудоти

Відчуття блювотних позовів.

b5351 Відчуття здуття

Відчуття розпирання в шлунку або животі.

b5352 Відчуття кишкової коліки

Відчуття спастичних або болісних скорочень гладкої мускулатури шлунково-кишкового тракту.

b5358 Відчуття, пов'язані з травною системою, інші уточнені

b5359 Відчуття, пов'язані з травною системою, не уточнені

b539 Функції, пов'язані з травною системою, інші уточнені і не уточнені

b540-b559 Функції, пов'язані з метаболізмом та ендокринною системою (b540-b559)

b540 Загальні метаболічні функції

Функції регулювання основних метаболітів організму, таких як вуглеводи, білки і жири, їх перетворення один в одного і їх перетворення в енергію.

Включено: функції обміну речовин, основний обмін, обмін вуглеводів, білків і жирів, катаболізм, анаболізм, продукція енергії в організмі; збільшення або зменшення інтенсивності обміну речовин.

Виключено: функції засвоєння їжі (b520); функції збереження ваги (b530); функції водного, мінерального і електролітного балансу (b545); функції терморегуляції (b550); функції ендокринних залоз (b555).

b5400 Основний обмін

Функції, пов'язані із споживанням кисню організмом за певних умов спокою і температури.

Включено: знижений і підвищений основний обмін, порушення, такі як гіпертиреоз і гіпотиреоз.

b5401 Вуглеводний обмін

Функції, залучені в процес, в результаті якого вуглеводи їжі запасуються і розпадаються до глюкози і послідовно до двоокису вуглецю і води.

b5402 Білковий обмін

Функції, залучені в процес, при якому білки їжі перетворюються на амінокислоти і далі розпадаються в організмі.

b5403 Обмін жирів

Функції, залучені до процесу, під час якого жири їжі запасуються і розпадаються в організмі.

b5408 Загальні метаболічні функції, інші уточнені

b5409 Загальні метаболічні функції, не уточнені

b545 Функції водного, мінерального і електролітного балансу

Функції регулювання водного об'єму, мікроелементів і електролітів в організмі.

Включено: функції водного балансу, баланс мікроелементів, таких як кальцій, цинк і залізо, баланс електролітів таких як натрій і калій; порушення, такі як при затримці води, дегідратації, гіперкальціємії, гіпокальціємії, дефіциті заліза, гіпернатріємії, гіпонатріємії, гіперкаліємії і гіпокаліємії.

Виключено: функції системи крові (b430); загальні метаболічні функції (b540); функції ендокринних залоз (b555).

b5450 Водний баланс

Функції, пов'язані з підтриманням рівня або кількості води в організмі.

Включено: порушення, такі як дегідратація і регідратація.

b54500 Затримка води

Функції, пов'язані з утриманням води в організмі.

b54501 Підтримка водного балансу

Функції, пов'язані з підтриманням оптимальної кількості води в організмі.

b54508 Водний баланс, інше уточнене

b54509 Водний баланс, не уточнене

b5451 Мінеральний баланс

Функції, пов'язані з підтриманням рівноваги між прийомом, запасом, утилізацією та екскрецією мінералів в організмі.

b5452 Електролітний баланс

Функції, пов'язані з підтриманням рівноваги між прийомом, запасом, утилізацією та екскрецією електролітів в організмі.

b5458 Функції водного, мінерального і електролітного балансу, інші уточнені

b5459 Функції водного, мінерального і електролітного балансу, не уточнені

b550 Функції терморегуляції

Функції регулювання температури тіла.

Включено: функції підтримання температури тіла; порушення, такі як гіпотермія, гіпертермія.

Виключено: загальні метаболічні функції (b540); функції ендокринних залоз (b555).

b5500 Температура тіла

Функції, залучені в регуляцію внутрішньої температури тіла.

Включено: порушення, такі як гіпертермія або гіпотермія.

b5501 Підтримка температури тіла

Функції, пов'язані з підтриманням оптимальної температури тіла при змінах навколишньої температури.

Включено: стійкість до спеки або холоду.

b5508 Функції терморегуляції, інші уточнені

b5509 Функції терморегуляції, не уточнені

b555 Функції ендокринних залоз

Функції вироблення гормонів і регулювання гормонального рівня організму, включаючи циклічні зміни.

Включено: функції гормонального балансу; гіпергітамізм, гіпогітамізм, гіпертиреоз, гіпотиреоз, гіперфункція надниркових залоз, гіпофункція надниркових залоз, гіперпаратиреоз, гіпопаратиреоз, гіпергонадизм, гіпогонадизм.

Виключено: загальні метаболічні функції (b540); функції водного, мінерального і електролітного балансу (b545); функції терморегуляції (b550); сексуальні функції (b640); менструальні функції (b650).

b559 Функції, пов'язані з метаболізмом і ендокринною системою, інші уточнені і не уточнені

b598 Функції травної, ендокринної систем і метаболізму, інші уточнені

b599 Функції травної, ендокринної систем і метаболізму, не уточнені

Розділ 6. Урогенітальні та репродуктивні функції

У цьому розділі наведені функції сечовиділення та репродуктивні функції, що включають функції відтворення та сексуальні функції

Функції виділення сечі (b610-b639)

b610 Функції сечоутворення

Функції фільтрації і накопичення сечі.

Включено: функції фільтрації, накопичення сечі; порушення, такі як при нирковій недостатності, анурії, олігурії, гідронефрозі, гіпотонічному сечовому міхурі і обструкції сечоводу.

Виключено: функції сечовипускання (b620).

b6100 Фільтрація

Функції ниркової фільтрації.

b6101 Накопичення сечі

Функції, пов'язані з накопиченням і зберіганням сечі сечоводами і сечовим міхуром.

b6108 Функції сечоутворення, інші уточнені

b6109 Функції сечоутворення, не уточнені

b620 Функції сечовипускання

Функції спорожнення сечового міхура.

Включено: функції сечовипускання, частота сечовипускання, утримання сечі; порушення, такі як при стресорному, імперативний, рефлекторному, постійному нетриманні; нетриманні при переповненні, частому сечовипусканні, автономному сечовому міхурі, поліурії, затримці сечі і імперативних позивах.

Виключено: функції сечоутворення (b610); відчуття, пов'язані з функціями сечовиділення (b630).

b6200 Сечовипускання

Функції спорожнення сечового міхура.

Включено: порушення, такі як при затримці сечі.

b6201 Частота сечовипускання

Функції, пов'язані з кількістю актів сечовипускання.

b6202 Регуляція сечовипускання

Функції контролю над сечовипусканням.

Включено: порушення, такі як при стресорному, імперативному, рефлекторному, постійному і змішаному нетриманні сечі.

b6208 Функції сечовипускання, інші уточнені

b6209 Функції сечовипускання, не уточнені

b630 Відчуття, пов'язані з функціями сечовиділення

Відчуття, що виникають під час спорожнення сечового міхура і пов'язані з функціями сечовиділення.

Включено: відчуття неповного випорожнення, повноти сечового міхура.

Виключено: відчуття болю (b280); функції сечовипускання (b620).

b639 Функції виділення сечі, інші уточнені і неуточнені

b640-679 Статеві і репродуктивні функції (b640-679)

b640 Сексуальні функції

Психічні і фізичні функції, пов'язані із статевим актом, включаючи стадії збудження, підготовки, оргазму і завершення.

Включено: функції фази сексуального збудження, підготовчої сексуальної фази, фази оргазму, завершальної сексуальної фази: функції, пов'язані із статевим потягом, поведінкою, ерекцією статевого члена, ерекцією клітора, зволоженням піхви, еякуляції, оргазму; порушення, такі як імпотенція, фригідність, вагінізм, передчасна еякуляція, пріапізм і відстрочена еякуляція.

Виключено: функції відтворення потомства (b660); відчуття, пов'язані зі статевою та репродуктивною функціями (b670).

b6400 Функції фази статевого збудження

Функції сексуального інтересу і збудження.

b6401 Функції підготовчої сексуальної фази

Функції вступу в сексуальний контакт.

b6402 Функції фази оргазму

Функції досягнення оргазму.

b6403 Функції завершальної сексуальної фази

Функції задоволення після оргазму і появи релаксації.

Включено: порушення, такі як при незадоволеності оргазмом.

b6408 Сексуальні функції, інші уточнені

b6409 Сексуальні функції, неуточнені

b650 Менструальні функції

Функції, пов'язані з менструальним циклом, включаючи регулярність менструації, відходження менструальної рідини.

Включено: функції регулярності і інтервалу менструації, ступінь менструальної кровотечі, менархе, менопауза; порушення, такі як первинна та вторинна аменорея, менорагія, поліменорея, ретроградна менструація і як при передменструальному синдромі.

Виключено: сексуальні функції (b640); функції відтворення потомства (b660); відчуття, пов'язані зі статевою та репродуктивними функціями (b670); відчуття болю (b280).

b6500 Регулярність менструального циклу

Функції, залучені до регуляції менструального циклу.

Включено: занадто часті або дуже рідкісні менструації.

b6501 Інтервал між менструаціями

Функції, які регулюють тривалість часу між двома менструальними циклами.

b6502 Обсяг і тривалість менструальної кровотечі

Функції, пов'язані із кількістю місячних.

Включено: незначні місячні (гіпоменорея); рясні місячні (гіперменорея, менорагія).

b6508 Менструальні функції, інші уточнені

b6509 Менструальні функції, не уточнені

b660 Функції відтворення потомства

Функції, пов'язані з фертильністю, вагітністю, народженням і годуванням грудьми.

Включено: функції чоловічої фертильності і жіночої фертильності, вагітність і пологи, лактація; порушення, такі як азооспермія, олігоспермія, галакторея, агалакторея, алактація і такі як при зниженні плодючості, безплідді, спонтанному аборті, ектопічній вагітності, порушенні виношування, маленькому зародку, гідрамніоні, передчасних пологах і переношеній вагітності.

Виключено: сексуальні функції (b640); менструальні функції (b650).

b6600 Функції, пов'язані з фертильністю

Функції, пов'язані з можливістю продукувати статеві клітини для відтворення потомства.

Включено: порушення, такі як при зниженні плодючості, безплідді.

Виключено: сексуальні функції (b640).

b6601 Функції, пов'язані з вагітністю

Функції, залучені до процесу запліднення і збереження вагітності.

b6602 Функції, пов'язані з пологами

Функції, залучені до процесу пологів.

b6603 Лактація

Функції, залучені до продукції молока і його доступність для дитини.

b6608 Функції відтворення потомства, інші уточнені

b6609 Функції відтворення потомства, не уточнені

b670 Відчуття, пов'язані зі статевою та репродуктивною функціями

Відчуття що виникають при статевому збудженні, статевому акті, менструації і пов'язані зі статевими і репродуктивними функціями.

Включено: відчуття диспареунії, дисменореї, припливів і нічних потів під час менопаузи.

Виключено: відчуття болю (b280); відчуття, пов'язані із функціями сечовиділення (b630); сексуальні функції (b640); менструальні функції (b650); функції відтворення потомства (b660).

b6700 Дискомфорт, пов'язаний зі статевим актом

Відчуття, пов'язані з порушенням, підготовкою, коїтусом, оргазмом і завершенням статевого акту.

b6701 Дискомфорт, пов'язаний з менструальним циклом

Відчуття, які супроводжують менструацію, включаючи пре - і постменструальну фази.

b6702 Дискомфорт, пов'язаний з менопаузою

Відчуття, пов'язані з припиненням менструального циклу.

Включено: припливи і нічна пітливість під час менопаузи.

b6708 Відчуття, пов'язані зі статевою та репродуктивною функціями, інші уточнені

b6709 Відчуття, пов'язані зі статевою та репродуктивною функціями, не уточнені

b698 Урогенітальні і репродуктивні функції, інші уточнені

b699 Урогенітальні і репродуктивні функції, не уточнені

Розділ 7. Нейром'язові, скелетні та рухові функції

У цьому розділі наведені функції руху та рухливості, що включають функції суглобів, кісток, м'язів, а також рефлекси.

Функції суглобів та кісток (b710-b729)

b710 Функції рухливості суглоба

Функції обсягу і свободи руху у суглобах.

Включено: функції рухливості окремих або декількох суглобів, хребетних, плечових, ліктьових, зап'ясть, стегнових, колінних, гомілковостопних суглобів, дрібних суглобів рук і ніг; рухливість суглобів загальна; порушення, такі як надмірна рухливість суглобів, скутість суглобів, скутість плечей, артрит.

Виключено: функції стабільності суглоба (b715); контроль довільних рухових функцій (b760).

b7100 Рухливість одного суглоба

Функції обсягу і свободи руху одного суглоба.

b7101 Рухливість декількох суглобів

Функції обсягу і свободи руху більш ніж одного суглоба.

b7102 Загальна рухливість суглобів

Функції обсягу і свободи руху суглобів всього тіла.

b7108 Функції рухливості суглоба, інші уточнені

b7109 Функції рухливості суглоба, не уточнені

b715 Функції стабільності суглоба

Функції підтримки структурної цілісності суглобів.

Включено: функції стабільності окремих суглобів, декількох суглобів і загальна стабільність суглобів; порушення, такі як при нестабільному плечовому суглобі, вивиху суглоба, вивиху плеча або стегна.

Виключено: функції рухливості суглоба (b710).

b7150 Стабільність одного суглоба

Функції підтримки структурної цілісності одного суглоба.

b7151 Стабільність декількох суглобів

Функції підтримки структурної цілісності більш ніж одного суглоба.

b7152 Загальна стабільність суглобів

Функції, підтримки структурної цілісності суглобів всього тіла.

b7158 Функції стабільності суглоба, інші уточнені

b7158 Функції стабільності суглоба, не уточнені

b720 Функції рухливості кісткового апарату

Функції обсягу і свободи руху кісток плеча, таза, зап'ястя і передплесна.

Включено: порушення, такі як скутість плечового і тазового пояса.

Виключено: функції рухливості суглобів (b710).

b7200 Рухливість лопатки

Функції обсягу і свободи руху лопатки.

Включено: порушення, такі як приведення, відведення, латеральне і медіальне зміщення лопатки.

b7201 Рухливість тазу

Функції обсягу і свободи руху тазу.

Включено: ротація тазу.

b7202 Рухливість кісток зап'ястя

Функції обсягу і свободи руху кісток зап'ястя.

b7203 Рухливість кісток передплесна

Функції обсягу і свободи руху кісток передплесна.

b7208 Функції рухливості кісткового апарату, інші уточнені

b7209 Функції рухливості кісткового апарату, не уточнені

b729 Функції суглобів і кісток, інші уточнені і не уточнені

b730-b749 Функції м'язів (b730-b749)

b730 Функції м'язової сили

Функції, які стосуються сили скорочення окремого м'яза або групи м'язів.

Включено: функції, пов'язані з силою певних м'язів і м'язових груп, м'язів однієї кінцівки, одного боку тіла, нижньої половини тіла, всіх кінцівок, тулуба і всіх м'язів тіла; порушення, такі як слабкість дрібних м'язів ніг і рук, парез м'язів, параліч, моноплегія, геміплегія, параплегія, квадріплегія і акінетичний мутизм.

Виключено: функції структур, що примикають до ока (b215); функції м'язового тонусу (b735); функції м'язової витривалості (b740);

b7300 Сила ізольованих м'язів і м'язових груп

Функції, пов'язані з силою скорочення певних і ізольованих м'язів і м'язових груп.

Включено: порушення, такі як слабкість дрібних м'язів стоп і рук.

b7301 Сила м'язів однієї кінцівки

Функції, пов'язані із силою скорочення м'язів і м'язових груп однієї руки або ноги.

Включено: порушення, такі як монопарез, моноплегія.

б7302 Сила м'язів одного боку тіла

Функції, пов'язані із силою скорочення м'язів і м'язових груп лівої чи правої половини тіла.

Включено: порушення, такі як геміпарез і геміплегія.

б7303 Сила м'язів нижньої половини тіла

Функції, пов'язані з силою скорочення м'язів і м'язових груп нижньої половини тіла.

Включено: порушення, такі як парапарез і параплегія.

б7304 Сила м'язів всіх кінцівок

Функції, пов'язані з силою скорочення м'язів і м'язових груп всіх чотирьох кінцівок.

Включено: порушення, такі як тетрапарез і тетраплегія.

б7305 Сила м'язів тулуба

Функції, пов'язані з силою скорочення м'язів і м'язових груп тулуба.

б7306 Сила всіх м'язів тіла

Функції, пов'язані з силою скорочення всіх м'язів і м'язових груп тіла.

Включено: порушення, такі як акінетичний мутизм.

б7308 Функції м'язової сили, інші уточнені

б7308 Функції м'язової сили, не уточнені

б735 Функції м'язового тону

Функції, пов'язані з напругою м'язів у спокої і опором, що чиниться при пасивному русі.

Включено: функції пов'язані з тонусом ізолюваних м'язів і м'язових груп, м'язів однієї кінцівки, одного боку тіла і нижньої половини тіла, м'язів всіх кінцівок, м'язів тулуба і всіх м'язів тіла; порушення, такі як гіпотонія, гіпертонія, м'язова спастичність.

Виключено: функції м'язової сили (b730); функції м'язової витривалості (b740).

б7350 Тонус ізолюваних м'язів і м'язових груп

Функції, пов'язані з напругою ізолюваних м'язів і м'язових груп в спокої і опором, що чиниться при пасивному русі.

Включено: порушення, такі як локальна дистонія, кривошия.

б7351 Тонус м'язів однієї кінцівки

Функції, пов'язані з напругою ізольованих м'язів і м'язових груп однієї ноги або руки в спокої і опором, що чиниться при пасивному русі.

Включено: порушення, пов'язані з монопарезом і моноплегією.

b7352 Тонус м'язів одного боку тіла

Функції, пов'язані з напругою ізольованих м'язів і м'язових груп правої або лівої половини тіла в спокої і опором, що чиниться при пасивному русі.

Включено: порушення, пов'язані з геміпарезом і геміплегією.

b7353 Тонус м'язів нижньої половини тіла

Функції, пов'язані з напругою ізольованих м'язів і м'язових груп нижньої половини тіла в спокої і опором, що чиниться при пасивному русі.

Включено: порушення, пов'язані з парапарезом і параплегією.

b7354 Тонус м'язів всіх кінцівок

Функції, пов'язані з напругою ізольованих м'язів і м'язових груп всіх чотирьох кінцівок в спокої і опором, що чиниться при пасивному русі.

Включено: порушення, пов'язані з тетрапарезом і тетраплегією.

b7355 Тонус м'язів тулуба

Функції, пов'язані з напругою ізольованих м'язів і м'язових груп тулуба в спокої і опором, що чиниться при пасивному русі.

b7356 Тонус всіх м'язів тіла

Функції, пов'язані з напругою ізольованих м'язів і м'язових груп всього тіла в спокої і опором, що чиниться при пасивному русі.

Включено: порушення, такі як генералізована дистонія, хвороба Паркінсона, генералізований парез або параліч.

b7358 Функції м'язового тону, інші уточнені

b7359 Функції м'язового тону, не уточнені

b740 Функції м'язової витривалості

Функції, пов'язані з підтриманням скоротливості м'язів на необхідний період часу.

Включено: функції, пов'язані з підтриманням скоротливості ізольованих м'язів, м'язових груп і всіх м'язів тіла; порушення, такі як при міастенії гравіс.

Виключено: функції толерантності до фізичного навантаження (b455); функції м'язової сили (b730); функції м'язового тону (b735).

б7400 Витривалість ізольованих м'язів

Функції, пов'язані з підтриманням скоротливості ізольованих м'язів протягом необхідного періоду часу.

б7401 Витривалість м'язових груп

Функції, пов'язані з підтриманням скоротливості ізольованих м'язових груп протягом необхідного проміжку часу.

Включено: порушення, пов'язані з монопарезом, моноплегією, геміпарезом, геміплегією, парапарезом і парамплегією.

б7402 Витривалість всіх м'язів тіла

Функції, пов'язані з підтриманням скоротливості всіх м'язів тіла протягом необхідного періоду часу.

Включено: порушення, пов'язані з тетрапарезом, тетраплегією, генералізованим парезом і паралічем.

б7408 Функції м'язової витривалості, інші уточнені

б7409 Функції м'язової витривалості, не уточнені

б749 Функції м'язів, інші уточнені і не уточнені

б750-б789 Рухові функції (б750-б789)

б750 Моторно-рефлекторні функції

Функції мимовільних автоматичних скорочень м'язів, викликаних певними стимулами.

Включено: функції вираженості моторних рефлексів, автоматичні місцеві суглобові рефлекси; рефлекси, що викликаються пошкоджуючими і іншими екстероцептивними стимулами; відсмикування, біцепс рефлекс, променевий рефлекс, квадрицепс рефлекс, колінний рефлекс, ахіловий рефлекс.

б7500 Руховий рефлекс розтягування

Функції мимовільного скорочення м'язів, що автоматично викликається розтягуванням.

б7501 Рефлекси на пошкоджуючий стимул

Функції мимовільного скорочення м'язів, автоматично викликаються болем і іншими пошкоджуючими стимулами.

Включено: рефлекс відсмикування.

б7502 Рефлекси на інші екстероцептивні стимули

Функції мимовільного скорочення м'язів, що автоматично викликаються зовнішніми непошкоджуючими стимулами.

б7508 Моторно-рефлекторні функції, інші уточнені

б7509 Моторно-рефлекторні функції, неуточнені

б755 Функції мимовільної рухової реакції

Функції мимовільних скорочень великих м'язів або всього тіла, викликані положенням тіла, рівновагою і загрозливими стимулами.

Включено: функції постуральних реакцій, вирівнювання положення, пристосувальних реакцій, реакцій рівноваги, підтримання пози, захисних реакцій.

Виключено: функції, пов'язані з руховими рефлексами (б750).

б760 Контроль довільних рухових функцій

Функції, пов'язані з контролем і координацією довільних рухів.

Включено: функції контролю простих довільних рухів і складних довільних рухів, координації довільних рухів, опорних функцій руки і ноги, моторної координації право - ліво, координації очей - рука і координації очей - нога; порушення, такі як проблеми контролю і координації, дісдіадохокінезія.

Виключено: функції м'язової сили (б730); мимовільні рухові функції (б765); функції стереотипу ходи (б770).

б7600 Контроль простих довільних рухів

Функції, пов'язані з контролем і координацією простих або ізольованих довільних рухів.

б7601 Контроль складних довільних рухів

Функції, пов'язані з контролем і координацією складних довільних рухів.

б7602 Координація довільних рухів

Функції, пов'язані з координацією простих і складних довільних рухів, виконанням рухів в заданій комбінації.

Включено: координація право - ліво, координація візуально направляються рухів, наприклад, координація око-рука і очей-стопа; порушення, такі як дісдіадохокінезія.

б7603 Опорні функції руки або ноги

Функції, пов'язані з контролем і координацією довільних рухів утримання ваги на руках (ліктях або кистях) або ногах (колінах або ступнях).

б7608 Контроль довільних рухових функцій, інший уточнений

б7609 Контроль довільних рухових функцій, неуточнений

б765 Мимовільні рухові функції

Функції ненавмисних, не - або напів - цілеспрямованих мимовільних скорочень м'язів або м'язових груп.

Включено: мимовільні скорочення м'язів, порушення, такі як тремор, тик, манірність, стереотипи, рухові персеверації, хорея, атетоз, вокальні тики, дистонічні рухи і дискінезія.

Виключено: контроль довільних рухових функцій (b760); Функції стереотипу ходи (b770).

б7650 Мимовільні скорочення м'язів

Функції ненавмисних, не - або напів - цілеспрямованих мимовільних скорочень м'язів або груп м'язів, наприклад, таких, які виступають як частина психічної дисфункції.

Включено: порушення, такі як хорея і атетоз, пов'язані зі сном порушення рухів.

б7651 Тремор

Функції чергування скорочень і релаксації груп м'язів навколо суглобів, що призводять до тримтливих рухів.

б7652 Тик і манірність

Функції, пов'язані з повторними, псевдо-цільовими, мимовільними скороченнями груп м'язів.

Включено: порушення, такі як вокальні тики, копролалія і бруксизм.

б7653 Стереотипні і рухові персеверації

Функції, пов'язані зі спонтанними, безцільними рухами, наприклад, хитання вперед - назад, кивання головою або погойдування.

б7658 Мимовільні рухові функції, інші уточнені

б7659 Мимовільні рухові функції, не уточнені

б770 Функції стереотипу ходи

Функції рухового стереотипу, пов'язані з ходьбою, бігом або іншими рухами тіла.

Включено: стереотип ходьби і бігу; порушення, такі як спастична хода, геміплегічна хода, паралегіческа хода, асиметрична хода, кульгавість і скована хода.

Виключено: функції м'язової сили (b730); функції м'язового тону (b735); контроль довільних рухових функцій (b760); мимовільні рухові функції (b765).

б780 Відчуття, пов'язані з м'язами і руховими функціями

Відчуття, асоційовані з м'язами або групами м'язів тіла і їх рухом.

Включено: відчуття скутості і здерев'яніння м'язів, м'язовий спазм або судоми, тяжкість в м'язах.

Виключено: відчуття болю (b280).

b7800 Відчуття м'язової скутості

Відчуття здерев'яніння і скутості м'язів.

b7801 Відчуття м'язового спазму

Відчуття мимовільного скорочення м'яза або груп м'язів.

b7808 Відчуття, пов'язані з м'язами і руховими функціями, інші уточнені

b7809 Відчуття, пов'язані з м'язами і руховими функціями, не уточнені

b789 Рухові функції, інші уточнені і не уточнені

b798 Нейром'язові, скелетні і пов'язані з рухом функції, інші уточнені

b798 Нейром'язові, скелетні і пов'язані з рухом функції, не уточнені

Розділ 8. Функції шкіри та пов'язаних із нею структур

В цьому розділі наведені функції шкіри, нігтів та волосся.

Функції шкіри (b810-b849)

b810 Захисні функції шкіри

Захисні функції шкіри від фізичного, хімічного і біологічного впливу.

Включено: функції захисту від сонця і іншого опромінення, фоточутливість, пігментація, якість шкіри; ізолюючі функції шкіри, освіти мозолі, затвердіння; порушення, такі як шкірні ушкодження, виразки, пролежні і витончення шкіри.

Виключено: репаративні функції шкіри (b820); інші функції шкіри (b830).

b820 Репаративні функції шкіри

Функції відновлення шкіри при порізах і інших пошкодженнях.

Включено: функції формування струпа, загоєння, рубцювання; утворення синців і формування келоїду.

Виключено: захисні функції шкіри (b810); інші функції шкіри (b830).

b830 Інші функції шкіри

Інші функції шкіри, крім захисних і репаративних, такі як тепловіддача і потоутворення.

Включено: функції потовиділення, функції шкірних залоз і запах тіла.

Виключено: захисні функції шкіри (b810); репаративні функції шкіри (b820).

b840 Відчуття, пов'язані зі шкірою

Відчуття, пов'язані зі шкірою, такі як свербіж, печіння, поколювання.

Включено: порушення, такі як відчуття поколювання і повзання мурашок.

Виключено: відчуття болю (b280).

b849 Функції шкіри, інші уточнені і неуточнені

b850-b869 Функції волосся та нігтів (b850-b869)

b850 Функції волосся

Функції волосся, такі як захист, колір і зовнішній вигляд.

Включено: функції росту волосся, пігментації волосся, розташування волосся; порушення, такі як втрата волосся, облісіння.

b860 Функції нігтів

Функції нігтів, такі як захисні, дряпання і зовнішнього вигляду.

Включено: зростання і пігментація нігтів, якість нігтів.

b869 Функції волосся і нігтів, інші уточнені і неуточнені

b898 Функції шкіри і пов'язаних з нею структур, інші уточнені

b899 Функції шкіри і пов'язаних з нею структур, неуточнені

Структури організму

Дефініції: **Структури організму** – це анатомічні частини організму такі, як органи, кінцівки та їх компоненти.

Порушення – проблеми у функції або структурі організму у вигляді значного відхилення або втрати.

Перший кваліфікатор

Загальний кваліфікатор з негативною шкалою використовується для позначення ступеня або величини порушення:

xxx.0 НЕМАЄ порушень	(ніяких, відсутні, незначні, ...)	0-4%
xxx.1 ЛЕГКІ порушення	(незначні, слабкі, ...)	5-24%
xxx.2 ПОМІРНІ порушення	(середні, значні, ...)	25-49%
xxx.3 ТЯЖКІ порушення	(високі, інтенсивні ...)	50-95%
xxx.4 АБСОЛЮТНІ порушення	(повні,...)	96-100%
xxx.8 не визначено		
xxx.9 не застосовується		

Широкі діапазони процентних значень надаються для тих випадків, коли для кількісних вимірювань ступеня порушень в структурі організму доступні градуйовані методики оцінки або інші стандарти. У тих випадках, наприклад, коли визначається «відсутність порушення» або «абсолютне порушення» в структурі організму, похибка допустима тільки в межах 5%. «Помірне порушення», як правило, досягає середини шкал абсолютних порушень. Процентні значення, які визначаються в різних доменах з урахуванням стандартів населення, визначаються в процентилях. Для того, щоб ці кількісні значення використовувалися в уніфікованому варіанті, необхідно розробляти методики оцінки в ході наукових досліджень.

Другий кваліфікатор

Використовується для позначення характеру змін у відповідній структурі організму:

- 0 немає змін у структурі
- 1 повна відсутність
- 2 часткова відсутність
- 3 додаткова частина
- 4 аберрантні відхилення (відхилення від нормального типу)
- 5 розрив

6 зміна положення структури

7 якісні зміни структури, включаючи накопичення рідини

8 не вказано

9 не застосовується

Третій кваліфікатор (допустимий)

Буде розроблено для визначення локалізації

0 більш, ніж одне місце

1 справа

2 зліва

3 з обох сторін

4 спереду

5 ззаду

6 проксимально

7 дистально

8 не визначене

9 не застосовується

Для подальшого пояснення конвенцій щодо кодування в МКФ зверніться до Додатку 2.

Розділ 1. Структури нервової системи

s110 Структура головного мозку

s1100 Структура долей кори

s11000 Лобова доля

s11001 Сконева доля

s11002 Тім'яна доля

s11003 Потилична доля

s11008 Структура долей кори, інша уточнена

s11009 Структура долей кори, неуточнена

s1101 Структура середнього мозку

s1102 Структура проміжного мозку

s1103 Базальні ганглії і пов'язані з ними структури

s1104 Структура мозочка

s1105 Структура стовбура мозку

s11050 Довгастий мозок

s11051 Міст

s11058 Структура стовбура мозку, інша уточнена

s11059 Структура стовбура мозку, не уточнена

s1106 Структура черепних нервів

s1108 Структура головного мозку, інша уточнена

s1109 Структура головного мозку, не уточнена

s120 Спинний мозок і структури, що до нього відносяться

s1200 Структура спинного мозку

s12000 Шийний відділ спинного мозку

s12001 Грудний відділ спинного мозку

s12002 Попереково-крижовий відділ спинного мозку

s12003 Кінський хвіст

s12008 Структура спинного мозку, інша уточнена

s12009 Структура спинного мозку, не уточнена

s1201 Спинномозкові нерви

s1208 Спинний мозок і структури, що до нього відносяться, інші уточнені

s1209 Спинний мозок і структури, що до нього відносяться, не уточнені

s130 Структура мозкових оболонок

s140 Структура симпатичної нервової системи

s150 Структура парасимпатичної нервової системи

s198 Структура нервової системи, інша уточнена

s199 Структура нервової системи, не уточнена

Розділ 2. Око, вухо і структури, що їх стосуються

s210 Структура очниці

s220 Структура очного яблука

s2200 Кон'юнктива, склера, судинна оболонка

s2201 Рогівка

s2202 Райдужка

s2203 Сітківка

s2204 Кришталик

s2205 Склоподібне тіло

s2208 Структура очного яблука, інша уточнена

s2209 Структура очного яблука, не уточнена

s230 Структури, що оточують око

s2300 Слізні залози і пов'язані з ними структури

s2301 Повіка

s2302 Брова

s2303 Зовнішні очні м'язи

s2308 Структури, що оточують око, інші уточнені

s2309 Структури, що оточують око, не уточнені

s240 Структура зовнішнього вуха

s250 Структура середнього вуха

s2500 Барабанна перетинка

s2501 Євстахієва труба

s2502 Кісточки

s2508 Структура середнього вуха, інша уточнена

s2509 Структура середнього вуха, не уточнена

s260 Структура внутрішнього вуха

s2600 Равлик

s2601 Вестибулярний лабіринт

s2602 Напівкружні каналці

s2603 Внутрішній слуховий хід

s2608 Структура внутрішнього вуха, інша уточнена

s2609 Структура внутрішнього вуха, не уточнена

s298 Структури ока, вуха і пов'язані з ними структури, інші уточнені

s299 Структури ока, вуха і пов'язані з ними структури, не уточнені

Розділ 3. Структури, що беруть участь в утворенні голосу і мовленні

s310 Структура носа

s3100 Зовнішній ніс

s3101 Носова перегородка
s3102 Носова ямка
s3108 Структура носа, інша уточнена
s3109 Структура носа, не уточнена

s320 Структура рота

s3200 Зуби
s3201 Ясна
s3202 Структура піднебіння
s32020 Тверде піднебіння
s32021 М'яке піднебіння

s3203 Язик
s3204 Структура губ

s32040 Верхня губа
s32041 Нижня губа

s3208 Структура рота, інша уточнена
s3209 Структура рота, не уточнена

s330 Структура глотки

s3300 Носоглотка

s3301 Ротоглотка

s3308 Структура глотки, інша уточнена

s3309 Структура глотки, не уточнена

s340 Структура гортані

s3400 Голосові зв'язки

s3408 Структура гортані, інша уточнена

s3409 Структура гортані, не уточнена

s398 Структури, які беруть участь в утворенні голосу і мовленні, інші уточнені

s399 Структури, які беруть участь в утворенні голосу і мовленні, не уточнені

s4. Розділ 4. Структури серцево-судинної, імунної і дихальної систем

s410 Структура серцево-судинної системи

s4100 Серце

s41000 Передсердя
s41001 Шлуночки
s41008 Структура серця, інша уточнена

s41009 Структура серця, не уточнена

s4101 Артерії

s4102 Вени

s4103 Капіляри

s4108 Структура серцево-судинної системи, інша уточнена

s4109 Структура серцево-судинної системи, не уточнена

s420 Структура імунної системи

s4200 Лімфатичні судини

s4201 Лімфатичні вузли

s4202 Тимус

s4203 Селезінка

s4204 Кістковий мозок

s4208 Структура імунної системи, інша уточнена

s4209 Структура імунної системи, не уточнена

s430 Структура дихальної системи

s4300 Трахея

s4301 Легені

s43010 Бронхіальне дерево

s43011 Альвеоли

s43018 Структура легень, інша уточнена

s43019 Структура легень, не уточнена

s4302 Грудна клітина

s4303 Дихальна мускулатура

s43030 Міжреберні м'язи

s43031 Діафрагма

s43038 Дихальна мускулатура, інша уточнена

s43039 Дихальна мускулатура, не уточнена

s4308 Структура дихальної системи, інша уточнена

s4309 Структура дихальної системи, не уточнена

s498 Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем, інші уточнені

s499 Структури серцево-судинної, імунної та дихальної систем, неуточнені

Розділ 5. Структури, що відносяться до травної системи, метаболізму та ендокринної системи

s510 Структура слинних залоз

s520 Структура стравоходу

s530 Структура шлунка

s540 Структура кишківника

s5400 Тонка кишка

s5401 Товста кишка

s5408 Структура кишківника, інша уточнена

s5409 Структура кишківника, неуточнена

s550 Структура підшлункової залози

s560 Структура печінки

s570 Структура жовчного міхура і жовчовивідних шляхів

s580 Структура ендокринних залоз

s5800 Гіпофіз

s5801 Щитовидна залоза

s5802 Паращитовидна залоза

s5803 Наднирник

s5808 Структура ендокринних залоз, інша уточнена

s5809 Структура ендокринних залоз, неуточнена

s598 Структури, що відносяться до травної системи, метаболізму і ендокринної системи, інші уточнені

s599 Структури, що відносяться до травної системи, метаболізму і ендокринної системи, неуточнені

Розділ 6. Структури, що відносяться до уrogenітальної та репродуктивної систем

s610 Структура сечовидільної системи

s6100 Нирки

s6101 Сечоводи

s6102 Сечовий міхур

s6103 Сечовипускний канал

s6108 Структура сечовидільної системи, інша уточнена

s6109 Структура сечовидільної системи, не уточнена

s620 Структура тазового дна

s630 Структура репродуктивної системи

s6300 Яєчники

s6301 Структура матки

s63010 Тіло матки

s63011 Шийка

s63012 Фаллопієві труби

s63018 Структура матки, інша уточнена

s63019 Структура матки, не уточнена

s6302 Груди і сосок

s6303 Структура піхви і зовнішніх геніталій

s63030 Клітор

s63031 Велика статева губа

s63032 Мала статева губа

s63033 Піхва

s6304 Яєчка

s6305 Структура статевого члена

s63050 Головка статевого члену

s63051 Тіло статевого члену

s63058 Структура статевого члена, інша уточнена

s63059 Структура статевого члена, не уточнена

s6306 Передміхурова залоза

s6308 Структури репродуктивної системи, інші уточнені

s6309 Структури репродуктивної системи, не уточнені

s698 Структури, пов'язані з уrogenітальною і репродуктивною системами, інші уточнені

s699 Структури, пов'язані з уrogenітальною і репродуктивною системами, не уточнені

Розділ 7. Структури, що пов'язані з рухом

s710 Структура голови і шийної ділянки

s7100 Кістки черепа

s7101 Кістки обличчя

s7102 Кістки шийної ділянки

s7103 Суглоби голови і шиї

s7104 М'язи голови і шиї

s7105 Зв'язки і фасції голови і шиї

s7108 Структура голови і шиї, інша уточнена

s7109 Структура голови і шиї, не уточнена

s720 Структура області плеча

s7200 Кістки плечового пояса

s7201 Суглоби плечового пояса

s7202 М'язи плечового пояса

s7203 Зв'язки і фасції плечового пояса

s7208 Структура плечового пояса, інша уточнена

s7209 Структура плечового пояса, не уточнена

s730 Структура верхньої кінцівки

s7300 Структура плеча

s73000 Кістки плеча

s73001 Лікоть

s73002 М'язи плеча

s73003 Зв'язки і фасції плеча

s73008 Структура плеча, інша уточнена

s73009 Структура плеча, не уточнена

s7301 Структура передпліччя

- s73010 Кістки передпліччя
- s73011 Зап'ясток
- s73012 М'язи передпліччя
- s73013 Зв'язки і фасції передпліччя
- s73018 Структура передпліччя, інша уточнена
- s73019 Структура передпліччя, не уточнена

s7302 Структура кисті

- s73021 Суглоби кисті і пальців
- s73022 М'язи кисті
- s73023 Зв'язки і фасції кисті
- s73028 Структура кисті, інша уточнена
- s73029 Структура кисті, не уточнена

s7308 Структура верхньої кінцівки, інша уточнена

s7309 Структура верхньої кінцівки, не уточнена

s740 Структура тазової ділянки

s7400 Кістки тазової ділянки

s7402 М'язи тазової ділянки

s7403 Зв'язки і фасції тазової ділянки

s7408 Структура тазової ділянки, інша уточнена

s7409 Структура тазової ділянки, не уточнена

s750 Структура нижньої кінцівки

s7500 Структура стегна

- s75001 Тазостегновий суглоб
- s75002 М'язи стегна
- s75003 Зв'язки і фасції стегна
- s75008 Структура стегна, інша уточнена
- s75009 Структура стегна, не уточнена

s7501 Структура гомілки

- s75010 Кістки гомілки
- s75011 Колінний суглоб
- s75012 М'язи гомілки
- s75013 Зв'язки і фасції гомілки
- s75018 Структура гомілки, інша уточнена
- s75019 Структура гомілки, не уточнена

s7502 Структура щиколотки і стопи

s75020 Кістки щиколотки і стопи

s75021 Суглоби щиколотки, стопи і пальців стопи

s75022 М'язи щиколотки і стопи

s75023 Зв'язки і фасції щиколотки і стопи

s75028 Структура щиколотки і стопи, інша уточнена

s75029 Структура щиколотки і стопи, не уточнена

s7508 Структура нижньої кінцівки, інша уточнена

s7509 Структура нижньої кінцівки, не уточнена

s760 Структура тулуба

s7600 Структура хребта

s76000 Шийний відділ хребта

s76001 Грудний відділ хребта

s76002 Поперековий відділ хребта

s76003 Крижовий відділ хребта

s76004 Куприк

s76008 Структура хребта, інша уточнена

s76009 Структура хребта, не уточнена

s7601 М'язи тулуба

s7602 Зв'язки і фасції тулуба

s7608 Структура тулуба, інша уточнена

s7609 Структура тулуба, не уточнена

s770 Додаткові скелетно-м'язові структури, пов'язані з рухом

s7700 Кістки

s7701 Суглоби

s7702 М'язи

s7703 Зовнішні суглобові зв'язки, фасції, зовнішні м'язові апоневрози, оболонки, перегородки, сумки, не уточнені

s7708 Додаткові скелетно-м'язові структури, пов'язані з рухом, інші уточнені

s7709 Додаткові скелетно-м'язові структури, пов'язані з рухом, не уточнені

s798 Структури, пов'язані з рухом, інші уточнені

s799 Структури, пов'язані з рухом, не уточнені

Розділ 8. Шкіра та структури, що її стосуються

s810 Структура шкірного покриву

s8100 Шкіра голови і ділянки шиї

s8101 Шкіра ділянки плеча

s8102 Шкіра верхньої кінцівки

s8103 Шкіра тазової ділянки

s8104 Шкіра нижньої кінцівки

s8105 Шкіра тулуба і спини

s8108 Структура шкірного покриву, інша уточнена

s8109 Структура шкірного покриву, не уточнена

s820 Структура залоз шкіри

s8200 Потові залози

s8201 Сальні залози

s8208 Структура залоз шкіри, інша уточнена

s8209 Структура залоз шкіри, не уточнена

s830 Структура нігтів

s8300 Нігті пальців рук

s8301 Нігті пальців ніг

s8308 Структура нігтів, інша уточнена

s8309 Структура нігтів, уточнена

s840 Структура волосся

s898 Шкіра та пов'язані з нею структури, інші уточнені

s899 Шкіра та пов'язані з нею структури, не уточнені

Активність та участь

Дефініції: **Активність** – виконання завдання або дії індивідом.

Участь – це залучення в життєву ситуацію.

Обмеження активності – це труднощі, які може мати індивід під час здійснення діяльності.

Обмеження участі – це проблеми, які може відчувати індивід при залученні в життєві ситуації.

Квалфікатори

Домени для компоненту Активність та Участь надаються в одному переліку, що охоплює весь спектр життєвих сфер (від базових навичок навчання та спостереження до

складних областей, таких як соціальні завдання). Цей компонент може використовуватися як для позначення *активності* (а) або *участі* (у), або обох.

Для компоненту Активність та Участь запропоновані два кваліфікатора – *виконання* і *здатність* (потенційна здатність). Кваліфікатор виконання описує, що індивід (він або вона) робить в умовах поточного навколишнього середовища. Оскільки поточне навколишнє середовище розглядається в соціальному контексті, виконання, записане цим кваліфікатором, також може розумітися як «залучення у життєву ситуацію» або «життєвий досвід» людей у фактичних умовах, в яких вони живуть. Цей контекст включає фактори навколишнього середовища – всі аспекти фізичного та соціального середовища, світ взаємовідносин індивіда в суспільстві, які можуть кодуватися, використовуючи складову Факторів навколишнього середовища.

Кваліфікатор *здатності* описує здатність індивіда виконувати або справлятися з будь-яким завданням, або дією.

Цей кваліфікатор позначає найвищий рівень можливого функціонування, якого може досягти індивід в даному домені в конкретний момент часу.

Здатність вимірюється в типових або стандартних умовах навколишнього середовища і, таким чином, відображає адаптовані здатності індивіда до навколишнього середовища. Складову Факторів навколишнього середовища можна використовувати для опису характеристик цього універсального або стандартного оточення.

Обидва кваліфікатори – і здатності, і виконання – можуть використовуватися як з урахуванням допоміжних пристосувань і сторонньої допомоги, так і без них, відповідно до наступної шкали:

xxx.0 НЕМАЄ труднощів	(ніяких, відсутні, незначні, ...)	0-4%
xxx.1 ЛЕГКІ труднощі	(незначні, слабкі, ...)	5-24%
xxx.2 ПОМІРНІ труднощі	(середні, значущі, ...)	25-49%
xxx.3 ТЯЖКІ труднощі	(високі, інтенсивні, ...)	50-95%
xxx.4 Абсолютні труднощі	(повні, ...)	96-100%
xxx.5 не визначене		
xxx.6 не застосовується		

Широкі діапазони процентних значень надаються для тих випадків, коли для кількісних вимірювань обмежень виконання або зниження здатності доступні градуйовані методики оцінки або інші стандарти. Наприклад, в тих випадках, коли кодуються «відсутність проблем виконання» або «абсолютна проблема виконання», похибка допустима в межах 5%. Помірні проблеми виконання досягають середини шкали абсолютних труднощів виконання. Процентні значення, які визначаються в різних доменах при порівнянні зі стандартами на сукупні дані, повинні бути представлені в процентилях. Для того, щоб ці кількісні значення використовувалися в уніфікованому варіанті, необхідно розробляти методики оцінки в ході наукових досліджень.

Для подальшого пояснення конвенції кодування в МКФ див. Додаток 2.

Розділ 1. Навчання та застосування знань

У цьому розділі розглядається навчання, застосування отриманих знань, мислення, вирішення проблем та прийняття рішень.

d110-d129 Цілеспрямоване використання органів почуттів (d110-d129)

d110 Використання зору

Використання зору з метою сприйняття значення візуальних стимулів, наприклад, спостереження спортивних змагань або гри дітей.

d115 Використання слуху

Використання зору з метою сприйняття значення звукових стимулів, наприклад, прослуховування радіо, музики або лекції.

d120 Цілеспрямоване використання інших відчуттів

Використання інших основних відчуттів з метою сприйняття значення інших стимулів, наприклад, сприйняття структури предметів через дотик, відчуття смаку цукерок або запаху квітів.

d129 Цілеспрямоване використання органів почуттів, інше уточнене та не уточнене

d130-d159 Базисні навички протягом навчання (d130-d159)

d130 Копіювання

Імітування або наслідування як базовий компонент навчання, наприклад, копіювання жесту, звуку або букви алфавіту.

d135 Повторення

Повторення в певній послідовності як основний компонент навчання, наприклад, рахування десятками або декламація віршованих творів.

d140 Засвоєння навичок читання

Розвинення навичок побіжного та правильного читання мовою письма (включно з читанням мовою Брайля), наприклад, розпізнавання букв і алфавіту, читання вголос із правильною вимовою, розуміння слів і фраз.

d145 Засвоєння навичок письма

Розвинення навичок відтворення символів, які використовуються для відображення звуків мовлення, слів або фраз з метою передачі їхніх значень (включно з письмом мовою Брайля), наприклад, чітке написання літер і правильне застосування граматики.

d150 Засвоєння навичок рахування

Розвинення навиків маніпулювання числами, виконання простих і комплексних дій, наприклад, використання математичних знаків складання та віднімання, застосування правильних математичних дій при вирішенні проблем.

d155 Набуття практичних навичок

Розвинення базисних і комплексних навичок, необхідних для виконання серії дій або задач, щоб самостійно робити вибір та розвивати певні навички, наприклад, користування засобами праці або під час гри, такої як шахи.

Включено: набуття базисних і комплексних навичок

d159 Базисні навички протягом навчання, інші уточнені та не уточнені

d160-d179 Застосування знань (d160-d179)

d160 Концентрація уваги

Цілеспрямоване фокусування уваги на специфічних стимулах, наприклад, зосередження в галасливій обстановці.

d163 Мислення

Формулювання та використання, самостійно або разом із іншими, ідей, концепцій і образів, цілеспрямовано і нецілеспрямовано, наприклад, створення художнього образу, доказ теореми, оперування теоремами, мозковий штурм, медитація, роздум, спекулятивне або рефлексорне мислення.

Виключено: вирішення проблем (d175); прийняття рішень (d177)

d166 Читання

Сприйняття та інтерпретація письмового матеріалу (наприклад, книг, інструкцій або газет, включно з виданими мовою Брайля) з метою отримання загальних знань або спеціальної інформації.

Виключено: засвоєння навичок читання (d140)

d170 Писання

Використання або відтворення мовних символів для передачі інформації, наприклад, опис подій або складання листу.

Виключено: засвоєння навичок письма (d145)

d172 Обчислення

Обчислення із застосуванням математичних принципів для вирішення проблем, які сформульовані в словах, запис або відображення результатів, наприклад, обчислення суми з трьох доданків або отримання результату ділення одного числа на інше.

Виключено: засвоєння навичок обчислення (d150)

d175 Вирішення проблем

Пошук відповідей на питання або ситуації через ідентифікацію і аналіз, розробка варіантів і рішень, оцінка потенційних наслідків рішень, виконання прийнятого рішення, наприклад, вирішення протиріч між двома людьми.

Включено: вирішення простих проблем, вирішення складних проблем

Виключено: мислення (d163); прийняття рішень (d177)

d177 Прийняття рішень

Здійснення вибору серед варіантів, реалізація вибору та оцінка наслідків зробленого вибору, наприклад, вибір і переслідування певних цілей або вибір і реалізація однієї з кількох задач, які мають бути виконані.

Виключено: мислення (d163); вирішення проблем (d175)

d179 Застосування знань, інше уточнене та неуточнене

d198 Навчання та застосування знань, інше уточнене

d199 Навчання та застосування знань, неуточнене

Розділ 2. Загальні задачі та вимоги

У цьому розділі розглядаються загальні аспекти виконання окремих або багатопланових задач, організації розпорядку та подолання стресу. Ці пункти можуть використовуватися разом із більш специфічними задачами або діями для уточнення характеристик виконання задач за різних обставин.

d210 Виконання окремих задач

Здійснення простих, складних і координованих дій, які мають відношення до розумових і фізичних компонентів виконання задач, наприклад, ініціювання задачі, організація часу, місця та матеріальних ресурсів для виконання задачі, стимулювання виконання задачі, виконання, завершення та здатність не відступати від виконання задачі.

Включено: виконання простих або складних задач, виконання окремих задач самостійно чи в групі

Виключено: набуття практичних навичок (d155); вирішення проблем (d175); прийняття рішень (d177); виконання багатопланових задач (d220)

d2110 Виконання простої задачі

Підготовка, початок, організація часу та місця, які необхідні для виконання простої задачі, виконання простої однокомпонентної задачі, наприклад, читання книги, написання листа або заправлення ліжка.

d2101 Виконання складної задачі

Підготовка, початок, організація часу та місця, які необхідні для виконання складної задачі, виконання складної багатоконпонентної задачі, яку можна виконати послідовно або одночасно, наприклад, меблювання будинку або виконання шкільного завдання.

d2102 Виконання окремих задач самостійно

Підготовка, початок, організація часу та місця, які необхідні для виконання простих або складних задач; організація та виконання задачі самостійно та без сторонньої допомоги.

d2103 Виконання окремих задач у групі

Підготовка, початок, організація часу та місця, які необхідні для виконання простих або складних задач; організація та виконання задачі разом з іншими людьми, яких залучили до виконання всієї задачі або деяких її аспектів.

d2108 Виконання окремих задач, інше уточнене

d2109 Виконання окремих задач, неуточнене

d220 Виконання багатопланових задач

Послідовне або одночасне здійснення простих, складних і координованих дій, які є частиною багатопланових, багатоскладових і складних задач.

Включено: виконання багатопланових задач; завершення багатопланових задач; виконання багатопланових задач самостійно чи в групі

Виключено: набуття практичних навиків (d155); вирішення проблем (d175); прийняття рішень (d177); виконання окремих задач (d210)

d2200 Виконання багатопланових задач

Підготовка, початок, організація часу та місця, які необхідні для виконання декількох задач, організація та виконання декількох задач одночасно або послідовно.

d2201 Завершення багатопланових задач

Завершення виконання декількох задач одночасно або послідовно.

d2202 Виконання багатопланових задач самостійно

Підготовка, початок, організація часу та місця, які необхідні для виконання багатопланових задач, організація та виконання декількох задач одночасно або послідовно самостійно та без сторонньої допомоги.

d2203 Виконання багатопланових задач у групі

Підготовка, початок, організація часу та місця, які необхідні для виконання багатопланових задач, організація та виконання декількох задач одночасно або послідовно разом із іншими людьми, яких залучили до виконання всієї задачі або деяких її аспектів.

d2208 Виконання багатопланових задач, інше уточнене

d2209 Виконання багатопланових задач, неуточнене

d230 Виконання повсякденного розпорядку

Виконання простих, складних і координованих дій для планування, організації та виконання повсякденних справ або обов'язків, наприклад, розподіл часу та планування окремих задач протягом дня.

Включено: організація та виконання повсякденного розпорядку; керування рівнем власної активності

Виключено: виконання багатопланових задач (d220)

d2301 Організація повсякденного розпорядку

Виконання простих, складних і координованих дій для планування та організації повсякденних справ та обов'язків.

d2302 Виконання повсякденного розпорядку

Виконання простих, складних і координованих дій для виконання повсякденних справ та обов'язків.

d2303 Керування рівнем власної активності

Розподіл сил і часу залежно від вимог і витрат енергії на повсякденні справи та обов'язки.

d2308 Виконання повсякденного розпорядку, інше уточнене

d2309 Виконання повсякденного розпорядку, не уточнене

d240 Подолання стресу та інших психологічних навантажень

Виконання простих, складних і координованих дій з метою успішного управління та контролю психологічних навантажень при виконанні задач, які потребують великої відповідальності та пов'язані зі стресом, факторами, що відволікають, кризовими ситуаціями, наприклад, керування транспортом в умовах інтенсивного руху або догляд групи дітей.

Включено: відповідальність; подолання стресу та кризових ситуацій

d2400 Відповідальність

Виконання простих, складних і координованих дій для належного виконання обов'язків із розумінням їхньої важливості.

d2401 Подолання стресу

Виконання простих, складних і координованих дій для подолання напруження, критичних ситуацій і стресу, пов'язаних з виконанням задачі.

d2402 Подолання кризових ситуацій

Виконання простих, складних і координованих дій для подолання вирішальних, поворотних моментів у ситуаціях або в період гострої небезпеки або труднощів.

d2408 Здатність долати стрес та інші психологічні навантаження, інше уточнене

d2409 Здатність долати стрес та інші психологічні навантаження, не уточнене

d298 Загальні задачі та вимоги, інші уточнені

d299 Загальні задачі та вимоги, інші не уточнені

Розділ 3. Спілкування

У цьому розділі розглядаються загальні та специфічні елементи спілкування за допомогою мови, знаків і символів, включно зі сприйняттям і складанням повідомлень, підтриманням розмови та використанням засобів зв'язку та технік спілкування.

d310-d329 Сприйняття повідомлень протягом спілкування (d310-d329)

d310 Сприйняття усних повідомлень протягом спілкування

З'ясування прямого значення і значення, що мається на увазі, в усних повідомленнях, наприклад, розуміння, що вираз є ствердженням факту або ідіоматичним виразом.

d315 Сприйняття повідомлень протягом невербального спілкування

З'ясування прямого значення і значення, що мається на увазі, в повідомленнях, що передаються жестами, символами та малюнками, наприклад, розуміння того, що дитина втомлена, якщо вона тре очі або що сирена попереджує про пожежу.

Включено: сприйняття жестів і тілорухів, загальновідомих знаків і символів, малюнків і фотографій протягом спілкування

d320 Сприйняття повідомлень мовою формальних символів протягом спілкування

З'ясування прямого значення і значення, що мається на увазі, в повідомленнях, що передаються мовою формальних символів.

d325 Сприйняття письмових повідомлень протягом спілкування

З'ясування прямого значення і значення, що мається на увазі, в письмових повідомленнях (включно з мовою Брайля), наприклад, спостереження за політичними подіями у щоденних газетах або розуміння значення священних писань.

d329 Сприйняття повідомлень протягом спілкування, інше уточнене та не уточнене

D330-d349 Спілкування – складання та викладення повідомлень (d330-d349)

d330 Мовлення

Промовляння слів, фраз та довших виразів усного мовлення, утворення простих і складних повідомлень з прямим значенням і значенням, що мається на увазі, наприклад, усне повідомлення про факт або розповідь.

d335 Складання та викладення повідомлень у невербальній формі

Використання жестів, символів і малюнків для передачі повідомлень, наприклад, похитування головою, якщо не згоден, малювання або будування діаграми для відображення факту або складної ідеї.

Включено: жестикуляція, подача знаків, символів, передача інформації за допомогою малюнку і фотографії

d340 Складання та викладення повідомлень мовою формальних символів

Передача повідомлення з прямим значенням і значенням, що мається на увазі, мовою формальних символів.

d345 Письмові повідомлення

Передача повідомлень з прямим значенням і значенням, що мається на увазі, письмово, наприклад, написання листа другу.

d349 Складання та викладення повідомлень, інше уточнене та неуточнене

d350-d369 Розмова та спілкування з використанням засобів зв'язку та технік спілкування (d350-d369)

d350 Розмова

Початок, підтримання та завершення обміну думками та ідеями за допомогою усного мовлення, письмової мови, знаків або іншої мови з однією людиною або більшою кількістю людей, із знайомими або незнайомими людьми, за формальних або випадкових обставин.

Включено: початок, підтримання та завершення розмови, розмова з однією або більшою кількістю людей

d355 Дискусія

Початок, підтримання та завершення обговорення теми, з аргументами за та проти або дебати за допомогою усного мовлення, письмової мови, знаків або іншої мови з однією людиною або більшою кількістю людей, із знайомими або незнайомими людьми, за формальних або випадкових обставин.

Включено: дискусія з однією людиною або більшою кількістю людей

d360 Використання засобів зв'язку та технік спілкування

Використання пристроїв, технік та інших засобів з метою спілкування, наприклад, телефонна розмова з другом.

Включено: використання телекомунікаційних пристроїв, друкарських машин і технік спілкування

d369 Розмова та спілкування з використанням засобів зв'язку та технік спілкування, інші уточнені та неуточнені

d398 Спілкування, інше уточнене

d399 Спілкування, інше неуточнене

Розділ 4. Мобільність

У цьому розділі розглядаються рух як зміна положення тіла або пересування з одного місця в інше; перенесення, пересування або маніпуляції об'єктами; ходьба, біг, подолання перешкод і користування різними видами транспорту.

d410-d429 Зміна та підтримка положення тіла (d410-d429)

d410 Зміна положення тіла

Прийняття, зміна положення тіла, пересування з одного місця в інше, наприклад, підйом з крісла, щоб лягти в ліжку, присідання та підйом із положення навприсядки або на колінах.

Включено: зміна положення тіла при положенні лежачи, навприсядки або на колінах, сидячи або стоячи, нахил та зміна центру тяжкості

Виключено: переміщення власного тіла (d420)

d415 Підтримка положення тіла

Перебування в необхідному положенні стільки, скільки потрібно, наприклад, у положенні стоячи або сидячі на роботі або в школі.

Включено: перебування в положенні лежачи, навприсядки, на колінах, стоячи та сидячи

d420 Переміщення власного тіла

Переміщення з однієї поверхні на іншу, наприклад, переміщення вздовж лавки або з ліжка на стілець, без зміни положення тіла.

Включено: використання телекомунікаційних пристроїв, друкарських машин і технік спілкування

Виключено: зміна положення тіла (d410)

d429 Зміна та підтримка положення тіла, інше уточнене та неуточнене

d430-d449 Перенесення, переміщення та маніпулювання об'єктами (d430-d449)

d430 Підняття і перенесення об'єктів

Підняття об'єкта та перекладання з одного місця на інше, наприклад, підняття чашки або перенесення дитини з одного місця на інше.

Включено: підняття, перенесення за допомогою рук, плечей, стегон і спини, голови, розміщення об'єктів

d4300 Підняття

Підняття об'єкта з метою його переміщення з нижчого на вищий рівень, наприклад, при піднятті склянки зі столу.

d4301 Перенесення за допомогою кистей рук

Підняття або переміщення об'єкта з одного місця на інше за допомогою кистей рук, наприклад, при переміщенні склянки води або валізи.

d4302 Перенесення руками

Підняття або переміщення об'єкта з одного місця на інше за допомогою всієї руки, наприклад, при перенесенні дитини.

d4303 Перенесення за допомогою плечей, стегон, спини

Підняття або переміщення об'єкта з одного місця на інше за допомогою плечей, стегон, спини або їхнього комбінування, наприклад, при перенесенні великого мішка.

d4304 Перенесення на голові

Підняття або переміщення об'єкта з одного місця на інше за допомогою голови, наприклад, при перенесенні ємності з водою на голові.

d4305 Опускання об'єктів

Застосування кистей і рук або інших частин тіла з метою покласти об'єкт на якусь поверхню або місце, наприклад, ємність з водою на землю.

d4308 Підняття та перенесення об'єктів, інше уточнене

d4309 Підняття та перенесення об'єктів, неуточнене

d435 Переміщення об'єктів за допомогою ніг

Виконання координованих рухів з метою переміщення об'єктів ногами та ступнями, наприклад, удар ногою по м'ячу або штовхання педалей велосипеда.

Включено: штовхання ногами; удар ногою

d4350 Штовхання ногами

Використання тиску ніг і ступень на об'єкт з метою відштовхнути його, наприклад, при відштовхуванні стільця ногою.

d4351 Удар ногою

Застосування ніг і ступень з метою відкинути об'єкт, наприклад, удар ногою по м'ячу.

d4358 Переміщення об'єктів ногами, інше уточнене

d4359 Переміщення об'єктів ногами, неуточнене

d440 Використання точних рухів кистей

Виконання координованих дій кистями рук з об'єктами, здатність хапати, маніпулювати та відпускати їх за допомогою кисті руки, пальців та великого пальця руки, наприклад, взяти монети зі столу, набрати номер телефону або натиснути на ручку.

Включено: взяття, захоплення, маніпулювання та відпускання

Виключено: підняття та перенесення об'єктів (d430)

d4400 Підбирання

Підняття або взяття маленького об'єкта за допомогою кисті та пальців, наприклад, при піднятті олівця зі столу.

d4401 Захоплення

Застосування однієї або обох кистей рук з метою схопити або утримати об'єкт, наприклад, при захопленні інструмента або ручки дверей.

d4402 Маніпулювання

Застосування пальців і кистей рук для виконання необхідних дій з чимось, наприклад, з монетами або іншими маленькими об'єктами.

d4403 Відпускання

Застосування пальців і кистей рук з метою залишити, вивільнити об'єкт, щоб він упав або змінив положення, наприклад, при скиданні предмета одягу.

d4408 Використання точних рухів кисті, інше уточнене

d4409 Використання точних рухів кисті, неуточнене

d445 Використання кисті та руки

Виконання координованих рухів при переміщенні та маніпулюванні об'єктами за допомогою кистей і рук, наприклад, при повертанні дверних ручок, підкиданні або ловленні предметів.

Включено: притягання та відштовхування об'єктів; простягання рук; обертання або згинання в кистях або руках; кидання; ловлення

Виключено: застосування точних рухів кисті (d440)

d4450 Притягання

Застосування пальців, кистей і рук з метою переміщення об'єкта до себе або з місця на місце, наприклад, зачиняючи двері.

d4451 Відштовхування

Застосування пальців, кистей і рук з метою переміщення об'єкта від себе або з місця на місце, наприклад, відштовхуючи тварину.

d4452 Витягування

Застосування кистей і рук для того, щоб дістати, торкнутися та схопити щось, наприклад, щоб дотягтися через стіл чи парту до книги.

d4453 Обертання або згинання в кистях або руках

Застосування пальців, кистей і рук для того, щоб повернути або зігнути об'єкт, наприклад, якщо це потрібно при користуванні інструментами або об'єктами.

d4454 Кидання

Застосування пальців, кистей і рук для того, щоб підняти та жбурнути об'єкт з деяким зусиллям, наприклад, кидаючи м'яч.

d4455 Ловлення

Застосування пальців, кистей і рук для того, щоб схопити об'єкт, що рухається, зупинити та втримати його, наприклад, зловити м'яч.

d4458 Використання кисті та руки, інше уточнене

d4459 Використання кисті та руки, не уточнене

d449 Перенесення, переміщення та маніпулювання об'єктами, інше уточнене і не уточнене

d450-d469 Ходьба і переміщення (d450-d469)

d450 Ходьба

Переміщення по поверхні пішки, крок за кроком, таким чином, що одна нога завжди торкається поверхні, наприклад, під час прогулянки, ходьби вперед, назад, боком.

Включено: ходьба на короткі та довгі дистанції; ходьба по різних поверхнях; ходьба навколо перешкод

Виключено: переміщення власного тіла (d420); переміщення способами, які відрізняються від ходьби (d455)

d4500 Ходьба на короткі дистанції

Ходьба на дистанції менше кілометра, наприклад, у кімнатах, коридорах, у межах будівлі або на короткі дистанції поза межами будинку.

d4501 Ходьба на довгі дистанції

Ходьба на дистанції більше кілометра, наприклад, з однієї частини села або міста в іншу, між селами або по відкритим територіям.

d4502 Ходьба по різних поверхнях

Ходьба по похилій, нерівній поверхні, поверхні, яка рухається, наприклад, по траві, гравію, кризі, снігу, або ходьба палубою судна, у потягу або в іншому транспорті.

d4503 Ходьба навколо перешкод

Ходьба повз рухомі та нерухомі об'єкти, серед людей, тварин і транспортних засобів, наприклад, ходьба по ринку або в крамниці, в умовах вуличного руху або в інших місцях скупчення людей.

d4508 Ходьба, інше уточнене

d4509 Ходьба, не уточнене

d455 Переміщення способами, які відрізняються від ходьби

Переміщення з одного місця в інше способами, які відрізняються від ходьби, наприклад, лазіння скелями, біг вздовж вулиці, підстрибування, втікання, стрибки або біг навколо перешкод.

Включено: повзання, подолання перешкод, біг, біг підтюпцем, стрибки, плавання

Виключено: переміщення власного тіла (d420); ходьба (d450)

d4550 Повзання

Переміщення в горизонтальному положенні з одного місця в інше за допомогою кистей, рук і колін.

d4551 Подолання перешкод

Переміщення вгору або вниз, по поверхнях або об'єктах, наприклад, по підніжках, скелях, драбинах, сходах, бордюрах або інших об'єктах.

d4552 Біг

Переміщення швидкими кроками, таким чином, що обидві ноги можуть одночасно не торкатися поверхні.

d4553 Стрибки

Переміщення зі швидким відштовхуванням тіла від землі, різко згинаючи та розгинаючи ноги, наприклад, стрибки на одній нозі, підстрибування, стрибки або пірнання у воду.

d4558 Переміщення способом, який відрізняється від ходьби, інше уточнене

d4559 Переміщення способом, який відрізняється від ходьби, неуточнене

d460 Переміщення в різних місцях

Ходьба та переміщення в різних місцях і ситуаціях, наприклад, ходьба з кімнати в кімнату в будинку, в межах будівлі або вздовж вулиці міста.

Включено: переміщення в межах власного житла та інших будівель, повзання або подолання перешкод в межах власного житла та інших будівель; ходьба та переміщення поза межами власного будинку та інших будівель

d4600 Переміщення в межах житла

Ходьба та переміщення в межах власного житла та навколо будинку, в межах кімнати, з кімнати в кімнату, навколо власного будинку.

Включено: переміщення з поверху на поверх, на балкон, по внутрішньому подвір'ю, під їзду або саду

d4601 Переміщення в межах інших будівель

Ходьба та переміщення в межах будівель, які не відносяться до власного житла, наприклад, переміщення навколо чужого житла, інших приватних і громадських будівель, будівель спільнот та прилеглих територій.

Включено: переміщення у всіх частинах будівель, на прилеглих територіях, поверхах, всередині, ззовні та навколо приватних і громадських будівель

d4602 Переміщення поза межами власного будинку та інших будівель

Ходьба та переміщення поза межами будинку та інших будівель, в безпосередній близькості та на відстані, без використання приватного або громадського транспорту, наприклад, ходьба на короткі та довгі відстані в місті або селі.

Включено: ходьба або переміщення вздовж вулиць міста, села; ходьба на короткі та довгі дистанції між населеними пунктами без використання транспорту

d4608 Переміщення в різних місцях, інше уточнене

d4609 Переміщення в різних місцях, неуточнене

d465 Переміщення з використанням технічних засобів

Переміщення з одного місця в інше, по будь-якій поверхні або в будь-якому місці з використанням спеціальних засобів, призначених для полегшення пересування або переміщення особливим чином, наприклад, на ковзанах, на лижах, з аквалангом, пересування на інвалідному візку або ходунках вздовж вулиць міста.

Виключено: переміщення власного тіла (d420), ходьба (d450), переміщення способами, які відрізняються від ходьби (d455); використання пасажирського транспорту (d470); керування транспортом (d475)

d469 Ходьба та переміщення, інші уточнені та не уточнені

d470-d489 Переміщення за допомогою транспорту (d470-d489)

d470 Використання пасажирського транспорту

Використання транспорту для переміщення в якості пасажирів, в автомобілі, пікапі, маршрутному таксі, на рикші, в транспорті, запряженому тваринами, на приватному або громадському таксі, автобусі, потягу, трамваї, метро, водному транспорті або літаку.

Включено: використання транспорту, рушійною силою якого є людина; приватного моторизованого транспорту та громадського транспорту

Виключено: переміщення з використанням технічних засобів (d465); керування транспортом (d475)

d4700 Використання транспорту, рушійною силою якого є людина

Переміщення в якості пасажирів немоторизованого транспорту, рушійною силою якого є людина або декілька людей, наприклад, рикші або човна.

d4701 Використання приватного моторизованого транспорту

Переміщення в якості пасажирів наземного, морського або повітряного приватного моторизованого транспорту, наприклад, таксі, приватного літака або судна.

d4702 Використання суспільного моторизованого транспорту

Переміщення в якості пасажирів наземного, морського або повітряного громадського моторизованого транспорту, наприклад, автобуса, поїзда, метро або літака.

d4708 Використання пасажирського транспорту, інше уточнене

d4709 Використання пасажирського транспорту, не уточнене

d475 Керування транспортом

Керування будь-яким механічним транспортом і тваринами з метою пересування в потрібному напрямку або розпорядження будь-яким транспортом, наприклад, автомобілем, велосипедом, човном або гужовим транспортом.

Включено: керування транспортом, рушійною силою якого є людина, приватним моторизованим і гужовим транспортом

Виключено: переміщення з використанням технічних засобів (d465); використання пасажирського транспорту (d470)

d4750 Керування транспортом, рушійною силою якого є людина

Керування транспортом, рушійною силою якого є людина, наприклад, дво- та триколісним велосипедом або човном.

d4751 Керування моторизованим транспортом

Керування моторизованим транспортом, наприклад, автомобілем, мотоциклом, моторним човном або літаком.

d4752 Керування гужовим транспортом

Керування гужовим транспортом, наприклад, бричкою, запряженою кіньми, або повозкою.

d4758 Керування транспортом, інше уточнене

d4759 Керування транспортом, не уточнене

d480 Переміщення верхи

Переміщення в якості наїзника верхи на тварині, наприклад, на коні, волі або слоні.

Виключено: керування транспортом (d475); відпочинок і дозвілля (d920)

d489 Переміщення з використанням транспорту, інше уточнене та не уточнене

d498 Мобільність, інше уточнене

d499 Мобільність, не уточнене

Розділ 5. Самообслуговування

У цьому розділі розглядається піклування про себе, миття та витирання, догляд за власним тілом і його частинами, одягання, приймання їжі та напоїв, турбота про власне здоров'я.

d510 Миття

Миття та витирання тіла або його частин із використанням води та відповідних матеріалів або методи для очищення, витирання та висушування тіла, наприклад, купання в ванній, прийняття душу, миття рук, ніг, обличчя та волосся, витирання рушником.

Включено: миття частин тіла та всього тіла; висушування

Виключено: догляд за частинами тіла (d520); фізіологічні відправлення (d530)

d5100 Миття частин тіла

Використання води, мила та інших речовин для очищення частин тіла, наприклад, для миття рук, обличчя, ніг, волосся, чищення зубів і нігтів.

d5101 Миття всього тіла

Використання води, мила та інших речовин для очищення частин тіла, наприклад, прийняття ванни або душу.

d5102 Витирання та висушування

Використання рушника або інших засобів для витирання та висушування будь-якої частини або частин тіла або всього тіла, наприклад, витирання після миття.

d5108 Миття, інше уточнене

d5109 Миття, неуточнене

d520 Догляд за частинами тіла

Догляд за частинами тіла, зокрема, за шкірою, обличчям, зубами, волоссям, нігтями та геніталіями, який включає більше, ніж миття та висушування.

Включено: догляд за шкірою, порожниною рота, волоссям, нігтями на руках і ногах

Виключено: миття (d510); фізіологічні відправлення (d530)

d5200 Догляд за шкірою

Піклування про поверхню та вологість шкіри, видалення мозолів, ороговілих ділянок, використання зволожуючих лосьйонів або косметики.

d5201 Догляд за порожниною рота

Турбота про гігієну ротової порожнини, наприклад, чищення зубів, чищення зубних проміжків, догляд за зубними протезами або ортезами.

d5202 Догляд за волоссям

Турбота про волосся на голові та обличчі, наприклад, причісування, чищення, укладка, завивка, гоління та стрижка.

d5203 Догляд за нігтями на руках

Чищення, підстригання та полірування нігтів на руках.

d5204 Догляд за нігтями на ногах

Чищення, підстригання та полірування нігтів на ногах.

d5208 Догляд за частинами тіла, інше уточнене

d5209 Догляд за частинами тіла, неуточнене

d530 Фізіологічні відправлення

Підготовка та здійснення фізіологічних відправлень (при менструації, сечовипусканні та дефекації) та наступне здійснення гігієнічних заходів.

Включено: регуляція сечовипускання, дефекації та заходи, пов'язані з менструацією

Виключено: миття (d510); догляд за частинами тіла (d520)

d5300 Регулювання сечовипускання

Координація та регулювання сечовипускання, наприклад, повідомлення про потребу в здійсненні відправлень, прийняття відповідного положення, знаходження належного місця для сечовипускання, приведення до ладу одягу до та після сечовипускання, здійснення гігієнічних заходів після сечовиділення.

d5301 Регулювання дефекації

Координація та регулювання дефекації, наприклад, повідомлення про потребу в здійсненні дефекації, прийняття відповідного положення, знаходження належного місця для дефекації, приведення до ладу одягу до та після дефекації, здійснення гігієнічних заходів після дефекації.

d5302 Заходи, пов'язані з менструацією

Координування, підготовка та здійснення заходів при менструації, наприклад, передбачення менструації, використання гігієнічних прокладок і серветок.

d5308 Фізіологічні відправлення, інші уточнені

d5309 Фізіологічні відправлення, неуточнені

d540 Одягання

Виконання координованих дій і вимог при надяганні та знятті одягу та взуття в певній послідовності згідно з кліматичними умовами та соціальними установками, наприклад, одягання, примірка та зняття сорочки, спідниці, блузи, брюк, нижньої білизни, сарі, кімоно, краватки, шляпи, рукавичок, пальта, тифель, черевиків, сандалів, шльопанців.

Включено: одягання або роздягання, надягання або зняття взуття з нижніх кінцівок, вибір відповідного одягу

d5400 Надягання одягу

Виконання координованих дій щодо надягання одягу на різні частини тіла, наприклад, надягання одягу через голову, руки та плечі, а також на нижню та верхню половини тіла; надягання рукавичок та головних уборів.

d5401 Зняття одягу

Виконання координованих дій щодо зняття одягу з різних частин тіла, наприклад, зняття одягу через голову, руки та плечі, а також з нижньої та верхньої половини тіла; зняття рукавичок та головних уборів.

d5402 Надягання взуття та панчіх на нижні кінцівки

Виконання координованих дій щодо надягання шкарпеток, панчіх та взуття на нижні кінцівки.

d5403 Зняття взуття та панчіх з нижніх кінцівок

Виконання координованих дій щодо зняття шкарпеток, панчіх та взуття з нижніх кінцівок.

d5404 Вибір відповідного одягу

Наслідування очевидних і неочевидних правил та умовностей оточення та культури при виборі одягу та одягання відповідно до кліматичних умов.

d5408 Одягання, інше уточнене

d5409 Одягання, не уточнене

d550 Вживання їжі

Виконання координованих дій і вимог при прийнятті готової їжі та піднесенні їжі до рота, вживання її відповідно до культурно обумовлених способів, наприклад, різання, ламання на шматки, відкривання пляшок і банок, використання столових приладів, прийняття їжі, вживання їжі на банкеті або під час обіду.

Виключено: вживання напоїв (d560)

d560 Вживання напоїв

Уживання напоїв, піднесення їх до рота, вживання їх відповідно до культурно обумовлених способів, наприклад, змішування, розмішування, розливання рідини для пиття, відкривання пляшок і банок, пиття через соломинку, пиття води, що тече з крана чи фонтанчика; грудне годування.

Виключено: вживання їжі (d550)

d570 Піклування про власне здоров'я

Забезпечення фізичного комфорту, піклування про власне здоров'я, фізичний та розумовий добробут, наприклад, підтримка збалансованого раціону та відповідного рівня фізичної активності, зберігання тепла або прохолоди, уникнення шкідливих для здоров'я факторів, дотримання правил безпечного сексу, включно з використанням презервативів, імунізація, регулярні медичні огляди.

Включено: забезпечення фізичного комфорту; дотримання дієти та здорового способу життя; підтримка власного здоров'я

d5700 Забезпечення фізичного комфорту

Піклування про себе, мається на увазі здатність відчувати потреби та забезпечувати власне перебування в комфортних умовах, без спеки та холоду, при адекватному освітленні.

d5701 Дотримання дієти та здорового способу життя

Піклування про себе, мається на увазі здатність відчувати потреби вибирати та споживати повноцінні продукти харчування та підтримувати фізичну форму.

d5702 Підтримка здоров'я

Піклування про себе, мається на увазі здатність відчувати потреби та забезпечувати все необхідне для збереження свого здоров'я, впливаючи на фактори ризику, здійснюючи профілактику, наприклад, звернення по професійну медичну допомогу, дотримання медичних рекомендацій та порад, запобігання травмам, заразним хворобам, наркотикам і хворобам, що передаються статевим шляхом.

d5708 Піклування про власне здоров'я, інше уточнене

d5709 Піклування про власне здоров'я, не уточнене

d598 Самообслуговування, інше уточнене

d599 Самообслуговування, не уточнене

Розділ 6. Побутове життя

У цьому розділі розглядаються побут та щоденна діяльність, виконання пов'язаних з цим задач. Побутові сфери життя включають пошук і забезпечення житлом, продовольством, одягом та іншим необхідним; прибирання та ремонт житла, піклування про особисте та інше домашнє майно та допомогу іншим.

D610-d629 Придбання предметів першої необхідності (d610-d629)

d610 Придбання житла

Купівля, оренда, меблювання та облаштування будинку, квартири або іншого житла.

Включено: купівля житла, оренда та благоустрій житла

Виключено: придбання товарів та послуг (d620); піклування про особисте майно (d650)

d6100 Купівля житла

Придбання власного будинку, квартири або іншого житла.

d6101 Оренда житла

Користування будинком, квартирою або іншим житлом, що належить іншій особі, в обмін на платню.

d6102 Благоустрій житла

Меблювання, облаштування житла та забезпечення необхідними засобами, пристроями, створення інтер'єру.

d6108 Придбання житла, інше уточнене

d6109 Придбання житла, не уточнене

d620 Придбання товарів і послуг

Вибір, забезпечення будь-якими товарами і послугами щоденного вжитку та транспортування, наприклад, вибір, забезпечення, транспортування та зберігання продовольства, напоїв, одягу, миючих засобів, пального, господарчих товарів, посуду, кухонного обладнання, побутових приладів та інструментів; забезпечення себе послугами комунальних та інших служб побуту.

Включено: відвідування крамниці та забезпечення повсякденних потреб

Виключено: придбання житла (d610)

d6200 Покупки

Придбання в обмін на гроші товарів і послуг повсякденного вжитку (включно з указівками для проміжних ланок та їхній контроль при купівлі), наприклад, вибір продуктів, напоїв, м'яких засобів, домашнього майна або одягу в крамниці або на ринку, порівняння якості та цін потрібних товарів, торг, оплата вибраних товарів або послуг, транспортування товарів.

d6201 Забезпечення повсякденних потреб

Забезпечення без обміну на гроші продуктами та послугами повсякденного вжитку (включно з указівками для проміжних ланок та контроль при купівлі), наприклад, збирання врожаю овочів і фруктів, доставка води та пального.

d6208 Придбання товарів та послуг, інше уточнене

d6209 Придбання товарів та послуг, не уточнене

d629 Придбання предметів першої необхідності, інше уточнене і не уточнене

d630-d649 Ведення домашнього господарства (d630-d649)

d630 Приготування їжі

Планування, організація, приготування та сервірування простих і складних блюд для себе та інших, наприклад, складання меню, вибір їстівних продуктів і напоїв; суміщення компонентів для приготування їжі, приготування гарячих та холодних блюд, сервірування столу.

Включено: приготування простих і складних блюд

Виключено: уживання їжі (d550); пиття (d560); придбання товарів і послуг (d620); виконання домашньої роботи (d640); піклування про особисте майно (d650); піклування про інших (d660)

d6300 Приготування простих блюд

Планування, організація, приготування та сервірування блюд із невеликою кількістю компонентів, приготування та сервірування яких потребує простих навичок, наприклад, приготування закуски, простого блюда, застосування при обробці продуктів нарізання, розмішування, кип'ятіння та підігріву, наприклад, приготування рису або картоплі.

d6301 Приготування складних блюд

Планування, організація, приготування та сервірування блюд із великою кількістю компонентів, приготування та сервірування яких потребує складних навичок, наприклад, приготування обіду з декількох блюд і застосування при обробці продуктів комплексу прийомів, наприклад, зняття шкірки, нарізання скибочками, збивання, заміс, змішування, подача їжі та сервірування столу таким чином, який відповідає обставинам і культурі.

Виключено: використання домашніх приладів (d6403)

d6308 Приготування їжі, інше уточнене

d6309 Приготування їжі, не уточнене

d640 Виконання домашньої роботи

Ведення домашнього господарства, включно з прибиранням житла, пранням білизни, використанням домашніх пристосувань, зберіганням продовольства та ліквідацією сміття, наприклад, прибирання, миття підлоги, стін та інших поверхонь; збирання та винесення сміття; прибирання кімнат, туалету, підсобних приміщень; збирання, прання, сушіння, складання та прасування одягу; чищення взуття; використання мітли, щітки, пилососа, пральної машини, сушарок і праски.

Включено: прання та сушіння одягу та білизни; прибирання на кухні та миття посуду, прибирання житлової частини будинку, використання домашніх пристосувань, зберігання предметів повсякденного вжитку та видалення сміття

Виключено: придбання житла (d610); придбання товарів і послуг (d620); приготування їжі (d630); піклування про особисте майно (d650), піклування про інших (d660)

d6400 Прання та сушіння білизни та одягу

Прання білизни та одягу вручну, розвішування для сушіння на свіжому повітрі.

d6401 Прибирання на кухні та миття посуду

Прибирання після приготування їжі, наприклад, миття тарілок, каструль, горщиків, столового приладдя, кухонного столу та підлоги на кухні та в їдальні.

d6402 Прибирання житлової частини

Прибирання житлової частини будинку, наприклад, наведення порядку, витирання пилу, підмітання, протирання, миття підлоги, вікон і стін, прибирання ванної кімнати та туалету, чищення меблів.

d6403 Використання домашніх приладів

Використання всіх видів домашніх приладів, наприклад, пральних машин, сушарок, прасок, пилососів, посудомийних машин.

d6404 Зберігання предметів повсякденного вжитку

Зберігання продовольства, напоїв, одягу та інших домашніх предметів повсякденного вжитку; заготівля продовольства консервуванням, засолюванням або охолодженням, зберігання продуктів свіжими та поза межами досяжності тварин.

d6405 Видалення сміття

Видалення домашнього сміття, наприклад, збирання мотлоху і сміття навколо будинку для видалення, користування сміттєпроводом; спалювання сміття.

d6408 Виконання домашньої роботи, інше уточнене

d6409 Виконання домашньої роботи, не уточнене

d649 Ведення домашнього господарства, інше уточнене і не уточнене

d650-d669 Піклування про домашнє майно та допомога іншим (d650-d669)

d650 Піклування про об'єкти домашнього господарства

Підтримка збереження та ремонт домашнього та іншого особистого майна, включно з будинком і обстановкою, одягом, транспортними засобами, допоміжними пристроями, піклування про рослини та тварин, наприклад, фарбування або оклеювання шпалерами кімнат, меблювання, виконання слюсарних робіт у будинку, утримання транспортних засобів в належному порядку, полив рослин, годування домашніх тварин та піклування про них.

Включено: пошив та ремонт одягу; підтримка збереження житла, обстановки, предметів побуту, побутових приладів; підтримання транспорту в робочому стані; підтримання в робочому стані допоміжних пристосувань; піклування про кімнатні та вуличні рослини, піклування про тварин

Виключено: придбання житла (d610); придбання товарів і послуг (d620); виконання домашньої роботи (d640); піклування про інших (d660); оплачувана робота (d850)

d6500 Пошив та ремонт одягу та взуття

Виготовлення та ремонт одягу, наприклад, пошив, виготовлення та лагодження одягу; повторне фіксування гудзиків і застібок; прасування одягу, ремонт і чищення взуття.

Виключено: використання домашніх приладів (d6403)

d6501 Підтримка збереження житла і обстановки

Ремонт і утримання житла в цілості, його зовнішнього та внутрішнього виду та вмісту, наприклад, фарбування, ремонт пристроїв і меблів, використання необхідних для ремонту інструментів.

d6502 Підтримка побутової техніки в робочому стані

Ремонт і підтримка в робочому стані побутової техніки для приготування їжі, прання, прибирання, ремонту, наприклад, заправка та лагодження пристроїв і догляд за пральною машиною.

d6503 Підтримка транспорту в робочому стані

Ремонт і підтримка в робочому стані особистого моторизованого та немоторизованого транспорту, включно з велосипедами, повозками, автомобілями та човнами.

d6504 Підтримка допоміжних пристосувань в робочому стані

Ремонт і підтримка в робочому стані допоміжних пристосувань, наприклад, протезів, ортезів, спеціальної техніки та пристосувань для ведення господарства та самообслуговування; ремонт і підтримка в робочому стані засобів особистого пересування, наприклад, тростини, ходунків, інвалідного візка та скутера; підтримка в робочому стані засобів зв'язку та відпочинку.

d6505 Піклування про кімнатні та вуличні рослини

Піклування про кімнатні та вуличні рослини, наприклад, посадка, полив, опилення рослин; садівництво та вирощування продовольчих культур для особистого вжитку.

d6506 Піклування про тварин

Піклування про домашніх тварин, наприклад, годування, чистка, нагляд, дресирування; нагляд за здоров'ям домашніх тварин, піклування про них під час своєї відсутності.

d6508 Піклування про домашнє майно, інше уточнене

d6509 Піклування про домашнє майно, неуточнене

d660 Допомога іншим

Допомога своїм рідним та іншим особам з навчанням, спілкуванням, під час руху у будинку або навколо будинку; піклування про добре самопочуття своїх рідних та інших осіб.

Включено: допомога іншим у самообслуговуванні, під час руху, у спілкуванні та міжособистісних взаємовідносинах, харчуванні та підтримці здоров'я

Виключено: оплачувана робота (d850)

d6600 Допомога іншим у самообслуговуванні

Допомога своїм рідним та іншим особам у здійсненні самообслуговування, включно з допомогою при прийнятті їжі, купанні та одяганні; прояви піклування про дітей і тих рідних, хто хворіє або має труднощі з елементарним самообслуговуванням; допомога іншим при здійснюванні фізіологічних відправлень.

d6601 Допомога іншим під час руху

Допомога своїм рідним та іншим особам під час руху та пересування поза межами будинку, в околицях або в місті; в школу, на робоче місце, до іншого місця призначення або назад.

d6602 Допомога іншим у спілкуванні

Допомога своїм рідним та іншим особам у спілкуванні та міжособистісних взаємовідносинах, наприклад, допомога при розмові, письмі або читанні.

d6603 Допомога іншим у міжособистісних взаємовідносинах

Допомога своїм рідним та іншим особам у здійсненні ними міжособистісних взаємовідносин, наприклад, допомога при початку, підтримці та завершенні відносин.

d6604 Допомога іншим у харчуванні

Допомога своїм рідним та іншим особам у харчуванні, наприклад, допомога в приготуванні та вживанні їжі.

d6605 Допомога іншим у підтримці здоров'я

Допомога своїм рідним та іншим особам під час отримання офіційного або неофіційного медичного обслуговування, наприклад, забезпечення регулярного медичного обстеження дитини або прийому родичем похилого віку потрібних ліків.

d6608 Допомога іншим, інше уточнене

d6609 Допомога іншим, не уточнене

d669 Піклування про домашнє майно та допомога іншим, інші уточнені і не уточнені

d698 Побутове життя, інше уточнене

d699 Побутове життя, не уточнене

Розділ 7. Міжособистісні взаємозумовлені дії та відносини

У цьому розділі розглядається виконання дій та вимог щодо базисних і комплексних взаємозумовлених дій з людьми (незнайомцями, друзями, рідними, членами родини та коханими) відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі.

d710 – d729 Міжособистісні взаємозумовлені дії та відносини (d710 – d729)

d710 Базисні міжособистісні взаємозумовлені дії

Взаємодія з людьми відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі, наприклад, уважне та шанобливе ставлення в належних випадках або відповідь на почуття інших.

Включено: повага та сердечність у відносинах, позитивне сприйняття відносин, прояв терпимості у відносинах; критика у відносинах, натяки у відносинах; допустимий фізичний контакт у відносинах

d7100 Повага та сердечність у відносинах

Уважне та шанобливе ставлення, відповідь на ці відносини з боку інших відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі.

d7101 Позитивне сприйняття відносин

Прояв задоволення і вдячності, відповідь на ці прояви з боку інших відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі.

d7102 Прояв терпимості у відносинах

Прийняття чужої поведінки та відповідь на прояв терпимості з боку інших відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі.

d7103 Критика у відносинах

Висловлювання явної або неявної протилежної думки або незгоди та відповідь на критику з боку інших, відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі.

d7104 Натяки у відносинах

Відповідь на знаки та натяки інших, які виникають під час соціальних взаємодій.

d7105 Фізичний контакт у відносинах

Фізичні дотики та відповідь на них у відносинах з іншими відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі.

d7108 Базисні міжособистісні взаємозумовлені дії, інші уточнені

d7109 Базисні міжособистісні взаємозумовлені дії, неуточнені

d720 Складні міжособистісні взаємозумовлені дії

Взаємодія та контроль взаємодії з людьми відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі, наприклад, контроль емоцій та імпульсивних поривів, усної та фізичної агресії; незалежність у соціальних взаємозумовлених діях; поведінка відповідно до соціальних норм та правил.

Включено: формування та завершення відносин; контроль поведінки під час взаємодії; взаємодії відповідно до соціальних норм; дотримання соціальної дистанції

d7200 Формування відносин

Початок і підтримка взаємодії з іншими людьми на короткий або тривалий період часу відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі, наприклад, знайомство, пошук і становлення дружніх і професійних відносин, ініціація відносин, які можуть стати постійними, романтичними або інтимними.

d7201 Завершення відносин

Завершення взаємодії відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі, наприклад, завершення короточасних відносин наприкінці відвідування, припинення тривалих відносин з друзями при переїзді в інше місто або припинення відносин з колегами, обслуговуючим персоналом, припинення романтичних і інтимних відносин.

d7202 Регулювання поведінки під час взаємодії

Керування емоціями та поривами, вербальної та фізичної агресивності під час взаємодії з іншими людьми відповідно до ситуації та в соціально прийнятній формі.

d7203 Взаємозумовлені дії відповідно до соціальних норм

Незалежна поведінка під час взаємодії з людьми, яка відповідає соціальним нормам згідно з роллю, положенням або іншим соціальним статусом.

d7208 Складні міжособистісні взаємозумовлені дії, інші уточнені

d7209 Складні міжособистісні взаємозумовлені дії, не уточнені

d729 Загальні міжособистісні взаємозумовлені дії, інші уточнені і не уточнені

d730-d779 Специфічні міжособистісні взаємозумовлені дії (d730-d779)

d730 Відносини з незнайомими людьми

Тимчасові контакти та зв'язки з незнайомими людьми з певними цілями, наприклад, розпитування щодо напрямку або під час здійснення покупок.

d740 Формальні відносини

Створення та підтримка певних відносин на формальній основі, наприклад, з працедавцем, колегою або обслуговуючим персоналом.

Включено: відносини з людьми, наділеними владою та авторитетом, з підлеглими, з рівними за положенням людьми.

d7400 Відносини з людьми, наділеними владою та авторитетом

Створення та підтримка певних відносин на формальній основі з людьми, які мають владу та вищий соціальний статус, наприклад, з роботодавцем.

d7401 Відносини з підлеглими

Створення та підтримка певних відносин на формальній основі з людьми, які мають нижчий соціальний статус, наприклад, з працівниками або обслуговуючим персоналом.

d7402 Відносини з рівними за положенням людьми

Створення та підтримка певних відносин на формальній основі з людьми, рівними за авторитетом та соціальним статусом.

d7408 Формальні відносини, інші уточнені

d7409 Формальні відносини, не уточнені

d750 Неформальні соціальні відносини

Відносини з іншими людьми, наприклад, випадкові відносини з людьми, які живуть у загальній громаді або місці проживання, з колегами, студентами, друзями, людьми рівного соціального статусу або однієї професії.

Включено: неформальні відносини з друзями, співгромадянами, знайомими, сусідами, з рівними людьми

d7500 Неформальні відносини з друзями

Створення та підтримка товариських відносин, які характеризуються взаємоповагою та спільними інтересами.

d7501 Неформальні відносини з співгромадянами

Створення та підтримка неформальних відносин з людьми, що живуть поблизу або на спільній території.

d7502 Неформальні відносини із знайомими

Створення та підтримка неформальних відносин із знайомими людьми, які не є друзями.

d7503 Неформальні відносини з сусідами

Створення та підтримка неформальних відносин з різних причин або з різними цілями з людьми, які живуть в одному будинку або місці проживання з приватним або громадським управлінням.

d7504 Неформальні відносини з рівними людьми

Створення та підтримка неформальних відносин з людьми одного віку, які мають спільні інтереси або іншу ознаку спільності.

d7508 Неформальні соціальні відносини, інші уточнені

d7509 Неформальні соціальні відносини, неуточнені

d760 Сімейні відносини

Створення та підтримка сімейних і родинних відносин, наприклад, із найближчим і розширеним оточенням, з прийомною родиною, родиною, яка виховує дітей, а також інших, більш віддалених родинних відносин, наприклад, з троюрідними братами, сестрами, опікунами.

Включено: відносини батьки – діти, діти – батьки, діти в родині, відносини з далекими родичами

d7600 Відносини батьки – діти

Створення та підтримка відносин з дітьми в якості рідних та прийомних батьків, наприклад, при наявності дитини ставитися до неї як батьки або підтримка батьківських відносин з прийомною дитиною, забезпечення фізичної, інтелектуальної та емоційної підтримки рідній або прийомній дитини.

d7601 Відносини діти – батьки

Створення та підтримка відносин з батьками, наприклад, відносин маленької дитини, яка слухається своїх батьків або дорослої людини, яка піклується про своїх батьків похилого віку.

d7602 Відносини дітей у родині

Створення та підтримка братських або сестринських відносин з особами, які мають обох або одного з батьків спільними при народженні, всиновленні (удочерінні) або шлюбі батьків.

d7603 Відносини з далекими родичами

Створення та підтримка відносин з далекими родичами, наприклад, з кузенами та кузинами, тітками та дядьками, дідусями та бабусями.

d7608 Сімейні відносини, інші уточнені

d7609 Сімейні відносини, неуточнені

d770 Інтимні відносини

Створення та підтримка близьких або романтичних відносин між особами, наприклад, чоловіка та дружини, закоханих або сексуальних партнерів.

Включено: романтичні, подружні та сексуальні відносини

d7700 Романтичні відносини

Створення та підтримка відносин, які базуються на емоційному та фізичному потягу, який потенційно приводить до тривалих інтимних відносин.

d7701 Подружні відносини

Створення та підтримка відносин з іншою особою, які закріплені законом, наприклад, законний шлюб чоловіка та дружини, а також цивільний шлюб.

d7702 Сексуальні відносини

Створення та підтримка відносин сексуального характеру з чоловіком (дружиною) або іншим партнером.

d7708 Інтимні відносини, інші уточнені

d7709 Інтимні відносини, не уточнені

d779 Специфічні міжособистісні відносини, інші уточнені і не уточнені

d798 Міжособистісні взаємозумовлені дії та відносини, інші уточнені

d799 Міжособистісні взаємозумовлені дії та відносини, не уточнені

Розділ 8. Головні сфери життя

У цьому розділі розглядається виконання задач і дій, які потрібні в процесі роботи, зайнятості, економічних взаємовідносин та при отриманні освіти.

Освіта (d810-d839)

d810 Неформальна освіта

Навчання вдома або в якомусь іншому місці, яке не має офіційного статусу, наприклад, вивчення ремесел та набуття навичок у батьків і членів родини, домашня освіта.

d815 Дошкільна освіта

Навчання за програмою початкового рівня, призначеною для підготовки дитини до умов обов'язкової шкільної освіти, наприклад, набуття навичок виконання повсякденних задач або початкова підготовка до школи.

d820 Шкільна освіта

Отримання допуску в школу, виконання всіх вимог школи, своїх прав, обов'язків, вивчення матеріалів з курсу навчання, предметів, виконання навчального плану програм початкової або середньої освіти, включно з регулярним відвідуванням школи, робота разом з іншими учнями, сприйняття вказівок викладачів, організація процесу навчання, завершення запланованих задач і проектів, перехід на наступний етап навчання.

d825 Професійна освіта

Виконання всіх вимог програми професійно-технічної освіти та навчального плану підготовки до роботи за якоюсь спеціальністю.

d830 Вища освіта

Виконання всіх вимог програми вищої освіти в університетах, академіях та інших вищих учбових закладах, а також усіх вимог навчального плану для отримання ступеню, диплому, сертифікату та інших свідоцтв, наприклад, завершення курсу навчання в університеті для отримання звання бакалавра або магістра, завершення навчання в медичній академії або в іншому вищому учбовому закладі.

d839 Освіта, інше уточнене і неуточнене

Праця та зайнятість (d840-d859)

d840 Учнітво (підготовка до професійної діяльності)

Виконання умов і вимог програм з фахової підготовки та спеціалізації, наприклад, виконання обов'язків підмайстра, стажиста інтернатури за контрактом, учнів на виробництві.

Виключено: професійна освіта (d825)

d845 Отримання роботи, виконання та припинення трудових відносин

Пошук і вибір роботи, отримання роботи та умов, виконання обов'язків і просування, звільнення з роботи відповідно до встановленого порядку.

Включено: пошук роботи; підготовка документів і анкетних даних; контакт з підприємцем і підготовка до співбесіди; збереження своєї роботи; оцінка своїх професійних якостей; подання об'яви; припинення роботи

d8450 Пошук роботи

Пошук і вибір роботи у виробничій, професійній або іншій формі зайнятості, виконання необхідних задач для прийняття на роботу, пошук місця роботи та участь у співбесіді під час прийняття на роботу.

d8451 Виконання трудових обов'язків

Виконання пов'язаних з роботою задач, які відповідають обов'язкам у виробничій, професійній або в іншій формі зайнятості, підвищення по роботі та інші форми просування.

d8452 Припинення трудових відносин

Припинення трудових відносин або звільнення з роботи відповідно до встановленого порядку.

d8458 Отримання роботи, виконання обов'язків і припинення трудової діяльності, інші уточнені

d8459 Отримання роботи, виконання обов'язків і припинення трудової діяльності, не уточнені

d850 Оплачувана робота

Виконання всіх умов, які обумовлюють посада, спеціальність, професійна діяльність і інші форми діяльності, за платню, в якості найманого працівника з повною або частковою зайнятістю або особи, яка займається індивідуальною трудовою діяльністю, наприклад, пошук і отримання роботи, виконання роботи, вчасне відвідування роботи, як прийнято та необхідно, управління роботою інших, виконання задач самостійно або в групі.

Включено: індивідуальна трудова діяльність, повна та часткова зайнятість

d8500 Індивідуальна трудова діяльність

Виконання будь-якої роботи за грошову винагороду, індивідуально або на контрактній основі з іншими, без формальних трудових відносин, наприклад, сезонної сільськогосподарської роботи, роботи позаштатного журналіста або консультанта, короткострокової контрактної роботи, роботи художника або ремісника, власника крамниці або керівника власної справи.

Виключено: повна та часткова зайнятість (d8501, d8502)

d8501 Часткова трудова зайнятість

Виконання всіх аспектів роботи за грошову винагороду на основі часткової трудової зайнятості, в якості найманого працівника, наприклад, пошук і отримання роботи, виконання задач по роботі, вчасне відвідування роботи, як прийнято та необхідно, управління роботою інших, контроль з боку інших, виконання задач самостійно або в групі.

d8502 Повна трудова зайнятість

Виконання всіх аспектів роботи за грошову винагороду на основі повної трудової зайнятості, в якості найманого працівника, наприклад, пошук і отримання роботи, виконання роботи, вчасне відвідування роботи, як прийнято та необхідно, управління роботою інших, контроль з боку інших, виконання задач самостійно або в групі.

d8508 Оплачувана робота, інше уточнене

d8509 Оплачувана робота, неуточнене

d855 Неоплачувана робота

Виконання будь-якої неоплачуваної роботи на основі повної або часткової трудової зайнятості, включно з організацією, виконанням вимог, вчасне відвідування роботи, як прийнято та необхідно, управління роботою інших, контроль з боку інших, виконання задач самостійно або в групі, наприклад, волонтерська робота, робота через почуття милосердя, робота у громаді або в релігійній громаді на добровільних засадах, добровільна робота на подвір'ї будинку.

Виключено: розділ 6 Побутове життя

d859 Праця та зайнятість, інші уточнені і неуточнені

d860-d879 Економічне життя (d860-d879)

d860 Базисні економічні відносини

Зайняття в будь-яких формах простих економічних відносин, наприклад, використання грошей для купівлі продовольства, обмін, продаж товарів або послуг; грошові заощадження.

d865 Складні економічні відносини

Зайнятість у будь-яких формах складних економічних відносин, які включають обмін капіталом і власністю, утворення прибутку або отримання економічної вигоди, наприклад, придбання справи, фабрики або обладнання, відкриття рахунку в банку, торгівля товарами.

d870 Економічна незалежність

Розпорядження економічними ресурсами з приватних або громадських джерел, які покликані гарантувати економічну забезпеченість для задоволення теперішніх та майбутніх потреб.

Включено: особисті економічні ресурси та суспільні економічні фонди

d879 Економічне життя, інше уточнене і неуточнене

d898 Головні сфери життя, інші уточнені

d899 Головні сфери життя, неуточнені

Розділ 9. Життя в громадах, соціальне та громадське життя

У розділі розглядаються ті дії та задачі, які необхідні для того, щоб вести організоване соціальне життя поза межами родини, бути часткою життя окремих громад, усього суспільства та брати участь у громадських сферах життя.

d910 Життя в громадах

Включення в усі аспекти соціального життя громад, наприклад, залучення до діяльності благодійних організацій, клубів або професійних громадських організацій.

Включено: неформальні об'єднання, формальні асоціації; церемонії

Виключено: неоплачувана робота (d855); відпочинок і дозвілля (d920); релігія і духовна практика (d930); політичне життя і громадянство (d950)

d9100 Неформальні об'єднання

Включення в суспільні або місцеві об'єднання, організовані людьми, об'єднаними спільними інтересами, наприклад, місцеві суспільні клуби або етнічні групи.

d9101 Формальні асоціації

Включення в професійні або інші суспільні об'єднання, організовані за строгими формальними ознаками, наприклад, асоціації адвокатів, лікарів або викладачів вузів.

d9102 Церемонії

Включення в проведення нерелігійних обрядів або соціальних церемоній, наприклад, у церемонії шлюбу, поховань або посвят.

d9108 Життя в громадах, інше уточнене

d9109 Життя в громадах, не уточнене

d920 Відпочинок і дозвілля

Включення в будь-які форми гри, відпочинку або дозвілля, наприклад, неофіційно або офіційно організовані ігри та спортивні змагання, оздоровчі програми, програми відпочинку та розваг або перемикання уваги, відвідування художніх галерей, музеїв, кіно та театрів; включення в рукоділля або хобі, читання для задоволення, гру на музичних інструментах, екскурсії, туризм і мандри для задоволення.

Включено: ігри, спортивні змагання, мистецтво та культура, рукоділля, хобі, неформальне спілкування

Виключено: переміщення верхи (d480); оплачувана та неоплачувана робота (d850 і d855); релігія та духовна практика (d930); політичне життя та громадянство (d950)

d9200 Ігри

Включення в ігри, які мають правила або без чітких правил, в неорганізовані ігри та стихійний відпочинок, наприклад, в гру в шахи, карти або гру з дітьми.

d9201 Спортивні змагання

Включення в ігри, які організовані офіційно або неофіційно, змагання на змагальній основі, як наодинці, так і в команді, наприклад, кегельбан, гімнастика або футбол.

d9202 Мистецтво і культура

Включення або зайняття мистецтвом і культурним життям, наприклад, відвідування театру, кіно, музеїв або художніх галерей; гра в виставах, читання художньої літератури або гра на музичних інструментах.

d9203 Рукоділля

Виготовлення виробів кустарного ремесла, наприклад, ліплення посуду з глини, в'язання.

d9204 Хобі

Зайняття свого дозвілля захопленнями, наприклад, колекціонуванням марок, монет або антикваріату.

d9203 Неформальне спілкування

Включення в неформальні зустрічі та інше спілкування, наприклад, відвідування друзів або рідних, неформальні зустрічі в громадських місцях.

d9208 Відпочинок і дозвілля, інші уточнені

d9209 Відпочинок і дозвілля, не уточнені

d930 Релігія і духовна практика

Включення в релігійні або духовні дії, організації та заходи для самореалізації, пошуку сенсу, релігійних і духовних цінностей, єднання з іншими у визнанні божественної сили, наприклад, відвідування церкви, храму, мечеті, синагоги; молитви та релігійні піснеспіви, духовне споглядання.

Включено: традиційна релігія та духовна практика

d9300 Традиційна релігія

Залучення до традиційних релігійних церемоній, дій та подій.

d9301 Духовна практика

Включення в духовні дії або події за межами церковної практики.

d9308 Релігія та духовна практика, інші уточнені

d9309 Релігія та духовна практика, не уточнені

d940 Права людини

Реалізація загальновизнаних на національному та міжнародному рівнях прав, які надаються лише з принципу гуманності, таких як "Декларація прав людини" Організації Об'єднаних Націй (1948) та "Стандартні правила забезпечення рівних можливостей людям з обмеженнями життєдіяльності" (1993); право на самовизначення та автономію; право розпоряджатися власною долею.

Виключено: політичне життя та громадянство (d950)

d950 Політичне життя та громадянство

Включення в соціальне, політичне життя суспільства та управління, використання юридичного статусу громадянина, реалізація та отримання пов'язаних з цим прав, привілеїв та обов'язків, наприклад, право вибрати та бути обраним, право вступати в політичні організації; реалізація прав і свобод, пов'язаних із громадянством (наприклад, права свободи слова, організацій, совісті, захисту від необґрунтованого обшуку та арешту, права на захист, суд та інші юридичні права, на захист проти дискримінації); використання юридичного положення громадянина.

Виключено: права людини (d940)

d998 Життя в громадах, соціальне та громадське життя, інше уточнене

d999 Життя в громадах, соціальне та громадське життя, не уточнене

Фактори навколишнього середовища

Дефініція. Фактори навколишнього середовища створюють фізичне, соціальне середовище та середовище взаємовідносин у суспільстві, де люди живуть і проводять свій час.

Кодування факторів навколишнього середовища

Фактори навколишнього середовища – це складова Частини 2 (Контекстуальні фактори) класифікації. Вони повинні розглядатися окремо для кожної складової функціонування і відповідно кодуватися (див. Додаток 2).

Фактори навколишнього середовища повинні кодуватися з позицій конкретної людини, ситуація якої описується. Наприклад, тротуар без бордюру може кодуватися як полегшуючий фактор для індивіда, що використовує коляску, і в той же час як бар'єр для сліпого.

Перший кваліфікатор вказує на ступінь вираженості, яку представляє досліджуваний фактор у вигляді бар'єру чи полегшуючого фактору. Існує кілька причин того, що фактор навколишнього середовища може бути певною мірою фактором полегшення або бар'єром. При кодуванні полегшуючих факторів слід брати до уваги такі аспекти, як доступність ресурсу, і чи доступ надійний або змінний, хорошої або низької якості тощо.

У разі кодування бар'єрів може бути доречним облік того, як часто фактор виступає в якості перешкоди, чи є перешкода істотною або незначною, і чи можна уникнути цієї перешкоди. Слід брати до уваги і те, що фактор навколишнього середовища може бути бар'єром лише тому, що є в наявності (наприклад, негативне ставлення до осіб з обмеженнями життєдіяльності), або тому, що відсутня (наприклад, відсутність необхідних послуг). Вплив факторів навколишнього середовища на життя людей з проблемами здоров'я складний і розмаїтий, тому існує надія, що подальші дослідження допоможуть краще зрозуміти цю взаємодію і, можливо, виявити для цих чинників користь другого кваліфікатора.

У деяких випадках різні групи факторів навколишнього середовища можуть бути підсумовані в таких збірних термінах як «бідність», «розвиток», «сільські умови» або «міські умови», або «суспільний капітал». Ці узагальнюючі терміни самі по собі не знайшли відображення в класифікації. Тому користувачеві слід виділяти ці фактори і кодувати їх. Необхідно ще раз відзначити доцільність подальшого дослідження, щоб з'ясувати, наскільки чіткими і стійкими є в своєму прояві набори факторів навколишнього середовища, які складають кожен із цих збірних термінів.

Перший кваліфікатор

Нижче представлена негативна і позитивна шкала, що позначає ступінь вираженості фактора навколишнього середовища, який діє у вигляді бар'єру або полегшуючого фактора. Крапка або відокремлення поодинці вказує на бар'єр, а знак (+) вказує на полегшуючий фактор:

xxx.0	Відсутній бар'єр	(немає, незначний, ...)	0-4%
xxx.1	Легкий бар'єр	(невеликий, слабкий, ...)	5-24%
xxx.2	Помірний бар'єр	(середній, явний, ...)	25-49%
xxx.3	Важкий бар'єр	(високий, екстремальний, ...)	50-95%
xxx.4	Повний бар'єр	(абсолютний, ...)	96-100%
xxx + 0	Відсутній полегшуючий фактор	(немає, відсутній, не суттєвий,...)	0-4%
xxx + 1	Легкий полегшуючий фактор	(невеликий, слабкий, ...)	5-24%
xxx + 2	Помірний полегшуючий фактор	(середній, явний,...)	25-49%
xxx + 3	Суттєвий полегшуючий фактор	(високий, екстремальний, ...)	50-95%
xxx + 4	Повний полегшуючий фактор	(абсолютний, ...)	96-100%
xxx.8	бар'єр, не уточнений		
xxx + 8	полегшуючий фактор, не уточнений		
xxx.9	не застосовується		

Широкі діапазони процентних значень подані для тих випадків, коли для кількісних вимірювань впливу бар'єру або полегшуючого фактора доступні градуйовані методики оцінки або інші стандарти у навколишньому середовищі. Наприклад, в тих випадках, коли кодується «відсутність бар'єру» або «повний бар'єр», похибка допустима тільки в межах 5%. «Помірний бар'єр» визначається як сягання середини шкали абсолютного бар'єру. Відсотки повинні бути відкалібровані в різних областях з урахуванням стандартів населення, як проценти. Для того, щоб ці кількісні значення використовувалися в уніфікованому варіанті, необхідно розробляти методики оцінки в ході наукових досліджень.

Другий кваліфікатор: розробляється.

Розділ 1. Продукція та технології

У цьому розділі розглядаються природна та штучно створена продукція або система виробів, обладнання та технологій, які оточують особу, які зібрані, вироблені або виготовлені людиною. Класифікація допоміжних засобів ISO 9999 визначає їх як "спеціально виготовлені та загальнодоступні вироби, інструменти, обладнання або технічні системи, які використовуються особами з обмеженнями життєдіяльності, запобігають, компенсують, контролюють, полегшують або нейтралізують" обмеження життєдіяльності. Встановлено, що будь-які вироби або технології можуть бути допоміжними (див. ISO 9999: Технічна допомога для осіб з обмеженнями життєдіяльності - класифікація (друга версія); ISO/TC 173/SC 2; ISO/DIS 9999). Проте для даної класифікації факторів допоміжні вироби та технології визначаються більш вузько, як будь-які вироби, інструменти, обладнання та технології, адаптовані або спеціально розроблені для покращення функціонування осіб з обмеженнями життєдіяльності.

e110 Продукти або речовини для персонального вжитку

Будь-які природні або штучно створені людиною продукти або речовини, які зібрані, оброблені або вироблені для внутрішнього вжитку людьми.

Включено: продукти та лікарські речовини

e1100 Продовольство

Будь-які природні або штучно створені людиною продукти або речовини, які належать до продуктів харчування та напоям різної консистенції, травам и мікроелементам, вітамінам та іншим харчовим добавкам.

e1101 Лікарські речовини

Будь-які природні або штучно створені людиною речовини, які зібрані, оброблені або вироблені для медичних цілей, наприклад, алопатичні та натуропатичні засоби.

e1108 Продукти або речовини для персонального вжитку, інші уточнені

e1109 Продукти або речовини для персонального вжитку, не уточнені

e115 Вироби та технології для персонального повсякденного вжитку

Обладнання, вироби та технології, які використовуються людьми повсякденно, включно з адаптованими або спеціально розробленими ними видами, які розташовані всередині, на тілі або поруч із індивідом, який їх використовує.

Включено: основні та допоміжні вироби та технології для персонального вжитку

e1150 Основні вироби та технології для персонального повсякденного вжитку

Обладнання, вироби та технології, які використовуються людьми повсякденно, наприклад, одяг, текстиль, меблі, побутові прилади, засоби для чищення та інструменти, не адаптовані або не розроблені спеціально.

e1151 Допоміжні засоби та технології для персонального повсякденного вжитку

Адаптоване або спеціально розроблене спеціалізоване обладнання, вироби та технології, які повсякденно допомагають людям, наприклад, протезні та ортопедичні пристрої, нейростимулятори (життєво важливі функціональні стимулятори, які контролюють функції кишечника, сечового міхура, дихання, серцевий ритм); засоби контролю довкілля, призначені для полегшення індивідуального контролю внутрішнього простору в будинку (сканери, системи дистанційного керування, голосове керування системами, таймери).

e1158 Вироби та технології для персонального повсякденного вжитку, інші уточнені

e1159 Вироби та технології для персонального повсякденного вжитку, не уточнені

e120 Вироби та технології для персонального пересування та транспортування в приміщеннях та поза межами приміщень

Обладнання, вироби та технології, які використовуються людьми повсякденно для пересування та транспортування в будівлях та поза межами, включно з адаптованими або спеціально розробленими видами, які розташовані всередині, на тілі або поруч із індивідом, який їх використовує.

Включено: основні та допоміжні засоби та технології для персонального пересування та транспортування в приміщеннях та поза межами приміщень

e1200 Основні вироби та технології для персонального пересування та транспортування в приміщеннях та поза межами приміщень

Обладнання, вироби та технології, які використовуються людьми повсякденно для пересування та транспортування в будівлях та поза межами, наприклад, моторизований та немоторизований транспорт для перевезення людей по землі, воді та у повітрі (автобуси, автомобілі, фургони та інший моторизований або гужовий транспорт), не адаптовані або не розроблені спеціально.

e1201 Допоміжні вироби та технології для персонального пересування та транспортування в приміщеннях та поза межами приміщень

Адаптоване та спеціально розроблене обладнання, вироби та технології, які використовуються для допомоги людям при русі та пересуванні в будівлях та поза межами будівель, наприклад, пристосування для ходьби, спеціальні автомобілі та фургони, адаптований транспорт, інвалідні візки, скутери, пристрої для пересування.

e1208 Вироби та технології для персонального пересування та транспортування в приміщеннях та поза межами приміщень, інші уточнені

e1209 Вироби та технології для персонального пересування та транспортування в приміщеннях та поза межами приміщень, неуточнені

e125 Засоби та технології комунікації

Обладнання, вироби та технології, які використовуються людьми в їхній діяльності для обміну та отримання інформації, включно з адаптованими або спеціально розробленими видами, розташованими всередині, на тілі або поруч із індивідом, який їх використовує.

Включено: основні та допоміжні засоби та технології комунікації

e1250 Основні вироби та технології комунікації

Обладнання, вироби та технології, які використовуються людьми в їхній діяльності для обміну та отримання інформації, наприклад: слухові та зорові пристрої, звукозаписні пристрої та приймачі, теле- та відеообладнання, пристрої для телефонного зв'язку, системи передачі звуку та зображення, не адаптовані або не розроблені спеціально.

e1251 Допоміжні вироби та технології комунікації

Адаптовані та спеціально розроблені види обладнання, виробів та технології, які допомагають людям обмінюватися або отримувати інформацію, наприклад: спеціалізовані відеопристрої, електрооптичні пристрої, спеціалізовані пристрої для друку, пристрої для малювання або писання, сигнальні системи та спеціалізоване програмне та апаратне комп'ютерне забезпечення, кохлеарні імпланти, слухові апарати, FM-аудіо-тренер, голосові протези, окуляри та контактні лінзи.

e1258 Засоби та технології комунікації, інші уточнені

e1259 Засоби та технології комунікації, неуточнені

e130 Вироби та технології для навчання

Обладнання, вироби, процеси, методи та технології, які використовуються людьми в їхній діяльності для отримання знань, спеціальності або навички, включно з адаптованими або спеціально розробленими видами.

Включено: основні та допоміжні засоби та технології для навчання

e1300 Основні вироби та технології для навчання

Обладнання, вироби, процеси, методи та технології, які використовуються людьми в їхній діяльності для отримання знання, спеціальності або навичок будь-якого рівня, наприклад: книги, інструкції, навчальні іграшки, апаратні засоби комп'ютера, програмне забезпечення, не адаптовані або не розроблені спеціально.

e1301 Допоміжні вироби та технології для навчання

Адаптовані та спеціально розроблені види обладнання, вироби, процеси, методи та технології, які використовуються для отримання знань, спеціальності або навичок, наприклад: спеціалізовані комп'ютерні технології.

e1308 Вироби та технології для навчання, інші уточнені

e1309 Вироби та технології для навчання, не уточнені

e135 Вироби та технології для праці та зайнятості

Обладнання, вироби та технології, які використовуються в бізнесі, на службі та у виробничому секторі для полегшення праці.

Включено: основні та допоміжні засоби та технології для праці та зайнятості

e1350 Основні вироби та технології для праці та зайнятості

Обладнання, вироби та технології, які використовуються людьми в бізнесі, на службі та у виробничому секторі для полегшення праці, наприклад: інструменти, механізми та офісна техніка, не адаптовані або не розроблені спеціально.

e1351 Допоміжні вироби та технології для праці та зайнятості

Адаптовані та спеціально розроблені види обладнання, вироби та технології, які використовуються в бізнесі, на службі та у виробничому секторі для полегшення реалізації певних задач, наприклад: спеціально пристосовані столи, парти та обладнані кабінети; дистанційне керування дверима входу та виходу; комп'ютери, аксесуари, програмне забезпечення та засоби для контролю довкілля, призначені для полегшення реалізації задач, пов'язаних з роботою та для контролю робочого середовища (наприклад, сканери, системи дистанційного керування, голосові системи управління, таймери).

e1358 Вироби та технології для праці та зайнятості, інші уточнені

e1359 Вироби та технології для праці та зайнятості, не уточнені

e140 Вироби та технології для культурного дозвілля, відпочинку та спорту

Обладнання, вироби та технології, які використовуються для проведення та підвищення якості культурних, розважальних і спортивних заходів, включно з адаптованими або спеціально розробленими видами.

Включено: основні та допоміжні засоби та технології для культурного дозвілля, відпочинку та спорту

e1400 Основні вироби та технології для культурного дозвілля, відпочинку та спорту

Обладнання, вироби та технології, які використовуються для проведення та підвищення якості культурних, розважальних і спортивних заходів, наприклад: іграшки, лижі, тенісні м'ячі та музичні інструменти, не адаптовані або не розроблені спеціально.

e1401 Допоміжні вироби та технології для культурного дозвілля, відпочинку та спорту

Адаптовані та спеціально розроблені види обладнання, вироби та технології, які використовуються для проведення та підвищення якості культурних, розважальних і спортивних заходів, наприклад: спеціально пристосовані для спорту засоби пересування, засоби адаптації до музичних та інших творчих занять.

e1408 Вироби та технології для культурного дозвілля, відпочинку та спорту, інші уточнені

e1409 Вироби та технології для культурного дозвілля, відпочинку та спорту, неуточнені

e145 Вироби та технології для релігійної та духовної практики

Вироби та технології, унікальні об'єкти або вироби масового виробництва, які використовуються з символічним значенням у контексті духовної культури або релігії, включно з адаптованими або спеціально розробленими видами.

Включено: основні та допоміжні засоби та технології для релігійної та духовної практики

e1450 Основні вироби та технології для релігійної та духовної практики

Вироби та технології, унікальні об'єкти або вироби масового виробництва, які використовуються з символічним значенням у контексті духовної культури або релігії, наприклад: релігійні приміщення, "травневе дерево", перуки, маски, розп'яття, пам'ятні знаки, культові циновки, килимки, не адаптовані або не розроблені спеціально.

e1451 Допоміжні вироби та технології для релігійної та духовної практики

Адаптовані та спеціально розроблені вироби та технології, які використовуються з символічним значенням у контексті духовної культури або релігії, наприклад: релігійні книги, карти для ворожіння мовою Брайля, спеціальні пристосування для коліс інвалідного візка при вході в храм.

e1458 Вироби та технології для релігійної та духовної практики, інші уточнені

e1459 Вироби та технології для релігійної та духовної практики, неуточнені

e150 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування будівель для суспільного використання

Вироби та технології облаштування внутрішнього та зовнішнього середовища, які заплановані, спроектовані та виконані для суспільного використання, включно з адаптованими або спеціально розробленими видами.

Включено: дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування входів та виходів, внутрішніх зручностей та покажчиків

е1500 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування входів та виходів будівель для суспільного користування

Вироби та технології обладнання входу та виходу в будівлях, які передбачені, спроектовані та виконані для суспільного користування, наприклад, проектування та будівництво виходів і входів у будівлях суспільного користування, включно з місцем роботи, суспільними будівлями, пересувними та постійними пандусами, підсилювачами дверей, рівнями дверних ручок, висотою дверного порога.

е1501 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування доступу до внутрішніх зручностей у будівлях для суспільного користування

Вироби та технології обладнання внутрішніх зручностей в будівлях, які спроектовані, побудовані та виконані для суспільного користування, наприклад, сантехніка, телефон, переговорні пристрої, ліфт або підйомник, ескалатор, термостат (для регулювання температури), вільне доступне розміщення в аудиторії або на стадіоні.

е1502 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування покажчиків шляху, напрямків та позначення місць розташування в будівлях для суспільного користування

Вироби та технології внутрішнього та зовнішнього обладнання, які спроектовані, побудовані та виконані для суспільного користування з метою допомоги людям в орієнтуванні в будівлях, та поряд із будівлями, визначення місця, в яке вони хочуть потрапити, наприклад: позначення, покажчики мовою Брайля, таблички, покажчики довжини коридору, поверхні підлоги, найближчого телефону та інші форми довідок.

е1508 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування будівель для суспільного користування, інші уточнені

е1509 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування будівель для суспільного користування, не уточнені

е155 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування будівель для приватного використання

Вироби та технології облаштування внутрішнього та зовнішнього середовища, які заплановані, спроектовані та виконані для приватного використання, включно з адаптованими або спеціально розробленими видами.

Включено: вироби та технології проектування, будівництва та облаштування входів та виходів, внутрішніх зручностей та покажчиків

e1550 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування входів та виходів будівель для приватного користування

Вироби та технології обладнання входу та виходу в будівлях, які передбачені, спроектовані та виконані для приватного користування, наприклад, проектування та будівництво виходів і входів у будівлях приватного користування, включно з пересувними та постійними пандусами, підсилювачами дверей, рівнями дверних ручок, висотою дверного порога.

e1551 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування доступу до внутрішніх зручностей у будівлях для приватного користування

Вироби та технології обладнання внутрішніх зручностей в будівлях, які спроектовані, побудовані та виконані для приватного користування, наприклад, сантехніка, телефони, переговорні пристрої, ліфти в приватних будинках, покриття підлоги, кухня та кухонне обладнання, електронні засоби контролю

e1552 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування покажчиків шляху, напрямків та позначення місць розташування в будівлях для приватного користування

Вироби та технології внутрішнього та зовнішнього обладнання покажчиків, які спроектовані, побудовані та виконані для приватного користування з метою допомоги людям в орієнтуванні в будівлях, та поряд із будівлями, визначення місця, в яке вони хочуть потрапити, наприклад: позначення, покажчики мовою Брайля, таблички, покажчики довжини коридору, поверхні підлоги, найближчого телефону та інші форми довідок.

e1558 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування будівель для приватного користування, інші уточнені

e1559 Дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування будівель для приватного користування, не уточнені

e160 Вироби та технології використання земельних ресурсів

Вироби та технології використання земельних ресурсів, які змінюють навколишнє середовище індивіда, які визначаються політикою використання землі, проектуванням, плануванням і розвитком облаштування місцевості, включно з адаптованими або спеціально розробленими видами.

Включено: вироби та технології землекористування, організованого відповідно до правил використання землі в сільських районах, приміських, міських районах, парках, заповідниках

e1600 Вироби та технології для облаштування сільської місцевості

Вироби та технології використання земельних ресурсів сільської місцевості, які змінюють навколишнє середовище індивіда відповідно до політики використання земельних ресурсів, проектування, планування та розвитку облаштування сільської місцевості, наприклад, хутори, шляхи та вказівні стовпи.

e1601 Вироби та технології для облаштування приміської місцевості

Вироби та технології використання земельних ресурсів приміської місцевості, які змінюють навколишнє середовище індивіда відповідно до політики використання земельних ресурсів, проектування, планування та розвитку облаштування приміської місцевості, наприклад, тротуари, доріжки, покажчики та вуличне освітлення.

e1602 Вироби та технології для облаштування міської місцевості

Вироби та технології використання земельних ресурсів міської місцевості, які змінюють навколишнє середовище індивіда відповідно до політики використання земельних ресурсів, проектування, планування та розвитку облаштування міської місцевості, наприклад, тротуари, пандуси та вуличне освітлення.

e1603 Вироби та технології для облаштування парків, заповідників та диких місць проживання

Вироби та технології використання земельних ресурсів парків, заповідників дикої природи, які змінюють навколишнє середовище індивіда відповідно до політики використання земельних ресурсів, проектування, планування та розвитку облаштування місцевості, наприклад, інформаційні покажчики в парках та дикі стежки.

e1608 Вироби та технології використання земельних ресурсів, інші уточнені

e1609 Вироби та технології використання земельних ресурсів, не уточнені

e165 Власність та капітал

Вироби або об'єкти економічних взаємовідносин: гроші, товари, власність та інші цінності або права на володіння цінностями, які є в індивіда.

Включено: матеріальна та нематеріальна власність, фінансові активи

e1650 Фінансові активи

Об'єкти, які є проміжною ланкою в обміні капіталу, праці або послуг, наприклад, гроші та інші фінансові послуги.

e1651 Матеріальна власність та товари

Вироби або об'єкти, наприклад: нерухомість, земля, одяг, продовольство та техніка, які є проміжною ланкою в обміні капіталу, праці або послуг.

e1652 Нематеріальна власність

Продукція інтелектуальної власності, знання та навички, які є проміжною ланкою в обміні капіталу, праці або послуг.

e1658 Власність та капітал, інші уточнені

e1659 Власність та капітал, не уточнені

e198 Вироби та технології, інші уточнені

e199 Вироби та технології, не уточнені

Розділ 2. Навколишнє середовище та зміни навколишнього середовища, впроваджені людиною

У цьому розділі розглядаються дані про живі та неживі елементи природного або фізичного середовища та складових навколишнього середовища, які були змінені людиною, а також характеристики людської популяції в цьому середовищі.

e210 Фізична географія

Особливості сухопутного та водного ландшафту.

Включено: особливості географії, включно з орографією (рельєф, якісні та кількісні характеристики рельєфу, включно з висотою над рівнем моря) та з гідрографією (водні об'єкти, наприклад, озера, ріки, моря)

e2100 Сухопутний ландшафт

Особливості рельєфу суші, наприклад, гори, пагорби, долини та рівнини.

e2101 Водний ландшафт

Особливості водних об'єктів, наприклад, озера, дамби, ріки та струмки.

e2108 Елементи фізичної географії, інші уточнені

e2109 Елементи фізичної географії, не уточнені

e215 Населення

Групи людей, які живуть у даному навколишньому середовищі та мають однаковий спосіб адаптації до навколишнього середовища.

Включено: демографічні зміни та щільність населення

e2150 Демографічні зміни

Зміни, які трапляються в групах людей (наприклад, за складом та чисельністю загальної кількості індивідів), спричинені народженням, смертю, старінням населення та міграцією.

e2151 Щільність населення

Кількість людей на одиницю площі території, включно з такими характеристиками, як висока та низька щільність населення.

e2158 Характеристики населення, інші уточнені

e2159 Характеристики населення, не уточнені

e220 Флора та фауна

Рослини та тварини.

Виключено: свійські тварини (e350); населення (e215)

e2200 Рослини

Будь-який з еукаріотів, багатоклітинних організмів, які мають здатність до фотосинтезу та належать до царини рослин, для яких характерна наявність хлоропласта, клітинної стінки з целюлози та відсутність можливості пересування, наприклад: дерева, квіти, кущі та виноградна лоза.

e2201 Тварини

Багатоклітинні організми царини тварин, які відрізняються від рослин певними типовими характеристиками (наприклад, здатністю до пересування, відсутністю фотосинтезу, вираженою у значній мірі відповіддю на стимули), обмежені певним зростом та зовнішністю, наприклад: дикі або свійські тварини, рептилії, птахи, риби та ссавці.

Виключено: власність та капітал (e165); свійські тварини (e350)

є2208 Флора та фауна, інші уточнені

є2209 Флора та фауна, не уточнені

є225 Клімат

Метеорологічні характеристики та події, погода.

Включено: температура, вологість, атмосферний тиск, опади, вітер, сезонні зміни

є2250 Температура

Ступінь тепла або холоду, наприклад, висока та низька температура, нормальна або надмірна температура.

є2251 Вологість

Рівень вологості повітря, наприклад, висока або низька вологість.

є2252 Атмосферний тиск

Тиск повітря в навколишній атмосфері, наприклад тиск, пов'язаний з висотою над рівнем моря або метеоумовами.

є2253 Опади

Опади, наприклад: дощ, роса, сніг, дощ зі снігом і град.

є2254 Вітер

Природний рух повітря з більшою або меншою швидкістю, наприклад, бриз, буря та пориви вітру.

є2255 Сезонні зміни

Природні, регулярні та прогнозовані зміни пір року: літо, осінь, зима та весна.

є2258 Клімат, інше уточнене

є2259 Клімат, не уточнене

e230 Природні явища

Події, пов'язані з географічними та атмосферними змінами, які спричиняють руйнування фізичного середовища індивіда, які відбуваються регулярно або нерегулярно, наприклад землетруси та небезпечні стихійні явища, як торнадо, урагани, тайфуни, повені, лісові пожежі та шторми.

e235 Природні зміни, впроваджені людиною

Порушення або несприятливі зміни природного оточення, впроваджені людьми, які можуть спричинити несприятливі зміни повсякденного життя людей, наприклад події або стани, пов'язані з конфліктами та війнами, тобто переміщення людей, руйнування соціальної інфраструктури, будинків; екологічні лиха, такі як забруднення землі, води або повітря (отруйні плями).

e240 Світло

Електромагнітне випромінювання, завдяки якому речі стають видимими, у вигляді сонячного або штучного світла (свічки, олійні або газові лампи, вогонь і електрика), яке може дратувати або забезпечувати корисною інформацією про навколишній світ.

Включено: інтенсивність світла; якість світла; кольоровий контраст

e2400 Інтенсивність світла

Рівень або кількість енергії, яку випускає природне (сонце) або штучне джерело світла.

e2401 Якість світла

Характер світла, яке забезпечує кольорову контрастність навколишнього світу, який дає можливість отримати корисну інформацію про світ (наприклад, зорову інформацію про наявність сходів або дверей) або, навпаки, дратує (коли є забагато об'єктів навколо).

e2408 Світло, інше уточнене

e2409 Світло, не уточнене

e245 Зміни, пов'язані з часом

Природні регулярні або передбачувані зміни часу.

Включено: цикли день/ніч і місячні цикли

e2450 Цикли день/ніч

Природні регулярні та передбачувані чергування дня та ночі, тобто день, ніч, світанок і сутінки.

e2451 Місячні цикли

Природні регулярні та передбачувані зміни положення Місяця по відношенню до Землі.

e2458 Зміни, пов'язані з часом, інші уточнені

e2459 Зміни, пов'язані з часом, не уточнені

e250 Звук

Явище, яке можна почути, таке як стук, дзвін, грім, свист, крики або гудіння будь-якого рівня, тембру або тональності, яке може дратувати або надавати корисну інформацію про навколишній світ.

Включено: інтенсивність; якість звуку

e2500 Інтенсивність звуку

Рівень або сила звукових явищ, які визначаються кількістю енергії, коли енергія високого рівня сприймається як гучний звук, а енергія низького рівня - як тихий звук.

e2501 Якість звуку

Характер звуку, який визначається довжиною та характеристикою звукової хвилі та сприймається як тембр і тон, наприклад, такий, що ріже слух, або мелодійний, який може надавати корисну інформацію про навколишній світ (наприклад, звук гавкоту в протилежність до нявкання кішки) або дратувати (наприклад, фоновий шум).

e2508 Звук, інше уточнене

e2509 Звук, не уточнене

e255 Вібрація

Регулярні або нерегулярні коливальні рухи об'єкта або індивіда , спричинені фізичним впливом, наприклад: коливання, тремтіння, швидкі переривчасті рухи речей, будівель або людей, спричинені малим або великим технічним обладнанням, літаками і вибухами.

Виключено: природні явища (e230), на кшталт вібрації або коливання землі, спричинені землетрусом

e260 Якість повітря

Характеристики атмосфери (поза межами будівель) або повітря в закритих приміщеннях (в будівлях), які можуть дратувати або забезпечувати корисною інформацією про навколишній світ.

Включено: якість повітря в приміщеннях і поза межами приміщень

e2600 Якість повітря в приміщеннях

Характеристика повітря в будівлях або закритому просторі, обумовлена запахом, задимленістю, вологістю, кондиціонуванням (керованими якісними параметрами повітря) або відсутністю кондиціонування, яка може забезпечувати корисною інформацією про навколишній світ (наприклад, запах витоку газу) або дратувати (наприклад, надмірний запах парфумів).

e2601 Якість повітря поза межами приміщень

Характеристика повітря поза межами будівель або закритого простору, обумовлена запахом, задимленістю, вологістю, рівнем озону та іншими особливостями атмосфери, яка може забезпечувати корисною інформацією про навколишній світ (наприклад, запах дощу) або дратувати (наприклад, неприємний запах).

e2608 Якість повітря, інше уточнене

e2609 Якість повітря, не уточнене

e298 Природне оточення та зміни навколишнього середовища, впроваджені людиною, інші уточнені

e260 Природне оточення та зміни навколишнього середовища, впроваджені людиною, не уточнені

Розділ 3. Підтримка та взаємозв'язки

У цьому розділі розглядаються дані про людей або тварин, які забезпечують практичну фізичну або емоційну підтримку, турботу, захист і допомогу у взаємовідносинах з іншими людьми у власній оселі, на робочому місці, в школі, під час гри або в інших аспектах повсякденної діяльності. Цей розділ не має відношення до установок людини або людей, які забезпечують підтримку. Фактори навколишнього середовища, які описані, не є індивідами або тваринами, а представляють їхню фізичну та емоційну підтримку.

e310 Родина та найближчі родичі

Індивіди, пов'язані за народженням, шлюбом або іншими відносинами, визнаними в культурному середовищі близькоспорідненими, наприклад подружжя, партнери, батьки, кровні брати та сестри, діти, опікуни (фостерні батьки), прийомні батьки, бабусі та дідусі.

Виключено: далекі родичі (e315); персонал, який забезпечує піклування та надає допомогу (e340)

e315 Далекі родичі

Індивіди, пов'язані завдяки родинним або шлюбним відносинам або іншим відносинам, не визнаним в культурному середовищі близькоспорідненими, наприклад, тітки, дядьки, племінники.

Виключено: родина та найближчі родичі (e310)

e320 Друзі

Індивіди, близькі та тривалі відносини з якими характеризуються повною довірою та взаємодопомогою.

e325 Знайомі, однолітки, колеги, сусіди та члени спільноти

Індивіди, які є знайомими, рівними за положенням, колегами, сусідами та членами спільноти, в ситуаціях роботи, навчання, відпочинку або в інших аспектах життя, і ті, хто розділяють такі демографічні особливості як вік, стать, релігія, етнічна приналежність або мають спільні інтереси.

Виключено: служби асоціацій та організацій (e5550)

e330 Особи, наділені владою та авторитетом

Індивіди, відповідальні за прийняття рішень по відношенню до інших, а також особи, які мають певний соціальний вплив або владу, що базуються на їхньому соціальному, економічному, культурному або релігійному положенню в суспільстві, наприклад викладачі, роботодавці, особи, які забезпечують контроль, релігійні лідери, їхні замісники, опікуни та довірені особи.

e335 Підлеглі

Індивіди, на чий щоденний розпорядок впливають особи, наділені владою та авторитетом на роботі, в школі або за інших умов, наприклад студенти, працівники та рядові члени релігійної групи.

Виключено: родина та найближчі родичі (e310)

e340 Персонал, який забезпечує піклування та надає допомогу

Індивіди, які забезпечують інших індивідів необхідними послугами з метою підтримки в повсякденній діяльності та виконанні роботи, в навчанні та інших ситуаціях; діяльність яких здійснюється через громадські, приватні фонди або на добровільній основі, наприклад: особи, які забезпечують спеціальні умови для надомної роботи, персональні помічники, помічники в транспорті, ті, хто забезпечує іншу підтримку, ті, хто надає допомогу за платню, няні та інші особи, які займаються безпосередньою допомогою та забезпечують піклування.

Виключено: родина та найближчі родичі (e310); далекі родичі (e315); друзі (e320); служби загальної соціальної підтримки (e5750); професійні медичні працівники (e355)

e345 Сторонні особи

Особи, незнайомі з індивідом, а також ті, з ким відсутні або не встановлені будь-які відносини та зв'язки, включно з незнайомими особами, які не поділяють з індивідом якусь життєву ситуацію; наприклад особи, які тимчасово замінюють викладачів, співробітників або соціальних працівників.

e350 Свійські тварини

Тварини, які забезпечують фізичну, емоційну або психологічну підтримку, наприклад свійські тварини, яких тримають у квартирі (собаки, кішки, птахи, риби і т.д.), сільськогосподарські тварини та домашня худоба, тварини для персонального пересування та транспортування.

Виключено: тварини (e2201); власність та капітал (e165)

e355 Професійні медичні працівники

Усі особи, які забезпечують медичне обслуговування в системі охорони здоров'я, наприклад: лікарі, медичні сестри, фізіотерапевти, профпатологи, логопеди, сурдологи, ортопеди-травматологи або медично-соціальні працівники.

Виключено: працівники інших професійних сфер (e360)

e360 Працівники інших професійних сфер

Усі особи, які забезпечують обслуговування поза межами системи охорони здоров'я, наприклад: адвокати, викладачі, архітектори, проектувальники або будь-які інші професіонали.

Виключено: професійні медичні працівники (e355)

e398 Підтримка та взаємозв'язки, інші уточнені

e399 Підтримка та взаємозв'язки, неуточнені

Розділ 4. Установки

У цьому розділі розглядаються установки, які є видимим результатом звичаїв, правил, ідеології, цінностей, норм, релігії та інших переконань. Ці установки впливають на індивідуальну поведінку та соціальне життя на всіх рівнях відносин, від міжособистісних і відносин у спільноті до політичних, економічних і юридичних відносин; наприклад: індивідуальне або суспільне відношення до людської гідності іншого індивіда, цінності людини як особистості, прояви відношення позитивним і заохочувальним чином або негативним і дискримінаційним чином (наприклад, таврувати, підганяти під шаблон, розглядати як другорядну або нехтувати особистістю). Установки людей класифікуються по відношенню до когось в певному положенні або ситуації. Це не відносини безпосередньо особистості. Індивідуальні установки розподіляються за категоріями таким самим чином, як перелік, який відноситься до підтримки та взаємозв'язків у розділі 3 Факторів навколишнього середовища. Цінності та переконання окремо від установок не кодуються, оскільки вважається, що вони їх визначають.

e410 Індивідуальні установки родини та найближчих родичів

Загальні або специфічні думки та точки зору близьких родичів у родині відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e415 Індивідуальні установки родини далеких родичів

Загальні або специфічні думки та точки зору далеких родичів відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e420 Індивідуальні установки друзів

Загальні або специфічні думки та точки зору друзів відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e425 Індивідуальні установки знайомих, однолітків, колег, сусідів і членів спільноти

Загальні або специфічні думки та точки зору знайомих, однолітків, колег, сусідів і членів спільноти відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e430 Індивідуальні установки осіб, наділених владою та авторитетом

Загальні або специфічні думки та точки зору осіб, наділених владою та авторитетом, відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e435 Індивідуальні установки підлеглих

Загальні або специфічні думки та точки зору підлеглих відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e440 Індивідуальні установки персоналу, який забезпечує піклування та надає допомогу

Загальні або специфічні думки та точки зору персоналу, який забезпечує піклування та надає допомогу, відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e445 Індивідуальні установки сторонніх осіб

Загальні або специфічні думки та точки зору сторонніх осіб відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e450 Індивідуальні установки професійних медичних працівників

Загальні або специфічні думки та точки зору професійних медичних працівників відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e455 Індивідуальні установки професійних працівників сфер, пов'язаних із здоров'ям

Загальні або специфічні думки та точки зору професійних працівників сфер, пов'язаних із здоров'ям, відносно особистості або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на поведінку та дії індивіда.

e460 Суспільні установки

Загальні або специфічні думки та точки зору, які поділяють люди однієї культури, суспільства, субкультури або будь-якої іншої соціальної групи, відносно інших індивідів або інших питань (наприклад, соціальних, політичних та економічних проблем), які впливають на індивідуальну або групову поведінку та дії індивідів.

e465 Соціальні норми, методи та ідеології

Звичаї, методи, правила та абстрактні системи цінностей і нормативних вірувань (наприклад ідеологія, нормативні загальнолюдські уявлення та філософія моралі), які виникають із соціального контексту і впливають на або формують суспільні та індивідуальні методи та поведінку, тобто соціальні норми моралі та релігійної поведінки або етикету; релігійні доктрини та обумовлені ними норми та методи; норми поведінки під час ритуалів і громадських зібрань.

e498 Установки, інші уточнені

e499 Установки, не уточнені

Розділ 5. Служби, адміністративні системи та політика

У цьому розділі розглядаються: 1. Служби, які пропонують послуги, сформовані програми та дії в різних сферах життя для задоволення потреб індивіда (включно з особами, які забезпечують послугами від цих служб). Служби можуть мати громадський, приватний або добровільний характер і можуть бути організованими на місцевому рівні, рівні певної спільноти, на регіональному, республіканському, державному, національному або міжнародному рівнях підприємцями, асоціаціями, організаціями, агентствами або урядом. Продукт, який пропонують ці служби, може бути загальним, адаптованим або розробленим

спеціально. 2. Адміністративні системи, які містять адміністративний контроль і механізми організації, які встановлені місцевою, регіональною, національною, міжнародною владою або іншою визнаною владою. Ці адміністративні системи призначені для організації, контролю та моніторингу діяльності служб, які пропонують послуги, сформованих програм і дій у різних сферах життя. 3. Політика, яка містить правила, інструкції, стандарти, встановлені місцевою, регіональною, національною, міжнародною або іншою визнаною владою. Відповідно до політики здійснюється діяльність і регулюються системи організації, контролю та моніторингу діяльності служб, які пропонують послуги, сформованих програм і дій в різних сферах життя.

e510 Служби, адміністративні системи та політика виробництва споживчих товарів

Служби, адміністративні системи та політика, які організують та забезпечують виробництво товарів та виробів, які споживають та використовують люди.

e5100 Служби виробництва споживчих товарів

Служби та програми для збирання, створення, розробки та виробництва споживчих товарів і виробів, наприклад, виробів і технологій, які використовуються для пересування, зв'язку, освіти, транспортування, праці та зайнятості, домашнього господарства, включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

Виключено: служби освіти та виховання (e5850); служби зв'язку (e5350); розділ 1: Вироби та технології

e5101 Адміністративні системи виробництва споживчих товарів

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, наприклад регіональні, національні або міжнародні організації, які визначають стандарти (тобто Міжнародна організація стандартів), і організації споживачів, які стежать за збиранням, створенням, розробкою і виробництвом споживчих товарів і виробів.

e5102 Політика виробництва споживчих товарів

Законодавство, інструкції та стандарти підбору, створення, розробки і виробництва споживчих товарів і виробів, наприклад політика, яка визначає стандарти.

e5108 Служби, адміністративні системи та політика виробництва споживчих товарів, інші уточнені

e5109 Служби, адміністративні системи та політика виробництва споживчих товарів, не уточнені

e515 Служби, адміністративні системи та політика архітектури та будівництва

Служби, адміністративні системи та політика проектування та будівництва громадських і приватних споруд.

Виключено: служби, адміністративні системи та політика утримання територій (e520)

e5150 Служби архітектури та будівництва

Служби та програми проектування, будівництва та утримання житлових, комерційних, промислових і громадських будівель, наприклад будівництва споруд, реалізації принципів проектування, будівельних кодексів, інструкцій і стандартів, включно з тими, хто забезпечують ці послуги.

e5151 Адміністративні системи архітектури та будівництва

Адміністративний контроль і механізми моніторингу проектування, будівництва та утримання житлових, комерційних, промислових і громадських будівель, наприклад ті, що застосовують будівельні кодекси та стандарти, протипожежні та інші стандарти безпеки та контролюють їхнє виконання.

e5152 Політика архітектури та будівництва

Законодавство, інструкції та стандарти планування, проектування, будівництва та обслуговування житлових, комерційних, промислових і громадських будівель, наприклад будівельні кодекси та стандарти, протипожежні та інші стандарти безпеки.

e5158 Служби, адміністративні системи та політика архітектури та будівництва, інші уточнені

e5159 Служби, адміністративні системи та політика архітектури та будівництва, неуточнені

e520 Служби, адміністративні системи та політика утримання територій

Служби, адміністративні системи та політика планування, утримання та розвитку громадських територій (наприклад парків, лісів, узбережжя, боліт) і приватних територій у сільській, приміській і міській місцевості.

Виключено: служби, адміністративні системи та політика архітектури та будівництва (e515)

e5200 Служби з утримання територій

Служби та програми, які здійснюють планування, створення та підтримку порядку в міській, приміській, сільській місцевості, місцях відпочинку та в заповідниках, місцях скупчення людей (площі, відкриті торгові майданчики, ринки), на пішохідних і транспортних маршрутах, включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

Виключено: дизайн, характер проектування, будівництва та облаштування для громадського (e150) та приватного (e155) використання; виробництва та технології землекористування (e160)

e5201 Адміністративні системи з утримання територій

Адміністративний контроль і механізми моніторингу планування, проектування, розвитку та обслуговування територій, включно з сільською місцевістю, передмістям, містом, парками і заповідниками, наприклад ті, що реалізують та контролюють місцеве, регіональне або національне планування, кодекси, політику зберігання природи та культурних цінностей.

e5202 Політика утримання територій

Законодавство, інструкції та стандарти планування, проектування, розвитку та обслуговування відкритих територій, включно з сільською місцевістю, передмістям, містом, парками і заповідниками, наприклад: місцеві, регіональні або національні акти планування, кодекси, політику зберігання природи та культурних цінностей.

e5258 Служби, адміністративні системи та політика утримання територій, інші уточнені

e5259 Служби, адміністративні системи та політика утримання територій, не уточнені

e525 Житлові служби, адміністративні системи та політика

Служби, адміністративні системи та політика, які забезпечують людям притулок, житло або місце проживання.

e5250 Житлові служби

Служби та програми, які здійснюють нагляд за розміщенням, забезпеченням та підтриманням порядку в будівлях або місцях проживання людей, наприклад агентства нерухомості та житлові служби, включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

e5251 Житлові адміністративні системи

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які здійснюють нагляд за розміщенням і проживанням людей, наприклад системи, які реалізують і контролюють житлову політику.

e5252 Житлова політика

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють розміщення та проживання людей, наприклад законодавство та політика, які визначають придатність житла або поселення; політика, яка стосується участі уряду в житловому розвитку та утриманні житла; політика, яка стосується того, як і де має розвиватися житлова галузь.

e5258 Житлові служби, адміністративні системи та політика, інші уточнені

e5259 Житлові служби, адміністративні системи та політика, не уточнені

e530 Служби, адміністративні системи та політика комунального господарства

Служби, адміністративні системи та політика підприємств комунального господарства, які забезпечують обслуговування населення водою, паливом, електрикою, санітарними послугами, громадським транспортом та іншими основними послугами.

Виключено: служби, адміністративні системи та політика захисту громадян (e545)

e5300 Комунально-господарчі служби

Служби та програми, які забезпечують населення необхідною енергією (паливом і електрикою), санітарно-технічними послугами, водою та іншими основними послугами (наприклад служби екстреного ремонту) в житлових і комерційних будівлях, включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

e5301 Адміністративні системи комунального господарства

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які здійснюють нагляд за умовами надання комунальних послуг, такими як дотримання санітарних норм, безпеки та інтересів споживача.

e5302 Політика комунального господарства

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють умови надання комунальних послуг, такі як дотримання санітарних норм і безпеки постачання води та пального, санітарних правил у суспільстві, правила інших необхідних службі постачання у випадку дефіциту або природних лих.

e5308 Житлові служби, адміністративні системи та політика комунального господарства, інші уточнені

e5309 Житлові служби, адміністративні системи та політика комунального господарства, не уточнені

e535 Служби, адміністративні системи та політика зв'язку

Служби, адміністративні системи та політика для передачі інформації та обміну інформацією.

e5350 Служби зв'язку

Служби та програми, які забезпечують передачу інформації різними методами, такими як телефонний та факсимільний зв'язок, наземна та авіапошта, електронна пошта, а також іншими комп'ютерними технологіями зв'язку (наприклад телефон, телетайп, телетекст, інтернет) включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

Виключено: послуги засобів інформації (e5600)

e5351 Адміністративні системи зв'язку

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, такі як органи телекомунікаційного зв'язку та подібні, які регулюють передачу інформації різними методами, включно з телефоном, факсом, наземною та авіапоштою, електронною поштою та комп'ютерними технологіями зв'язку.

e5352 Політика зв'язку

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють передачу інформації різними методами, включно з телефоном, факсом, наземною та авіапоштою, електронною поштою та комп'ютерними технологіями зв'язку, наприклад дозвіл на доступ до послуг зв'язку, вимоги, які стосуються поштової адреси, стандарти забезпечення радіозв'язку.

e5358 Служби, адміністративні системи та політика зв'язку, інші уточнені

e5359 Служби, адміністративні системи та політика зв'язку, не уточнені

e540 Транспортні служби, адміністративні системи та політика

Служби, адміністративні системи та політика, які забезпечують пересування або переміщення людей або товарів з одного місця в інше.

e5400 Транспортні служби

Служби та програми, які забезпечують передачу інформації різними методами, такими як телефонний та факсимільний зв'язок, наземна та авіапошта, електронна пошта, а також іншими комп'ютерними технологіями зв'язку (наприклад телефон, телетайп, телетекст, інтернет) включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

Виключено: вироби та технології для особистого повсякденного користування (e115)

e5401 Адміністративні системи транспорту

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють переміщення людей або товарів за допомогою автодорожнього, залізничного, іншого сухопутного, повітряного або водного транспорту, наприклад системи, які визначають придатність діючих транспортних засобів, які реалізують і контролюють санітарні норми та вимоги безпеки, пов'язані з використанням різних типів транспорту.

Виключено: системи компенсації за допомогою страхування для тих, хто постраждав у транспортних пригодах (e570)

e5402 Транспортна політика

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють переміщення людей або товарів за допомогою автодорожнього, залізничного, іншого сухопутного, повітряного або водного транспорту, наприклад транспортні акти та політика, норми забезпечення та доступу до громадського транспорту.

e5408 Транспортні служби, адміністративні системи та політика, інші уточнені

e5409 Транспортні служби, адміністративні системи та політика, неуточнені

e545 Служби, адміністративні системи та політика захисту громадян

Служби, адміністративні системи та політика, призначені для захисту людей та власності.

Виключено: служби, адміністративні системи та політика комунального господарства (e530)

e5450 Служби захисту громадян

Служби та програми, організовані суспільством і призначені для охорони людей і власності, наприклад, пожежна служба, служби міліції, невідкладна та швидка допомога, включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

e5451 Адміністративні системи захисту громадян

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють захист людей і власності, наприклад, системи, які організують забезпечення послугами міліції, пожежної служби, невідкладної та швидкої допомоги.

e5452 Політика захисту громадян

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють захист людей і власності, наприклад, політика забезпечення послугами міліції, пожежної служби, невідкладної та швидкої допомоги.

e5458 Служби, адміністративні системи та політика захисту громадян, інші уточнені

e5459 Служби, адміністративні системи та політика захисту громадян, неуточнені

e550 Служби, адміністративні системи та політика правосуддя

Служби, адміністративні системи та політика, які належать до юридичної системи країни.

e5500 Служби правосуддя

Служби та програми, призначені для забезпечення законодавчої влади держави відповідно до закону, наприклад суди, трибунали та інші органи для розгляду та урегулювання громадських і кримінальних справ, надання повірених, послуг нотаріусів, посередницьких послуг, арбітражу та виправних або кримінальних покарань, включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

e5501 Адміністративні системи правосуддя

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють роботу органів юстиції, такі як системи, які реалізують і контролюють застосування формальних правил (законів, правил, звичаїв, релігійних правил, міжнародного законодавства та угод).

e5502 Політика правосуддя

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють роботу органів юстиції, наприклад закони, звичаї, релігійні правила, міжнародне законодавство та угоди.

e5508 Служби, адміністративні системи та політика правосуддя, інші уточнені

e5509 Служби, адміністративні системи та політика правосуддя, неуточнені

e555 Служби, адміністративні системи та політика асоціацій і організацій

Служби, адміністративні системи та політика, які стосуються груп людей, об'єднаних спільними некомерційними інтересами, часто зв'язаних членством.

e5550 Послуги асоціацій і організацій

Служби та програми, забезпечені людьми, об'єднаними спільними некомерційними інтересами, коли умовою надання послуг може бути членство в товаристві, наприклад асоціації і організації, які забезпечують розваги та дозвілля, спортивний, культурний відпочинок, релігійну допомогу та взаємодопомогу.

e5551 Адміністративні системи асоціацій і організацій

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють відносини та дії людей, об'єднаних спільними некомерційними інтересами, створення та роботу асоціацій і організацій, наприклад організацій взаємодопомоги, культурних і релігійних асоціацій і некомерційних організацій.

e5552 Політика асоціацій і організацій

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють відносини та дії людей, об'єднаних спільними некомерційними інтересами, тобто політика створення та роботи асоціацій і організацій, включно з політикою організацій взаємодопомоги, культурних і релігійних асоціацій і некомерційних організацій.

e5558 Служби, адміністративні системи та політика асоціацій і організацій, інші уточнені

e5559 Служби, адміністративні системи та політика асоціацій і організацій, неуточнені

e560 Служби, адміністративні системи та політика засобів масової інформації

Служби, адміністративні системи та політика масового забезпечення послугами радіо, телебачення, газет та мережі Інтернет.

e5600 Служби засобів масової інформації

Служби та програми, призначені для забезпечення масової інформації, наприклад радіо, телебачення, служби субтитрів, агентства друку, газети, служби, які забезпечують інформацією мовою Брайля та комп'ютерна масова інформація (міжнародна інформаційна мережа, Інтернет), включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

Виключено: служби зв'язку (e5350)

e5601 Адміністративні системи засобів масової інформації

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють забезпечення новинами та інформацією широкого кола осіб, наприклад стандарти, які регулюють зміст, розподіл, розповсюдження, доступ і методи масової інформації за допомогою радіо, телебачення, агентств друку, газет і комп'ютерної мережі (міжнародна інформаційна мережа, Інтернет).

Включено: вимоги до забезпечення субтитрів на телебаченні, випуск газет та інших публікацій мовою Брайля, радіопрограм у вигляді телетексту.

Виключено: адміністративні системи зв'язку (e5351)

e5602 Політика засобів масової інформації

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють забезпечення новинами та інформацією широкого кола осіб, наприклад правила, які регулюють зміст, розподіл, розповсюдження, доступ і методи масової інформації за допомогою радіо, телебачення, агентств друку, газет і комп'ютерної мережі (міжнародна інформаційна мережа, Інтернет).

Виключено: політика зв'язку (e5352)

e5608 Служби, адміністративні системи та політика засобів масової інформації, інші уточнені

e5609 Служби, адміністративні системи та політика засобів масової інформації, неуточнені

e565 Економічні служби, адміністративні системи та політика

Служби, адміністративні системи та політика, пов'язані з усією системою виробництва, розподілу, споживання та використання товарів і послуг.

Виключено: служби, адміністративні системи та політика соціального захисту (e570)

e5650 Економічні служби

Служби та програми, призначені для загального виробництва, розподілу, споживання та використання товарів і послуг, включно з тими, хто забезпечує ці послуги, тобто приватний

комерційний сектор, включно з фірмами, корпораціями, приватними підприємствами; громадський сектор, включно з громадськими, комерційними організаціями та підприємствами, наприклад кооперативами та корпораціями; фінансові організації, наприклад банки та страхові компанії, включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

Виключено: комунально-господарські служби (e5300); служби праці та зайнятості (e5900)

e5651 Економічні адміністративні системи

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють виробництво, розподіл, споживання та використання товарів і послуг, наприклад системи для реалізації та контролю економічної політики.

Виключено: адміністративні системи комунального господарства (e5301); адміністративні системи праці та зайнятості (e5901)

e5652 Економічна політика

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють виробництво, розподіл, споживання та використання товарів і послуг, наприклад економічна доктрина, яку приймає та реалізує уряд.

e5658 Економічні служби, адміністративні системи та політика, інші уточнені

e5659 Економічні служби, адміністративні системи та політика, не уточнені

e570 Служби, адміністративні системи та політика соціального страхування

Служби, адміністративні системи та політика, призначені для забезпечення матеріальної підтримки людям, яким потрібна соціальна допомога через вік, бідність, відсутність роботи, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності; ця підтримка фінансується із загального податку або фондів.

e5700 Служби соціального страхування

Служби та програми, призначені для забезпечення грошової допомоги людям, яким потрібна допомога суспільства через вік, бідність, відсутність роботи, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності; ця підтримка фінансується із загального податку або фондів, наприклад служби, які визначають потреби, забезпечення або розподіл платежів в програмах соціальної допомоги (не пов'язаних з страхуванням і системою компенсацій у зв'язку з бідністю або іншими причинами), соціального страхування (страхування від нещасних випадків та від безробіття) та пенсійного забезпечення, а також у зв'язку з наявністю обмежень життєдіяльності (доплата до доходу), включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

Виключено: служби охорони здоров'я (e5800)

e5701 Адміністративні системи соціального страхування

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють програми та порядок, який забезпечує грошову допомогу людям, яким потрібна допомога суспільства через вік,

бідність, відсутність роботи, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності, наприклад системи, які реалізують застосування правил і регулювання соціальної допомоги, підтримки, платежів соціального страхування від безробіття, обмежень життєдіяльності та пов'язаних з цим пенсій і пільг.

e5702 Політика соціального страхування

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють програми та порядок, який забезпечує грошову допомогу людям, яким потрібна допомога суспільства через вік, бідність, відсутність роботи, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності, наприклад законодавство і регулювання соціальної допомоги, підтримки, платежів соціального страхування від безробіття, обмежень життєдіяльності та пов'язаних з цим пенсій і пільг.

e5708 Служби, адміністративні системи та політика соціального страхування, інші уточнені

e5709 Служби, адміністративні системи та політика соціального страхування, не уточнені

e575 Служби, адміністративні системи та політика загальної соціальної підтримки

Служби, адміністративні системи та політика, призначені для забезпечення підтримки людям, яким потрібна допомога в таких сферах як здійснення покупок, ведення домашнього господарства, користування транспортними засобами, піклування про себе та інших, які необхідні для повноцінного функціонування в суспільстві.

Виключено: персонал, який здійснює догляд та надає допомогу (e340); служби, адміністративні системи та політика соціального захисту (e570); служби, адміністративні системи та політика охорони здоров'я (e580)

e5750 Служби загальної соціальної підтримки

Послуги та програми, призначені для забезпечення підтримки людям, яким через вік, бідність, відсутність роботи, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності потрібна допомога в таких сферах як здійснення покупок, ведення домашнього господарства, користування транспортними засобами, піклування про себе та інших, які необхідні для повноцінного функціонування в суспільстві.

e5751 Адміністративні системи загальної соціальної підтримки

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють програми та порядок, які забезпечують підтримку людям, яким через вік, бідність, відсутність роботи, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності потрібна допомога в таких сферах як здійснення покупок, ведення домашнього господарства, користування транспортними засобами, піклування про себе та інших, які необхідні для повноцінного функціонування в суспільстві.

e5752 Політика загальної соціальної підтримки

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють програми та порядок забезпечення соціальної допомоги людям, яким потрібна допомога суспільства через вік, бідність,

відсутність роботи, стан здоров'я або обмеження життєдіяльності, включно із законодавством і регулюванням правил надання соціальної підтримки.

e5758 Служби, адміністративні системи та політика загальної соціальної підтримки, інші уточнені

e5759 Служби, адміністративні системи та політика загальної соціальної підтримки, не уточнені

e580 Служби, адміністративні системи та політика охорони здоров'я

Служби, адміністративні системи та політика, призначені для запобігання хворобам, лікування, забезпечення медичної реабілітації та пропаганди здорового способу життя.

Виключено: служби, адміністративні системи та політика загальної соціальної підтримки (e575)

e5800 Служби охорони здоров'я

Служби та програми на місцевому, регіональному, національному або державному рівнях, призначені для забезпечення фізичного, душевного та соціального добробуту індивіда, наприклад: служби охорони здоров'я і профілактики хвороб, первинної медичної допомоги, невідкладної допомоги, служби реабілітації та надання допомоги впродовж тривалого часу; служби, які фінансуються з громадських або приватних джерел та працюють на короткочасній, довгостроковій, періодичній або одноразовій основі в різних умовах, такі як громадські, приватні, шкільні та виробничі медичні заклади, загальні та спеціалізовані лікарні, клініки та поліклініки за місцем проживання, включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

e5801 Адміністративні системи охорони здоров'я

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють забезпечення фізичного, душевного та соціального добробуту індивіда в різних умовах, таких як громадські, приватні, шкільні та виробничі медичні заклади, загальні та спеціалізовані лікарні, клініки та поліклініки, наприклад системи, які реалізують застосування інструкцій та стандартів, які визначають обґрунтованість послуг, забезпечення допоміжними пристроями та технологіями або іншим адаптованим обладнанням, а також законодавчі акти охорони здоров'я, які визначають такі його характеристики як доступність, універсальність, мобільність, фінансування суспільством та широту охоплення.

e5802 Політика охорони здоров'я

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють забезпечення фізичного, душевного та соціального добробуту індивіда в різних умовах, таких як громадські, приватні, шкільні та виробничі медичні заклади, загальні та спеціалізовані лікарні, клініки та поліклініки, наприклад політика і стандарти, які визначають обґрунтованість послуг, забезпечення допоміжними пристроями та технологіями або іншим адаптованим обладнанням, а також законодавчі акти охорони здоров'я, які визначають такі його характеристики як доступність, універсальність, мобільність, фінансування суспільством та широту охоплення.

e5808 Служби, адміністративні системи та політика охорони здоров'я, інші уточнені

e5809 Служби, адміністративні системи та політика охорони здоров'я, неуточнені

e585 Служби, адміністративні системи та політика освіти та навчання

Служби, адміністративні системи та політика для отримання та вдосконалення знань, досвіду та професійно-технічних або художніх навичок. Див. Міжнародну стандартну класифікацію освіти ЮНЕСКО (ISCED).

e5850 Служби освіти та навчання

Служби та програми, які забезпечують освіту та отримання, розвиток і вдосконалення знань, досвіду та професійно-технічних або художніх навичок, тобто служби, які забезпечують освіту на різних рівнях (наприклад, дошкільна, початкова, середня шкільна освіта, професійні програми, програми тренінгів та набуття навичок, навчання на виробництві та продовження освіти), включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

e5851 Адміністративні системи освіти та навчання

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють доступність освітніх програм, наприклад системи, які реалізують застосування політики та стандартів, які визначають прийнятність громадянської або приватної освіти та спеціальних програм; місцеві, регіональні або національні управління освіти або інші керівні органи, які керують питаннями системи освіти, такими як шкільна програма, кількість учнів у класі, кількість шкіл в регіоні, оплата та субсидії, спеціальні програми та додаткові заняття.

e5852 Політика освіти та навчання

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють доступність освітніх програм, наприклад політика і стандарти, які визначають прийнятність громадянської або приватної освіти та спеціальних програм, а також встановлюють структуру місцевих, регіональних або національних управлінь освіти або інших керівних органів, які регулюють питання системи освіти, такі як шкільна програма, кількість учнів у класі, кількість шкіл в регіоні, оплата та субсидії, спеціальні програми та додаткові заняття.

e5858 Служби, адміністративні системи та політика освіти та навчання, інші уточнені

e5859 Служби, адміністративні системи та політика освіти та навчання, неуточнені

e590 Служби, адміністративні системи та політика праці і зайнятості

Служби, адміністративні системи та політика, призначені для пошуку підходящої роботи безробітним або людям, які хочуть змінити роботу, або надання підтримки індивіду м, які шукають просування по службі.

Виключено: економічні служби, системи та політика (e565)

e5900 Служби праці і зайнятості

Служби та програми на місцевому, регіональному, національному або державному законодавчих рівнях або з приватним фінансуванням, призначені для пошуку підходящої роботи безробітним або людям, які хочуть змінити роботу, або надання підтримки індивідам, які працюють, наприклад: служби зайнятості та перепідготовки, направлення на роботу, переведення або звільнення, професійно-технічного нагляду, забезпечення здоров'я та безпеки працівників, служби контролю умов праці (наприклад ергономічних умов, забезпечення людськими ресурсами, управління персоналом, послуг в сфері трудових відносин, послуг професійних асоціацій), включно з тими, хто забезпечує ці послуги.

e5901 Адміністративні системи праці і зайнятості

Адміністративний контроль і механізми моніторингу, які регулюють розподіл робочих місць і форми праці за винагороду, наприклад системи, які реалізують норми та стандарти створення робочих місць, безпеки на робочому місці, прийняття на роботу, конкурентоспроможності робочих місць, трудові стандарти і закони, у тому числі пов'язані з профспілками.

e5902 Політика праці і зайнятості

Законодавство, інструкції та стандарти, які регулюють розподіл робочих місць і форми праці за винагороду, наприклад норми та стандарти створення робочих місць, безпеки на робочому місці, прийняття на роботу, конкурентоспроможності робочих місць, трудові стандарти і закони, у тому числі пов'язані з профспілками.

e5908 Служби, адміністративні системи та політика праці і зайнятості, інші уточнені

e5909 Служби, адміністративні системи та політика праці і зайнятості, не уточнені

e595 Політичні структури, системи та політика

Структури, системи та політика, пов'язані з голосуванням, виборами та управлінням в державі, регіоні і спільноті, а також у міжнародних організаціях.

e5950 Політичні структури

Структури та діяльність місцевих, регіональних і національних урядів, міжнародних організацій і людей, обраних або призначених в ці структури, наприклад Організація Об'єднаних Націй, Європейський Союз, уряд, регіональна влада, місцеві органи, традиційні лідери.

e5951 Політичні системи

Структури і пов'язані з ними механізми, які організують політичну та економічну владу суспільства, такі як виконавча та законодавча гілки влади, конституційні або інші юридичні органи, які наділені повноваженнями, наприклад доктрина політичної організації, установи, структури виконавчої та законодавчої гілок влади, армія.

e5952 Політична організація

Законодавство та політика, які сформульовані та здійснюються через політичні системи, які регулюють політичне життя, наприклад політика управління виборчими кампаніями, реєстрації політичних партій і голосування, членства у міжнародних політичних організаціях; включно з угодами, політичним законодавством і інструкціями.

e5958 Політичні структури, системи та політика, інші уточнені

e5959 Політичні структури, системи та політика, не уточнені

e598 Служби, системи та політика, інші уточнені

e599 Служби, системи та політика, не уточнені

МКФ

Додатки

Додаток 1

Таксономічні та термінологічні питання

Класифікація МКФ організована за ієрархічною схемою з урахуванням наступних стандартних таксономічних принципів:

- Компоненти Функцій та Структур організму, Активності та Учасі, Факторів навколишнього середовища класифікуються незалежно. Отже, термін, що входить до складу одного компоненту не повторюється під іншим.
- У межах кожного компоненту категорії розташовані за схемою розгалуженого дерева (стовбур-гілки-листки), тобто категорії нижчого рівня мають ознаки, спільні з категоріями більш високого рівня, до яких вони входять.
- Категорії взаємовиключні, тобто немає двох категорій на тому самому рівні, які б мали ті самі спільні ознаки. Проте це не слід плутати із використанням більш ніж однієї категорії, яка класифікує функціонування певної особи. Така практика допустима і навіть заохочується, де це необхідно.

1. Терміни для категорій в МКФ

Однак, необхідно внести ясність і точність, щоб визначити різні поняття, що за відповідних умов можуть бути обраними для однозначного вираження кожного з основних понять. Це особливо важливо, оскільки МКФ, як письмова класифікація, буде перекладена багатьма мовами. Окрім загального розуміння понять, також важливо, щоб була досягнута домовленість щодо терміну, який найкращим чином відображає зміст у кожній мові. Так, може бути багато альтернатив, і рішення повинні прийматися на основі точності, прийнятності та загальної корисності. Є сподівання, що корисність МКФ буде співвідноситися з її чіткістю.

Терміни – це позначення певних понять в лінгвістичному вираженні, наприклад, у словах чи реченнях. Більшість термінів, через які виникають непорозуміння, вживаються в повсякденній усній та письмовій мові як загальнозрозумілі. Наприклад, терміни «порушення», «непрацездатність» (disability) та «інвалідність» (handicap) часто зустрічаються в повсякденному вжитку, хоча редакція МКУПЖІ 1980 року дала застереження щодо визначень, вказавши їхні точні значення. При перегляді процесу від терміну «інвалідність» відмовились та стали вживати термін «обмеження життєдіяльності» (“disability”) як «парасольковий» термін (umbrella term) для всіх трьох випадків – щодо організму, особи та суспільства. Однак, необхідно внести ясність і точність, щоб визначити різні поняття, що за відповідних умов можуть бути обраними для однозначного вираження кожного з основних понять. Це особливо важливо, оскільки МКФ, як письмова класифікація, буде перекладена багатьма мовами. Окрім загального розуміння понять, також важливо, щоб була досягнута домовленість щодо терміну, який найкращим чином відображає зміст у кожній мові. Так, може бути багато альтернатив, і рішення повинні прийматися на основі точності, прийнятності та загальної придатності. Є сподівання, що придатність МКФ буде співвідноситися з її чіткістю.

Приймаючи до уваги цю мету, наведемо деякі зауваження щодо термінів, застосовуваних в ICF:

Добробут – це загальний термін, що охоплює сукупність універсуму доменів життя людини, включаючи фізичні, розумові та соціальні аспекти, які формують те, що можна назвати «хорошим життям». Домени охорони здоров'я – це підмножина доменів, які складають сукупну сутність людського життя. Ці взаємозв'язки представлені на малюнку нижче.

Рис. 1 Універсум добробуту

Стан здоров'я та домени здоров'я: Стан здоров'я – це рівень функціонування в межах даних доменів здоров'я МКФ. Домени здоров'я позначають сфери життя, які інтерпретуються як поняття «здоров'я», а також ті, які відповідно до цілей системи охорони здоров'я можуть бути визначені як основна відповідальність системи охорони здоров'я. МКФ не диктує фіксовану межу між здоров'ям та доменами, що пов'язані з охороною здоров'я. Залежно від різниці, може існувати сіра зона концептуалізації здоров'я та пов'язаних зі здоров'ям елементів, які потім можуть бути відображені на МКФ-доменах.

Стан здоров'я, та домени, пов'язані зі здоров'ям: Домени, пов'язані з охороною здоров'я, – це ті області функціонування, які, хоча і мають вагоме відношення до стану здоров'я, є швидше за все, не головною відповідальністю системи охорони здоров'я, а скоріше інших систем, які сприяють загальному добробуту. В МКФ розглядаються тільки ті сфери добробуту, що стосуються здоров'я.

Стан здоров'я є «парасольковим» терміном для захворювання (гострого або хронічного), розладів, пошкоджень або травми. Стан здоров'я може також включати інші обставини, такі як вагітність, старіння, стрес, вроджена аномалія або генетична схильність. Стани здоров'я кодуються за допомогою МКХ-10.

Функціонування є «парасольковим» терміном для функцій організму, структур організму, активності та участі. Воно співвідноситься із позитивними аспектами взаємодії особистості (зі станом здоров'я) та контекстуальними факторами (фактори навколишнього середовища та особистісні фактори).

Обмеження життєдіяльності є «парасольковим» терміном для порушень, обмежень життєдіяльності та участі. Воно позначає негативні сторони взаємодії особистості (із станом здоров'я) та контекстуальними факторами (фактори навколишнього середовища та особистісні фактори).

Функції організму означає фізіологічні функції систем організму, включаючи психологічні функції. «Організм» стосується людського організму в цілому, і таким чином включає в себе мозок. Отже, розумові (або психологічні) функції підпорядковані функціям організму. Стандартом для цих функцій вважається статистична норма для людей.

Структури організму є структурними або анатомічними частинами тіла, такими як органи, кінцівки та їх компоненти, що класифікуються відповідно до систем тіла. Стандартом для цих структур є статистична норма для людей.

Порушення – це втрата або аномалія в структурі організму або фізіологічній функції (у тому числі Розумові функції). Аномалія тут використовується суворо для позначення значного відхилення від встановлених статистичних норм (тобто як відхилення від середнього загального в межах вимірюваного стандартними нормами), термін слід використовувати лише в цьому сенсі.

Активність – це виконання завдання або дії особою. Вона презентує перспективу індивідуального функціонування.

Обмеження діяльності¹⁸ – це труднощі, які може мати особа при здійсненні діяльності. Обмеження діяльності може варіюватися від незначного до серйозного відхилення в термінах якості чи кількості при здійсненні діяльності певним способом або в тій мірі, яка очікується від людей, які не мають відповідного стану здоров'я.

Участь – залучення людини до життєвої ситуації. Вона представляє суспільну перспективу функціонування.

Обмеження участі¹⁹ є проблемами, з якими людина може зіткнутися у життєвій ситуації. Наявність обмеження участі визначається шляхом порівняння участі особи в тому, що очікується від особи без обмежень у цій культурі або суспільстві.

Контекстуальними факторами є фактори, які разом складають повний контекст життя особистості, і, зокрема, фон, на підставі якого стан здоров'я класифікується у МКФ. Існує дві складові контекстуальних факторів: Фактори навколишнього середовища та Особистісні фактори.

¹⁸ «Обмеження життєдіяльності» або «обмеження активності» замінює термін «інвалідність», який використовується у версії МКУПЖІ 1980 року.

¹⁹ «Обмеження участі» замінює термін «інвалідність», який використовується у версії МКУПЖІ 1980 року.

Фактори навколишнього середовища становлять компонент МКФ та стосуються всіх аспектів зовнішнього світу, які формують контекст життя особи і як такі впливають на функціонування цієї особи. Фактори навколишнього середовища включають в себе фізичний світ та його особливості, людський фізичний світ, інших людей в різних відносинах і ролях, ставлення та цінності, соціальні системи та послуги, а також політику, правила та закони.

Особистісні фактори – це контекстуальні фактори, пов'язані з індивідом, такі як вік, стать, соціальний статус, життєвий досвід і т. д., які наразі не класифікуються в МКФ, але користувачі можуть включати їх у свої додатки класифікації.

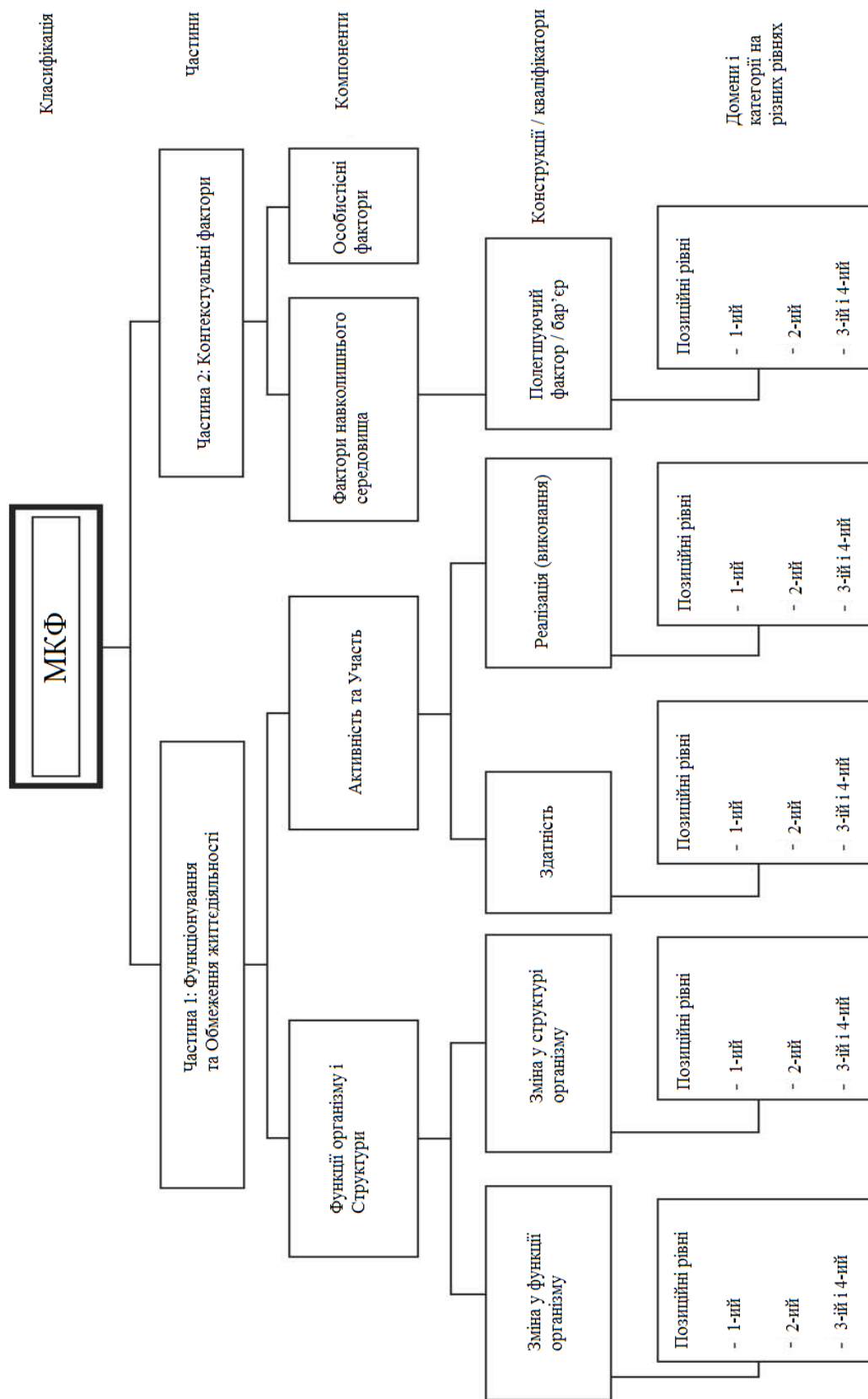
Полегшуючі фактори є факторами в оточенні людини, які через їх відсутність або присутність поліпшують функціонування та знижують обмеження життєдіяльності. До них відносяться такі аспекти, як доступне фізичне середовище, наявність відповідних допоміжних технологій та позитивне ставлення людей до обмеження життєдіяльності, а також служби, системи та політика, спрямовані на збільшення залучення всіх людей, які мають певний стан здоров'я в усі сфери життя. Відсутність фактора також може сприяти, наприклад, відсутності клейма (стигми) чи негативного ставлення. Полегшуючі фактори можуть запобігти порушенню чи обмеженню активності, стаючи обмеженням участі, оскільки фактична ефективність дії посилюється, незважаючи на проблему людини з потенціалом.

Бар'єри – фактори в оточенні людини, які через їх відсутність або присутність обмежують функціонування та створюють обмеження життєдіяльності. До них відносяться такі аспекти, як фізичне середовище, яке недоступне, відсутність відповідної допоміжної технології та негативне ставлення людей до обмеження життєдіяльності, а також служби, системи та політика, які або не існують, або які перешкоджають залученню всіх людей із певним станом здоров'я у всі сфери життя.

Здатність – це конструкція, яка вказує, як кваліфікатор, найвищий можливий рівень функціонування, який людина може досягти в домені в списку «Активність та участь» у певний момент часу. Здатність вимірюється в рівномірному або стандартному середовищі, і, таким чином, відображає налаштовану здатність особистості в навколишньому середовищі. Компонент «Фактори навколишнього середовища» може бути використаний для опису особливостей цього уніфікованого або стандартного середовища.

Виконання – це конструкція, яка описує, як кваліфікатор, чим особи займаються у їхньому нинішньому середовищі, і таким чином вносить аспект участі людини в життєвих ситуаціях. Поточне середовище також описується за допомогою компонента «Фактори навколишнього середовища».

Рис.2. Структура МКФ.

2. МКФ як класифікація

Щоб зрозуміти загальну класифікацію МКФ, важливо зрозуміти її структуру. Це відображено у визначеннях наступних термінів і показано на [Рис. 2](#).

Класифікація – це загальна структура та універсум МКФ. В ієрархії це найвищий термін.

Частини класифікації є кожною з двох основних підрозділів класифікації.

- Частина 1 охоплює Функціонування та обмеження життєдіяльності
- Частина 2 охоплює Контекстуальні фактори.

Компоненти є кожним з двох основних підрозділів частин.

Компоненти Частини 1:

- Функції та структури організму
- Активність та участь.

Компоненти Частини 2:

- Фактори навколишнього середовища
- Особистісні фактори (не класифіковані в МКФ).

Конструкції визначаються за допомогою кваліфікаторів із відповідними кодами.

Існує чотири конструкції для Частини 1, і одна – для Частини 2.

Для Частини 1, конструкціями є:

- зміни у функції організму
- зміни у структурі організму
- здатність
- виконання.

Для Частини 2 конструкцією є:

- полегшуючі фактори чи бар'єри у факторах навколишнього середовища.

Домени – це практичний, значущий набір відповідних фізіологічних функцій, анатомічних структур, дій, завдань або сфер життя. Домени складають різні розділи та блоки в межах кожного компонента.

Категорії – це класи та підкласи в межах домену компонента, тобто одиниці класифікації.

Рівні складають ієрархічний порядок надання показів щодо деталей категорій (наприклад, деталізація доменів і категорій). Перший рівень містить усі елементи другого рівня та інше.

3. Дефініції для категорій МКФ

Дефініція (визначення) – це твердження, що визначають основні атрибути (тобто якості, властивості або відносини) поняття, позначеного категорією. Дефініція визначає, яка річ або явище позначає цей термін, і в оперативному плані зазначає, як вона відрізняється від інших супутніх речей або явищ.

Під час побудови визначень категорій МКФ саме такий ідеал характеристики оперативних визначень мали на увазі, враховуючи включення та виключення.

- Визначення мають бути значущими та логічно узгодженими.
- Вони повинні однозначно ідентифікувати концепцію, передбачену категорією.
- Вони повинні пред'являти основні атрибути поняття – як навмисні (те, що поняття означає внутрішньо), так і екстенсiональні (яких об'єктів або явищ воно стосується).
- Вони повинні бути точні, однозначні та охоплювати повний зміст терміну.
- Вони повинні бути виражені в операційних умовах (наприклад, з точки зору тяжкості, тривалості, відносного значення і можливих асоціацій).
- Їм слід уникати циркулярності, тобто сам термін, або будь-який синонім для нього, не повинен з'являтися у визначенні, а також не слід включати термін, визначений іншим, використовуючи перший термін у своєму визначенні.
- У відповідних випадках вони повинні посилатися на можливі етіологічні чи інтерактивні фактори.
- Вони повинні відповідати атрибутам вищих рейтингових термінів (наприклад, третій термін повинен включити загальні характеристики категорії другого рівня, до якої він належить).
- Вони повинні відповідати атрибутам підрядних термінів (наприклад, атрибути терміну другого рівня не можуть суперечити тим, що належать до нього).
- Вони не повинні бути образними або метафоричними, але оперативними.
- Вони повинні формулювати емпіричні висловлювання, які можна спостерігати, перевіряти або припустити непрямыми засобами.
- Вони повинні бути виражені в нейтральному відношенні, наскільки це можливо, без надмірної негативної конотації.
- Вони повинні бути короткими та, якщо це можливо, слід уникати технічних умов (за винятком деяких умов Функцій та Структур організму).
- У них повинні бути включення, які містять синоніми та приклади, в яких враховуються культурні варіації та відмінності протягом життя.
- Вони повинні мати виключення, щоб застерегти користувачів про можливість плутанини з пов'язаними термінами.

4. Зауваження щодо термінології

В основі термінології будь-якої класифікації лежить фундаментальна відмінність між класифікованими явищами та структурою самої класифікації. Важливо загалом відрізнити світ та терміни, застосовувані нами для класифікації цього світу. Наприклад, терміни «вимір» чи «домен» можна точно визначити стосовно світу, а визначення термінів «компонент» та «категорія» стосується лише класифікації.

У той же час між цими термінами є відповідність (тобто відповідна функція), а також можливо, що широке коло користувачів можуть використовувати ці терміни взаємозамінно. Для більш вузькоспеціалізованих вимог, наприклад, для побудови бази даних та моделювання досліджень, важливо, щоб користувачі окремо та чітко окресленою термінологією визначали елементи концептуальної моделі та структури класифікації. Проте вважається, що точність та ясність, яку забезпечує такий підхід, не є виправдовує ціни, сплаченої за рівнем абстракції, і це може послабити корисність МКФ, а головне – обмежити коло потенційних користувачів цієї класифікації.

Додаток 2

Правила кодування МКФ

МКФ призначена для кодування різних станів здоров'я та станів, пов'язаних зі здоров'ям²⁶. Перш ніж вивчати правила та правила кодування, радимо чітко ознайомитись із вступом в МКФ. Крім того, наполегливо рекомендується, щоб користувачі отримували навчання щодо використання класифікації через ВООЗ та її мережу центрів співпраці.

Нижче наведені ознаки класифікації, які мають відношення до її використання.

1. Організація та структура

Частини Класифікації

МКФ складається з двох частин.

Частина 1 складається з наступних компонентів:

- Функції та Структури організму
- Активність та Участь.

Частина 2 складається з наступних компонентів:

- Фактори навколишнього середовища
- Особистісні фактори (наразі не класифіковані в МКФ).

Ці компоненти позначаються префіксами в кожному коді:

- *b* для Функцій організму
- *s* для Структур організму
- *d* для Активності та Участі
- *e* для Факторів навколишнього середовища.

Префікс *d* позначає домени в межах компоненту «Активність та Участь». На власний розсуд, префікс *d* може бути замінений на *a* або *y*, щоб позначити відповідно активність та участь.

²⁶ Сама хвороба не повинна кодуватися. Це можна зробити, використовуючи Міжнародну статистичну класифікацію хвороб та проблем, пов'язаних зі здоров'ям, Десятий перегляд (МКХ-10), який є класифікацією, призначеною для забезпечення систематичного обліку, аналізу, інтерпретації та порівняння даних про смертність та захворюваність на діагностиці захворювань та інші проблем зі здоров'ям. Користувачам МКФ рекомендується використовувати цю класифікацію разом з МКХ-10 (див. стор. 4 вступу щодо перехрещення між класифікаціями)

За літерами *b*, *s*, *d* та *e* слідує цифровий код, який починається з номера розділу (одна цифра), а потім другий рівень (дві цифри), а третій та четвертий рівні²⁷ (по одній цифрі кожен). Наприклад, у класифікації функцій організму є такі коди:

b2	Сенсорні функції та біль	(елемент першого рівня)
b210	Функції зору	(елемент другого рівня)
b 2102	Якість зору	(елемент третього рівня)
b 21022	Контрастна чутливість	(елемент четвертого рівня)

Залежно від потреб користувача, на кожному рівні можна використовувати будь-яку кількість застосовних кодів. Для опису ситуації індивідуума на кожному рівні може застосовуватись більше одного коду. Вони можуть бути незалежними або взаємопов'язаними.

У МКФ стан здоров'я людини може бути позначений масивом кодів по всіх доменах компонентів класифікації. Максимальна кількість кодів, доступних для кожної програми, становить 34 на рівні розділу (8 функцій організму, 8 структур організму, 9 кодів виконання та 9 кодів здатності), а 362 – на другому рівні. На третьому та четвертому рівнях існує до 1424 кодів, які разом складають повну версію класифікації. У реальних додатках МКФ набір кодів від 3 до 18 може бути відповідним для опису випадку з дворівневою (тризначною) точністю. Загалом, більш детальна версія на чотирьох рівнях призначена для спеціалізованих послуг (наприклад, результатів реабілітації, геріатрії або розумового здоров'я), тоді як дворівнева класифікація може використовуватися для опитування та оцінки результатів здоров'я.

Домені слід кодувати як застосовні до певного моменту (наприклад, як опис моментального знімка зустрічі), що є положенням за умовчанням. Використання з часом, однак, також можливо для опису траєкторії з часом або процесу. Тоді користувачі повинні визначити стиль кодування та часові рамки, які вони використовують.

Розділи

Кожен компонент класифікації організований у заголовки розділів і доменів, під якими знаходяться загальні категорії або окремі елементи. Наприклад, у класифікації Функцій Організму, Розділ 1 стосується всіх розумових функцій.

Блоки

Розділи часто підрозділяються на «блоки» категорій. Наприклад, у Розділі 3 класифікації Активності та Учасності (Комунікація) існує три блоки: Передача повідомлень – отримання повідомлень (d310-d329), Спілкування – продукування повідомлень (d330-d349), і Розмова та спілкування з використанням засобів зв'язку і технік спілкування (d350-d369). Блоки надаються як зручність для користувача і, суворо кажучи, не є частиною структури класифікації та зазвичай не будуть використовуватися для кодування.

Категорії

²⁷ Елементи четвертого рівня містять лише класифікації Функцій організму та Структур організму.

У межах кожного розділу існують окремі категорії дво-, три- та чотирирівневі, кожна з яких містить коротке визначення та включення і виключення, щоб підібрати відповідний код.

Дефініції (визначення)

МКФ дає оперативні визначення категорій здоров'я та категорій, що є взаємопов'язаними зі здоров'ям, на відміну від визначення на рівні «просторіччя» або дефініцій непрофесіоналів. Ці дефініції визначають основні атрибути кожного домену (наприклад, якості, властивості та відносини) та містять інформацію про те, що включено та виключено в кожній категорії. Дефініції також містять найчастіше використовувані точки прив'язки для оцінки, для застосування в оглядах та опитуванні, або, альтернативно, для результатів інструментів оцінки, що кодуються у термінах МКФ. Наприклад, функції гостроти зору визначаються з точки зору монокулярної та біокулярної гостроти на близькій та дальній відстанях, так що тяжкість гостроти зору може бути закодована як «відсутність», «слабка», «середня», «тяжка» або «повна» складності.

Умови включення

Умови включення перелічені після визначення багатьох категорій. Вони надаються в якості керівництва до змісту категорії, і вони не мають на увазі вичерпності. У випадку елементів другого рівня включення охоплює всі вбудовані елементи третього рівня.

Умови виключення

Умови виключення передбачаються там, де, через схожість з іншим терміном, застосування може виявитися складним. Наприклад, можна вважати, що категорія «Особиста гігієна» включає категорію «Догляд за частинами тіла». Щоб їх відрізнити, «Особиста гігієна» виключена з категорії d520 «Догляд за частинами тіла» і закодована на d530.

Інші уточнені

Наприкінці кожного вбудованого набору елементів третього чи четвертого рівня і в кінці кожного розділу – «інші уточнені» категорії (унікально ідентифіковані за кінцевим кодом №8). Вони дозволяють кодувати аспекти функціонування, які не входять до жодної з інших конкретних категорій. Коли використовується «інше уточнене», користувач повинен вказати новий елемент у додатковому списку.

Не уточнені

Останні категорії в межах кожного вбудованого набору елементів третього або четвертого рівня та наприкінці кожного розділу є категоріями «невизначеними», що дозволяють кодувати функції, які входять до групи, але для яких недоступна інформація присвоєння більш конкретної категорії. Цей код має те ж значення, що й термін другого або третього рівня безпосередньо вище, без будь-якої додаткової інформації (для блоків, «інші уточнені» та «не уточнені» категорії об'єднуються в єдиний елемент, але завжди ідентифікуються за кінцевим кодом № 9).

Кваліфікатори

Коди МКФ вимагають використання одного або декількох кваліфікаторів, які позначають, наприклад, величину рівня здоров'я чи ступеня тяжкості проблеми. Кваліфікатори кодуються як один, два або більше чисел після крапки. Використання будь-якого коду повинно супроводжуватися принаймні одним кваліфікатором. Без кваліфікаційних кодів немає внутрішнього значення (за умовчанням, ВООЗ інтерпретує неповні коди, що означає відсутність проблеми – xxx.00).

Перший кваліфікатор для Функцій та Структур організму, кваліфікатори виконання та здатності для Активності та Участі, а перший кваліфікатор для Факторів навколишнього середовища описує масштаби проблем у відповідному компоненті.

Всі компоненти визначаються кількісно з використанням однієї загальної шкали. Проблема може означати порушення, обмеження або бар'єри залежно від конструкції. Відповідні кваліфікаційні слова, як показано у дужках нижче, повинні бути вибрані відповідно до конкретного домену класифікації (де xxx позначає номер домену другого рівня):

xxx.0	Відсутня проблема	(немає, відсутня, незначна)	0-4%
xxx.1	Слабка проблема	(легка, незначна,...)	5-24%
xxx.2	Помірна проблема	(середня, значна,...)	25-49%
xxx.3	Тяжка проблема	(значна, інтенсивна,...)	50-95%
xxx.4	Всебічна проблема	(тяжка, абсолютна, тотальна)	96-100%
xxx.8	не визначено		
xxx.9	не застосовується		

Широкі діапазони відсотків надаються для тих випадків, коли доступні калібровані інструменти оцінки або інші стандарти для кількісного визначення порушення, обмеження здатності, проблеми виконання або бар'єру навколишнього середовища / полегшуючого фактору. Наприклад, коли кодується «немає проблеми» або «абсолютна проблема», це може мати похибку до 5%. «Помірна проблема» визначається до половини шкали загальної складності. Відсотки повинні бути відкалібровані в різних доменах з урахуванням стандартів населення, як процентилі. Для того, щоб цей кількісний показник використовувався універсально, процедури оцінки повинні бути розроблені шляхом дослідження.

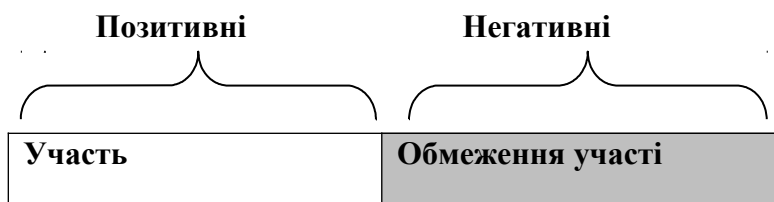
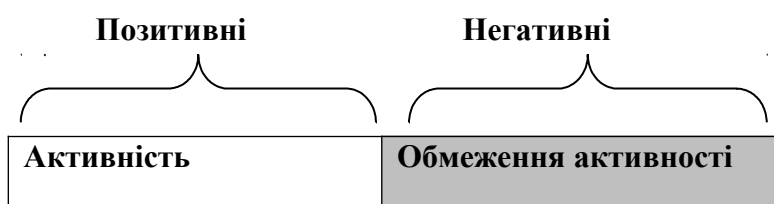
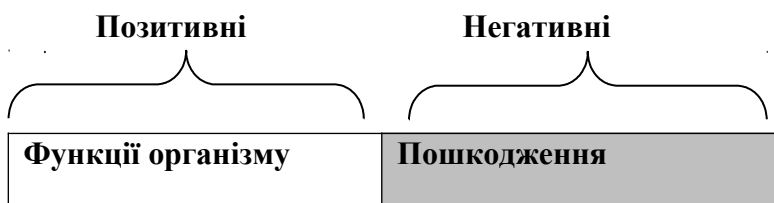
У випадку з компонентом Фактори навколишнього середовища цей перший кваліфікатор також може використовуватися для позначення ступеня позитивних аспектів навколишнього середовища або полегшуючих факторів. Для позначення полегшуючих факторів можна використовувати таку саму шкалу 0–4, але крапку замінити знаком «плюс»: наприклад, e110 + 2. Коефіцієнти навколишнього середовища можуть бути закодовані як (i) по відношенню до кожного компонента; або (ii) без зв'язку з кожним компонентом (див. Підрозділ 3 нижче). Перший стиль є кращим, оскільки він більш чітко визначає вплив і атрибуцію.

Додаткові кваліфікатори

Для різних користувачів може бути доречним і корисним додати інші види інформації до кодування кожного елемента. Існує безліч додаткових кваліфікаторів, які можуть бути корисними, як це вже було зазначено.

Кодування позитивних аспектів

На власний розсуд користувач може розробляти масштаб кодування, щоб відобразити позитивні аспекти функціонування:

2. Загальні правила кодування

Запропоновані наступні правила для точного пошуку інформації для різних видів використання класифікації.

Вибір масиву кодів для формування профілю особи

МКФ класифікує стан здоров'я і стани, пов'язані зі здоров'ям, і тому вимагає присвоєння серії кодів, які найкраще описують профіль функціонування людини. МКФ не є «класифікацією подій», як МКХ-10, в якій певний стан здоров'я класифікується за допомогою єдиного коду. Оскільки функціонування людини може впливати на організм, на індивідуальному та соціальному рівнях, користувач завжди повинен враховувати всі компоненти класифікації, а саме Функції та Структури Організму, Активність та Участь, а також Фактори навколишнього середовища. Незважаючи на те, що неможливо очікувати, що всі можливі коди будуть використовуватися для кожної зустрічі, залежно від налаштування зустрічі, користувачі вибирають найважливіші коди для своєї мети, щоб описати певний стан здоров'я.

Код відповідної інформації

Кодована інформація завжди в контексті відповідає стану здоров'я. Хоча використання кодів не вимагає відстежування зв'язків між станом здоров'я та аспектами функціонування та обмеження життєдіяльності, які кодуються, МКФ є класифікацією здоров'я, і відповідно має відображати певний стан здоров'я. Тому не кодується інформація про можливість людини виконувати чи не виконувати якісь роботи, не пов'язані з проблемами функціонування внаслідок стану здоров'я. Наприклад, якщо людина не бажає починати нові відносини зі своїми сусідами з інших причин, ніж стан здоров'я, то не варто використовувати категорію d7200, яка включає в себе дії формування відносин. І навпаки, якщо рішення людини пов'язано зі станом здоров'я (наприклад, депресією), то застосовується цей код.

Інформація, яка відображає відчуття причетності або задоволеності людини рівнем функціонування, наразі не кодується в МКФ. Подальші дослідження можуть забезпечити додаткові кваліфікатори, які дозволять кодувати цю інформацію.

Кодуються лише ті аспекти функціонування людини, що мають відношення до заздалегідь визначеного терміну. Також не реєструються функції, які стосуються попередньої оцінки і не мають відношення до поточної оцінки.

Код явної інформації

При присвоєнні кодів користувач не повинен робити висновок про взаємозв'язок між порушеннями функцій організму або структури, обмеження активності або обмеження участі. Наприклад, якщо особа має обмеження у функціонуванні щодо рухів у найближчому довкіллі, невиправдано припускати наявність у цієї особи уражень функцій руху. Так само, з того факту, що в особі обмежена здатність рухатися, не можна робити висновків, що вона має проблеми із активністю в рухах. Користувач повинен отримати явну інформацію про Функції організму та Структури організму, а також окремо про Активність та Участь (у деяких випадках, розумові функції, наприклад, є висновком з інших спостережень, оскільки Функція організму не розглядається безпосередньо).

Код конкретної інформації

Здоров'я і стани, пов'язані зі здоров'ям, необхідно реєструвати якомога конкретніше, шляхом призначення найбільш підходящої категорії МКФ. Наприклад, найбільш підходящий код для людини із нічною сліпотою – b21020 «Світлочутливість». Однак, якщо з якоїсь причини цей рівень деталізації не може бути застосований, замість нього може бути використаний відповідний «споріднений» код у ієрархії (у цьому випадку – b2102 «Якість зору», b210 «Функцій зору» або b2 – «Сенсорні функції та біль»).

Для швидкої і зручної ідентифікації відповідного коду нагально рекомендується використовувати Браузер МКФ²⁸, який надає функцію пошукової системи з електронним вказівником повної версії класифікації. Альтернативно може використовуватись алфавітний покажчик.

²⁸ Браузер МКФ на різних мовах можна завантажити з веб-сайту МКФ: <http://www.who.int/classifications/icf>

3. Конвенції кодування компоненту Факторів навколишнього середовища

Для кодування факторів навколишнього середовища відкриті для використання три конвенції кодування:

Конвенція 1

Фактори навколишнього середовища кодуються поодиноці, не підключаючи ці коди до Функцій організму, Структур організму або Активності та Учасі.

Функції організму	_____
Структури організму	_____
Активність та Учасі	_____
Навколишнє середовище	_____

Конвенція 2

Фактори навколишнього середовища кодуються для кожного компоненту.

Функції організму	_____	Е код	_____
Структури організму	_____	Е код	_____
Активність та Учасі	_____	Е код	_____

Конвенція 3

Фактори навколишнього середовища кодуються кваліфікаторами здатності та виконання у компоненті «Активність та Учасі» для кожного елемента.

Кваліфікатор виконання	_____	Е код	_____
Кваліфікатор здатності	_____	Е код	_____

4. Спеціальні правила кодування компоненту

4.1. Кодування функцій організму

Дефініції (визначення)

Функції організму – це фізіологічні функції систем організму (включаючи психологічні функції). *Порушення* – проблеми в функції або структурі організму як значні відхилення або втрати.

Використання кваліфікатора для функцій організму

Функції організму кодуються одним кваліфікатором, який вказує на ступінь або величину порушення. Наявність порушення можна визначити як втрату або відсутність, скорочення, додаток чи надлишок, або ж відхилення.

Порушення людини з геміпарезом можна описати за допомогою коду b7302 Сила м'язів однієї сторони тіла:

Обсяг порушення (перший кваліфікатор)

↓
b7302. __

Після того як пошкодження виявлене, його можна масштабувати за ступенем тяжкості, використовуючи загальний кваліфікатор. Наприклад:

b7302.1	СЛАБКІ порушення сили м'язів однієї сторони тіла	(5-24%)
b7302.2	ПОМІРНІ порушення функції м'язів однієї сторони тіла	(25-49%)
b7302.3	ТЯЖКІ порушення функції м'язів однієї сторони тіла	(50-95%)
b7302.4	ПОВНІ порушення функції м'язів однієї сторони тіла	(96-100%)

Відсутність порушення (відносно попередньо визначеного порогового рівня) позначається значенням «0» для загальної кваліфікаційної категорії. Наприклад:

b 7302.0 ВІДСУТНІ порушення сили м'язів однієї сторони тіла

Якщо не вистачає інформації для визначення тяжкості порушення, слід використати значення «8». Наприклад, якщо в медичних записах особи вказується, що людина страждає на м'язову слабкість правої сторони тіла, не даючи додаткових відомостей, то може застосовуватися наступний код:

b 7302.8 Порушення сили м'язів однієї сторони тіла, не уточнене.

Тут можуть бути ситуації, коли певні коди непридатні до застосування. Наприклад, код b650 Функції менструації не застосовується для жінок до або після певного віку (до появи менструації або після менопаузи). Для цих випадків призначено значення «9»:

b 650.9 Функції менструації, не застосовуються

Структурні кореляти функцій організму

Класифікації Функцій Організму та Структур організму розробляються паралельно. Коли використовується код Функцій організму, користувач повинен перевірити, чи застосовний відповідний код Структур організму. Наприклад, Функції організму включають в себе основні людські чуття, такі як b210-b229 «Зір та функції, що до нього відносяться», та їх структурні кореляти відображаються між s210 і s230 як «Око та структури, що з ним межують».

Взаємозв'язок між порушеннями

Порушення може спричинити інші порушення; наприклад, сила м'язів може погіршити функції руху, функції серця можуть бути пов'язані з дихальними функціями, сприйняття можуть бути пов'язані з функціями мислення.

Виявлення порушень функцій організму

Для тих порушень, які не завжди можна спостерігати безпосередньо (наприклад, розумові функції), користувач може оцінити порушення спостереженням за поведінкою. Наприклад, в клінічній картині пам'ять може бути оцінена за допомогою стандартизованих

тестів і, хоча неможливо фактично «спостерігати» функцію мозку, результати цих тестів можуть давати підстави припустити порушення розумових функцій пам'яті.

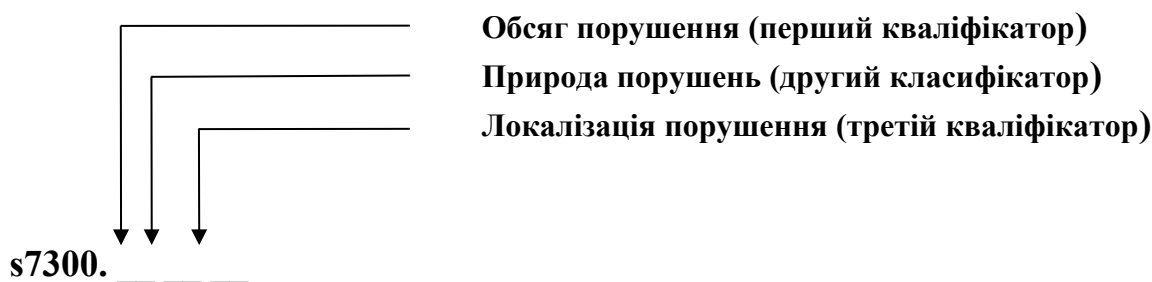
4.2 Кодування структур організму

Дефініції (Визначення)

Структури організму являють собою анатомічні частини тіла, такі як органи, кінцівки та їх компоненти. Порушення – проблеми у функції або структурі організму такі, як значні відхилення або втрати.

Використання кваліфікаторів для кодування структур організму

Структури організму кодуються трьома кваліфікаторами. Перший кваліфікатор описує ступінь або величину порушення, другий кваліфікатор використовується для позначення характеру зміни, а третій кваліфікатор позначає локалізація порушення.

Описові схеми для трьох кваліфікаторів наведені в Таблиці 1.

Таблиця 1. Масштабування кваліфікаторів для структур організму

Перший кваліфікатор Обсяг порушення	Другий кваліфікатор Природа порушення	Третій кваліфікатор (запропонований) Локалізація порушення
0 НЕМАЄ порушення	0 немає змін у структурі	0 більш, ніж одне місце
1 СЛАБКЕ порушення	1 повна відсутність	1 справа
2 ПОМІРНЕ порушення	2 часткова відсутність	2 зліва
3 ТЯЖКЕ порушення	3 додаткова частина	3 з обох сторін
4 ПОВНЕ порушення	4 аберрантні відхилення	4 спереду
8 не визначене	5 розрив	5 ззаду
9 не застосовується	6 зміна положення структури	6 проксимально
	7 якісні зміни у структурі, включаючи накопичення рідини	7 дистально
	8 не вказано	8 не визначене
	9 не застосовується	9 не застосовується

4.3 Кодування компонентів Активності та Учасі

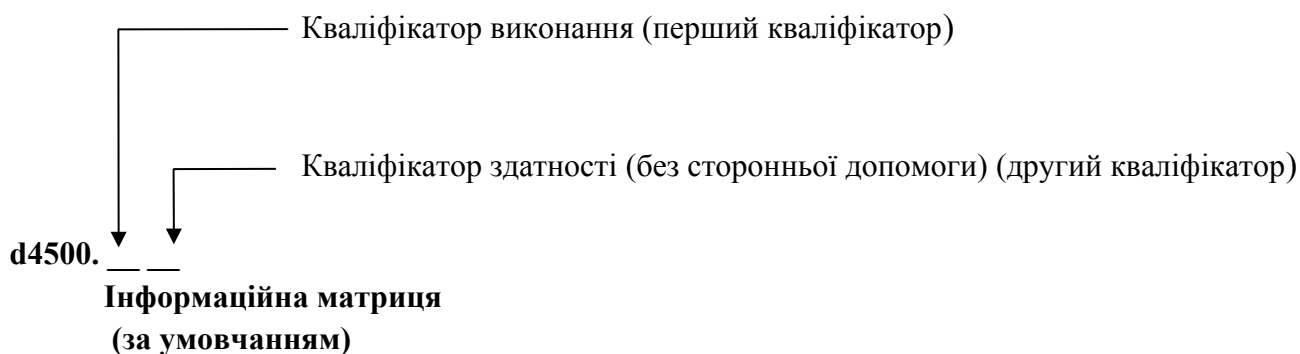
Дефініції (визначення)

Активність – це виконання завдання або дії особою. *Участь* означає залучення до життєвої ситуації. *Обмеження активності* – це труднощі, які може мати особа при здійсненні діяльності. *Обмеження участі* – це проблеми, з якими людина може зіткнутися у життєвих ситуаціях.

Класифікація Активності та Учасі є єдиним списком доменів.

Використання кваліфікаторів здатності та виконання

Активність та Участь кодується двома кваліфікаторами: кваліфікатором виконання, який займає позицію першої цифри після крапки, та кваліфікатором здатності, який займає позицію другої цифри після крапки. Код, який ідентифікує категорію у списку Активність та Участь, і два кваліфікатори формують загальну інформаційну матрицю.

Кваліфікатор виконання описує те, що робить людина у своєму поточному середовищі. Оскільки поточне середовище створює соціальний контекст, виконання, записане цим кваліфікатором, також може розумітись як «залучення до життєвої ситуації» або «живий досвід» людей у контексті свого реального життя. Цей контекст включає фактори навколишнього середовища, тобто всі фізичні, соціальні аспекти та взаємовідносини із людьми. Ці особливості поточного середовища можуть бути закодовані, використовуючи класифікацію Факторів навколишнього середовища.

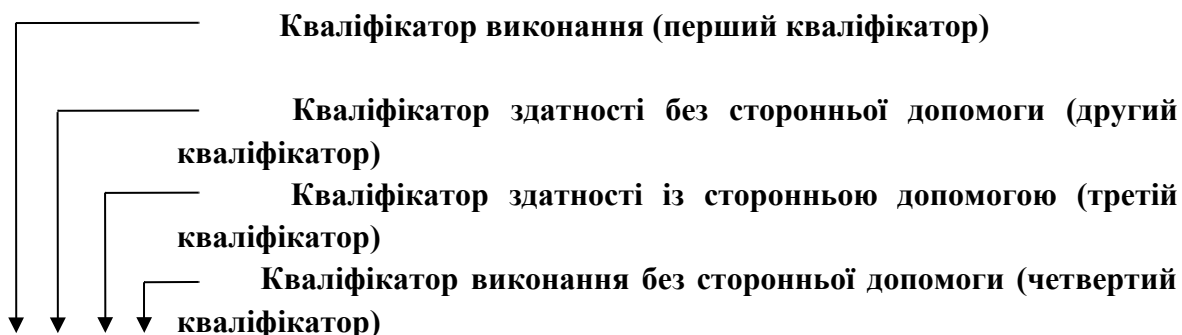
Кваліфікатор здатності описує здатність особи виконувати завдання чи дію. Ця конструкція має на меті вказати найвищий можливий рівень функціонування, який людина може досягти в певному домені у певний момент. Щоб оцінити повну здатність особистості, потрібно мати «стандартизоване» середовище, щоб нейтралізувати відмінності впливу різних середовищ на здатність людини. Це стандартне середовище може бути: (а) фактичне середовище, яке зазвичай використовується для оцінки здатності в умовах тестування; (б) у випадках, коли це неможливо, передбачуване середовище, яке, як видається, може мати такий самий вплив. Це середовище можна назвати «уніфікованим» або «стандартизованим» середовищем. Таким чином, конструкція здатності відображає обґрунтовану здатність особистості в умовах навколишнього середовища. Це коригування повинне бути однаковим для всіх людей у всіх країнах, щоб забезпечити можливість міжнародного порівняння. Точніше, характеристики уніфікованого або стандартизованого середовища можуть бути закодовані за допомогою компонента Фактори навколишнього середовища. Розрив між здатністю та виконанням відображає різницю між впливом існуючих та рівноцінних середовищ і, таким чином, є корисним посібником можливої модифікації навколишнього середовища для покращення виконання тієї чи іншої людини.

Як правило, кваліфікатор здатності без сторонньої допомоги використовується для опису справжньої здатності особи, яка не посилюється за допомогою допоміжного пристрою

або особистої допомоги. Оскільки кваліфікатор виконання відповідає поточному середовищу індивіда, можна безпосередньо спостерігати наявність допоміжних пристроїв або особистої допомоги, або бар'єрів. Характер полегшуючого фактора чи бар'єру можна описати, використовуючи класифікацію Факторів навколишнього середовища.

Необов'язкові кваліфікатори

Третій та четвертий (необов'язкові) кваліфікатори надають користувачам можливість кодування здатності з допомогою та виконання без сторонньої допомоги.

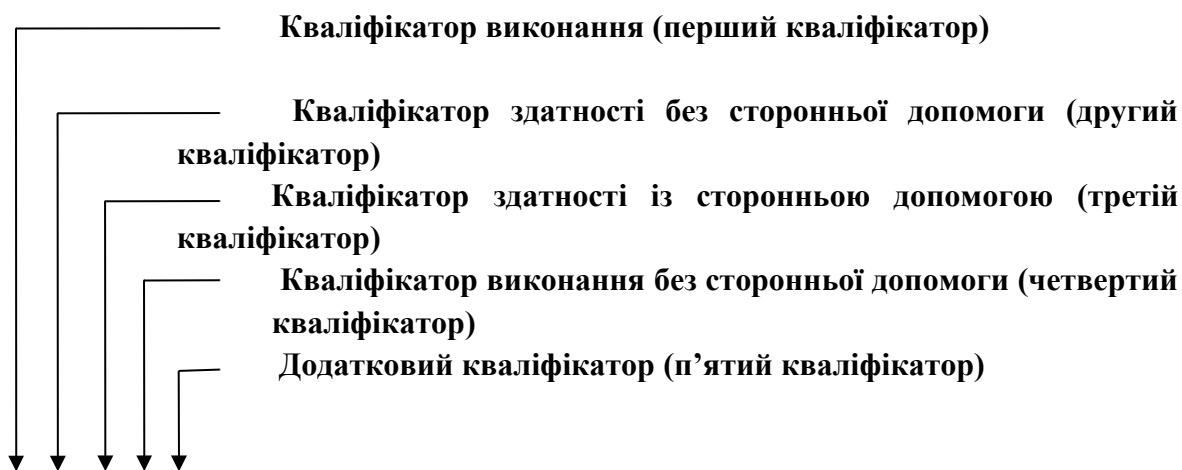

d4500. _____

**Інформаційна
Матриця** **Необов'язкова**
(за умовчанням)

Додаткові кваліфікатори

Позиція п'ятої цифри зарезервована для кваліфікаторів, які можуть бути розроблені в майбутньому, такі як кваліфікація для залучення або суб'єктивне задоволення.

d4500. _____

**Інформаційна
Матриця** **Необов'язкова** **Додаткова**
(за умовчанням) (у розробці)

Обидва кваліфікатори здатності та виконання також можуть застосовуватись незалежно від використання допоміжних пристроїв чи допомоги сторонніх осіб, і відповідно до наступної шкали (де xxx – позиції домену другого рівня):

xxx.0 НЕМАЄ труднощів

xxx.1 СЛАБКІ труднощі
xxx.2 ПОМІРНІ труднощі
xxx.3 ТЯЖКІ труднощі
xxx.4 ПОВНІ труднощі
xxx.8 не визначено
xxx.9 не застосовується

Випадки використання кваліфікатора виконання та кваліфікатор здатності

Будь-який кваліфікатор може бути використаний для кожної з перерахованих категорій. Але інформація, передана в кожному конкретному випадку, відрізняється. Коли використовуються обидва кваліфікатори, результат – це сукупність двох конструкцій, тобто:

d4500.2 1 —→ d4500.2 _
d4500._ 1

Якщо використовується лише один кваліфікатор, то невикористаний простір не повинен заповнюватися .8 або .9, а має залишатися незаповненим, оскільки .8 і .9 є дійсними значеннями оцінки і використовуються для відповідного кваліфікатора.

Приклади застосування двох кваліфікаторів

d4500 Прогулянки на короткі відстані

Для *кваліфікатора виконання* цей домен відноситься до ходьби пішки у поточному середовищі людини, наприклад, на різних поверхнях і в умовах з використанням тростини, ходунків або інших допоміжних пристроїв на відстані до 1 км. Наприклад, виконання для людини, яка втратила ногу в результаті нещасного випадку на виробництві і з тих пір користується тростиною, і стикається з помірними труднощами при прогулянках в сусідніх районах, де дуже круті та надто слизькі поверхні, може бути закодована наступним чином:

d4500.3 _ помірне обмеження у виконанні для прогулянки на короткі відстані

Для *кваліфікатора здатності* цей домен відноситься до здатності особи обходитися без сторонньої допомоги. Щоб нейтралізувати різний вплив різних середовищ, спроможність необхідно оцінювати в «стандартизованому» середовищі. Це стандартизоване середовище може бути: (а) фактичне середовище, яке зазвичай використовується для оцінки здатності в умовах тестування; або (б) у випадках, коли це неможливо, передбачуване середовище, яке, як видається, матиме однорідний вплив. Наприклад, реальна здатність вищезгаданої людини пройти без тростини в стандартному середовищі (наприклад, з плоскими і не ковзкими поверхнями) буде дуже обмеженою. Отже, здатність людини може бути закодована наступним чином:

d4500._ 3 тяжке обмеження здатності прогулянок на короткі відстані

Користувачі, які бажають вказати поточне або стандартизоване середовище під час використання кваліфікаторів здатності та виконання, повинні використовувати класифікацію Факторів навколишнього середовища (див. Конвенцію кодів 3 для Факторів навколишнього середовища в Підрозділі 3 вище).

4.4 Кодування Факторів навколишнього середовища

Дефініції (Визначення)

Фактори навколишнього середовища описують фізичне, соціальне середовище та взаємовідносини між людьми, в якому люди живуть і проводять своє життя.

Використання Факторів навколишнього середовища

Фактори навколишнього середовища є компонентою Частини 2 (Контекстуальні фактори) класифікації. Фактори навколишнього середовища повинні розглядатися для кожного компонента функціонування та кодуватися відповідно до однієї з трьох умов, описаних у Підрозділі 3 вище.

Фактори навколишнього середовища повинні кодуватися з урахуванням точки зору того, хто описує ситуацію. Наприклад, краї бордюрів без фігурного мощення можуть кодуватися як полегшуючий фактор для користувача інвалідного візка, але як бар'єр для сліпої людини.

Кваліфікатор вказує, наскільки фактор є полегшуючим фактором чи бар'єром. Є кілька причин, чому фактор навколишнього середовища може бути полегшуючим фактором або бар'єром, і в якій мірі. Для полегшуючих факторів особа, яка виконує кодування має враховувати такі питання, як доступність ресурсу, а також надійний або змінний доступ, хороша або низька якість тощо. У випадку бар'єрів може бути важливим, як часто цей фактор створює перешкоду людині, незалежно від того, чи є ця перешкода великою або малою, можна її уникнути чи ні. Слід також мати на увазі, що певні фактори навколишнього середовища можуть створювати бар'єр вже за фактом свого існування (наприклад, негативне ставлення до людей з обмеженням життєдіяльності) або через відсутність (наприклад, недоступність необхідної послуги). Вплив факторів навколишнього середовища на життя людей із певним станом здоров'я різноманітний і складний, і є сподівання, що майбутні дослідження дадуть змогу краще зрозуміти ці взаємодії та, можливо, продемонструють корисність другого кваліфікатора для цих факторів.

У деяких випадках різноманітний набір факторів навколишнього середовища підсумовується узагальнюваним терміном, наприклад, бідність, розвиток, сільське або міське середовище, або соціальний капітал. Цих узагальнених термінів недостатньо для класифікації. В основному особа, яка здійснює кодування, має виділити складові фактори та кодувати їх. Знову ж таки, необхідні подальші дослідження, щоб визначити, чи існують чіткі та послідовні набори факторів навколишнього середовища, що складають відповідні окремі узагальнені умови.

Перший кваліфікатор

Нижче наведено негативний та позитивний масштаб, який вказує на ступінь впливу факторів навколишнього середовища у якості бар'єру чи полегшуючого фактора. Використання крапки означає бар'єр, тоді як використання знака «+» означає полегшуючий фактор, як зазначено нижче:

xxx.0 НЕМАЄ бар'єру	xxx+0 НЕМАЄ полегшуючого фактору
xxx.1 СЛАБКИЙ бар'єр	xxx+1 СЛАБКИЙ полегшуючий фактор
xxx.2 ПОМІРНИЙ бар'єр	xxx+2 ПОМІРНИЙ полегшуючий фактор
xxx.3 ТЯЖКИЙ бар'єр	xxx+3 ІСТОТНИЙ полегшуючий фактор
xxx.4 АБСОЛЮТНИЙ бар'єр	xxx+4 АБСОЛЮТНИЙ полегшуючий фактор
xxx.8 бар'єр не визначено	xxx+8 полегшуючий фактор, не визначено
xxx.9 не застосовується	xxx.9 полегшуючий фактор, не застосовується

Додаток 3

Можливе використання переліку Активності та Учасі

Компонент Активність та Участь – це нейтральний перелік доменів, що вказують на різні дії та сфери життя. Кожен домен містить категорії на різних рівнях, упорядковані від загального до детального (наприклад, домен Розділу 4 Мобільність, містить такі категорії, як d450 Прогулянки, а нижче – більш конкретний пункт, d4500 Прогулянки на короткі відстані.) Перелік доменів активності та участі охоплює весь спектр функціонування, який можна кодувати як на індивідуальному, так і на соціальному рівнях.

Як зазначено у Вступі, цей перелік можна використовувати різними способами для визначення конкретних понять «Активність» та «Участь», які визначаються в МКФ наступним чином:

У контексті здоров'я:

Активність – це виконання завдання або дії особою.

Участь – залучення до життєвих ситуацій.

Існує чотири альтернативних варіанти структуризації взаємозв'язку між активністю (а) та участю (у) з точки зору переліку доменів:

(1) Окремі набори доменів активності та домени участі (без перекриття їх між собою)

Один певний набір категорій кодується лише як активність (тобто завдання або дії, які виконує індивід), а інший – лише як участь (тобто залучення до життєвих ситуацій). Отже, ці два набори є взаємовиключними.

У цьому варіанті набори категорій активності та категорій участі визначаються користувачем. Кожна категорія – це або активність, або елемент участі, але не те й інше. Наприклад, домени можуть бути розділені наступним чином:

a1 Навчання та застосування знань

a2 Загальні завдання і вимоги

a3 Комунікація

a4 Мобільність

y5 Самообслуговування

y6 Побутове життя

y7 Міжособистісні взаємодії та відносини

y8 Головні сфери життя

y9 Життя в спільноті, соціальне та громадське життя

Кодування цієї структури

a код категорії. к_в к_з (категорія вважається елементом активності)

y код категорії. к_в к_з (категорія вважається елементом участі),

де k_v = кваліфікатор виконання та k_z = кваліфікатор здатності. Якщо використовується кваліфікатор виконання, категорія, незалежно від того, позначена вона як елемент активності або участі, інтерпретується в термінах конструкції виконання. Якщо ж використовується кваліфікатор здатності, для інтерпретації категорії використовується конструкція здатності, знову ж таки, незалежно від того, позначена вона як елемент активності або участі.

Таким чином, варіант (1) забезпечує повну інформаційну матрицю без будь-якої надмірності або перекриття.

(2) Часткове перекриття наборів активності та доменів участі

У цій альтернативі сукупність категорій може інтерпретуватись і як активність, і як елементи участі; тобто, одна й та сама категорія вважається відкритою як для індивідуальної (тобто як завдання чи дії, що виконує окрема особа), так і для суспільної інтерпретації (тобто участь у життєвій ситуації).

Наприклад:

a1	Навчання та застосування знань	
a2	Загальні завдання та вимоги	
a3	Комунікація	y3 Комунікація
a4	Мобільність	y4 Мобільність
a5	Самообслуговування	y5 Самообслуговування
a6	Побутове життя	y6 Побутове життя
		y7 Міжособистісні взаємодії та відносини
		y8 Головні сфери життя
		y9 Життя в спільноті, соціальне та громадське життя

Кодування для цієї структури

Існують певні обмеження кодування категорій цієї структури. Так, не можна, щоб категорія в області «перекриття» мала різні значення одного й того ж класифікатора (або першого кваліфікатора для виконання, або другого кваліфікатора для здатності), наприклад:

a категорія. 1_ або a категорія. – 1
y категорія. 2 у категорія. _2

Користувач, який вибирає цю опцію, вважає, що коди в категоріях, що перекриваються, можуть означати різні речі, якщо вони закодовані в активності, а не в участі, і навпаки. Однак, до інформаційної матриці для вказаної колонки кваліфікатора має вводитись один єдиний код.

(3) Детальні категорії, як види активності та широкі категорії, як участь, з перекриттям або без

Інший підхід до застосування активності та дефініцій участі для доменів обмежує участь у більш загальних або більш широких категоріях у межах домену (наприклад, категорії першого рівня, таких як заголовки розділів), і вважається, що більш детальні

категорії повинні належати до активності (наприклад, категорії третього або четвертого рівня). Цей підхід розділяє категорії в деяких або всіх доменах з точки зору широкого та детального розрізнення. Користувач може вважати, що деякі домени мають бути виключно (тобто на всіх рівнях деталізації) активністю або участю.

Наприклад, Повзання d4550 може розглядатися як активність, а d455 – Пересування довкола може розглядатися як участь.

Існує два способи реалізації цього підходу: (а) відсутність «перекриття», тобто, якщо елемент є активністю, він не може бути участю; або (б) допускається перекриття, оскільки певні користувачі можуть використовувати весь перелік для активності, а для участі – лише розширені назви.

Кодування для цієї структури

Подібно до варіанту (1) або варіанту (2).

(4) Використання однакових доменів для активності та участі з повним перекриттям доменів

У цьому варіанті всі домени переліку Активність та Участь можуть розглядатися як для активності, так і для участі. Кожна категорія може інтерпретуватися як індивідуальне функціонування (активність), а також як функціонування в суспільстві (участь).

Наприклад, d330 Говоріння можна розглядати як активність, так і як участь. Людина з відсутністю голосових зв'язок може говорити з використанням допоміжних пристроїв. Відповідно до оцінок, що використовують кваліфікатори здатності та виконання, цій особі присвоюються:

Перший кваліфікатор

Помірні труднощі у виконанні (можливо, через контекстуальні фактори, такі як особистий стрес або ставлення інших людей) → 2

Другий кваліфікатор

Тяжкі труднощі у здатності без допоміжного пристрою → 3

Третій кваліфікатор

Слабкі труднощі у виконанні з використанням допоміжного пристрою → 1

Відповідно до інформаційної матриці МКФ, цей стан людини має кодуватися наступним чином:

d330.231

За варіантом (4) також можливе наступне кодування:

a330.231

y330.2

Для варіанту (4), коли використовуються як кваліфікатор здатності, так і кваліфікатор виконання, в інформаційній матриці МКФ є дві величини для одного елементу: одна для активності та одна для участі. Якщо ці значення однакові, то конфлікт відсутній, лише

надмірність. Проте у випадку різних значень користувачі повинні розробити правило прийняття коду для інформаційної матриці, оскільки офіційний стиль кодування ВООЗ є таким:

d категорія k_6 k_3

Один із можливих способів подолання цієї надмірності може полягати у розгляді кваліфікатора здатності як активності та кваліфікатора виконання як участі.

Ще однією можливістю є розробка додаткових кваліфікаторів для участі, які фіксують «залучення до життєвих ситуацій».

Очікується, що при подальшому використанні МКФ та накопиченні емпіричних даних, з'являться дані про те, який з перерахованих вище варіантів переважає у різних користувачів класифікації. Емпіричні дослідження також забезпечать більш чітку практичну реалізацію концепцій активності та участі. Також можливо будуть зібрані дані про те, як ці поняття використовуються в різних умовах, в різних країнах і для різних цілей, що може сприяти подальшому вдосконаленню схеми.

Додаток 4

Приклади випадків

Наведені нижче приклади описують застосування концепцій МКФ у різних випадках. Є сподівання, що вони допоможуть користувачам зрозуміти наміри та застосування базових класифікаційних концепцій та конструкцій. Для отримання додаткової інформації зверніться до навчальних посібників та курсів ВООЗ.

Пошкодження, що не призводить до обмеження здатності та відсутності проблем у виконанні

Дитина народжується з відсутністю нігтя. Ця вада розвитку є порушенням структури, але не перешкоджає функціонуванню рук дитини або те, що дитина може робити з цією рукою, тому обмеження здатності дитини не існує. Точно так само не повинно бути проблем із виконанням, наприклад, грати з іншими дітьми без кепкування та виключення з гри – через цю ваду. Отже, дитина не має обмежень щодо здатності або проблем у виконанні.

Порушення, що призводить до обмеження здатності, але призводить до проблем виконання

Дитина з діабетом дитина має порушення функції: підшлункова залоза не працює належним чином щодо вироблення інсуліну. Діабет можна контролювати ліками, а саме інсуліном. При контролі функціонування організму (рівня інсуліну) відсутні будь-які обмеження щодо здатності, пов'язаної з порушенням. Проте, дитина з діабетом, швидше за все, буде мати проблеми виконання при спілкуванні з друзями чи однолітками при вживанні їжі, оскільки дитина повинна обмежувати вживання цукру. Відсутність відповідної їжі може створювати бар'єр. Отже, дитина не зможе брати участь у соціалізації за існуючих умов, якщо не будуть вжиті кроки для забезпечення відповідної їжі, незважаючи на відсутність обмежень у здатності.

Інший приклад – це особа з вітіліго на обличчі, але без інших фізичних скарг. Ця косметична проблема не створює жодних обмежень у здатності. Однак, людина може жити в тому місці, де вітіліго помилково сприймається за проказу, і тому вважається заразним. Отже, в поточному середовищі людини це негативне ставлення є бар'єром навколишнього середовища, що призводить до значних проблем у взаємодії між людьми.

Порушення, що призводить до обмеження здатності та, залежно від обставин, до проблем або відсутності проблем у виконанні

Значні зміни інтелектуального розвитку – це розумове порушення. Це може призвести до деяких обмежень у різних здатностях людини. Фактори навколишнього середовища, однак, можуть вплинути на ступінь виконання особи в різних сферах життя. Наприклад, дитина з цим розумовим порушенням може відчувати незначний недолік у середовищі, де очікування не є високими для загального населення, і де дитині надано безліч простих, повторюваних, але необхідних завдань для виконання. У цьому середовищі дитина буде добре працювати в різних життєвих ситуаціях.

Подібна дитина, яка зростає в умовах конкуренції та високих схоластичних очікувань, може зіткнутися з більшою кількістю проблем у роботі в різних життєвих ситуаціях порівняно з першою дитиною.

Цей приклад висвітлює дві проблеми. Перша полягає в тому, що норми чи стандарти населення, щодо яких порівнюється функціонування особи, повинні відповідати дійсному поточному середовищу. Друга полягає в тому, що наявність чи відсутність факторів навколишнього середовища може сприяти чи перешкоджати цьому функціонуванню.

Порушення, що мало місце в минулому і яке не призводить до обмеження здатності, але все ще викликає проблеми у виконанні

Особа, яка відновилася після гострого психотичного епізоду, але яка носить клеймо (стигму) «психічного пацієнта», може мати проблеми з роботою у сфері зайнятості або міжособистісних взаємодіях через негативне ставлення людей у своєму оточенні. Тому участь людини у працевлаштуванні та соціальному житті обмежена.

Різні порушення та обмеження здатності, що призводять до подібних проблем у виконанні

Особа не може бути найнята на роботу, тому що ступінь його або її порушення (тетраплегія), як видається, перешкоджає виконанню певних вимог до роботи (наприклад, використання комп'ютера з ручною клавіатурою). Робоче місце не має необхідних адаптацій, щоб полегшити виконання персоналом цих вимог щодо роботи (наприклад, програмне забезпечення для розпізнавання голосу, яке замінює ручну клавіатуру).

Інша особа з менш тяжкою тетраплегією може вміти виконувати необхідні завдання, але не може бути найнятою через заповнення квоти найму людей з обмеженням життєдіяльності.

Третя особа, здатна виконувати необхідну роботу, не може бути найнята, оскільки він або вона мають обмеження активності, яке вимагає використання інвалідного візка, а робоче місце недоступне для інвалідних візків.

Нарешті, індивід, який користується інвалідним візком, може бути найнятий на роботу, і матиме здатність виконувати робочі завдання, і насправді виконує їх у робочому контексті. Однак, ця людина може все ще мати проблеми у виконанні в доменах міжособистісних взаємодій із колегами через недоступність зон відпочинку, пов'язаних з роботою. Ця проблема виконання у спілкуванні на робочому місці може перешкоджати доступу до можливостей кар'єрного росту.

Всі чотири описані особи стикаються з проблемами праці у домені зайнятості через різні фактори навколишнього середовища, які взаємодіють із станом їх здоров'я або порушенням. Для першої особи бар'єри навколишнього середовища включають відсутність відповідних адаптацій на робочому місці та, можливо, негативне ставлення. Друга особа стикається з негативним ставленням до працевлаштування людей із обмеженням життєдіяльності. Третя особа стикається з недоступністю облаштованого середовища, а остання особа стикається з негативним ставленням до людей із обмеженням життєдіяльності взагалі.

Підозри на порушення, що призводять до помітних проблем у виконанні без обмежень у здатності

Індивід працює з пацієнтами, які хворіють на СНІД. Цей індивід є здоровим, але повинен періодично проходити тестування на ВІЛ. Він не має обмежень здатності. Незважаючи на це, люди, які його знають, можуть виявляти соціальну підозрілість через потенційну можливість ураження вірусом і тому уникають його. Це призводить до значних проблем у виконанні людини в домені соціальних взаємодій та спільноти, соціального та громадянського життя. Його участь (залучення) обмежується через негативне ставлення людей, які його оточують.

Порушення, які наразі не класифікуються в МКФ, що призводять до проблем у виконанні

В особи є матір, яка померла від раку молочної залози. Їй 45 років, і напередодні внаслідок добровільного обстеження було виявлено, що ця особа несе генетичний код, який ставить її під загрозу раку молочної залози. Вона не має проблем з функціонуванням чи структурою організму чи обмеженням здатності, але їй відмовлено у медичному страхуванні у своїй страховій компанії через підвищений ризик раку молочної залози. Її участь в домені догляду за здоров'ям обмежена через політику компанії зі страхування здоров'я.

Додаткові приклади

10-річний хлопчик звертається до логопеда з реферативним діагнозом «заїкання». Під час обстеження виникають проблеми з відсутністю пауз в мовленні, між- і внутрішньовербальними прискореннями, проблеми в роботі рухів мови та недостатньому ритмі мови (порушення). У школі виникають проблеми з читанням вголос і розмовами (обмеження здатності). Під час групових обговорень він не бере на себе ніякої ініціативи для участі в обговореннях, хоча він хотів би (проблема виконання в домені спілкування з багатьма людьми). Залучення цього хлопця в розмову обмежене, коли він у групі, через суспільні норми та практики, що стосується упорядкованого характеру розмов.

40-річна жінка з травмою ший чотирирічної давнини скаржиться на біль у ший, сильний головний біль, запаморочення, зниження м'язової сили та тривогу (порушення). Її здатність ходити, готувати, прибирати, працювати за комп'ютером та керувати автомобілем обмежені (обмеження в здатності). Під час консультації з лікарем було взаємно погоджено чекати, доки проблеми не будуть знижені, перш ніж вона зможе повернутися до своєї колишньої повної зайнятості з фіксованим часом роботи (проблеми у виконанні у сфері зайнятості). Якби політика на робочому місці в її нинішній ситуації дозволила б забезпечити гнучкі години роботи, то звільнившись, коли її симптоми були особливо поганими, вона могла б працювати вдома, а її участь у сфері зайнятості би покращилася.

Додаток 5

МКФ та люди з обмеженням життєдіяльності

Процес реорганізації МКФ з моменту його заснування отримав користь від внеску людей з обмеженням життєдіяльності та організацій людей із обмеженням життєдіяльності. Міжнародна організація людей із обмеженням життєдіяльності, зокрема, витратила свій час та енергію на процес перегляду, і МКФ відображає цей важливий внесок.

ВООЗ відзначає важливість повної участі людей з обмеженнями життєдіяльності та їх організацій у перегляді класифікації функціонування та обмеження життєдіяльності. Як класифікація, МКФ слугуватиме основою для оцінки та вимірювання обмеження життєдіяльності у багатьох наукових, клінічних, адміністративних та соціальних політиках. Таким чином, викликає занепокоєння те, що МКФ не правильно вживається, що завдає шкоди інтересам людей із обмеженням життєдіяльності (див. Етичні Вказівки в Додатку 6).

Зокрема, ВООЗ визнає, що самі терміни, які використовуються в класифікації, можуть, незважаючи на всі зусилля, бути стигматизацією та маркуванням. У відповідь на цю стурбованість на початку процесу було прийнято рішення повністю виключити термін «інвалідність», зважаючи на його неприйнятні конотації англійською мовою – і не використовувати термін «обмеження життєдіяльності» як назву компонента, а зберігати це як загальний, «парасольковий» термін.

Однак, залишається складне питання про те, як краще звертатися до людей, які мають деякий ступінь функціонального обмеження. МКФ використовує термін «обмеження життєдіяльності» для позначення багатовимірного явища, що виникає внаслідок взаємодії людей з їх фізичним та соціальним середовищем. З різних причин, коли мова йде про окремих осіб, деякі вважають за краще використовувати термін «люди з обмеженням життєдіяльності», тоді як інші віддають перевагу терміну «люди з обмеженими можливостями». У світлі цієї розбіжності не існує універсальної практики для ВООЗ, і МКФ жорстко не приймає другий підхід. Натомість ВООЗ підтверджує важливий принцип, згідно з яким люди мають право називатися так, як вони вважають за потрібне.

Крім того, важливо підкреслити, що МКФ не є класифікацією людей взагалі. Це класифікація характеристик здоров'я людей в контексті їх окремих життєвих ситуацій та впливу навколишнього середовища. Це взаємодія характеристик здоров'я та контекстуальних факторів, що продукують обмеження життєдіяльності. Це означає, що люди не повинні обмежуватися винятково обмеженнями активності або обмеженням участі в роботі, або характеризуватись виключно їхніми порушеннями. Наприклад, замість посилання на «людину-інваліда з розумовими вадами», в класифікації використовується фраза «людина з проблемою в навчанні». МКФ це забезпечує, уникаючи будь-яких посилань на людину через стан здоров'я або термін непрацездатності, а також використовує нейтральну, якщо не позитивну та конкретну мову.

Для подальшого вирішення законного занепокоєння систематичним маркуванням людей, категорії в МКФ виражаються нейтрально, щоб уникнути приниження, стигматизації та невідповідних конотацій. Однак, цей підхід викликає проблему того, що можна назвати «санациєю термінів». Негативні ознаки стану здоров'я та реакції інших людей на це не залежать від термінів, які використовуються для визначення стану. Як би обмеження життєдіяльності не називалось, воно існує незалежно від міток. Проблема полягає не тільки в

питанні про мовне вираження, але також і в проблемі ставлення людей з обмеженням життєдіяльності та суспільства до інвалідності. Все, що потрібно, – це правильний зміст та використання термінів та класифікації.

ВООЗ зобов'язується продовжувати зусилля, спрямовані на те, щоб забезпечити право людей із обмеженням життєдіяльності класифікуватися та оцінюватися, а не позбавляти їх прав та дискримінувати.

Є сподівання, що самі люди із обмеженням життєдіяльності сприятимуть використанню та розвитку МКФ у всіх сферах. Як науковці, менеджери та політики, люди з обмеженими можливостями допоможуть розробити протоколи та інструменти, що ґрунтуються на класифікаціях МКФ. МКФ також служить потенційно потужним інструментом для захисту обмеження життєдіяльності на основі доказів. Вона забезпечує надійні та порівняльні дані, щоб показати необхідність змін. Політичне уявлення про те, що обмеження життєдіяльності – це бар'єри навколишнього середовища такою ж мірою, як це пов'язано зі станом здоров'я або порушеннями, воно повинно трансформуватися спочатку в програму досліджень, а потім у діючі та надійні докази. Ці дані можуть принести справжні соціальні зміни для людей з обмеженням життєдіяльності у всьому світі.

Захист обмеження життєдіяльності також може бути посилений за допомогою МКФ. Оскільки основною метою захисту є визначення втручань, які можуть покращити рівень участі людей з обмеженням життєдіяльності, МКФ може допомогти у визначенні основної «проблеми» обмеження життєдіяльності, незалежно від того, чи визначається вона в навколишньому середовищі через перешкоду або відсутність полегшуючого фактора, обмеженою здатністю особи самою особою чи певною комбінацією факторів. За допомогою цього роз'яснення, втручання можуть бути належним чином націлені, а їх вплив на рівень участі контрольованим та вимірюваним. Таким чином, можна досягти конкретних та доказових цілей та покращити загальні цілі захисту людей із обмеженням життєдіяльності.

Додаток 6

Етичні вказівки щодо використання МКФ

Кожен науковий інструмент може бути використаний неправильно та із зловживанням. Наївно було б вважати, що така класифікаційна система, як МКФ, ніколи не буде використовуватися на шкоду для людей. Як пояснюється в Додатку 5, процес перегляду МКУПЖІ включив людей з обмеженням життєдіяльності та їх організації по захисту із самого початку. Їх внесок призвів до суттєвих змін у термінології, змісті та структурі МКФ. Цей додаток визначає деякі основні принципи етичного використання МКФ. Очевидно, що жоден набір рекомендацій не може передбачати будь-які форми зловживання класифікацією чи іншим науковим інструментом, або у такому випадку, що рекомендації можуть запобігти неправильному використанню. Цей документ не є винятком. Ми сподіваємось, що увага до положень, що впливають з цього питання, зменшить ризик того, що МКФ буде використовуватися з позицій неухважності та шкоди для людей з обмеженням життєдіяльності.

Повага і конфіденційність

- (1) МКФ завжди слід використовувати так, щоб поважати притаманні цінності та автономію окремих осіб.
- (2) МКФ ніколи не слід використовувати для позначення людей або іншим чином ідентифікувати їх виключно з точки зору однієї чи кількох категорій обмеження життєдіяльності.
- (3) У клінічних умовах МКФ завжди слід використовувати із загальними знаннями, співпрацею та згодою осіб, чий рівень функціонування класифікуються. Якщо обмеження індивідуальної когнітивної здатності перешкоджають такій участі, адвокат індивіда повинен бути активним учасником.
- (4) Інформація, кодована за допомогою МКФ, повинна розглядатися як персональна інформація та підпадати під дію визнаних правил конфіденційності, придатних для того, яким чином дані будуть використовуватися.

Клінічне використання МКФ

- (5) Якщо це можливо, клініцист повинен роз'яснити індивіду або захиснику особи мету використання МКФ та запропонувати питання про доцільність її використання для класифікації рівнів функціонування людини.
- (6) По можливості, особа, чий рівень функціонування класифікується (або захисник особи), повинна мати можливість брати участь, зокрема, оскаржити чи підтвердити відповідність використаної категорії та призначену оцінку.
- (7) Оскільки, класифікований дефіцит є результатом як стану здоров'я людини, так і фізичного та соціального контексту, в якому людина живе, МКФ слід застосовувати цілісно.

Соціальне використання інформації МКФ

- (8) Інформація МКФ повинна використовуватися в максимально можливому ступені з допомогою співробітництва окремих осіб для покращення їх вибору та контролю над їхнім життям.
- (9) Інформація МКФ має використовуватися для розробки соціальної політики та політичних змін, спрямованих на посилення та підтримку участі окремих осіб.
- (10) МКФ, а також вся інформація, отримана внаслідок її використання, не повинна використовуватися для відмови від встановлених прав або іншим чином обмежувати законні права на пільги для окремих осіб або груп.
- (11) Особи, які класифікуються під МКФ, можуть у будь-який спосіб відрізнитися. Закони та положення, що стосуються класифікації МКФ, не повинні мати більше однорідності, ніж передбачалося, і повинні забезпечити, щоб ті, чії рівні функціонування класифікувалися, розглядалися як особи.

Додаток 7

Підсумки процесу перегляду

Розвиток Міжнародної класифікації ушкоджень, порушень життєдіяльності та інвалідності (МКУПЖІ)

У 1972 р. ВООЗ розробила попередню схему щодо наслідків захворювання. Протягом кількох місяців було запропоновано більш комплексний підхід. Ці пропозиції були зроблені за двома важливими принципами: необхідно провести розрізнення між порушеннями та їх важливістю, тобто їх функціональними та соціальними наслідками, і ці різні аспекти або осі даних повинні класифікуватися окремо в різних полях цифр. По суті, цей підхід складався з ряду чітких, хоч і паралельних, класифікацій. Це суперечить традиціям МКФ, в якій декілька осей (етіологія, анатомія, патологія тощо) інтегровані в ієрархічну систему, що займає лише одне поле цифр. Була розглянута можливість асиміляції цих пропозицій у схему, сумісну з принципами, що лежать в основі структури МКФ. У той же час були зроблені попередні спроби систематизувати термінологію, яка застосовується до наслідків захворювань. Ці пропозиції поширилися неофіційно в 1973 р., а допомогу попросили, зокрема, у груп, які особливо турбуються про реабілітацію.

Розподілені класифікації порушень та обмеження життєдіяльності були поширені в 1974 році та продовжували викликати обговорення. Так, зібралися коментарі та розробилися остаточні пропозиції. Вони були подані на розгляд Міжнародної конференції для Дев'ятого перегляду Міжнародної класифікації хвороб у жовтні 1975 року. Розглянувши класифікації, Конференція рекомендувала публікувати її для ознайомлювальних цілей. У травні 1976 року Двадцять дев'ята сесія Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я взяла до уваги цю рекомендацію та прийняла резолюцію WHA29.35, в якій вона затвердила публікацію для цілей випробувань додаткової класифікації порушень та недоліків як доповнення до Міжнародної класифікації хвороб, але не як невід'ємну частину. Отже, перше видання МКУПЖІ було опубліковано в 1980 році. А в 1993 році перевидали додаткову передмову.

Початкові кроки у перегляді МКУПЖІ

У 1993 році було прийнято рішення про початок процесу перегляду МКУПЖІ. Тенденція до переглянутої версії, яка тимчасово була відомою як МКУПЖІ -2, полягала в наступному:

- вона повинна слугувати різноманітним цілям, необхідним різним країнам, галузям та медичним дисциплінам;
- вона повинна бути достатньо простою, щоб бути в курсі практик як значущий опис наслідків стану здоров'я;
- вона повинна бути корисною для практики, тобто визначити потреби в охороні здоров'я та розробляти програми посередництва (наприклад, профілактика, реабілітація, соціальні дії);

- вона повинна дати узгоджене уявлення про процеси, що впливають на наслідки стану здоров'я, таким чином, щоб процес обмеження життєдіяльності, а не лише міра хвороб/розладів, міг бути об'єктивно оцінений, записаний з можливістю відповіді на нього;
- вона повинна бути чутливою до культурних варіацій (бути перекладеною і застосовуватись у різних культурах та системах охорони здоров'я);
- вона повинна бути використана у взаємодоповнюванні зі спорідненою класифікацією ВООЗ.

Спочатку Французькому Центру Співпраці було поставлено завдання скласти пропозицію щодо розділу «Порушення», а також про мову, мовлення та сенсорні аспекти. Голландський Центр Співпраці мав запропонувати перегляд обмеження життєдіяльності та опорно-рухових аспектів Класифікації й підготувати огляд літератури, тоді як Північноамериканський Центр Співпраці мав висувати пропозиції щодо розділу «Інвалідність». Крім того, дві цільові групи мали відповідно представити пропозиції щодо аспектів розумового здоров'я та питань дітей. Прогрес був досягнутий на черговій сесії МКУПЖІ -2, що відбулася в Женеві в 1996 році, де схвалили черговий альфа-проект, в якому були включені різні пропозиції і проведено початкове пілотне випробування. На засіданні 1996 року було вирішено, що кожен центр співпраці та цільова група тепер будуть зацікавлені в проекті в цілому і більше не матимуть своєї колишньої окремої сфери для перегляду. З травня 1996 р. по лютий 1997 р. Альфа-проект був розповсюджений серед співпрацюючих центрів та цільових груп, а коментарі та пропозиції були зібрані в штаб-квартирі ВООЗ. Також було розповсюджено перелік основних питань, що містять знакові положення, пов'язані з переглядом, з метою полегшення збирання коментарів.

Під час процесу перегляду були розглянуті наступні теми:

- Трирівнева класифікація, тобто Порушення, Люди з обмеженням життєдіяльності та Інваліди, була корисною і повинна такою залишатися. Необхідно враховувати включення факторів контекстуальних/ факторів навколишнього середовища, хоча більшість пропозицій залишаються на етапі теоретичного розвитку та емпіричного тестування.
- Взаємовідносини між П/Л/І та відповідними відносинами між ними були проблемною темою для обговорення. Багато критичних зауважень вказують на причинну модель, що лежить в основі версії МКУПЖІ 1980 року, відсутність змін у часі та односпрямований потік від порушення, від обмеження життєдіяльності до інвалідності. Процес перегляду запропонував альтернативні графічні уявлення.
- МКУПЖІ -1980 було складно використати. Спрощення для використання було визнано необхідним: перегляд повинен тяжити до спрощення, а не до додавання деталей.
- Контекстуальні фактори (зовнішні – фактори навколишнього середовища /внутрішні – особистісні фактори): ті фактори, які були основними складовими процесу інвалідності (як це було відображено у версії МКУПЖІ 1980 року), повинні бути розроблені як додаткові схеми в межах МКУПЖІ. Проте, оскільки соціальні та фізичні фактори в навколишньому середовищі та їх зв'язок з Порушеннями, Обмеженням життєдіяльності та Інвалідністю були сильно пов'язані з культурою,

вони не повинні бути окремим аспектом в рамках МКУПЖІ. Однак, вважалось, що класифікація факторів навколишнього середовища може виявитись корисною при аналізі національних ситуацій та розробці рішень на національному рівні.

- Порушення має відображати досягнення у знанні основних біологічних механізмів.
- Культурна придатність та універсальність повинні бути головною метою.
- Розробка навчальних та презентаційних матеріалів також була головною метою процесу перегляду.

Проекти Бета-1 та Бета-2 МКУПЖІ -2

У березні 1997 року був підготовлений проект Бета-1, який включав пропозиції, зібрані за попередні роки. Цей проект представили на ревізійну нараду МКУПЖІ у квітні 1997 року. Після включення рішень наради проект чергової версії МКУПЖІ -2 Бета-1 був виданий для польових судових процесів у червні 1997 року. На основі всіх даних та інших відгуків, отриманих як частина польових випробувань Бета-1, Бета-2 проект описали протягом січня-квітня 1999 року. Отриманий проект був представлений та обговорений на річній нараді МКУПЖІ -2 в Лондоні в квітні 1999 року. Після включення рішень наради проект Бета-2 був надрукований та виданий для польових судових процесів у липні 1999 року.

Польові випробування

Польові випробування проекту Бета-1 були проведені з червня 1997 року по грудень 1998 року та польові випробування Бета-2 з липня 1999 року по вересень 2000 року.

Проведення польових випробувань спричинило якомога більш широку участь держав-членів ВООЗ та серед різноманітних дисциплін, включаючи такі галузі, як медичне страхування, соціальне забезпечення, праця, освіта та інші групи, що займаються класифікацією медичних умов (використовуючи Міжнародну класифікацію захворювань, Класифікацію та Міжнародну класифікацію стандартів освіти – МКСО). Мета – досягти консенсусу за допомогою чітких визначень, які були оперативними. Експерименти на місцях являли собою безперервний процес розробки, консультації, зворотного зв'язку, оновлення та тестування.

Наступні дослідження були проведені в рамках польових досліджень Бета-1 та Бета-2:

- переклад та лінгвістична оцінка;
- оцінка предмету;
- відповіді на основне питання консенсусними конференціями та окремими особами;
- відгуки від організацій та окремих осіб;
- тестування параметрів;
- техніко-економічне обґрунтування та надійність у випадку оцінки (живі або узагальнені листи);
- інші (наприклад, фокус-групи).

Тестування зосередило увагу на міжкультурних та міжгалузевих проблемах. Понад 50 країн та 1800 експертів було залучено до проведення польових випробувань, про які повідомлялося окремо.

МКУПЖІ -2 Передфінальна версія

На основі даних про польові випробування Бета-2 та консультацій з центрами співпраці, Комітетом експертів ВООЗ з вимірювання та класифікації, передфінальна версія МКУПЖІ -2 була підготовлена в жовтні 2000 року. Цей проект був представлений на засіданні з перегляду в листопаді 2000 року. Після включення рекомендацій наради МКУПЖІ -2 Передфінальна версія (грудень 2000 р.) була представлена Виконавчій раді ВООЗ у січні 2001 р. Остаточний проект МКУПЖІ -2 був представлений на П'ятдесят четвертій сесії Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я в травні 2001 року.

Підтвердження остаточної версії

Після обговорення остаточного проекту з назвою «Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я», Асамблея охорони здоров'я схвалила нову класифікацію в резолюції WHA54.21 від 22 травня 2001 року. У резолюції сказано:

«П'ятдесят четверта сесія Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я,

1. ПІДТРИМУЄ друге видання Міжнародної класифікації ушкоджень, порушень життєдіяльності та інвалідності (МКУПЖІ) з назвою «Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та охорони здоров'я», яка надалі називається МКФ;
2. СТИМУЛЮЄ держав-членів використовувати МКФ у своїх дослідженнях, спостереженнях і звітах, якщо необхідно, з урахуванням конкретних ситуацій у державах-членах та, зокрема, з огляду на можливі зміни в майбутньому;
3. ПРОСИТЬ Генерального директора надавати державам-членам, на їхнє прохання, підтримку у використанні МКФ.»

Додаток 8

Заплановані на майбутнє напрями для МКФ

Використання МКФ багато в чому залежить від її практичної корисності: якою мірою вона може слугувати показником ефективності надання послуг в галузі охорони здоров'я за допомогою показників, що базуються на споживчих результатах, і ступеня, до якої вона застосовується у різних культурах, з тим щоб можна було провести міжнародне порівняння з метою визначення потреби та ресурсів для планування та досліджень. МКФ не є безпосередньо політичним інструментом. Втім, використання цього вкладу може сприяти визначенню політики шляхом надання інформації, яка допоможе встановити політику в галузі охорони здоров'я, сприятиме рівним можливостям для всіх людей та підтримуватиме боротьбу з дискримінацією на основі обмеження життєдіяльності.

Версії МКФ

З огляду на різні потреби різних типів користувачів, МКФ буде представлена у кількох форматах та версіях.

Основна класифікація

Ці дві частини та їх компоненти в МКФ представлені у двох варіантах, щоб задовольнити потреби різних користувачів за різними рівнями деталізації:

Перша версія являє собою повну (детальну) версію, яка забезпечує всі рівні класифікації і дозволяє 9999 категорій для кожного компонента. Проте, їх було використано набагато менше. Категорії повної версії можуть бути об'єднані в короткій версії, якщо необхідна сумарна інформація.

Друга версія – коротка версія, яка дає два рівні категорій для кожного компонента та домену. Також наведено визначення цих термінів, включень та виключень.

Конкретні доопрацювання

- a) Варіанти клінічного застосування: ці варіанти будуть залежати від використання МКФ у різних областях клінічного застосування (наприклад, професійна терапія). Вони будуть базуватися на основному обсязі кодування та термінології; проте вони нададуть додаткову детальну інформацію, таку як керівні принципи оцінки та клінічні описи. Їх також можна переорганізувати на певні дисципліни (наприклад, реабілітацію, розумове здоров'я).
- b) Дослідницькі версії: подібно до клінічних версій, ці версії будуть відповідати конкретним потребам досліджень і забезпечать точні та оперативні визначення для оцінки умов.

Робота на майбутнє

Враховуючи безліч використань і потреб МКФ, важливо зазначити, що ВООЗ та її центри співпраці проводять додаткову роботу для задоволення цих потреб.

МКФ належить усім її користувачам. Це єдиний такий інструмент, що прийнятий на міжнародній основі. Вона спрямована на отримання кращої інформації про явища та функціонування людей із обмеженням життєдіяльності та створення широкого міжнародного консенсусу. Щоб досягти визнання МКФ різними національними та міжнародними спільнотами, ВООЗ доклала всіх зусиль для забезпечення зручності та сумісності з процесами стандартизації, такими, як це встановлено Міжнародною організацією стандартизації (МОС).

Можливі майбутні напрями розвитку та застосування МКФ можна підсумувати наступним чином:

- сприяння використанню МКФ на рівні країни для розробки національних баз даних;
- створення міжнародного набору даних та структури для міжнародних порівнянь;
- визначення алгоритмів отримання соціальних пільг та пенсій;
- вивчення обмеження життєдіяльності та функціонування членів сім'ї (наприклад, вивчення сторонніх людей із обмеженням життєдіяльності через стан здоров'я близьких людей);
- розробка компонентів «Особистісні фактори»;
- розробка чітких оперативних визначень категорій для дослідницьких цілей;
- розробка інструментів оцінки для ідентифікації та вимірювання²⁹;
- надання практичних додатків засобами комп'ютеризації та реєстрації форм;
- встановлення зв'язків з концепціями якісного життя та вимірювання суб'єктивного добробуту³⁰;
- дослідження відповідності лікування або втручання;
- сприяння використанню в наукових дослідженнях для порівняння різних станів здоров'я;
- розробка навчальних матеріалів з використання МКФ;
- створення навчальних та довідкових центрів МКФ по всьому світу;
- подальші дослідження факторів навколишнього середовища для надання необхідних деталей для опису як стандартизованого, так і поточного середовища.

²⁹ Інструменти оцінки, пов'язані з МКФ, розробляються ВООЗ з метою застосування в різних культурах. Вони перевіряються на надійність та обґрунтованість. Інструменти оцінки оцінюватимуться у трьох формах: коротка версія для скринінгу / цілей пошуку справ; версія для щоденного користування доглядачами; і довга (повна) версія для детальних дослідницьких цілей. Вони будуть доступні від ВООЗ.

³⁰ Зв'язки з якістю життя: важливо, щоб існувала концептуальна сумісність між «якістю життя» та конструкціями обмеження життєдіяльності. Якість життя, однак, стосується того, що люди «відчувають» про стан свого здоров'я або його наслідки; отже, це побудова «суб'єктивного добробуту». З іншого боку, конструкції хвороби / обмеження життєдіяльності відносяться до об'єктивних та екстериоризованих ознак особистості.

Додаток 9

Запропоновані вимоги МКФ щодо даних для ідеальних та мінімальних інформаційних систем охорони здоров'я або опитувань

Функції організму та структури	Розділ	Код	Класифікаційний блок чи категорія
Зір	2	b210–b220	Зір та пов'язані функції
Слух	2	b230–b240	Слух та вестибулярні функції
Мова	3	b310–b340	Голос та мовні функції
Травлення	5	b510–b535	Функції травної системи
Тілесна екскреція	6	b610–b630	Сечовивідні функції
Фертильність	6	b640–b670	Генітальні та репродуктивні функції
Сексуальна активність	6	b640	Генітальне та репродуктивне здоров'я
Шкіра та вади	8	b810–b830	Шкіра та пов'язані функції
Дихання	4	b440–b460	Функції респіраторної системи
Біль*	2	b280	Біль
Афект*	1	b 152–b 180	Специфічні розумові функції
Сон	1	b 134	Глобальні розумові функції
Енергія/життєздатність	1	b 130	Глобальні розумові функції
Сприйняття*	1	b 140, b 144, b 164	Увага, пам'ять та функції сприйняття вищого рівня
Активність та участь	3	d310–d345	Передача повідомлень – отримання повідомлень
Комунікація			
Мобільність*	4	d450–d465	Ходьба та рух
Спритність	4	d430–d445	Носіння, переміщення та поведження з предметами
Самообслуговування*	5	d510–d570	Самообслуговування
Звичайна активність *	6 і 8		Побутове життя; Головні сфери життя
Міжособистісні відносини	7	d730–d770	Особливі міжособистісні відносини
Соціальне функціонування	9	d910–d930	Соціальне та громадське життя спільноти

* Запропоновані елементи до мінімального переліку.

Додаток 10

Подяка

Розвиток МКФ не був би можливим без широкої підтримки багатьох людей з різних куточків світу, які присвятили велику кількість часу та енергії, щоб організувати ресурси міжнародної співпраці. І хоча неможливо подякувати їм усім тут, але провідні центри, організації та окремі особи перераховані нижче.

Центри Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), що співпрацювали із МКФ:

Австралія	Australian Institute of Health and Welfare, GPO Box 570, Canberra ACT 2601, Australia. Contact: Ros Madden.
Канада	Canadian Institute for Health Information, 377 Dalhousie Street, Suite 200, Ottawa, Ontario K1N9N8, Canada. Contact: Helen Whittome.
Франція	Centre Technique National d'Etudes et de Recherches sur les Handicaps et les Inadaptations (CTNERHI), 236 bis, rue de Tolbiac, 75013 Paris, France. Contact: Marc Maudinet.
Японія	Japan College of Social Work, 3-1-30 Takeoka, Kiyose-city, Tokyo 204-8555, Japan. Contact: Hisao Sato.
Нідерланди	National Institute of Public Health and the Environment, Department of Public Health Forecasting, Antonie van Leeuwenhoeklaan 9, P.O. Box 1, 3720 BA Bilthoven, The Netherlands. Contacts: Willem M. Hirs, Marijke W. de Kleijnde Vrankrijker.
Данія, Ісландія, Норвегія, Фінляндія та Швеція	Department of Public Health and Caring Sciences, Uppsala Science Park, SE 75185 Uppsala, Sweden. Contact: Bjorn Smedby.
Об'єднане Королівство Великобританії і Північна Ірландія	National Health System Information Authority, Coding and Classification, Woodgate, Loughborough, Leics LE11 2TG, United Kingdom. Contacts: Ann Harding, Jane Millar.
США	National Center for Health Statistics, Room 1100, 6525 Belcrest Road, Hyattsville MD 20782, USA. Contact: Paul J. Placek.

Цільові групи

International Task Force on Mental Health and Addictive, Behavioural, Cognitive, and Developmental Aspects of ICIDH, Chair: Cille Kennedy, Office of Disability, Aging and Long-Term Care Policy, Office of the Assistant Secretary for Planning and Evaluation, Department of Health and Human Services, 200 Independence Avenue, SW, Room 424E, Washington, DC 20201, USA. Co-Chair: Karen Ritchie.

Children and Youth Task Force, Chair: Rune J. Simeonsson, Professor of Education, Frank Porter Graham Child Development Center, CB # 8185, University of North Carolina, Chapel Hill, NC 27599-8185, USA. Co-Chair: Matilde Leonardi.

Environmental Factors Task Force, Chair: Rachel Hurst, 11 Belgrave Road, London SW1V 1RB, England. Co-Chair: Janice Miller.

Мережі

La Red de Habla Hispana en Discapacidades (The Spanish Network). Coordinator: Josй Luis Vбzquez-Barquero, Unidad de Investigacion en Psiquiatria Clinical y Social Hospital Universitario “Marques de Valdecilla”, Avda. Valdecilla s/n, Santander 39008, Spain

Council of Europe Committee of Experts for the Application of ICIDH, Council of Europe, F-67075, Strasbourg, France. Contact: Lauri Sivonen.

Неурядові організації

American Psychological Association, 750 First Street, N.E., Washington, DC 20002-4242, USA. Contacts: Geoffrey M. Reed, Jayne B. Lux.

Disabled Peoples International, 11 Belgrave Road, London SW1V 1RB, England. Contact: Rachel Hurst.

European Disability Forum, Square Ambiorix, 32 Bte 2/A, B-1000, Bruxelles, Belgium. Contact: Frank Mulcahy.

European Regional Council for the World Federation of Mental Health (ERCWFM), BlvdClovis N.7, 1000 Brussels, Belgium. Contact: John Henderson.

Inclusion International, 13D Chemin de Levant, F-01210 Ferney-Voltaire, France. Contact: Nancy Breitenbach

Rehabilitation International, 25 E. 21st Street, New York, NY 10010, USA. Contact: Judith Hollenweger, Chairman, RI Education Commission, Institute of Special Education, University of Zurich, Hirschengraben 48, 8001 Zurich, Switzerland.

Консультанти

Ряд консультантів ВООЗ надав неоціненну допомогу в процесі перегляду. Вони перераховані нижче:

Elizabeth Badley
Jerome E. Bickenbach
Nick Glozier
Judith Hollenweger
Cille Kennedy
Jane Millar
Janice Miller
Jurgen Rehm
Robin Room

Angela Roberts
Michael F. Schuntermann
Robert Trotter II
David Thompson (редакційний консультант)

Переклад МКФ у ВООЗ на офіційні мови

Було виконано редагування МКФ на декількох іноземних мовах, але роботою мовою є виключно англійська. Переклад та лінгвістичний аналіз були невід'ємною частиною процесу редагування. Переклад, лінгвістичний аналіз та редагування на офіційній мові ВООЗ були виконані переліченими нижче співробітниками ВООЗ. Переклади на інші мови можна знайти на веб-сайті ВООЗ: <http://www.who.int/classifications/icf>.

Арабська

Переклад та лінгвістичний аналіз:

Adel Chaker, Ridha Limem, Najeh Daly, Hayet Baachaoui, Amor Haji, Mohamed Daly, Jamil Taktak, Sanda Douki

Редакційна рецензія проведена WHO / EMRO:

Kassem Sara, M. Haytham Al Khayat, Abdel Aziz Saleh

Китайська

Переклад та лінгвістичний аналіз:

Qiu Zhuoying (co-ordinator), Hong Dong, Zhao Shuying, Li Jing, Zhang Aimin, Wu Xianguang, Zhou Xiaonan

Редакційна рецензія проведена WHO Collaborating Centre in China and WHO/WPRO: Dong Jingwu, Zhou Xiaonan and Y.C. Chong

Французька

Переклад та лінгвістичний аналіз проведений WHO Geneva: Pierre Lewalle

Редакційна рецензія проведена WHO Collaborating Centres in France and Canada:

Catherine Barral and Janice Miller

Російська

Переклад та лінгвістичний аналіз:

Георгий Д. Шостка (координатор), Владимир Ю. Ряснянский, Александр В. Квашин, Сергей А. Матвеев, Алексей А. Гальянов

Редакційна рецензія виконана «Центром Сотрудничества ВОЗ в России»:

Владимир К. Овчаров

Іспанська

Переклад, лінгвістичний аналіз, редакційний аналіз the Collaborating Centre in Spain in collaboration with La Red de Habla Hispana en Discapacidades (The Spanish Network) and WHO/ PAHO:

J. L. Vazquez-Barquero (координатор), Ana Diez Ruiz, Luis Gaité Pindado, Ana Gímez Siliy, Sara Herrera Castanedo, Marta Uriarte Ituico, Elena Vazquez Bourgon Armando Vasquez, Maria del Consuelo Crespo, Ana Maria Fossatti Pons, Benjamin Vicente, Pedro Rioseco, Sergio Aguilar Gaxiola, Carmen Lara Munoz, Maria Elena Medina Mora, Maria Esther Araujo Bazan, Carlos Castillo-Salgado, Roberto Becker, Margaret Hazlewood

Окремі учасники процесу редагування

Аргентина	Hélène Bergeron	Colleen Watters
Liliana Lissi	Jerome E. Bickenbach	
Martha Adela Mazas	Andra Blanchet	Чілі
Miguela Pico	Maurice Blouin	Ricardo Araya
Ignacio Saenz	Mario Bolduc (deceased)	Alejandra Faulbaum
	Lucie Brosseau	Luis Flores
Арменія	T.S. Callanan	Roxane Moncayo de
Armen Sargsyan	Lindsay Campbell	Bremont
	Anne Carswell	Pedro Rioseco
Австралія	Jacques Cats	Benjamin Vicente
Gavin Andrews	L.S. Cherry	
Robyne Burridge	René Cloutier	Китай
Ching Choi	Albert Cook	Zhang Aimin
Prem K. Chopra	Jacques Côté	Mary Chu Manlai
Jeremy Couper	Marcel Côté	Hong Dong
Elisabeth Davis	Cheryl Cott	Leung Kwokfai
Maree Dyson	Aileen Davis	Karen Ngai Ling
Rhonda Galbally	Henry Enns	Wu Xuanguong
Louise Golley	Gail Finkel	Qiu Zhuoying
Tim Griffin	Christine Fitzgerald	Zhao Shuying
Simon Haskell	Patrick Fougeyrollas	Li Jing
Angela Hewson	Adele Furrie	Tang Xiaoquan
Tracie Hogan	Linda Garcia	Li Jianjun
Richard Madden	Yhetta Gold	Ding Buotan
Ros Madden	Betty Havens	Zhuo Dahong
Helen McAuley	Anne Hébert	Nan Dengkun
Trevor Parmenter	Peter Henderson	Zhou Xiaonan
Mark Pattison	Lynn Jongbloed	
Tony M. Pinzone	Faith Kaplan	Колумбія
Kate Senior	Ronald Kaplan	Martha Aristabal Gomez
Catherine Sykes	Lee Kirby	
John Taplin	Catherine Lachance	Кот-д'Івуар

John Walsh

Jocelyne Lacroix

B. Claver

Renée Langlois

Австрія

Mary Law

Хорватія

Gerhard S. Barolin

Lucie Lemieux-Brassard

Ana Bobinac-Georgievski

Klemens Fheodoroff

Annette Majnemer

Christiane Meyer-

Rose Martini

Куба

Bornsен

Raoul Martin-Blouin

Pedro Valdés Sosa

Mary Ann McColl

Jesús Saiz Sánchez

Бельгія

Joan McComas

Frank Morales Aguilera

Françoise Jan

Barbara McElgunn

Catherine Mollman

Janice Miller

Данія

J. Stevens

Louise Ogilvie

Terkel Andersen

A. Tricot

Luc Noreau

Aksel Bertelsen

Diane Richler

Tora Haraldsen Dahl

Бразилія

Laurie Ringaert

Marianne Engberg

Cassia Maria Buchalla

Kathia Roy

Annette Flensburg

E. d'Arrigo Busnello

Patricia Sisco

Ane Fink

Ricardo Halpern

Denise Smith

Per Fink

Fabio Gomes

Ginette St Michel

Lise From

Ruy Laurenti

Debra Stewart

Jette Haugbølle

Luz Elvira Vallejo

Stig Langvad

Канада

Echeverri

Lars von der Lieth

Hugh Anton

Michael Wolfson

Kurt Møller

J. Arboleda-Florez

Sharon Wood-Dauphinee

Claus Vinther Nielsen

Denise Avard

Nancy Young

Freddy Nielsen

Elizabeth Badley

Peter Wass

Kamilla Rothe Nissen

Caroline Bergeron

Gunnar Schiøler

Anne Sloth

Susan Tetler

Selena Forchhammer	Jean-Michel Orgogozo	Італія
Thønnings	Claudine Parayre	Emilio Alari
Eva Wæhrens	Gérard Pavillon	Alberto Albanese
Brita Øhlenschläger	André Philip	Renzo Andrich
	Nicole Quemada	A. Andrigo
Еквадор	Jean-François Ravaud	Andrea Arrigo
María del Consuelo	Karen Ritchie	Marco Barbolini
Crespo	Jean-Marie Robine	Maurizio Bejor
Walter Torres Izquierdo	Isabelle Romieu	Giulio Borgnolo
	Christian Rossignol	Gabriella Borri
Єгипет	Pascale Roussel	Carlo Caltagirone
Mohammed El-Banna	Jacques Roustit	Felicia Carletto
	Jésus Sanchez	Carla Colombo
Сальвадор	Marie-José Schmitt	Francesca Cretti
Jorge Alberto Alcarón	Jean-Luc Simon	Maria Cufersin
Patricia Tovar de	Lauri Sivonen	Marta Dao
Canizalez	Henri-Jacques Stiker	Mario D'Amico
	Annie Triomphe	Simona Della Bianca
Ефіопія	Catherine Vaslin	Paolo Di Benedetto
Rene Rakotobe	Paul Veit	Angela Di Lorenzo
	Dominique Velche	Nadia Di Monte
Фінляндія	Jean-Pierre Vignat	Vittoria Dieni
Erkki Yrjankeikki	Vivian Waltz	Antonio Federico
Markku Leskinen		Francesco Fera
Leena Matikka	Німеччина	Carlo Francescutti
Matti Ojala	Helmi Böse-Younes	Francesca Fratello
Heidi Paatero	Horst Dilling	Franco Galletti
Seija Talo	Thomas Ewert	Federica Galli
Martti Virtanen	Kurt Maurer	Rosalia Gasparotto
	Jürgen Rehm	Maria Teresa Gattesco
Франція	H.M. Schian	Alessandro Giacomazzi
Charles Aussilloux	Michael F.	Tullio Giorgini
Bernard Azema	Schuntermann	Elena Giraudo
Jacques Baert		Lucia Granzini

Serge Bakchine	Ute Siebel	Elena Grosso
Catherine Barral	Gerold Stucki	V. Groppo
Maratine Barres		Vincenzo Guidetti
Jean-Yves Barreyre	Греція	Paolo Guzzon
Jean-Paul Boissin	Venos Mavreas	Leo Giulio Iona
François Chapireau		Vladimir Kosic
Pascal Charpentier	Угорщина	Matilde Leonardi
Alain Colvez	Lajos Kullmann	Fulvia Loik
Christian Corbé		Mariangela Macan
Dr. Cyran	Індія	Alessandra Manassero
Michel Delcey	Javed Abidi	Domenico Manco
Annick Deveau	Samir Guha-Roy	Santina Mancuso
Serge Ebersold	K.S. Jacob	Roberto Marcovich
Camille Felder	Sunanda Koli	Andrea Martinuzzi
Claude Finkelstein	S. Murthy	Anna Rosa Melodia
Anne-Marie Gallot	D.M. Naidu	Rosetta Mussari
Pascale Gilbert	Hemraj Pal	Cristiana Muzzi
Jacques Houver	K. Sekar	Ugo Nocentini
Marcel Jaeger	K.S. Shaji	Emanuela Nogherotto
Jacques Jonquères	Shobha Srinath	Roberta Oretti
Jean-Claude Lafon	T.N. Srinivasan	Lorenzo Panella
Maryvonne Lyazid	R. Thara	Maria Procopio
Joëlle Loste-Berdot		Leandro Provinciali
Maryse Marrière	Індонезія	Alda Pellegrini
Lucie Matteodo	Augustina Hendriarti	Barbara Reggiori
Marc Maudinet		Marina Sala
Jean-Michel Mazeaux	Іран (Ісламська Республіка)	Giorgio Sandrini
Pierre Minaire(<i>deceased</i>)	Mohamed M.R. Mourad	Antonio Schindler
Lucien Moatti		
Bertrand Morineaux	Ізраель	
Pierre Mormiche	Joseph Yahav	

Elena Sinforiani	Кувейт	R.J. de Haan
Stefano Schierano	Adnan Al Eidan	J. Halbertsma
Roberto Sicurelli	Abdul Aziz Khalaf Karam	E.J. van der Haring
Francesco Talarico		F.G. Hellema
Gariella Tavoschi	Латвія	C.H. Hens-Versteeg
Cristiana Tiddia	Valda Biedrina	Y. F. Heerkens
Walter Tomazzoli	Aldis Dudins	Y. Heijnen
Corrado Tosetto	Lolita Cibule	W.M. Hirs
Sergio Ujchich	Janis Misins	H. W. Hoek
Maria Rosa Valsecchi	Jautrite Karashkevica	D. van Hoeken
Irene Venero	Mara Ozola	N. Hoeymans
	Aivars Vetra	C. van Hof
Ямайка		G.R.M. van Hoof
Monica Bartley	Ливан	M. Hopman-Rock
	Elie Karam	A. Kap
Японія		E.J. Karel
Tsunehiko Akamatsu	Литва	Zoltan E. Kenessey
Masataka Arima	Albinas Bagdonas	M.C.O. Kersten
Hidenobu Fujisono		M.W. de Kleijn-de
Katsunori Fujita	Люксембург	Vrankrijker
Shinichiro Furuno	Charles Pull	M.M.Y. de Klerk
Toshiko Futaki	M. De Smedt	M. Koenen
Hajime Hagiwara	Pascale Straus	J.W. Koten
Yuichiro Haruna		D.W. Kraijer
Hideaki Hyoudou	Малайзія	T. Kraakman
Takashi Iseda	Sandiyao Sebastian	Guuss Lankhorst
Atsuko Ito		W.A.L. van Leeuwen
Shinya Iwasaki	Мадагаскар	P. Looijestein
Shizuko Kawabata	Caromène Ratomahenina	H. Meinardi
Yasu Kiryu	Raymond	W. van Minnen
Akira Kodama		A.E. Monteny
Ryousuke Matsui	Мальта	I. Oen
Ryo Matsutomo	Joe M. Pace	Wil Ooijendijk

Yasushi Mochizuki		W.J. den Ouden
Kazuyo Nakai	Мексика	R.J.M. Perenboom
Kenji Nakamura	Juan Alberto Alcantara	A. Persoon
Yoshukuni Nakane	Jorge Caraveo Anduaga	J.J. v.d. Plaats
Yukiko Nakanishi	María Eugenia Antunez	M. Poolmans
Toshiko Niki	Fernando R. Jiménez	F.J. Prinsze
Hidetoshi Nishijima	Albarran	C.D. van Ravensberg
Shiniti Niwa	Gloria Martinez Carrera	K. Reynders
Kensaku Ohashi	María-Elena Medina	K. Riet-van Hoof
Mari Oho	Mora	G. Roodbol
Yayoi Okawa	Carmen E. Lara Muñoz	G.L. Schut
Shuhei Ota		B. Stoelinga
Fumiko Rinko	Марокко	M.M.L. Swart
Junko Sakano	Aziza Bennani	L. Taal
Yoshihiko Sasagawa		H. Ten Napel
Hisao Sato	Нідерланди	B. Treffers
Yoshiyuki Suzuki	T. van Achterberg	J. Verhoef
Junko Taguchi	Jaap van den Berg	A. Vermeer
Eiichi Takada	A. Bloemhof	J.J.G.M. Verwer
Yuji Takagi	Y.M. van der Brug	W. Vink
Masako Tateishi	R.D. de Boer	M. Welle Donker
Hikaru Tauchi	J.T.P. Bonte	Dirk Wiersma
Miyako Tazaki	J.W. Brandsma	J.P. Wilken
Mutsuo Torai	W.H.E. Buntinx	P.A. van Woudenberg
Satoshi Ueda	J.P.M. Diederiks	P.H.M. Wouters
Kousuke Yamazaki	M J Driesse	P. Zanstra
Yoshio Yazaki	Silvia van Duuren- Kristen	Нікарагуя
Йордан	C.M.A. Frederiks	Elizabeth Aguilar
Abdulla S.T. El-Naggar	J.C. Gerritse	Angel Bonilla Serrano
Ziad Subeih	José Geurts G. Gladines K.A. Gorter	

Ivette Castillo	Carlos Bejar Vargas	Elena Vázquez Bourgon
Héctor Collado	Carmen Cifuentes	Antonio León Aguado
Hernández	Granados	Díaz
Josefa Conrado	Roxana Cock Huaman	Carmen Albeza Contreras
Brenda Espinoza	Lily Pinguz Vergara	María Angeles Aldana
María Félix Gontol	Adriana Rebaza Flores	Berberana
Mirian Gutiérrez	Nelly Roncal Velazco	Federico Alonso Trujillo
Rosa Gutiérrez	Fernando Urcia	Carmen Alvarez Arbesú
Carlos Guzmán	Fernández	Jesus Artal Simon
Luis Jara	Rosa Zavallos Piedra	Enrique Baca Baldomero
Raúl Jarquin		Julio Bobes García
Norman Lanzas	Республика Корея	Antonio Bueno Alcántara
José R. Leiva	Ack-Seop Lee	Tomás Castillo Arenal
Rafaela Marengo		Valentín Corces Pando
María Alejandra	Румыния	María Teresa Crespo
Martínez	Radu Vrasti	Abelleira
Marlon Méndez		Roberto Cruz Hernández
Mercedes Mendoza	Росія	José Armando De Vierna
María José Moreno	Vladimir N. Blondin	Amigo
Alejandra Narváez	Aleksey A. Galianov	Manuel Desviat Muñoz
Amilkar Obando	I.Y. Gurovich	Ana María Díaz García
Dulce María Olivas	Mikhail V. Korobov	María José Eizmendi
Rosa E. Orellana	Alexander V. Kvashin	Apellaniz
Yelba Rosa Orozco	Pavel A. Makkaveysky	Antonio Fernández
Mirian Ortiz Alvarado	Sergey A. Matveev	Moral
Amanda Pastrana	N. Mazaeva	Manuel A. Franco Martín
Marbely Picado	Vladimir K. Ovtcharov	Luis Gaité Pinadado
Susana Rappaciolli	S.V. Polubinskaya	María Mar García Amigo
Esterlina Reyes	Anna G. Ryabokon	José Giner-Ubago
Franklin Rivera	Vladimir Y. Ryasnyansky	Gregorio Gómez-Jarabo
Leda María Rodríguez	Alexander V. Shabrov	José Manuel Gorospe

Humberto Román	Georgy D. Shostka	Arocena
Yemira Sequeira	Sergei Tsirkin	Juana María Hernández
Ivonne Tijerino	Yuri M. Xomarov	Rodríguez
Ena Liz Torrez	Alexander Y.	Carmen Leal Cercos
Rene Urbina	Zemtchenkov	Marcelino López Alvarez
Luis Velásquez		Juan José Lopez-Ibor
	Словенія	Ana María López Trencó
Нігерія	Andreeja Fatur-Videtec	Francisco Margallo Polo
Sola Akinbiyi		Monica Martín Gil
John Morakinyo	Південно-африканська Республіка	Miguel Martín
A. O. Odejide	David Boonzaier	Zurimendi
Olayinka Omigbodun	Gugulethu Gule	Manuel J. Martínez
	Sebenzile Matsebula	Cardeña
Норвегія	Pam McLaren	Juan Carlos Miangolarra
Kjetil Bjorlo	Siphokazi Gcaza	Page
Torbjorg Hostad	Phillip Thompson	Rosa M.Montoliu Valls
Kjersti Vik		Teresa Orihuela
Nina Vollestad	Іспанія	Villameriel
Margret Grotle Soukup	Alvaro Bilbao Bilbao	Sandra Ortega Mera
Sigrid Ostensjo	Encarnación Blanco	Gracia Parquiña
	Egido	Fernández
Пакістан	Rosa Bravo Rodriguez	Rafael Peñalver
S. Khan	María José Cabo	Castellano
Malik H. Mubbashar	González	Jesusa Pertejo
Khalid Saeed	Marta Cano Fernández	María Francisca Peydro
	Laura Cardenal Villalba	de Moya
Філіппіни	Ana Diez Ruiz	Juan Rafael Prieto
L. Ladrigo-Ignacio	Luis Gaité Pindado	Lucena
Patria Medina	María García José	Miguel Querejeta
	Ana Gómez Silió	González
Перу	Andres Herran Gómez	Miquel Roca Bennasar
María Esther Araujo	Sara Herrera Castanedo	
Bazon	Ismael Lastra Martínez	

Marta Uriarte Ituiño

Francisco Rodríguez
Pulido
Luis Salvador Carulla
María Vicenta Sánchez
de la Cruz
Francisco Torres
González
María Triquell Manuel
José Luis Vázquez-
Barquero
Miguel A. Verdugo
Alonso
Carlos Villaro Díaz-
Jiménez

Швеція

Lars Berg
Eva Björck-Akesson
Mats Granlund
Gunnar Grimby
Arvid Linden
Anna Christina Nilson
(deceased)
Anita Nilsson
Louise Nilunger
Lennart Nordenfelt
Adolf Ratzka
Gunnar Sanner
Olle Sjögren
Björn Smedby
Sonja Calais van
Stokkom
Gabor Tiroler

Туреччина

Ahmet Göğüs
Elif Iyriboz
Kultegin Ogel
Berna Ulug

Об'єднані Арабські Емірати

Sheika Jamila Bint Al-
Qassimi

Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії

Simone Aspis
Allan Colver
Edna Conlan
John E. Cooper
A. John Fox
Nick Glozier
Ann Harding
Rachel Hurst
Rachel Jenkins
Howard Meltzer
Jane Millar
Peter Mittler
Martin Prince
Angela Roberts
G. Stewart
Wendy Thorne
Andrew Walker
Brian Williams

Сполучені Штати Америки

Harvey Abrams
Myron J. Adams

Mary Chamie
Cecelia B. Collier
William Connors
John Corrigan
Dale Cox
M. Doreen Croser
Eugene D'Angelo
Gerben DeJong
Jeffrey E. Evans
Timothy G. Evans
Debbie J. Farmer
Michael Feil
Manning Feinleib
Risa Fox
Carol Frattali
Bill Frey
E. Fuller
Cheryl Gagne
J. Luis Garcia Segura
David W. Gately
Carol George
Olinda Gonzales
Barbara Gottfried
Bridget Grant
Craig Gray
David Gray
Marjorie Greenberg
Arlene Greenspan
Frederick Guggenheim
Neil Hadder
Harlan Hahn
Robert Haines
Laura Lee Hall

	Michelle Adler	Heather Hancock
Швейцарія	Sergio A. Aguilor-Gaxiola	Nandini Hawley
André Assimacopoulos	Barbara Altman	Gregory W. Heath
Christoph Heinz	Alicia Amate	Gerry Hendershot
Judith Hollenweger	William Anthony	Sarah Hershfeld
Hans Peter Rentsch	Susan Spear Basset	Sarah Hertfelder
Thomas Spuhler	Frederica Barrows	Alexis Henry
Werner Steiner	Mark Battista	Howard Hoffman
John Strome	Robert Battjes	Audrey Holland
John-Paul Vader	Barbara Beck	Joseph G. Hollowell Jr
Peter Wehrli	Karin Behe	Andrew Imparato
Rudolf Widmer	Cynthia D. Belar	John Jacobson
	J.G. Benedict	Judith Jaeger
Таїланд	Stanley Berent	Alan Jette
Poonpit Amatuakul	Linas Bieliauskas	J. Rock Johnson
Pattariya Jarutat	Karen Blair	Gisele Kamanou-Goune
C. Panpreecha	F. Bloch	Charles Kaelber
K. Roongruangmaairat	Felicia Hill Briggs	Cille Kennedy
Pichai Tangsin	Edward P. Burke	Donald G. Kewman
	Larry Burt	Michael Kita (<i>deceased</i>)
Туніс	Shane S. Bush	Edward Knight
Adel Chaker	Glorisa Canino	Pataricia Kricos
Hayet Baachaoui	Jean Campbell	Susan Langmore
A. Ben Salem	Scott Campbell Brown	Mitchell LaPlante
Najeh Daly	John A. Carpenter	Itzak Levav
Saïda Douki	Christine H. Carrington	Renee Levinson
Ridha Limam	Judi Chamberlin	Robert Liberman
Mhalla Nejia	LeeAnne Carrothers	Don Lollar
Jamil Taktak		Peter Love
		David Lozovsky

Perianne Lurie	Gloriajean Wallace
Jayne B. Lux	Robert Walsh
Reid Lyon	Seth A. Warshausky
Anis Maitra	Paul Weaver
Bob MacBride	Patricia Welch
Kim MacDonald-Wilson	Gale Whiteneck
Peggy Maher	Tyler Whitney
Ronald Manderscheid	Brian Williams
Kofi Marfo	Jan Williams
Ana Maria Margueytio	Linda Wornall
William C. Marrin	J. Scott Yaruss
John Mather	Ilene Zeitzer
Maria Christina	Louise Zingesser
Mathiason	
John McGinley	Уругвай
Theresa McKenna	Paulo Alterway
Christine McKibbin	Marta Barera
Christopher J.	Margot Barrios
McLaughlin	Daniela Bilbao
Laurie McQueen	Gladys Curbelo
Douglas Moul	Ana M. Frappola
Peter E. Nathan	Ana M. Fosatti Pons
Russ Newman	Angélica Etcheñique
Els R. Nieuwenhuijsen	Rosa Gervasio
Joan F. van Nostrand	Mariela Irigoin
Jean Novak	Fernando Lavie
Patricia Owens	Silvia Núñez
Alcida Perez de	Rossana Pipplol
Velasquez	Silvana Toledo
D. Jesse Peters	
David B. Peterson	В'єтнам
Harold Pincus	Nguyen Duc Truyen
Paul Placek	

Thomas E. Preston

Зимбабве

Maxwell Prince

Jennifer Jelsma

Jeffrey Pyne

Dorcas Madzivire

Louis Quatrano

Gillian Marks

Juan Ramos

Jennifer Muderedzi

Geoffrey M. Reed

Useh Ushotanefe

Anne Riley

Gilberto Romero

Patricia Roberts-Rose

Mark A. Sandberg

Judy Sangl

Marian Scheinholtz

Karin Schumacher

Katherine D. Seelman

Raymond Seltser

Rune J. Simeonsson

Debra Smith

Gretchen Swanson

Susan Stark

Denise G. Tate

Travis Threats

Cynthia Trask

Robert Trotter II

R. Alexander Vachon

Maureen Valente

Paolo del Vecchio

Lois Verbrugge

Katherine Verdolini

Candace Vickers

Організації системи Організації Об'єднаних Націй

International Labour Organization (ILO)
Susan Parker

United Nations Children's Fund (UNICEF)
Habibi Gulbadan

United Nations Statistical Division
Margarat Mbogoni
Joann Vanek

United Nations Statistical Institute for Asia and the Pacific
Lau Kak En

United Nations Economic and Social Commission for Asia and Pacific
Bijoy Chaudhari

Всесвітня організація охорони здоров'я

Регіональні офіси:
Africa: C. Mandlhate

Americas (Pan American Health Organisation): Carlos Castillo-Salgado,
Roberto Becker, Margaret Hazlewood, Armando Vбzquez

Eastern Mediterranean: A. Mohit, Abdel Aziz Saleh, Kassem Sara, M. Haytham
Al Khayat

Europe: B. Serdar Savas, Anatoli Nossikov

South-East Asia: Than Sein, Myint Htwe

Western Pacific: R. Nesbit, Y.C. Chong

Штаб-квартира

До процесу редагування були залучені різні відділи штаб-квартири ВООЗ.

Нижче наведені окремі працівники, які внесли свій внесок у процес редагування та підрозділи, в яких вони працювали.

M. Argandoña, formerly of Department of Substance Abuse

Z. Bankowski, Council for International Organizations of Medical Sciences

J.A. Costa e Silva, formerly Division of Mental Health and Prevention of Substance Abuse

S. Clark, Department of Health Information, Management and Dissemination

C. Djeddah, Department of Injuries and Violence Prevention

A. Goerd, formerly of Department of Health Promotion

M. Goracci, formerly of Department of Injury Prevention and Rehabilitation

M. A. Jansen, formerly of Department of Mental Health and Substance Dependence

A. L'Hours, Global Programme on Evidence for Health Policy

A. Lopez, Global Programme on Evidence for Health Policy
J. Matsumoto, Department of External Cooperation and Partnerships
C. Mathers, Global Programme on Evidence for Health Policy
C. Murray, Global Programme on Evidence for Health Policy
H. Nabulsi, formerly of IMPACT
E. Pupulin, Department of Management of Noncommunicable Diseases
C. Romer, Department of Injuries and Violence Prevention
R. Sadana, Global Programme on Evidence for Health Policy
B. Saraceno, Department of Mental Health and Substance Dependence
A. Smith, Department of Management of Noncommunicable Diseases
J. Solomon, Global Programme on Evidence for Health Policy
M. Subramanian, formerly of World Health Reporting
M. Thuriaux, formerly of Division of Emerging and other Communicable Diseases
B. Thylefors, formerly of Department of Disability/Injury Prevention and Rehabilitation
M. Weber, Department of Child and Adolescent Health and Development
Sibel Volkan and Grazia Motturi provided administrative and secretarial support.
Can Çelik, Pierre Lewalle, Matilde Leonardi, Senda Bennaissa and Luis Prieto carried out specific aspects of the revision work.
Somnath Chatterji, Shekhar Saxena, Nenad Kostanjsek and Margie Schneider carried out the revision based on all the inputs received.
T. Bedirhan Üstün managed and coordinated the revision process and the overall ICF project.

**Предметный
показчик МКФ**

Примітка. Цей предметний покажчик надано у якості загального інструменту для доступу до категорій класифікацій та обговорень питань і ключових термінів у Вступі та Додатках. Наводяться лише ті словосполучення та фрази, що в дійсності використовувались в МКФ. Ми очікуємо окремої публікації більш деталізованого предметного покажчика МКФ, який буде містити розгалужені перехресні посилання для термінів, що використовуються в класифікації. На етапі підготовки цієї публікації ВООЗ приймає всі відповідні пропозиції користувачів щодо термінів та фраз, включення яких до предметного покажчика покращить зручність користування документом.

A

Активність, активності – **Activity, activities**, 8, 11, 20, 22-3, 24-5, 33, 39, 40-1, 43, 45-6, 48-9, 54-5, 58, 90, 173, 305, 311, 315-320, 329, 331

Активність та Участь – **Activities and Participation**, 28, 173, 304

масштабування – **scaling**, 321

необов'язковий для активності та участі – **optional for activities and participation**, 323

Активність та Участь, компонент – **Activities and Participation, component**, 33, 54, 55, 173, 300, 328

Активність та Участь, структуровані варіанти – **Activities and Participation, structuring options**, 328-332

Анатомічні частини – **Anatomical parts**, 41, 43, 150, 320

Атрофія м'язів – **Muscle atrophy**, 52

B

Бар'єр, довколишній – **Barrier, environmental**, 20, 23, 27, 56, 42-3, 307, 326, 333, 335, 339

Бідність (нестача) – **Poverty**, 291, 255

Біомедичні стандарти – **Biomedical standards**, 24

статус – **status**, 44, 236, 238

Будова (структура) – **Architecture**, 387

B

Взаємовідносини індивіда в суспільстві – **Attitudes**, 77, 278-280

Виконання, як кваліфікатор – **Performance, as qualifier**, 46, 47, 48, 55, 173, 174

Виконання, як конструкція – **Performance, as construct**, 21, 40-41, 46, 48, 52, 55, 173, 174304

Випадки, приклади – **Vignettes**, 26

Всесвітня асамблея здоров'я – **World Health Assembly**, 59, 347

Втручання, використання МКФ – **Intervention matching, ICF use**, 341

Г

Гарантія якості – **Quality assurance**, 37

Генетична аномалія – **Genetic abnormality**, 302

Геріатрія – **Geriatrics**, 311

Голландський Центр Співпраці для МКУПЖІ – **Dutch Collaborating Centre for ICIDH**, 344

Д

Детермінанти здоров'я – **Determinants of health**, 34

Дефініції – **Definitions**

в МКФ – **in ICF**, 312

у класифікаціях – **in classifications**, 321

Дискримінація, соціальна – **Discrimination, social**, 16, 339, 349

Дитина – **Child**, 7, 14-19

виконання - **performance** ~27

у контексті сім'ї – **in the context of the family**, 16

функціонування – **functioning** ~16

дитяча педагогіка – **-centered pedagogy**, 15

Дитинство, період від моменту народження – **Infancy**, 9, 11

Дитинство – **Childhood**, 7, 8, 9, 13, 14, 16

раннє – **early** ~, 7, 11, 18

середнє – **middle** ~, 7

Діагноз – **Diagnosis**, 22, 34, 336

Діти – **Children**, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 19, 21

Добробут – **Well-being**, 7, 20, 38, 232, 301

Домен обмеження життєдіяльності – **Domain, of disability**, 11, 17, 20, 22, 47, 48, 54

Допоміжні пристрої або особиста допомога – **Assistive devices or personal assistance**, 48, 230, 258-262

Дослідження та опитування населення – **Population studies and surveys**, 22, 37

Доступ, вибірка інформації – **Access**, 14-16, 386

Е

Етичні вказівки щодо використання МКФ – **Ethical guidelines for the use of ICF**, 341

Є

Єдине (стандартне) середовище – **Uniform environment**, 47, 323

Ж

Життя – **Life**

досвід – **experiences**, 229

події – **events**, 90, 94

сфери, ділянки – **areas**, 242, 244, 250, 301, 304, 328

З

Завдання – **Task**, 12, 13, 36, 3444

Загальна декларація прав людини Організації Об'єднаних Націй (1948) – **United Nations Universal Declaration of Human Rights (1948)**, 377

Запобігання – **Prevention**, 14, 223, 257, 294

Запропоновані дані щодо даних МКФ для ідеальних та мінімальних інформаційних систем охорони здоров'я або опитувань – **Suggested ICF data requirements for ideal and minimal health information systems or surveys**, 352

Здатність (потенційна здатність), конструкція – **Capacity, construct of**, 304, 322-323, 329

Здатність, як кваліфікатор – **Capacity, as qualifier**, 3, 46, 47-48, 322, 325

Здібності, пристосовані до навколишнього середовища – **Environmentally adjusted ability**, 16, 53

Здоров'я – **Health**

компоненти – **components of** ~, 33

медичні працівники – **care workers**, 276

системи догляду – **care systems**, 232, 292, 336

умова, стан – **condition**, 7, 8, 13-4, 33-4, 40, 45, 47, 53

Здоров'я населення – **Population health**, 34

Зрілість – **Maturity**

психологічна – **psychological**, 19

соціальна – **social**, 19

фізична – **physical**, 19

I

Інвалідність – **Handicap**, 13, 15, 30, 343-345

Інструменти оцінки та МКФ – **Assessment instruments and ICF**, 24, 314, 351

Інформація – **Information**

матриця – **matrix**, 46, 322, 332

системи – **systems**, 5, 265, 352

Інформація про захворюваність – **Morbidity information**, 34

Інформація про смертність – **Mortality information**, 34

«Інше уточнене», що використовується в МКФ – **«Other specified», use in ICF**, 313

K

Категорії в МКФ – **Categories in ICF**, 40, 342, 349

Кваліфікатор – **Qualifier**, 11, 17, 20, 23-25, 42, 45-46, 48, 55-56, 58, 80, 150-151, 173

структура організму – **body structure**, 7, 103, 150

фактори навколишнього середовища – **environmental factors**, 255, 310

функції та структура організму – **body functions and structure**, 80, 316-317

Класифікація – **Classification of**

категорії – **categories**, 317, 319, 328

деталізація – **granularity**, 349

компоненти МКФ – **components of ICF** ~, 41, 386

обсяг МКФ – **scope of ICF** ~ 8, 9, 386

обсягів обмеження життєдіяльності – **of dimensions of disability**, 8, 23

підрозділ МКФ – **unit of ICF** ~, 40, 41, 44, 304

рівні – **levels**, 307

універсум – **universe of ~ in ICF** – в МКФ, 301, 304

частини МКФ – **parts of ICF** ~, 38, 304

Класифікація подій – **Event classification**, 316

Клінічне використання МКФ, етичні рекомендації – **Clinical use of ICF, ethical guidelines**, 342

Клінічні застосування МКФ – **Clinical applications of ICF**, 5, 349

Кодування – **Coding**

конвенція, код «8» – **convention**, code «8», 11, 310, 318, 320

структур організму – **body structures**, 320,

функцій організму – **body functions**, 310

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про права людей з інвалідністю – **United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities**, 13, 15

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про права дитини – **United Nations Convention on the Rights of the Child**, 11, 14

Конструкції в МКФ – **Constructs in ICF**, 3, 8, 17-8, 230-32

Контекстуальні фактори – **Contextual factors**, 38, 40-41, 43, 49, 52, 255

Конфіденційність, Див. Клінічне використання МКФ, Етичні вказівки – **Confidentiality**, *See Clinical use of ICF, ethical guideline* – 341

модифікація – **modification**, 8, 53

Короткі показники здоров'я населення – **Summary measures of population health**, 42

Культурна відмінність та класифікація – **Cultural variation and classification**, 269

Культурні організації – **Cultural organizations**, 289

Культурна придатність та МКУПЖІ – **Cultural applicability and ICIDH**, 343, 345-346

Л

Люди з обмеженням життєдіяльності – **People with disabilities, ICF and МКФ і ~**, 338

М

Малюки – **Toddlers**, 11

Міжнародна організація людей із обмеженням життєдіяльності – **Disabled Peoples' International**, 7, 338, 347

Міжнародна організація стандартизації (ISO) – **International Organization for Standardization (ISO)**, 282,

Міжнародні класифікації, споріднена з ВООЗ – **International classifications, WHO family of** 11, 34

Міжнародна стандартна класифікація освіти ЮНЕСКО – **UNESCO's International Standard Classification of Education**, 295

МКФ – **ICF**

в якості основи – **as a framework**, 7-8, 13, 16
порівнянність даних – **and data comparability**, 339
цілі – **aims of ~**, 36

МКХ-10 – **ICD-10**, 7, 11, 34, 45, 316

Модель обмеження життєдіяльності, біопсихосоціальна – **Model of disability, biopsychosocial**, 18

інтерактивна – **interactive**, 51, 53

МКФ – **ICF**, 17

медична – **medical**, 53

соціальна – **social**, 53

Можливе використання переліку Активності та Учасі – **Possible uses of the Activities and Participation list**, 328

Мозок, функції – **Brain, functions of**, 44

Молодь, підлітки – **Youth**, 7, 8, 9, 11-12, 15, 17, 19-21

Н

Навколишнє середовище – **Environmental**

бази даних – **databases**, 309

браузер (посередник) – **browser**, 317

детермінанти – **determinants of ~**, 34

домени – **domains**, 17, 20, 33, 331

дослідження – **research**, 21, 36

інформаційні системи – **information systems**, 36, 352

клінічне використання версій – **clinical use versions**, 342

комп'ютеризація – **computerization**, 351

конструкції – **constructs**, 3, 8, 18, 17-8

наслідки – **outcomes**, 29

оцінка результатів – **outcome evaluation**, 53

пов'язані домени – **-related domains**, 7, 18, 22, 33

політика – **policies**, 37

просування – **promotion**, 246

система – **system**, 257

стан, етіологія – **condition, etiology of ~**, 343

стани – **states**, 7, 326, 317

статистика – **statistics**, 36

страхування – **insurance**, 37

фактор, бар'єр – **factor, barrier**, 16, 20, 23, 27, 335

фактори – **factors**, 255

фактор, полегшуючий фактор – **factor, facilitator**, 20, 23, 27, 50, 56, 42-43, 255

Навколишнє середовище – **Environment**

поточне, нинішнє – **current** 20, 173
соціальне – **social** ~, 18, 37
стандартизоване або універсальне – **standard or uniform** ~, 47, 322, 325
фактичне – **actual** ~, 47

Наслідок захворювання – **Consequence of disease**, 17

Національний центр з питань вроджених вад та обмеження життєдіяльності, Центри розвитку з питань контролю та профілактики захворювань – **National Center on Birth Defects and Developmental Disabilities of the Centers for Disease Control and Prevention**, 30

Немовлята – **Infants**, 11, 19

«Не уточнене» – «**Unspecified**», use in ICF, використане в МКФ, 313

O

Об'єднані Нації – **United Nations**, 11, 254

Обмеження Активності – **Activity limitations**, 7, 12, 173, 175

Обмеження життєдіяльності – **Disability**, 7, 11, 13, 14-18, 21, 300, 303-304, 326, 338-340

пережитий досвід – **lived experience of** ~, 47

як медичне питання – **as a medical issue**, 53

як політичне питання – **as a political issue**, 53

Огляди здоров'я населення, моніторинг – **Population health surveys**, 34, 36

Операційні дефініції в МКФ – **Operational definitions in the ICF**, 54, 32, 321

Опитування, застосування МКФ – **Survey, application of ICF**, 352

Органи тіла – **Body organs**, 41, 43

Освіта для всіх: Всесвітній форум з питань освіти – **Education for All-World Education Forum**, 14

Освітні цілі МКФ – **Educational uses of ICF**, 36

Особистісні фактори – **Personal factors**, 39, 40-43, 49-53, 302, 303, 305, 310

Оцінка клінічна – **Assessment clinical** ~, 37

інструменти, загальні – **instruments, general** ~, 24, 25, 37, 300-301, 385

P

Патологія – **Pathology**, 44

Пережитий досвід обмеження життєдіяльності – **Lived experience of disability**, 24, 48, 295, 322

Північноамериканський центр співпраці для МКУПЖІ – **North American Collaborating Centre for ICIDH**, 344

Підлітки, див. підлітковий вік – **Adolescents, see adolescence**

Підлітковий вік – **Adolescence**, 7, 8, 9, 13, 16, 18, 20, 80, 173
незалежність в – **independence in** ~, 15

Підсумок процесу перегляду – **Summary of the revision process**, 259
Планування – **Planning**, 5,

Повага, див. Етичні вказівки щодо використання МКФ – **Respect, See Ethical guidelines for use of ICF**, 341

Полегшуючий фактор, довколишній – **Facilitator, environmental**, 20, 23, 27, 56, 303, 326

Польові випробування під час перегляду МКУПЖІ – **Field trials, during ICIDH-2 revision**, 33, 346, 347

Порівняність даних та МКФ – **Data comparability and ICF**, 36, 37, 47

Пошкодження – **Injury**, 17, 20, 40, 44, 48, 107, 224, 315

Права людини – **Human rights**, 13

Практичне керівництво – **Practice Manual**, 25

Прийняття рішень – **Decision-making**, 34

Приклади випадків – **Case examples**, 333

Причини зв'язку з медичними послугами – **Reasons for contact with health services**, 7

Причинність, етіологія – **Causation, etiology**, 7, 34

Програми (аспекти) розумового здоров'я МКФ – **Mental health applications of ICF**, 344

Проказа – **Leprosy**, 333

Психологічні активи – **Psychological assets**, 50

Психологічні функції – **Psychological functions**, 41, 43, 44, 80, 302

P

Реабілітаційні послуги (служби) – **Rehabilitation services**, 13, 14,

Реалізація (виконання), як кваліфікатор – **Capacity, as qualifier**, 40, 46-48, 50, 52, 55-56, 71, 173, 174, 187, 189

Розвиток – **Developmental**

вміння – **skills**, 94, 268

затримка – **delay**, 16

рівні – **stages**, 17, 28

Розлад – **Disorder**, 34, 302, 344

Розумова відсталість – **Mental retardation**, 83

Розумове здоров'я – **Mental health**, 150, 248, 251-252, 269, 331, 344

Розумові розлади – **Mental illness**, 50

Розумові (чи психологічні) функції – **Mental (or psychological) functions**, 41-43, 80, 301

C

Саламанська декларація про право на освіту – **Salamanca Statement on the Right to Education**, 15

Санація термінів – **Sanitation of terms**, 339

Середовища – **Environments**, 18, 345

Середовище взаємовідносин індивіда в суспільстві – **Attitudinal environment**, 41, 49, 255, 326

Сільське або міське середовище – **Rural or urban setting**, 327

Сімейство класифікацій ВООЗ – **WHO family of classifications**, 344

Симптоми та ознаки – **Symptoms and signs**, 45

Системи організму – **Body systems**, 34, 39, 42, 80, 301, 318

Соціально-економічні характеристики – **Socioeconomic characteristics**, 39

Соціальна перспектива у сфері обмеження життєдіяльності – **Societal perspective on disability**, 39, 46, 32

Соціальна дія – **Social action**, 37

безпека – **security**, 37, 38

використання інформації МКФ, етичні вказівки – **use of ICF information, ethical guidelines**, 341, 342

зміна – **change**, 50-51

капітал – **capital**, 255, 326

навколишнє середовище – **environment**, 17, 51

політика – **policy**, 37

програми вигоди – **benefit programmes**, 351

статус – **status**, 237, 302

фон, підґрунтя – **background**, 49

Специфічний вік – **Age specific**, 17, 145

Список, перелік Активності та Учасності, використовується на – **Activities and Participation List, uses of** – 328-331

Спосіб життя – **Lifestyle**, 49, 50

Спотворення, вада – **Disfigurement**, 50

Стандартні правила рівності можливостей для людей із обмеженнями життєдіяльності (1993) – **Standard Rules for the Equalization of Opportunities for Persons with Disabilities (1993)**, 37, 254

Стандартні правила рівності можливостей – **Standard Rules for the Equalization of Opportunities**, 14

Старіння (дозрівання) – **Aging**, 269

Стать – **Gender**, 39, 49, 301

Стигма – **Stigma**, 46, 50, 302

Стили наслідування – **Coping styles**, 49

Стиль характеру – **Character style**, 49

Структура МКФ – **Structure of ICF**, 306-307

Структура організму – **Body structure**, 34, 39, 41-43, 51, 53-54, 107, 109, 150, 301-302, 307-308, 310-311, 314-317

Структури організму, стандарт – **Body structures, standard**, 150-151, 307

Суб'єктивний добробут та МКФ – **Subjective well-being and ICF**, 351

T

Таксономічні принципи – **Taxonomic principles**, 300

Таксономічні та термінологічні питання – **Taxonomic and terminological issues**, 300

Терміни, у МКФ – **Terms, in the ICF**, 33, 38, 39, 41, 45, 54, 255, 300-303, 312, 328-330

Точки опори, обмеження життєдіяльності – **Anchor points, disability**, 54, 312

Травма – **Trauma**, 40, 50, 301

Тривалість життя, варіації – **Life span, variations**, 83, 309

У

Умови виключення в МКФ – **Exclusion terms in ICF**, 312

Універсализм та МКФ – **Universalism and the ICF**, 39

Управління охороною здоров'я – **Managed health care**, 38

Усвідомлення – **Awareness**, 37

Утилізація сервісу – **Service utilization**, 45

Участь – **Participation**, 15-17, 20, 43, 46, 48, 49, 52, 321, 343, 351
обмеження – **restriction**, 302
стандарт – **standard**, 321

Участь, залучення у життєву ситуацію – **Involvement in a life situation**, 41, 45, 46, 173, 302, 320, 321, 328, 329

Ф

Фактичне оточення, середовище – **Actual environment**, 329, 333-334

Фактори навколишнього середовища – **Environmental Factors**, 255
варіанти для Активності та Учасності – **options for Activities and Participation**, 329, 332
відповідність стану здоров'я – **relevance to health condition**, 313, 314
доказ для – **evidence for** ~, 23
загальна шкала – **generic scale**, 54
у МКФ – **in ICF**, 33, 34, 37, 38, 45, 49, 310-323
у МКФ – **in ICF-CY**, 14

Фактори ризику – **Risk factors**, 35

Фізіологічні функції – **Physiological functions**, 33, 41-42, 301

Французький Центр Співпраці для МКУПЖІ – **French Collaborating Centre for ICIDH**, 344

Функції організму – **Body functions**, 20, 22, 49, 51, 54, 57, 80, 139-142, 300-301, 306-307, 309-311, 352

Функції організму, стандарт – **Body functions, standard**, 80, 318

Функціонування – **Functioning**, 33, 34, 39, 40, 41-43, 50, 52, 300, 313-314, 332

Функціонування, процес – **Functioning, process of**, 49

Х

Хвороба – **Disease**, 33, 34, 40, 44-46, 50, 301, 310, 343, 345

виведена, похідна версія – **derived version of** ~, 40

властивості – **properties of**, 39-40

дефініції в – **definitions in** ~, 350

дослідницькі версії, досвід обмеження життєдіяльності – **research versions of**, 33, 47, 321

майбутні напрямки для – **future directions for** ~, 350

мінімальна інформація про здоров'я – **minimal health information**, 352

операційні визначення в – **operational definitions in**, 52, 308, 312, 350

повна (детальна) версія – **full (detailed) version**, 41, 43, 52, 350

презентація – **presentation of**, 40

умови виключення в – **exclusion terms in** ~, 313

умови включення в – **inclusion terms in**, 313

Хвороба, наслідок – **Disease, consequence of**, 34

Хороше життя – **Good life**, 300

Ц

Цінності – **Values**, 268, 278, 329

Ч

Чисельне кодування в МКФ – **Numeric coding in ICF**, 42, 52, 311

Ю

ЮНЕСКО – **UNESCO**, 40

Юридична реформа та МКФ – **Law reform and ICF**, 37, 38

Я

Якість життя – **Quality of life**, 37, 80